

Česká zemědělská univerzita v Praze  
Fakulta lesnická a environmentální



**Stanovení a vyhodnocení kontrolních metod pro řízení myslivosti  
a mysliveckého hospodaření v České republice**

**Determination and Evaluation of Control Methods for Game  
Management in the Czech Republic**

**Doktorandská disertační práce**

**Obor studia: Myslivost**

**Praha, 2006**

**Ing. Martin Žižka**

Na tomto místě a tímto bych chtěl upřímně poděkovat všem osobám, které mi v průběhu studia a řešení disertace byly nápomocné a zasloužily se tak o vytvoření prostředí, ve kterém jsem se mohl soustředit na studovanou problematiku a řádně dokončit disertační práci.

Především bych chtěl poděkovat Ing. Jiřímu Pondělíčkoví, Ph.D., za praktické rady při sestavování metodiky práce a spolupráci při získávání podkladových materiálů.

Dále bych chtěl poděkovat Doc. Ing. Miloslavu Vachovi, CSc. za odborné vedení a poskytnutí odborné literatury a JUDr. Ing. Jiřímu Staňkovi, CSc. za jeho velmi cenné konzultační rady, zejména pak při psaní této práce.

**V Praze dne 9.10.2006**

Prohlašuji, že jsem disertační práci vypracoval samostatně za pomoci citované literatury.

V Praze 9.10.2006 .....

Obsah	strana
Seznam použitých zkratk	5
1. Úvod	6
2. Cíle práce	7
3. Metodika	8
3.1. Název	8
3.2. Územní rozsah	8
3.3. Časový rozsah	8
3.4. Informační zdroje	8
3.5. Postup pro sběr materiálů obcházení kontrolních metod na úseku myslivosti	8
3.5.1. Trestný čin – soudy	8
3.5.2. Přestupek – státní správa	8
3.5.3. Události zatím nezařaditelné, většinou v šetření Policie ČR	8
3.6. Posouzení některých statistických informací z pohledu odpovědnosti za kontrolu a řízení myslivosti	9
3.7. Prostředky pro zpracování práce	9
3.8. Cíl a hlavní výstup práce	9
4. Charakteristika jednotlivých mezních právních předpisů upravujících myslivost v období před	10
1.7. 2002 z pohledu řízení a kontroly myslivosti.	
4.1. Rok 950 Regál honební	13
4.2. Nařízení krále Václava IV. z roku 1388	13
4.3. Nařízení Českého sněmu z roku 1573	14
4.4. Výnos zemského sněmu z 10.5. 1621, Zemský pořádek	14
4.5. Lovecký patent z 30.4.1715 a z 12.12. 1751	14
4.6. První lovecký řád	14
4.7. Patent císaře Josefa II. ze dne 28.2. 1786	14
4.8. Zákon č. 154/1849	14
4.9. Zákon č. 49/1866 českého zemského zákoníku	15
4.9.1. Obecná ustanovení, vymezení pojmů, další informace	15
4.9.1.1. Definice myslivosti	15
4.9.2. Kde lze myslivost vykonávat	15
4.9.3. Kdo může myslivost vykonávat	16
4.9.4. Regulace myslivosti státem prostřednictvím zákona.	16
4.9.4.1. Honební lístek	16
4.9.4.2. Doby lovu zvěře	17
4.9.4.3. Myslivecký rok začíná 1. února a končí 31. ledna	17
4.9.4.4. Ochrana zvěře	17
4.9.5. Kdo myslivost řídí	17
4.9.6. Kdo myslivost kontroluje	18
4.9.6.1. Dozor v myslivosti	18
4.9.6.2. V případě porušení zákona jsou místními úřady uděleny sankce a pokuty	18
4.10. Zákon č. 98/1929 Sb.	18
4.10.1. Obecná ustanovení	18
4.10.2. Regulace myslivosti státem prostřednictvím zákona	19
4.10.3. Kdo myslivost řídí	19
4.10.4. Kdo myslivost kontroluje	19
4.11. Vládní nařízení č. 127/1941, o myslivosti	20
4.11.1. Obecná ustanovení	20
4.11.1.1. Definice myslivosti.	20
4.11.2. Kde je myslivost vykonávána	20
4.11.3. Kdo myslivost vykonává	20
4.11.4. Jaká je obecná regulace myslivosti státem:	21
4.11.4.1. Lovecký lístek	21
4.11.4.2. Doby lovu	22
4.11.4.3. Zákazy	23
4.11.4.4. Jaké jsou další povinnosti držitele a uživatele honitby.	23
4.11.5. Kdo myslivost řídí	24
4.11.5.1. Nejvyšší myslivecký úřad	24
4.11.5.2. Vyšší myslivecký úřad	25
4.11.5.3. Nižší myslivecký úřad	25

4.11.6. Kdo myslivost kontroluje	26
4.11.6.1. Pytláctví	27
4.11.6.2. Sankce	28
4.12. Zákon č. 225/1947 Sb., o myslivosti	30
4.12.1. Obecná ustanovení	30
4.12.1.1. Definice myslivosti	30
4.12.1.2. Kde lze myslivost vykonávat.	30
4.12.1.3. Kdo může myslivost vykonávat.	30
4.12.2. Regulace myslivosti prostřednictvím zákona	31
4.12.2.1. Základní podmínky pro <i>uživatele</i> honitby	31
4.12.2.2. Doby lovu	32
4.12.2.3. Obchod se zvěří a doprava zvěře	33
4.12.2.4. Lovecký lístek	34
4.12.2.5. Pytláctví	35
4.12.3. Kdo myslivost řídí	35
4.12.3.1. Kdo určuje jak bude hospodařeno	35
4.12.3.2. Orgány státní správy a jejich kompetence	36
4.12.3.3. Kdo se dál účastní řízení myslivosti	38
4.12.3.4. Dozor a ochrana myslivosti	39
4.13. Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti,	40
4.13.1. Obecná ustanovení	40
4.13.1.1. Definice myslivosti	40
4.13.2. Kde lze myslivost vykonávat	40
4.13.3. Kdo může myslivost vykonávat	41
4.13.4. Obecná regulace myslivosti státem, prostřednictvím zákona	41
4.13.4.1. Podmínky lovu.	42
4.13.4.1.1. Lovecký lístek	42
4.13.4.1.2. Povolenu k lovu vydává uživatel honitby	42
4.13.4.1.3. Pojištění	42
4.13.4.1.4. Lov zvěře smí být prováděn jen způsobem odpovídajícím zásadám řádneho výkonu práva myslivosti, ochrany zvěře a ochrany přírody	42
4.13.4.2. Obecné zákazy	42
4.13.4.3. Zúžitkování zvěře	43
4.13.4.4. Povinnosti a práva držitele, v případě pronájmu honitby pak uživatele honitby	43
4.13.4.5. Kdo určuje, jak bude hospodařeno	44
4.13.4.6. Myslivecký hospodář	44
4.13.5. Kdo myslivost řídí	44
4.13.5.1. Systém řízení a kontroly vlastního vykonávání myslivosti	44
4.13.5.2. Státní správa myslivosti a orgány místní samosprávy	45
4.13.5.2.1. Obecní úřady jako orgány místní samosprávy mohou	45
4.13.5.2.2. Okresní úřad v rámci své územní působnosti zejména	46
4.13.5.2.3. Krajské úřady v rámci své územní působnosti mohou	46
4.13.5.2.4. Ministerstvo zemědělství České republiky	46
4.13.6. Kdo myslivost kontroluje	47
4.13.6.1. Myslivecká stráž	47
4.13.6.1.1. Chovatelské přehlídky trofejí	49
4.13.6.1.2. Organizační složky uživatele honitby, Český myslivecký svaz	49
4.13.6.1.3. Pokuty	49
5. Současná právní úprava myslivosti	51
5.1. Obecná ustanovení, vymezení pojmů, další informace	51
5.1.1. Definice myslivosti	51
5.2. Kde je myslivost vykonávána	51
5.3. Kdo může vykonávat myslivost	52
5.4. Obecná regulace myslivosti státem, prostřednictvím zákona o myslivosti	52
5.4.1. Legislativní úprava podmínek lovu	52
5.4.1.1. Lovecký lístek	52
5.4.1.2. Povolenska k lovu	53
5.4.1.3. Pojištění	53
5.4.1.4. Zbrojní průkaz	53
5.4.2. Způsoby lovu zákonem o myslivosti zakázané	53

5.4.3. Doby lovu zvěře	54
5.4.4. Označování, a uvádění do oběhu ulovené zvěře	55
5.4.5. Pronájem honitby	55
5.4.5.1. české fyzické osobě	55
5.4.5.2. mysliveckému sdružení	55
5.4.5.3. české právnické osobě	55
5.4.6. Další povinnosti držitele a uživatele honitby	56
5.4.6.1. Povinnost chránit zvěř	56
5.4.6.2. Povinnost opatření k záchraně zvěře	56
5.4.6.3. Příkrmování zvěře v době nouze	56
5.4.6.4. Projednání činností	56
5.4.6.5. Psi, jejich držení, používání	56
5.4.6.6. Povinnost navrhnout ustanovení mysliveckého hospodáře a myslivecké stráže	56
5.4.6.7. Povinnosti v souvislosti s rezortním statistickým zjišťováním ministerstva	57
5.4.6.8. Evidence a záznamy vedené uživatelem honitby a mysliveckým hospodářem	58
5.4.6.9. Sčítání zvěře	58
5.4.6.10. Plány mysliveckého hospodaření	58
5.4.6.11. Podávání hlášení o plnění plánu	59
5.4.6.12. Chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem	59
5.4.6.13. Stanovení druhů zvěře chované v honitbě	59
6. Metody kontroly a řízení myslivosti v současnosti	60
6.1. Systém kontroly a řízení myslivosti	60
6.1.1. Řízení a kontrola myslivosti prostřednictvím uživatele honitby	61
6.1.1.1. Obecné zásady	61
6.1.1.2. Subjekty a nástroje řízení a kontroly myslivosti	62
6.1.1.2.1. Myslivecký hospodář	63
6.1.1.2.2. Myslivecká stráž	64
6.1.1.2.3. Další nástroje držitele či uživatele honitby	65
6.1.2. Řízení myslivosti na úrovni státní správy, prostřednictvím OSSM	68
6.1.2.1. Ministerstvo zemědělství	70
6.1.2.2. Krajské úřady (Magistrát města Prahy)	71
6.1.2.3. ORP	72
6.1.2.4. Orgány ochrany přírody	73
6.1.2.5. Myslivecká rada ministra zemědělství	73
6.1.3. Dozorová a kontrolní funkce OSSM	73
6.2. Kontrola myslivosti	74
6.2.1. OSSM	74
6.2.2. Myslivecká stráž, myslivecký hospodář	75
6.2.3. Uživatel honitby	76
6.2.4. Policie České republiky	76
6.2.5. Držitel honitby	76
6.2.6. Orgány státní správy, provádějící další kontrolní činnost v souvislosti s provozováním myslivosti	76
7. Výsledky	77
7.1. Výsledky zjišťování porušování právních předpisů v oblasti myslivosti	77
7.2. Trestný čin na úseku myslivosti	77
7.2.1. Pytláctví	77
7.2.1.1. Zneužití pravomoci veřejného činitele	84
7.2.2. Přestupky na úseku myslivosti podle zákona o myslivosti.	84
7.2.3. Jiné správní delikty podle zákona o myslivosti, pokuty	86
7.2.4. Přestupky na úseku myslivosti podle přestupkového zákona	88
7.2.5. Informace o trestné činnosti na úseku myslivosti, zejména pytláctví, získané z dalších zdrojů:	96
7.3. Rozdělení skupin vlastníků honebních pozemků jako držitelů a uživatelů honiteb	97
8. Diskuse	98
8.1. Lov zvěře	99
8.1.1. Problematika oceňování zvěře, určení výše škody způsobené neoprávněným lovem zvěře	101

8.1.2. Obecný problém klasifikace a trestání nelegálního lovu	102
8.2. Péče o zvěř	102
8.3. Myslivecké tradice a zvyky	103
8.4. Myslivecká stráž	104
8.5. Myslivecký hospodář	105
8.6. Posuzování přestupků a jiných správních deliktů	105
8.7. Sankce	106
9. Závěr	107
9.1. Nelegální lov zvěře	107
9.1.1. Využití části M systému, databáze plomb ve vazbě na roční kontroly ulovené zvěře na chovatelských přehlídkách a využití tzv. „markantů“	107
9.1.2. Zavedení kompletní evidence plomb do databáze M systému	108
9.1.3. Umožnění orgánům Policie ČR efektivně čerpat informace z M systému	109
9.1.4. Informovat Českou zemědělskou a potravinářskou inspekci	109
9.1.5. Využití M systému jako databáze případů zejména porušování zákona o myslivosti.	109
9.1.6. Roční chovatelské prohlídky za použití kontroly hlášeného lovu podle tzv. „markantů“	109
9.1.7. Dodatečná opatření	110
9.2. Personálně technické opatření pro orgány státní správy myslivosti v případě řešení problematiky kontroly a řízení péče o zvěř	110
9.3. Problematika oceňování zvěře, určení výše škody způsobené neoprávněným lovem zvěře	111
9.4. Obecný problém klasifikace a trestání nelegálního lovu	111
9.5. Myslivecká stráž	111
9.6. Porušování zvyků a tradic	111
9.7. Další legislativní opatření – doplnění sankcí	112
10. Seznam použité literatury	113
11. Summary	114

## Seznam použitých zkratk

ČMMJ	Českomoravská myslivecká jednota
LČR	Lesy České republiky, s.p.
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
ORP	Obecní úřad obce s rozšířenou působností
OSSM	Orgán státní správy myslivosti
PFČR	Pozemkový fond České republiky
M systém	Informační systém myslivosti
VLS	Vojenské lesy a statky ČR, s.p.



## 1. Úvod

Postupným vývojem lidské společnosti docházelo u jednotlivých činností ke specializaci. Pro každé odvětví se postupně tvořil vlastní řád a pravidla. V psané podobě přešla tato omezení, oprávnění a povinnosti do právního řádu, který upravuje danou oblast.

Myslivost, respektive lov, nesporně patří mezi činnosti, jejichž vykonávání podléhalo pravidlům jako první. Z historického hlediska byl lov otázkou boje o přežití, a tak nelze mluvit o omezeních ve smyslu například způsobu či době lovu, ale o spíše o teritoriálních vymezeních pro jednotlivé skupiny. Další vývoj lidské společnosti postupně tvaroval lov od svobodného provozování přes provozování vlastníkem na jeho pozemcích až po jeho přivlastnění panovníkem a nejvyšší vrstvou. Od doby prvních záznamů o lovu z pohledu snahy o vytvoření právních pravidel můžeme pozorovat současně opatření v podobě trestů při porušení pravidel. V případě neoprávněného lovu jsou z minulosti známé velmi tvrdé tresty.

Postupem doby se v mysliveckých právních předpisech podle tehdejších možností a požadavků objevily, definovaly a stále zdokonalovaly prvky řízení a kontrol. S vyspělostí společnosti se samostatné prvky spojovaly a později byly vytvořeny celé systémy opatření, které umožnily řízení a kontrolu myslivosti, zejména pak v oblasti péče o zvěř, lovu zvěře a obchodování se zvěřinou. Tento trend vzhledem k vývoji naší společnosti přetrvává. Je proto zcela zřejmé, že se v myslivosti i nadále nevyhneme právním předpisům, které se pro svoji uplatnitelnost a funkčnost neobejdou bez řízení, systému kontrol a použití sankcí. Jednotlivé kontrolní systémy je však třeba neustále vylepšovat, protože „liská vynalézavost“ nezná mezí.

## **2. Cíle práce**

Úkolem práce nazvané "Stanovení a vyhodnocení kontrolních metod pro řízení myslivosti a mysliveckého hospodaření v České republice" je popsat dřívější a současně platné prvky či systémy kontroly a řízení myslivosti, obsažené zejména v zákoně č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcích předpisech. Dále je cílem práce podchytit nejčastější způsoby obcházení a porušování práv a povinností stanovených právními předpisy na úseku myslivosti využitím poznatků z rozsudků soudů, přestupkových komisí městských úřadů (ORP), činnosti OSSM, Policie České republiky, případně dalších zdrojů jako jsou běžný tisk, internet, vyšetřovací či soudní spisy, ústní sdělení vyšetřovatelů policie, ale i informace ze statistik vedených Ministerstvem spravedlnosti a vnitra a policejních statistik.

Při znalosti typových případů porušování zákona nebo prováděcích vyhlášek je pak možné posoudit kvalitu a účinnost kontrolních metod. Podle způsobu překonání kontrolních opatření pak lze navrhnout úpravu stávajících opatření, případně navrhnout zavedení jiných kontrolních prvků nebo celých systémů, kterými by bylo dosaženo prostředí pro provozování myslivosti s minimální možností neodhalitelné trestné činnosti nebo jiného porušování právních předpisů na tomto úseku.

Jedním z významných přínosů práce může být položení základu pro vytvoření rejstříku přestupků, popřípadě trestných činů, sloužícího jako pomůcka a informační materiál pro OSSM. Doplnění systému označování ulovené zvěře a vedených evidencí významně podpoří zejména kontrolu lovu zvěře. Reálnou cestou pro vytvoření jmenovaného rejstříku a efektivního využívání evidencí je využití internetového portálu *Informačního systému v myslivosti*, který je zřízen jako informační zdroj pro potřeby OSSM (licencovaným přístupem) i veřejnosti a provozován Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů.

### **3. Metodika**

#### **3.1. Název**

Stanovení a vyhodnocení kontrolních metod pro řízení myslivosti a myslivecké hospodaření v České republice.

#### **3.2. Územní rozsah**

Území České republiky na všech úrovních územně správního členění.

#### **3.3. Časový rozsah**

Vlastní sběr informací je prováděn za období 4 let, tj. od 1.7. 2002 minimálně do 31.6. 2006.

#### **3.4. Informační zdroje**

Jako informační zdroje jsou využity zejména Sběrka zákonů, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo spravedlnosti, krajské soudy, okresní soudy, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností (orgány státní správy myslivosti), Policie České republiky, Policejní prezidium České republiky, Česká zemědělská univerzita v Praze, Vojenské lesy a statky ČR, s.p., Lesy České republiky, státní podnik, Český statistický úřad, Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, odborná literatura.

#### **3.5. Postup pro sběr materiálů obcházení kontrolních metod na úseku myslivosti**

##### **3.5.1. Trestný čin – soudy**

- I. Vyhledání judikátů Nejvyššího soudu ve věci trestných činů v oblasti myslivosti
- II. Statistika trestných činů (zdroj Ministerstvo spravedlnosti) se zaměřením na možné trestné činy v oblasti myslivosti, zejména ustanovení § 178a trestního zákona tzn. Pytláctví. Statistické údaje shrnují informace o počtech a podobnostech případů neoprávněného lovu zvěře a ryb. Pokud to bude možné, budou odděleny od sebe oblasti myslivost a rybářství. Základem je myslivost a rybářství lze použít jako srovnávací údaj.
- III. Dotazem na krajské a okresní soudy získat maximum počtu rozsudků soudů k této problematice za sledované období.

##### **3.5.2. Přestupek – státní správa**

Dotazem na jednotlivé orgány státní správy myslivosti získat rozhodnutí a trestní příkazy k jednotlivých přestupkům.

- I. Přestupky řešené přestupkovými komisemi a věcnými odbory, tedy orgány státní správy myslivosti na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností.
- II. Přestupky šetřené na krajských úřadech, zejména v rámci odvolacího řízení.

##### **3.5.3. Události zatím nezařaditelné, většinou v šetření Policie ČR**

- I. Informace z policejních hlášení, od policejních vyšetřovatelů, většinou ústní.
- II. Informace ze sdělovacích prostředků, tisk, televize, internet, knihy a literatura postihující zejména pytláctví.

### **3.6. Posouzení některých statistických informací z pohledu odpovědnosti za kontrolu a řízení myslivosti**

Zjištění a vyhodnocení informací o rozdělení České republiky z pohledu skupin vlastníků honebních pozemků a tedy i držitelů a uživatelů honiteb.

### **3.7. Prostředky pro zpracování práce**

Legislativní normy upravující zejména myslivost, především zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, prováděcí předpisy k tomuto zákonu a předpisy související, předchozí předpisy upravující myslivost včetně výkladů a judikátů, běžně užívané tiskopisy a evidence, evidence vedené státní správou a pověřenými subjekty, zpracovatelský software pro mysliveckou evidenci, informační portál myslivosti, případně další.

### **3.8. Cíl a hlavní výstup práce**

Hlavním cílem práce je popsání a specifikace kontroly a řízení myslivosti podle právních předpisů. Shromáždit, popsat a rozdělit případy porušování nebo obcházení současné právní úpravy myslivosti. Zjistit a posoudit podíl jednotlivých skupin vlastníků pozemků na řízení myslivosti. Na základě získaných podkladů navrhnout úpravy či doplnění stávajícího systému kontroly a řízení myslivosti.

## 5. Charakteristika jednotlivých mezních právních předpisů upravujících myslivost v období před 1.7. 2002 z pohledu řízení a kontroly myslivosti

V tabulce č.1 je uvedena nejdůležitější přímá legislativa upravující myslivost na území dnešní České republiky do současnosti, a to zákony, prováděcí vyhlášky, nařízení vlády a metodické pokyny.

Nejdůležitější přímá legislativa upravující myslivost v ČR do současnosti			
zákon nebo předpis s právní vahou zákona	novelizace	prováděcí vyhlášky/nářízení	novelizace
<b>Zákon č. 49/2001 Sb., o myslivosti</b>	Změna: 320/2002 Sb. Změna: 59/2003 Sb. Změna: 444/2005 Sb.	Vyhláška č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodářství v honitbě. Vyhláška č. 72/004 Sb., o posouzení podmínek pro házňatice a o postupu, jakým bude vymezena část honitby jako házňatice Vyhláška č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honitěb nebo jejich částí do jakostních tříd. Vyhláška č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších Vyhláška č. 244/2002 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona	Změna: 480/2002 Sb. Změna: 350/2003 Sb.
<b>Zákon č. 23/1962, Sb., o myslivosti</b>	Změny: 146/1971 Sb. 96/1977 Sb. 143/1991 Sb. 270/1992 Sb. 289/1995 Sb. 166/1999 Sb. 238/1999 Sb. 132/2000 Sb. 242/2001 Sb. ve věci návrhu na zrušení § 21 odst. 3 věty druhé zákona č. 23/1962 Sb. o myslivosti	Vyhláška č. 188/2000 Sb., kterou se stanoví podmínosti o předpokladech pro výkon funkce myslivecké stráže a o jejích ověřování, vzor služebního odznaku se vyhláška č. 134/1996 Sb., kterou se provádí zákon o myslivosti Vyhláška č. 20/1988 Sb., kterou se provádí zákon o myslivosti vyhláška č. 59/1967 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o myslivosti vyhláška č. 4/1967 Sb., o ochraně a o době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře MZ01/89 o zařazování honitěb do jakostních tříd. Zveřejněno ve věstníku MZAV 197/14 853/1993 Sdělení k postupu při projednávání návrhy a úplaty za postoupení práva výkonu myslivosti na přičleněných honebních pozemcích OOLP/120993 (1999) o mysliveckém hospodářství na území národních parků se změnami a doplňky k 1. 10. 1998 (OOLP/120993) OOLP/120993 (1994) o mysliveckém hospodářství na území národních parků Pozn.: uveřejněno ve Věstníku MZP č. 2/1994. Pro SÚNAP nabývá předpis účinnosti už dnem 1.12.1993. Aktuální znění viz instrukce č. ZH02/99, 197/14 853/1993 k postupu při projednávání návrhy a úplaty za postoupení práva výkonu myslivosti na přičleněných honebních pozemcích. Pozn.: Uveřejněno ve Věstníku MZ01/89 o zařazování honitěb do jakostních tříd. Pozn.: uveřejněno ve Věstníku 79688-140 o vydání Vzorových stanov mysliveckých sdružení 777/ORLH-P88 k umístění mysliveckých zařízení na lesním půdním fondu 30-39292/ORLH/78 o náhradách pracovníkům státních organizací lesního 106/75-J1 o podmínkách lovu zvěře na honebních pozemcích v prostoru letišť VII/5-362/68, kterou se vydávají podrobnější předpisy o myslivosti 59/1967 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o myslivosti 4/1967 Sb. o hájení a o době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře 22/1965 Sb. o hájení a o době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře 79/1965 Sb. o úplatě za postoupení výkonu práva myslivosti 74/1962 Sb. o zákazu odsítělu koroptví v roce 1962 a 1963 25/1962 Sb. o hájení a o době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře 24/1962 Sb. kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o myslivosti	Změna: 5/1941 Sb. 5/1971 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 59/1967 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o myslivosti Vyhláška č. 10/1975 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 4/1967 Sb., o ochraně a o době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře a vyhláška č. 59/1967 Sb., kterou se vydávají prováděcí předpisy k zákonu o myslivosti ZP04/97 k usazení článku 7.1.2 Instrukce MZP CR č. j. OOLP/120993 ze dne 26. 11. 1993 o mysliveckém hospodářství na území národních parků se změnami a doplňky k 1. 10. 1996

Tabulka č. 1

Nejdůležitější přímá legislativa upravující myslivost v ČR do současnosti			
zákon nebo předpis s právní vahou zákona	novelizace	prováděcí vyhlášky/nařízení	novelizace
<b>Zákon č. 225/1947 Sb., o myslivosti</b>	Změny: 116/1949 Sb. 122/1951 Sb. 105/1951 Sb.		
zákon č. 12/1948 Sb., o zevním označení přisečné stráže, určené k ochraně lesů, polního		vyhláška ministerstva zemědělství a lesního hospodářství č. 127/1958 Ú.l., o zřizování a obhospodařování bažantnic, vyhláška ministerstva zemědělství č. 26/1960 Sb., o chytání ondatry pižmové a sběru jejích kožek.	
zákon č. 86/1949 Sb., o přisečných hajných k ochraně lesů, polního majetku, myslivosti, rybníků a vod a vodních děl,		77/1961 Sb. o hájení a o době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře 26/1960 Sb. o chytání ondatry pižmové a sběru jejích kožek	
		85/1959 Ú.l. o času, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře Pozn.: Plně znění uveřejněno v Úředním věstníku pod č.85/1959 Ú.v.	252/1959 Ú.l., kterou se doplňuje vyhláška č. 85/1959 Ú.v., Plně znění uveřejněno pod č. 252/1959 Ú.v..
		42/1959 Ú.l., kterou se vydává zkušební řád pro zkoušky z myslivosti 127/1958 Ú.l. o zřizování a obhospodařování bažantnic 49/1958 Ú.l. o času, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře Pozn.: Plně znění uveřejněno pod č. 49/1958 Ú.v..	
		176/1957 Ú.l. o cenách chytané živé zvěře určené k dalšímu chovu	
		136/1957 Ú.l. o hájení a o době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře Pozn.: předpis platí jen v českých zemích;	157/1959 Ú.l., kterou se mění vyhláška č. 136/1957 Ú.l., o hájení a době, způsobu a podmínkách lovu některých druhů zvěře
		92/1957 Ú.l. změně doby lovu zvěře 91/1957 Ú.l. o zřizování a obhospodařování bažantnic	
		58/1957 Ú.l. o době lovu a způsobu odstřelu lesních sluk v roce 1957 Pozn.: předpis platí jen v českých krajích;	
		167/1956 Ú.l., kterou se mění hájení a doby lovu některých druhů zvěře 111/1956 Ú.l., kterou se mění doba lovu zvěře	
		149/1955 Ú.l. o celoročním hájení koroptví v roce 1955	
		84/1955 Ú.l., kterou se mění doba lovu zvěře Pozn.: Tato vyhláška je uveřejněna v plném znění v Úředním věstníku pod č. 84/1955 Ú.v.	
		75/1955 Ú.l. o změnách doby hájení a lovu některých druhů zvěře Pozn.: platí jen v českých krajích;	
		181/1954 Ú.l., kterou se mění a doplňuje vyhláška o hájení a o době lovu některých druhů zvěře Pozn.: předpis platí jen v českých krajích;	
		164/1954 Ú.l. o celoročním hájení koroptví v roce 1954 Pozn.: předpis platí jen v českých krajích;	
		353/1953 Ú.l. o cenách chytané živé zvěře určené k dalšímu chovu	
		246/1953 Ú.l. o hájení a době lovu některých druhů zvěře	
		136/1953 Ú.l. o výkupu zvěřiny a ryb	
		127/1953 Ú.l., kterou se vydává zkušební řád pro zkoušky z myslivosti	
		263/1952 Ú.l. o době lovu laní, kolouchů, sm, srnčat a bažantů v roce 1952 Pozn.: předpis platí jen v českých krajích;	
		222/1952 Ú.l. o době lovu koroptví v roce 1952 Pozn.: předpis platí jen v českých krajích;	
		193/1952 Ú.l. o dodávkových a jakostních podmínkách a o výkupních cenách	
		98/1951 Ú.l. o době lovu koroptví a bažantů v roce 1951 Pozn.: předpis platí jen v českých krajích;	
		283/1951 Ú.l. o hájení a době lovu některých druhů zvěře Pozn.: předpis platí jen v českých krajích;	
		225/1951 Ú.l. o výkupu zvěřiny	
		33/1951 Ú.l. o době lovu zvěře spárkaté a zajíců	
		608/1950 Ú.l. o cenách chytané živé zvěře určené k dalšímu chovu Pozn.: předpis platí jen v českých zemích;	
		607/1950 Ú.l. o době lovu divokých kachen a odstřelu bažantích slepic Pozn.: předpis platí jen v českých zemích;	
		596/1950 Ú.l., kterou se vydává zkušební řád pro zkoušky z myslivosti	
		531/1950 Ú.l. o úpravě odchyty, komorování, výkupu a odchyty zvěře	
		498/1950 Ú.l. o době hájení koroptví v roce 1950 Pozn.: předpis platí jen v českých zemích;	
		412/1950 Ú.l. o výkupu a rozdělování zvěřiny Pozn.: předpis platí jen v českých zemích;	
		86/1949 o přisečných hajných k ochraně lesů, polního majetku, myslivosti, rybníků a vod a vodních děl,	
		1232/1949 Ú.l., kterou se mění doba lovu spárkaté zvěře, zaječí zvěře a bažantích kohoutů	
		1059/1949 Ú.l., kterou se mění doba lovu lišek a kání lesních i rousných	
		884/1949 Ú.l. o cenách zvěřiny	
		852/1949 Ú.l. o době hájení bažantích slepic a odstřelu bažantích kohoutů a koroptví v českých zemích v roce 1949	
		812/1949 Ú.l., jíž se mění vyhláška ministerstva zemědělství ze dne 12. května 1948, č. 926 Ú.l., kterou se vydává zkušební řád pro zkoušky z myslivosti	
		710/1949 Ú.l. o době hájení holuba hřivnáče	
		699/1949 Ú.l., kterou se stanoví nejvyšší přípustné pachtovné z honiteb	
		632/1949 Ú.l. o výkupu a rozdělování zvěřiny Pozn.: předpis platí jen v českých zemích;	
		86/1949 Sb. o přisečných hajných k ochraně lesů, polního majetku, myslivosti, rybníků a vod a vodních děl	
		2574/1948 Ú.l. o opravě vyhlášky nejvyššího úřadu cenového ze dne 24. září 1948, č. 2326 Ú.l., o nejvyšších cenách zvěřiny	
		2359/1948 Ú.l., kterou se mění a doplňuje vyhláška ministerstva výživy ze dne 3. srpna 1948, č. 2081/1948 Ú.l., o povinné dodávce zvěřiny	
		2358/1948 Ú.l. o době hájení bažantích slepic a odstřelu bažantích kohoutů a zajíců v zemích České a Moravskoslezské v roce 1948	
		2326/1948 Ú.l. o nejvyšších cenách zvěřiny	
		2227/1948 Ú.l., kterou se stanoví celoroční doba hájení kun	
		2100/1948 Ú.l., kterou se stanoví celoroční doba hájení koroptví v zemích České a Moravskoslezské	
		2081/1948 Ú.l. o povinné dodávce zvěřiny	
		1089/1948 Ú.l., kterou se prodlužuje platnost vyhlášky nejvyššího úřadu cenového o cenách zvěřiny	
		249/1948 Sb. o postátnění ústavů zemědělského a lesního výzkumnictví a o jejich organizaci a správě	
		926/1948 Ú.l., kterou se vydává zkušební řád pro zkoušky z myslivosti	
		80/1948 Sb., kterým se ministr zemědělství zmocňuje k opatřením v zemědělské výrobě	
		1090/1947 Ú.l., kterou se upravuje doba a způsoby lovu některých druhů zvěře v honebním roce 1947/1948 (Ú.l. č. 157/1947, bž. č. 1022)	
		1022/1947 Ú.l., kterou se upravuje doba a způsoby lovu některých druhů zvěře v honebním roce 1947/1948	
		1020/1947 Ú.l. o poplatcích za odstřel zvěře	
		685/1947 Ú.l., kterou se prodlužuje platnost a pozměňuje znění vyhlášky nejvyššího úřadu cenového ze dne 13. prosince 1945 o nejvyšších cenách zvěřiny	

Nejdůležitější přímá legislativa upravující myslivost v ČR do současnosti				
zákon nebo předpis s právní vahou zákona	novelizace	prováděcí vyhlášky/nařízení	novelizace	
Vládní nařízení č. 127/1941., o myslivosti		2178/1946 Ú.I.I o změnách dob hájení zvěře jelení, dančí, mufloní, srn a srnčat, zajíců a bažantů		
		2156/1946 Ú.I.I o zákazu odstřelu bažantích slepic a zkrácení doby odstřelu některých druhů lovné zvěře		
		1939/1946 Ú.I.I, kterou se mění vyhláška nejvyššího úřadu cenového o nejvyšších cenách zdejších surových zaječín a králíčín		
		1732/1946 Ú.I.I, kterou se prodlužuje platnost vyhlášky o nejvyšších cenách zvěřiny		
		1568/1946 Ú.I.Io využití společenstevních honiteb v pohraničním území Pozn.: předpis platí jen v zemích České a Moravskoslezské;		
		1452/1946 Ú.I.I o nejvyšších cenách zdejších surových kozlečín, kozin, kozlovic, skopovic, jehnětin, divočín, jemných ročků, ročků, suchých vepřovic a psích koží		
		1374/1946 Ú.I.I o povinné dodávce zvěřiny		
		1035/1946 Ú.I.I o celoročním odstřelu vedoucích samičích kusů zvěře černé, lišek a		
		819/1946 Ú.I.I, o prodloužení platnosti vyhlášky nejvyššího mysliveckého úřadu		
		běž. č. 1155/1942 Sb., o pojistné povinnosti proti následkům z výkonu myslivosti (Ú.I. č. 305/1942), podle § 65 a § 23 odst. 3 věty druhé vládního nařízení č.		
		590/1945 Ú.I.I, kterou se mění a doplňuje vyhláška ze dne 21. prosince 1940, běž. čís. 928 o úpravě služebních poměrů a platů zaměstnanců ve vyšších službách v zemědělském, lesním a honebním hospodářství (Ú.I. č.300/1940) ve znění vyhlášky ze dne 1. prosince 1941, běž. čís. 1039 (Ú.I. č. 284/1941)		
		580/1945 Ú.I.I o nejvyšších cenách zvěřiny		
		309/1945 Ú.I.Io povinné dodávce zvěřiny v honebním roce 1945/1946		
		289/1945 Ú.I.I o prozatímní úpravě myslivosti Pozn.: předpis platí jen v zemích České a Moravskoslezské;		
		65/1945 Ú.I. třetí oznámení k vyhlášce č. 333 bývalého ministra hospodářství a práce o jmenování pověřených obchodníků s rohy a rohovinou		
		44/1945 Sb.I o prodloužení platnosti některých honebních lístků		
		38/1945 Sb.I o povinné dodávce zvěřiny v honebním roce 1945/1946		
		271/1944 Sb.o zastupování oprávněných k výkonu myslivosti, kteří konají brannou		
		263/1944 Sb. o zjednodušení propachtování honebních okrsků během války		
		148/1944 Sb.o oprávnění nejvyššího mysliveckého úřadu zrušovat smlouvy o propachtování honitby		
		124/1944 Sb.o povinné dodávce zvěřiny v honebním roce 1944/1945		
		295/1943 Sb.o hubení bobřika pižmového (ondatry)		
		242/1943 Sb. o výkonu ochrany myslivosti po dobu války		
		131/1943 Sb.o povinné dodávce zvěřiny v honebním roce 1943/1944		
		340/1942 Sb. o zkoušce pro myslivce z povolání		
		339/1942 Sb., kterým se mění a doplňuje vládní nařízení ze dne 31. března 1941, č.		
		128 Sb., kterým se provádí vládní nařízení o myslivosti		
		338/1942 Sb. o dalším trvání smluv o propachtování honitby po dobu války		
		311/1942 Sb. o ochranné službě myslivecké		
		292/1942 Sb. o hubení vrabců		
		213/1942 Sb.o povinné dodávce zvěřiny v honebním roce 1942/1943	344/1942 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška 213 Sb., 370/1942 Sb., kterou se opětovně mění a doplňuje vyhláška č. 213 Sb.,	
		193/1942 Sb., kterým se mění vládní nařízení ze dne 31. března 1942, č. 102 Sb., o prodloužení platnosti některých honebních lístků		
		102/1942 Sb.o prodloužení platnosti některých honebních lístků	265/1942 Sb., kterým se opětovně mění vládní nařízení č. 102 Sb., 193/1942 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 102 Sb.,	
		379/1941 Sb.o dodávce zvěřiny větším městům a závodním kantinám		
		392/1941 Ú.I.p o řízení při propachtování honitby		
		272/1941 Sb. o obchodu se zvěří a o její dopravě		
		RS39/41 o opravě chyb		
		191/1941 Sb. o opětovném prodloužení platnosti některých honebních lístků (honebních certifikátů)	259/1941 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 191 Sb.,	
		Vládní nařízení č. 128/1941., kterým se provádí vládní nařízení o myslivosti		
		85/1941 Sb. o době lovu kání		
		65/1941 Sb. o prodloužení platnosti některých honebních lístků		
		RP07/41 o myslivosti v protektorátu Čechy a Morava		
		365/1940 Sb. o dopravě zvěře z Protektorátu Čechy a Morava		
	Zákon č. 98/1929 Sb., kterým se doplňují a částečně mění některá ustanovení honebně-policejní, zejména o hájení zvěře,  zákon ze dne 5. března 1936, č. 57 Sb., o trestnosti pytláctví v zemi Slovenské a Podkarpatoruské,		205/1939 Sb. o řádném výkonu myslivosti	
			30/1938 Sb. o úpravě tax za připuštěné ke státním zkouškám lesnickým a	
			57/1936 Sb. o trestnosti pytláctví v zemi Slovenské a Podkarpatskoruské	
			7/1934 Sb. o dopravě a prodeji lovné zvěře užitkové	
		30/1932 Sb. o statistice ulovené zvěře		
		201/1930 Sb. o hájení zvěře ve správním území moravskoslezském		
		127/1929 Sb., jímž se upravují v zemi Moravskoslezské doby hájení některých druhů lovné užitkové zvěře		
	105/1929 Sb. o kynození ondatry (fiber zibethicus) v krajínách Slovenskej a			
49/1866 čes.z.z. Honební zákon pro Čechy	Změny:	112/1925 Sb. o statistice odstřelu zvěře		
	15/1870, z. z. čís. patentu	23/1921 Sb., kterým se mění § 42 honebního zákona slezského ze dne 13. ledna 1903, č. 42 zák. a nař. slez., a článek I., § 1, zákona ze dne 4. října 1910, č. 55 zák. a		
	83/1915 z. z.	22/1921 Sb., kterým se mění §§ 3 a 4 zákona ze dne 1. června 1913, č. 28 zák. a nař. slez., o dávce z výkonu práva honebního ve Slezsku		
	445/1919 Sb. z. a nař. vládního nařízení	562/1920 Sb., kterým se mění §§ 2 a 5 zákona ze dne 3. června 1912, č. 38 z.z., o dávce z výkonu práva honebního na Moravě		
	560/1929 Sb. z. a nař.	561/1920 Sb., kterým se mění § 47 moravského zákona honebního ve znění zákona ze dne 26. října 1912, č. 20 z.z. z r. 1914		
		560/1920 Sb., kterým se mění §§ 26d), 26e) a 26g) řádu vyhlášeného v příloze 1. císařského patentu ze dne 29. prosince 1915, č. 83 z.z., jímž změněn byl § 26 a doplněny §§ 42 a 43 českého zákona o myslivosti ze dne 1. června 1866, č. 49 z.z.		
		497/1919 Sb., jímž upravuje se obchod některými druhy zvěře		
		445/1919 Sb., jímž se zrušuje právo myslivosti, vyhrazené koruně v okolí pražském		
		4/1914 mor.z.z., kterým se vydává honební zákon pro markrabství Moravské		
		38/1912 mor.z.z.o vybírání dávký z výkonu práva honebního ve prospěch moravského zemského fondu zemědělského		
		43/1903 slez.z.z., kterým se vydávají a prohlašují ustanovení potřebná k provedení honebního zákona ze dne 13. ledna 1903, č. 42 z.z.		
		42/1903 slez.z.z. honební pro Slezsko		
		1/1902 mor.z.z., jenž se týče vykonávání honby v území obcí, ležících v moravských obvodech (enklávách) ve Slezsku, na základě honebních lístků pro		
		51/1901 slez.z.z. jednající o provozování honby ve Slezsku na základě honebních lístků pro Moravu vystavených		
		35/1899 mor.z.z., kterým se upravují doby hájení zvěře v moravských enklávách ve		
		100/1889 ř.z.o zkoušce pro službu mysliveckou a pro službu na ochranu myslivosti		
		41/1885 v příčině zevního označení strážních zřízenců příšežných, ustanovených k ochraně zemědělství a honitby		
		zákon č. 84/1872, jenž se týče úředního postavení zřízenců strážních, pro ochranu některých odvětví zemědělství ustanovených,		
		124/1857 Nařízení ministerstva záležitostí vnitřních a spravedlnosti ze dne 1.7. 1857 č. 124 říšského zákoníku o tom, čeho zapotřebí, aby kdo mohl vzat být pod přísahu ke službě pro hájení lesů a myslivosti.		
		2890/1853 Nařízení místodržícího pro Čechy č. 2890, ze dne 12. 4. 1853		
	Nařízení ministerstva vnitřního ze dne 15 prosince 1852 číslo 257 říšského zákoníku bývalého státu Rakouského.			
honební zákon zák. čl. XX/1883,		4/1854 ř.z. o tom, jak se osoby v příčině služby myslivecké mají bráti pod přísahu		

Z jednotlivých právních předpisů jsou pro potřeby této práce vyňaty pouze některé charakteristiky, které jsou podstatné z pohledu řízení a kontroly myslivosti. U jednotlivých předpisů byly sledovány zejména následující aspekty:

- Obecná ustanovení, vymezení pojmů **Definice myslivosti, vymezení pojmů.**
- Kde je myslivost vykonávána **honitby, obory, bažantnice.**
- Kdo myslivost vykonává **Honební společenstva, Myslivecká sdružení, fyzické osoby.**
- Jaká je obecná regulace myslivosti státem **Lovecký lístek, povolenka k lovu, pojištění, doby lovu. Jaké jsou povinnosti držitele a uživatele honitby.**
- Kdo myslivost řídí **Systém řízení. Kdo se řízení účastní, státní správa, uživatel honitby, myslivecký hospodář. Schéma řízení**
- Kdo myslivost kontroluje **Orgány státní správy, myslivecký hospodář, myslivecká stráž, pokuty a sankce.**

Právní předpisy postihující otázku lovu a později pak myslivosti, se objevují před koncem prvního tisíciletí. Do této doby nejsou omezení pro lov jako právní předpisy přímo zmiňovány. Pro vývoj myslivecké právní normy na území České republiky Hromas et al. (2000) uvádí, že "přibližně do začátku tohoto tisíciletí byl na území našeho státu lov volný. S postupným upevňováním státní moci ve státě se v 9. a 10. století počal upravovat i lov (v této době nelze ještě mluvit o myslivosti v dnešním slova smyslu) Lov se postupně stává výsadou šlechty a panovníka. V 11. a 12. století bylo právo lovu postupně kodifikováno jako právo věčné, tj. nesouvisející s vlastnictvím půdy, náležející výhradně panovníkovi, který je mohl nebo nemusel darovat nebo i prodat spolu s majetkem."

#### 5.1. Rok 950 Regál honební

Prvním známým dokumentem je Regál honební, vydaný knížetem Boleslavem I. kolem roku 950. Právo lovu je přisvojeno územnímu vládci. Ministerstvo zemědělství, (2005).

Komárek (1945) uvádí, že "základ pro myslivecké hospodářství a pro chov zvěře položen byl rozmachem královské a knížecí moci, k níž se záhy přidružila rostoucí majetková moc ostatní šlechty. Tyto vládnoucí vrstvy si zcela přisvojily právo lovit divokou zvěř a přísně vyloučily z lovu všechny poddané. Z lovu se stala již ve středověku výsada, kterou udílel král, kníže nebo šlechtic vrstevníkům na nižším společenském stupni. Není se co diviti, že si jej mocní pánové ve staré době v našich zemích, jmenovitě pak král, vyhradili jako osobní privilegium. Jen tam, kde pro přílišnou rozlehlost lovišť sami všude lovit nemohli, popouštěli lov jako zvláštní právo a znamení obzvláštní přízně svým oddaným služebníkům, šlechtě a zemanům, když jim udíleli půdu a povyšovali je. V knize J.E. Chadta Dějiny lovu a lovectví v Čechách a na Moravě a Slezsku jsou shromážděny rozmanité doklady o předávání tohoto výsadního práva na urozené jednotlivce, popřípadě na svobodná města. Např. uvádí, že Král Václav II. daroval roku 1288 probošství choťšovskému jakýsi les u Tetína, ale podotýká, aby probošt a jeho nástupci darovaný les pro královský lov pilně hájili, ochraňovali a udržovali. Podle usnesení sněmu českého v pobělohorské době nesměl nikdo na míli cesty kolem Prahy zvěř lovit a právo to zůstane vyhrazeno, později byl tento pruh rozšířen na dvě míle. Z velké blahověle popouštěny byly některé kraje a lovecká práva na šlechtu. Ludvíku Bezručickému z Kolovrat popustil král roku 1539 jako velikou milost lovy zaječí, štvaní s jestřábem a líhavým psem na vlky, lišky a rysy".

5.2. Nařízení krále Václava IV. z roku 1388 Dominikální právo, kterým se přisvojovalo právo lovu drobným vlastníkům pozemků. Ministerstvo zemědělství, (2005).

5.3. Nařízení Českého sněmu z roku 1573 Český sněm vydal v roce 1573 nařízení, které pojednávalo o ochraně zvěře, a které současně vymezovalo oprávnění k výkonu myslivosti Vach et al. (1997).

V následujícím období byla vydávána některá dílčí omezení. V roce 1602 český sněm vydal zákaz lovu laní na dobu 2 let, lov jelena byl zakázán mezi Hronnicemi (únor) a svátky svatodušními(červen, tzv. Landtagsschlusse.Podle usnesení zemského sněmu z 10. května 1681, zajíci a koroptve se nesměli lovit od počátku postu v únoru až do sv. Jiljí, tj. do 1. září. Novák (1996).

5.4. Výnos zemského sněmu z 10.5. 1621, Zemský pořádek Hromas et al. (2000).

5.5. Lovecký patent z 30.4.1715 a z 12.12. 1751 Hromas et al. (2000).

5.6. První lovecký řád (Jägerordnung) vydal císař Karel VI. Vach et al. (1997).

Tento řád vydaný podle Nováka (1996) v roce 1728, rozlišil **soukromé právo myslivosti (Jagdprivatrecht)**, podle kterého právo myslivosti mohl vykonávat vlastník pozemků, **právo lovu dravé zvěře (Jagdfresrecht)** tj. právo lovu dravé zvěře v zájmu státu bylo přiznáno všem majitelům zemědělských usedlostí, přičemž bylo stanoveno, kterých druhů zvěře se toto právo týká a dále **právo myslivosti na cizí půdě (Jagdrecht am fremden Grund)**. Toto právo náleželo jen panovníkovi, který si mohl pro vlastní potřebu vyhradit právo myslivosti na určitý druh zvěře či v určitých honitbách.

5.7. Patent císaře Josefa II. ze dne 28.2. 1786

Vach et al. (1997) o tzv."Josefském patentu" uvádí, že "Záměrem patentu bylo zrušit velké množství předešlých nařízení o myslivosti, která již neodpovídala tehdejším pojmům o právech vlastníků pozemků a také sjednotit do jediného předpisu všechno potřebné, co na jedné straně majitelům honitby z jejich práva náleželo a na druhé straně, co ochraňovalo zájmy těch, kdo hospodařily na zemědělské půdě. Patent nečinil rozdílu mezi honitbami císařskými a soukromých majitelů. Měra honebního celku nebyla omezena. Patent sám o sobě blíže nestanovil, komu právo myslivosti příslušelo a zda bylo právem samostatným nebo součástí některých jiných práv. Výhradní práva k lovu drobné zvěře mohla být prodávána nebo pronajímána. Sedláci a měšťané byli z možnosti pronájmu honitby vyloučeni, aby nezanedbávali hospodářství na úkor lovu. Kvalifikační povinnosti byly vyžadovány jen u myslivců z povolání. Výhradní právo lovu v sobě zahrnovalo povinnost vlastníků tohoto práva zvěř krmit a současně ponechávalo na jeho vůli, jak se zvěř jako se svým vlastnictvím naloží." Z pohledu řízení myslivosti bylo vše ponecháno na vlastníkovi pozemků. Doba a způsoby lovu, vypouštění zvěře, prodej zvěře i zvěřiny. Omezení se vztahovalo na úhradu škod na polních plodinách,



vinicích a ovocných stromech a na lese, které hradil ten, kdo hon pořádal. Majitelům výhradního práva lovu byla uložena povinnost pro všechny druhy divoké zvěře v honitbě zřizovat soliska a seníky a zvěř krmit. Chov černé zvěře byl možný pouze v oborách.

#### 5.8. Zákon č. 154/1849

Patent č. 154 Františka Josefa I. ze 7. března roku 1849 uvádí Ministerstvo zemědělství, (2005).

Z období, kdy dnešní území České republiky podléhalo legislativě Rakouska-Uherska, byly právními předpisy upraveny některé podrobnosti týkající se lesního a mysliveckého personálu, který měl ve své "pracovní náplni" dozorovou a kontrolní činnost v myslivosti. Tento personál byl povinen dozírat na dodržování nejen honebního patentu, ale i dalších předpisů, například zákona č. 39/1870 *zemského zákoníku pro království české, o ochraně několika druhů zvířat zeměvzdělání užitečných*. Například podle ustanovení § 11 tohoto zákona "četnictvo, lesníci, myslivci a hlídači polní, pak všichni veřejní dohlédači jsou povinni, aby každého přestoupení tohoto zákona, hned jak je shledali, oznámili starostovi obce." Šlo především o ochranu vyjmenovaných živočichů, především užitečných ptáků při tzv. čízbě, tedy chytání a usmrcování ptáků, kteří nejsou označeni jako lovná zvěř.

JUDr. Egon Zeis (1937) uspořádal a poznámkami opatřil "*Předpisy o personálu lesnickém, mysliveckém, rybářském a pro ochranu zemědělství a organizace služby zemědělskotechnické*" v publikaci "*Zákony lesní, honební, rybářské, a o ochraně výroby zemědělské*". Jsou zde uvedeny tyto právní předpisy:

- 257/1852 Nařízení ministerstva vnitra ze dne 15 prosince 1852 číslo 257 říšského zákoníku bývalého státu Rakouského. Podle § 13 tohoto zákona je stanovena povinnost nechat úředně uznat osoby oprávněné k doзору nad myslivostí. *Nájemci honitby, jakož i majitelé vlastních honitěb, musí pod vlastní odpovědností ustanovit k doзору nad honitěbou cvičené myslivce nebo aspoň znalce, které okresní politický úřad uznal k tomu způsobilými, a uvedenému úřadu je oznámiti.*
- 2890/1853 Nařízení místodržícího pro Čechy č. 2890, ze dne 12. 4. 1853 pak stanoví podmínky, kdo může být uznán za způsobilého znaleckého dohlížitele honby. Jsou zde stanoveny nutné předpoklady pro vykonávání této činnosti včetně čistého trestního rejstříku a prokazatelné myslivecké kvalifikace. Je bráno v úvahu i dobré obecní mínění o bezúhonnosti a spolehlivosti této osoby.
- 4/1854 Nařízení ministerstva vnitra a spravedlnosti č. 4 ze dne 4. ledna 1854 říšského zákoníku bývalého státu Rakouského o tom, jak se osoby v příčině služby lesnické a myslivecké mají brát pod přísahu. Toto nařízení, kromě osoby ustanovené k ochraně službě v lesnictví a myslivosti, obsahuje úplné znění přísahy této "strážce" a stanoví i otázku identifikace jako osoby pod přísahu vzaté v § 4 takto: *Aby pak mohl každý osoby ke službě myslivecké pod přísahu vzaté poznati a k nim se jako ke strážci veřejné zachovati, mají osoby tyto, když konají službu mysliveckou, nositi, jakož předepsáno § 54 zákona lesního, oděv služební, nebo pásku na ruce, anebo něco na hlavě, podle čehož by se mohly poznati a což se má prve v okresu ve známost uvěsti.*
- 124/1857 Nařízení ministerstva záležitostí vnitřních a spravedlnosti ze dne 1.7. 1857 č. 124 říšského zákoníku o tom, čeho zapotřebí, aby kdo mohl vzat býti pod přísahu ke službě pro hájení lesů a myslivosti. Toto nařízení upravuje bližší podrobnosti pro službu k hájení myslivosti pod přísahou.

#### 5.9. Zákon č. 49/1866 českého zemského zákoníku

Honební zákon pro Čechy ze dne 1. června 1866, č. 49, ve znění zákona ze dne 21. února 1870, čís. 15 z. z., čís. patentu ze dne 29. prosince 1915, čís. 83 z. z., zákona ze dne 24. července 1919, čís. 445 Sb. z. a n. a vládního nařízení ze dne 5. října 1929, čís. 560 Sb. z. a nař.

##### 5.9.1. Obecná ustanovení, vymezení pojmů, další informace

5.9.1.1. Definice myslivosti Konkrétní definice a náplň myslivosti nebyla tímto zákonem vymezena. Je zde však uvedeno, že právo myslivosti se zakládá na vlastnickém právu k pozemkům.

5.9.2. Kde lze myslivost vykonávat Myslivost lze vykonávat v honitbách, které mohou být vlastní (honitbu vlastní tzv. *pán myslivosti*) nebo společenstevní (honitbu vlastní honební společenstvo, které ji pronajímá). Minimální výměra honitby je 200 jiter dolnorakouské míry tj. 115 hektarů, je zde podmínka souvislosti. Minimální výměra obory není dána, je zde podmínka neprostupnosti oplocení.

##### 5.9.3. Kdo může myslivost vykonávat

- *Pán myslivosti* U vlastní honitby s minimální souvislou výměrou vlastních pozemků ji může vykonávat *pán myslivosti, to jest držitel pozemku, jenž má právo, myslivost samostatně provozovati.*
- *Nájemce myslivosti*
- *Osoby myslivecké (vlastně najatí odborníci-profesionální myslivci) a pod přísahu vzaté, ve službě pána myslivosti nebo společenstva honebního postavené. Společenstvo honební jest povinno právo jemu náležející provozovati myslivost, buď nedílně pronajmouti nebo je dáti k dobrému společenstva znalci zvláště zřízenými, řádně pod přísahu vzatými vykonávati. Za znalce při vykonávání myslivosti budiž pokládán ten, kdo s dobrým prospěchem odbyl z myslivosti a ze zákona o myslivosti zkoušku, kterou předsévztí má politický úřad, přibrav k ní zkoušeného lesníka.*
- *Hosté za honbu pozvaní. Za hosta při honbě pokládá se ten, kdo má lístek na honbu a buď ve společnosti pánem myslivosti aneb s jeho povolením myslivost v jeho honitbě provozuje.*

##### 5.9.4. Regulace myslivosti státem prostřednictvím zákona

Myslivost je regulována prostřednictvím zákona, a to jak právy, tak povinnostmi, dále pak orgány státní správy (4.9.2.) a vlastníkem honitby.

#### 4.10.4.1. Honební lístek

Pro provozování myslivosti musí mít "honební lístek" nebo "honební certifikát". Honební lístek a certifikát na honbu neopravňuje k lovu, je však nutné povolení držitele honitby. Honební certifikát je bez poplatku určen pro *osoby myslivecké* (současná myslivecká stráž) na dobu jejich služby.

Vydání honebního lístku bylo odepřeno:

- a) Nezletilým osobám, kromě vyjmenovaných výjimek (nezletilým na žádost otce či poručníka, žákům lesnických škol na žádost ředitele školy, mysliveckým mládencům na žádost správce lesního revíru),
- b) lidem duševně nemocným a alkoholikům,
- c) chudým lidem, kteří žijí z obecního důchodu,
- d) dělníkům pracujícím za denní nebo týdenní mzdu,
- e) osobám, které nevlastní zbrojní pas,
- f) osobám trestaným -není dovoleno vydávati lístku na honbu po deset let od projití trestu tomu, kdo byl vinen nějakým zločinem proti bezpečnosti osoby neb majetku; na pět let od projití trestu tomu, kdo byl nelezen vinen přečinem proti bezpečnosti života neopatrným zacházením se zbraní střelnou, nebo přestupkem krádeže, spoluúčastí na krádeži, zpronevěření nebo podvodu.
- g) na tři roky osobám, které zneužily honebního lístku.

Honební lístek nebo certifikát na honbu bylo možné odejmout bez náhrady za poplatky,

pokud se dodatečně zjistilo, že osobě mělo být odepřeno vydat tento doklad.

Honební lístek je platný na kalendářní měsíc, honební rok, nebo 3 po sobě jdoucí honební roky. Honební certifikát se vydává na dobu služby *osoby myslivecké*.

#### 4.10.4.2. Doby lovu zvěře

Úplné hájení zvěře platí od 1. února do 31. července. Během této doby se zakazuje honit, chytat a usmrcovat zvěř, včetně sběru vajec u ptáků, kteří podléhají hájení. Hájení neplatí:

- pro veškerou škodnou
- od 1. března do posledního května pro sluku, tetřeva, tetřívka a jeřábka
- od 1. července do 31. ledna pro divoké kachny a husy
- od 1. května do 31. ledna pro srnce.

Hájení zvěře se nevztahuje na obory, ve kterých se chová zvěř jelení, daňčí, černá. Je zakázáno kromě zvěře škodné používat k lovu oka a pasti. V případě ochrany osob nebo majetku je mimo oboru možné usmrcovat vlky, medvědy, divoká prasata a ostatní škodnou. Černá zvěř je výhradně oborní zvěř.

#### 4.10.4.3. Myslivecký rok začíná 1. února a končí 31. ledna

#### 4.10.4.4. Ochrana zvěře je dána především stanovením doby hájení. Zákon dále definuje další opatření, kterými jsou:

- Zákaz vstupu na pozemky s dosud nesklizenými plodinami kromě zelí, brambor a řepy, včetně prohánění těchto pozemků za pomoci psů.
- V době od 14 dnů po skončení doby lovu až do konce doby hájení je zakázáno prodávat zvěř, která je hájena včetně jejích vajec.
- Osoby obchodující se zvěřinou musí mít dodací lístek na zvěř, se kterou obchoduje od držitele honitby nebo jím pověřené osoby.

- Držitel honitby, *pán honby*, může usmrtit nebo nechat usmrtit potulující se kočky a psy, kteří bez přítomnosti svého pána štvou zvěř. Pro oba případy platí vzdálenost 380 m od nejbližšího domu.

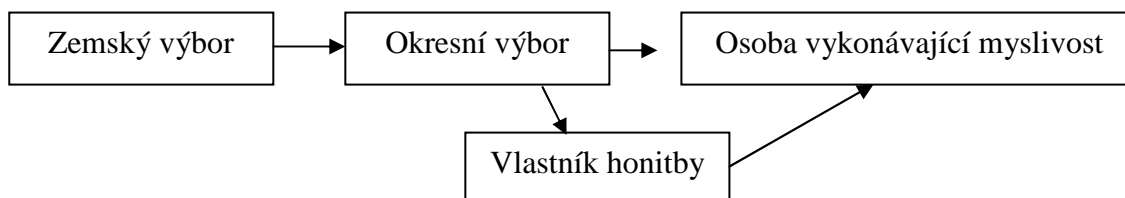
#### 4.10.5. Kdo myslivost řídí

Řízení myslivosti probíhá ve dvou úrovních, přičemž pravidla a omezení jsou již nastavena zákonem tak, jak je uvedeno výše. Řízení myslivosti je realizováno státní správou v mezích daných zákonem a vlastníkem honitby, který si může svá vnitřní pravidla nastavit přísněji či podrobněji, než požaduje zákon.

Vlastník honitby Vlastník souvislých 115 ha pozemků u honitby, nebo oplocených pozemků u obory, je buď jedna osoba, nebo honební společenstvo. Správa práva myslivosti v případě honebního společenstva je dána výboru o 3-5 osob volených na 6 let. Výbor jako svého zástupce volí starostu. Honební výbor rozhoduje o pronájmu honitby, ten je buď přímý "z ruky", nebo prostřednictvím veřejné dražby "licitací provedenou obecním starostou". Pronájem honitby je na dobu 6 let. Při pronájmu se skládá u obecního starosty, který provádí dražbu honitby, kauce ve výši ročního nájmu a ta se vrací na konci období pronájmu, pokud není odebrána jakožto jistina na pokuty nebo náhrady. Vzniká zde nájemní vztah, ve kterém je projevena vůle vlastníka honitby. Pokud nájemce nepostupuje v souladu se zájmy vlastníka, lze smlouvu vypovědět.

Státní správa Orgány státní správy jsou na území okresů okresní výbory. Na území Čech jsou okresní výbory řízeny zemským výborem. Orgány státní správy rozhodují ve věcech zákonem stanovených, tedy zejména uznávání honiteb, vydávání honebních lístků a zřizování *soudů smluvčích* pro řešení náhrad škod. Orgány státní správy vykonávají dozor nad dodržováním tohoto zákona včetně sankcionování jeho porušení.

Schéma řízení myslivosti.



#### 4.10.6. Kdo myslivost kontroluje

##### 4.10.6.1. Dozor v myslivosti

Dozor v myslivosti provádí "*četnictvo, okresní a obecní orgány bezpečnosti a služebnictvo přísežné pro dohlížení v honbě zřízené*" což zahrnuje přímý dozor, ale i informování veřejnosti, aby se předešlo porušování nařízení tohoto zákona.

Na provádění myslivosti dozírá u společenstevních honiteb *znalec myslivosti*, který složil zkoušky z myslivosti a ze zákona o myslivosti. U vlastní honitby *osoba myslivecká*. Obecně byly tyto osoby označovány jako *služebnictvo k provozování myslivosti a k ní zřízené a pod přísahou vzaté*. Výkon této funkce byl znemožněn, pokud se jednalo o osoby duševně nemocné, alkoholiky nebo osoby trestané (jak je v případech uvedených pod písmeny b) až f) pro odepření honebního lístku, kapitola 4.9.4.1.).

Osobám pro dohlížení v myslivosti zákon č. 84/1872, jenž se týče úředního postavení zřízců strážních, pro ochranu některých odvětví zeměvzdělání ustanovených, přiznává práva, pravomoci a ochranu dnešního "veřejného činitele".

Pro zevní označení osob dozírajících na myslivost byl 21. února 1885 vydán zákon č. 41/1885 v příčině zevního označení strážních zřízenců přísežných, ustanovených k ochraně zemědělství a honitby. Tento zákon využívá pro označení osob odznaku.

#### 4.10.6.2. V případě porušení zákona jsou místními úřady uděleny sankce a pokuty

- Za porušení doby hájení je pokuta 4 až 40 korun, při opakování až 100 korun.
- Stejná sankce za zneužití honebního lístku poskytnutím neoprávněné osobě či opatření si lístku nezákonným způsobem.
- Provozování myslivosti bez honebního lístku nebo honebního certifikátu.
- Pohyb po honitbě mimo veřejné cesty, vinice a zahrady se střelnou zbraní nebo jiným vybavením pro lov.

Pokuty ukládá místní úřad a jejich výnos jde do obecní pokladny pro dobročinné účely. Místní úřad uvědomí o trestech uložených podle bodů b) až d) okresní úřad.

#### 4.11. Zákon č. 98/1929 Sb.

ze dne 25. června 1929, kterým se doplňují a částečně mění některá ustanovení honebně-policejní, zejména o hájení zvěře.

Vach et al. (1997) k tomuto zákonu uvádí, že hlavním podnětem pro vydání zákona známého pod názvem "malý honební zákon" byly nepříznivé následky neobvykle kruté zimy 1928-29, jež znamenaly velké ztráty na zvěři.

#### 4.13.7. **Obecná ustanovení**

Obecná ustanovení nejsou nikterak měněna, hlavní oblastí úpravy je především doba hájení a možnosti státní správy dobu hájení pružně podle potřeb upravovat.

#### 4.13.8. **Regulace myslivosti státem prostřednictvím zákona**

Následující druhy lovné zvěře užitkové nesmějí býti stíhány, ani chytány, ani usmrčovány:

Tabulka č. 2

Druh zvěře	Doba hájení	
jelen	od 1.prosince	do 15.srpna
daněk	od 1.prosince	do 15.srpna
laň, danělka, kolouši jelení a dančí	od 1. ledna	do 31. října
srnec	od 1. listopadu	do 15. května
srna a srnče	od 1. prosince	do 31. října
zajíc	od 1. ledna	do 31. srpna
kamzík a muflon	od 1. ledna	do 30. září
kamzice a muflonka, svišť, slepice tetřeví, tetřívčí, jeřábčí a divoká krůta	po celý rok	
tetřev, tetřevce, tetřívce a divoký krocan	od 1. června	do 15. března
jeřábek	od 1. prosince	do 15. září
bažant	od 1. ledna	do 15. září
koroptev a křepelka	od 1. prosince	do 31. srpna
sluky	od 1. ledna do konce února	od 16. května do 31. srpna
divoké kachny a divoké husy	od 1. ledna	do 30. června
drop	od 1. června	do 15. dubna

#### 4.13.9. **Kdo myslivost řídí**

Došlo k rozšíření pravomoci orgánů státní správy  
Zemský úřad může měnit doby hájení jak pro území okresů, tak celoplošně, z vážných místních či klimatických důvodů (např. povodně), a to rozšířením i na celý rok. V případě nadměrného rozmnožení zvěře a ohrožení polní, lesní nebo rybářské výroby může dobu lovu rozšířit. Opatření úpravy doby lovu se činí zpravidla na rok, lze i déle nebo do odvolání. V případě ohrožení některého druhu lze vyhlásit celoroční hájení.

Okresním úřadům je tímto zákonem umožněno zasahovat do ochrany zvěře možnostmi povolit:

- uživatelů honitby lov jelení a daňčí zvěře v době hájení v převážně polních honitbách, kde jinak jen tato zvěř jen přebíhá, a to pouze mimo les pokud není sněhová pokrývka.
- za účelem odvrácení škody na lesním nebo polním hospodářství v honitbě ulovení určitého počtu zvěře i v době hájení. Tento odlov může i nařídít.
- chytání koroptví do sítí.
- sběr vajec pernaté užitkové zvěře pro i pro jiné účely než vlastního chovu uživatele honitby.

#### 4.13.10. **Kdo myslivost kontroluje**

V oblasti sankcí a pokut upravuje tento zákon výši sazeb za přestupky v něm uvedených, ale i předpisech předchozích. Okresní úřad může udělit pokuty až do 1000 Kč, při opakování až do 5000 Kč. Při neuhrazení pokuty přichází náhradní trest až 20 dnů vězení. Přestupky dříve stíhané pouze na žádost poškozeného, stíhá okresní úřad z moci úřední.

#### **4.14. Vládní nařízení č. 127/1941, o myslivosti, ze dne 31. března 1941**

Novák (1996) o tomto nařízení mimo jiné uvádí, že *vneslo do naší myslivecké legislativy moderní prvky z myslivecké legislativy německé. Byla významně posílena úloha státní správy, zřízením tzv. mysliveckých úřadů. Nesporným přínosem protektorátního mysliveckého předpisu je konstituování mysliveckých zkoušek, jako podmínky pro vydání loveckého lístku. Byly ošetřeny problémy "běžného života v honitbách", jako je dohledávka, myslivecká zařízení, právo cesty.*

Vach et al. (1997) v souvislosti s řízením myslivosti uvádí *"Právo myslivosti smělo být vykonáváno pouze v honebních okrscích, a to vlastních nebo společenstevních. Nejnižší výměra honebního okrsku byla stanovena na 115 ha. Tato výměra mohla být zvýšena až na 300 ha a Nejvyšší myslivecký úřad mohl nejmenší výměru vlastních honebních okrsků stanovit také jinak." Dále uvádí, že " Vládní nařízení stanovilo obsah činností a práva osob oprávněných k ochraně myslivosti."*

##### **4.14.1. Obecná ustanovení**

###### **4.14.1.1. Definice myslivosti**

*Právo myslivosti je výlučné oprávnění stíhati lovnou zvěř, ji chytati, složiti a sobě přivlastniti. Právo myslivosti obsahuje také výlučné oprávnění přivlastňovati si lovnou zvěř zhaslou, padlou a shozy paroží, jakož i vejce lovné zvěře pernaté a oprávnění ničiti hnízda nechráněných pernatých dravců.*

*Myslivost je vykonávána jen podle všeobecně uznaných mysliveckých zásad (myslivecký obyčej). Myslivec má právo a povinnost pečovat o zvěř. Je zapověděno ohrožovat stav zvěře nepřiměřeným odstřelem nebo některý druh zvěře vyhubiti.*

Lovnou zvěř jsou:

- a) zvěř jelení, daňčí, jelení Dybowského, sika, viržinská, mufloní, srnčí, kamzičí a černá, svišti, zajáci, divocí králíci, vydry, jezevci, lišky, rysi, divoké kočky, kuny lesní, kuny skalní, norkové, tchoři, hranostajové, lasičky, veverky (srstnatá zvěř);
- b) zvěř tetřeví a tetřívčí, jeřábčí, divocí krocani, koroptve, křepelky, bažanti, divocí holubi, drozdi, sluky, dropi, brodiví ptáci, chřástalové, jeřábi, denní a noční dravci, havrani, vrány, straky, sojky, divoké labutě, divoké husy, divoké kachny a všichni ostatní bahňáci a vodní ptactvo (pernatá zvěř).

K vysoké zvěři podle tohoto vládního nařízení patří: zvěř jelení, daňčí, jelení Dybowského, sika, viržinská, mufloní, kamzičí, černá a tetřeví. Všechny ostatní druhy zvěře patří ke zvěři drobné.

#### 4.14.2. **Kde je myslivost vykonávána**

Právo myslivosti smí být vykonáváno jen na honebních okrscích. Zákon rozlišuje:

- vlastní honební okrsky, minimální výměra 115, může být zvýšena až na 300 ha ale určena i jinak
- společenstevní honební okrsky, minimální výměra může být zvýšena až na 500 ha,

#### 4.14.3. **Kdo myslivost vykonává**

- Vlastník. Na vlastních honebních okrscích smí právo myslivosti vykonávat vlastník nebo uživatel pozemku. Je-li vlastníkem nebo uživatelem několik osob nebo právnická osoba, a ani nebude výkon myslivosti propachtován, ani myslivost nebude vykonávána ustanoveným myslivcem, je oprávněn k výkonu myslivosti ten, koho vlastník (uživatel) honebního okrsku označí nižšímu mysliveckému úřadu.
- Honební společenstvo Na společenstevních honebních okrscích přísluší výkon práva myslivosti honebnímu společenstvu. Podle zákona má být zpravidla pronajmuta (*propachtována*) smlouvou.

V zákoně jsou tyto osoby označovány jako "*osoby oprávněné k výkonu myslivosti*" či "*osoby vykonávající myslivost*".

#### 4.14.4. **Jaká je obecná regulace myslivosti státem**

##### 4.14.4.1. Lovecký lístek

Kdo vykonává myslivost, musí s sebou nositi honební lístek, platný v Protektorátě Čechy a Morava, znějící na jeho jméno, opatřený podobenkou z poslední doby, a ukázati jej na požádání veřejným bezpečnostním orgánům, jakož i oprávněným k ochraně myslivosti.

Roční honební lístek může býti zároveň zbrojním pasem.

Zákon rozeznává denní a roční honební lístek, dále lístek pro mladistvé (14-21let). Uvádí komu musí být honební lístek odepřen:

- a) osobám, proti kterým jsou námitky,
- b) osobám, kterým ještě není 14 let,
- c) osobám zbaveným svéprávnosti,
- d) osobám, které pro tělesné nebo duševní vady nejsou způsobilé bezpečně ovládati pušku,
- e) osobám, jejichž dosavadní chování vzbuzuje obavy, že budou zacházeti neopatrně se střílnou zbraní,
- f) osobám, kterým byl odňat honební lístek, po dobu odnětí
- g) osobám pravoplatně odsouzeným k trestům káznice, těžkého žaláře nebo žaláře, anebo postaveným pod policejní dozor, dále osobám, kterým byla odňata čestná práva občanská nebo které byly odsouzeny ke ztrátě volebního práva do obcí, jestliže od vykonání, prominutí nebo promlčení výkonu trestu nebo ode dne, do kdy trval policejní dozor nebo

ztráta čestných práv občanských nebo ztráta volebního práva do obcí, neuplynulo dosud 10 let,

- h) osobám, které neprokáží dostatečné pojištění proti následkům odpovědnosti z výkonu myslivosti,
- i) židům včetně osob pokládaných za židy,
- j) osobám, které byly pravoplatně odsouzeny pro úmyslné trestné činy proti bezpečnosti těla a života, pro zprotivení nebo násilí na veřejnoprávních orgánech, počítajíc v to osoby oprávněné k ochraně myslivosti, nebo pro úmyslné jednání proti předpisům o zbraních, střelivu a třaskavinách.

komu může být odepřen:

- a) osobám, kterým ještě není 18 let,
- b) osobám, které byly pravoplatně odsouzeny pro krádež, pytláctví nebo držení pytláckého náčiní, pro zpronevěru, podílnictví na krádeži nebo na zpronevěře, přechovávání, podvod, pro trestný čin spáchaný z nedbalosti střelnou zbraní nebo pro jednání z nedbalosti proti předpisům o zbraních, střelivu a třaskavinách,
- c) osobám, které byly pravoplatně odsouzeny pro padělání honebního lístku nebo povolenky k lovu,
- d) osobám, které byly v posledních pěti letech pravoplatně odsouzeny soudem nebo v řízení správním pro lesní nebo polní krádež, pro jednání trestné podle jiných předpisů o lesním a polním pychu, pro jednání proti předpisům na ochranu myslivosti nebo na ochranu druhů zvířat, nebo pro týrání zvířat,
- e) osobám, které nemají bydliště na území Velkoněmecké říše,
- f) osobám, které nemají německou státní nebo protektorátní příslušnost,
- g) osobám, které ohrožují čest myslivectva nebo proti kterým jsou námitky rázu mysliveckého,
- h) osobám, proti kterým se vede řízení u čestného mysliveckého soudu nebo soudní řízení trestní, pokud při odsouzení honební lístek musí nebo může být odepřen.

Oprávnění osoby vykonávající myslivost:

- Právo cesty opravňuje osoby vykonávající myslivost s nenabitou zbraní co nejkratší cestou přecházet přes cizí honební okrsek do svého honebního okrsku.
- Lovecká zařízení smí být zřizována se souhlasem vlastníka pozemku.
- Dosled (*sledování*) zvěře v cizím okrsku má možnost provádět střelec, po oznámení uživateli sousedního okrsku a jen na základě písemného ujednání.

Povinnosti osoby vykonávající myslivost

- V době nouze zvěř krmit.
- Oznámit výskyt veterinární nákazy nižšímu úřadu.
- Pro větší honební okrsky může být uložena povinnost držet lovecké psy.

#### 4.14.4.2. Doby lovu

Doby lovu nestanoví zákon, ale k jejich stanovení je využito prováděcího předpisu, přičemž je konstatováno, že některé druhy budou hájeny nebo loveny celoročně.

Dyk (1941) v Malé myslivosti uvádí doby lovu takto:

Obrázek č. 1

Doby lovu a hájení jednotlivých druhů zvěře, podle vl. nař. č. 128/1941 Sb. z. a n. (§ 38).

Druh zvěře	doba lovu		Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Záznam změn
	doba lovu od 16.	doba hájení													
Jelen															
Daněk, jelen Dubovského, sika a jelen vřzinský															
Laň, danělká, laň Dubovského, laň sika, laň vřzinská, kolouši obojího pohlaví															
Muflon															
Muflonka a muflončata obojího pohlaví															
Srnce															
Srna a srnčata obojího pohlaví															
Kamzík															
Svišti															
Zajíc															
Jezevec															
Kuny lesní a skalní															

Tetřeví, tetřivci a tetřevci															
Divocí krocani															
Divoké krávy															
Jeřábci															
Koroptve										24					
Bažanti															
Hřivnáči a hrdličky															
Drozdí															
Sluky lesní															
Sluky bahenní a brodiví ptáci															
Dropi															
Divoké husy (s výj. h. bernešky)															
Divoké kachny (s výj. kajky ob. a kachny rzzohlavé)															
Kánata lesní a rousná, morčáci a rackové															

**C h y t á n í z v ě ř e.** Se svolením nižšího mysliveckého úřadu mohou se koroptve a bažanti chytati k opětnému vysazení také po skončení doby lovu do konce února.  
 Chytání zvěře spárkaté pro opětné vysazení je přípustné také v době hájení se svolením nižšího mysliveckého úřadu.  
 B a ž a n t i k o h o u t í mohou býti odstřelováni se svolením nižšího mysliveckého úřadu do dne 15. dubna.  
 H á j e n í n e j s o u: divocí králičí, veverky, hranostajové, lasičky, zvěř černá, lišky, tchoři (vedoucí samičí kusy zvěře černé, lišek a tchořů nesmějí však býti střeleny v době od 18. března do dne 15. června), lysky, pochopové rákosní, krahujci, jestřábi, volavky popelavé, roháči, vrány, straky, sojky.  
 Nejvyšší myslivecký úřad může předešlá ustanovení měniti.

#### 4.14.4.3. Zákazy

Zákon výslovně uvádí, že je zakázáno:

- stříletí na zvěř spárkatou broky, běhounky a sekaným olovem, i když jde o ránu dostřelnou,
- stříletí na zvěř spárkatou náboji s okrajovým zápalem nebo náboji, jejichž dutinka je kratší než 40 mm,
- honiti se zradidly jakéhokoli druhu v pásmu 300 m od hranic honebního okrsku (pro lov lišek mohou býti dovoleny výjimky), honiti se zvonky na polích a nadháněti při měsíčním světle,
- loviti zvěř pernatou za noci; zákaz se nevztahuje na lov hus, kachen, sluk, tetřeva a tetřívka a na umělých rybnících na lov volavky popelavé, říčního orla, racků a potáplic,
- používat umělých zdrojů světla k chytání nebo k složení všeliké zvěře,
- vypisovati, vypláceti nebo přijímati odměny za odstřel nebo chytání dravců; pokyny vydané oprávněnými k myslivosti nebo k rybářství jejich zmocněncům zůstávají tím nedotčeny,
- bez dovolení nižšího mysliveckého úřadu zřizovati nebo v provozu udržovati lapáky na černou zvěř, chytací a padací jámy,
- bez dovolení nižšího mysliveckého úřadu chytati divoké kachny v kačenárnách (kachní lapáky),
- klásti oka nebo talířová železa jakéhokoli druhu, do kterých by se mohla chytiti zvěř,



- j) užívati lapacích zařízení, umístěných na kůlech, na stromech, na jiných vyčnívajících předmětech nebo na vyvýšeninách půdy; to neplatí pro chytání na umělých, intenzivně obhospodařených rybnících a pro užití zařízení na lapání ptactva, která nejsou zakázána podle písm. m)
- k) klásti ostře nabitě samostřily,
- l) v čas nouze složit zvěř spárkatou v okruhu 200 m od krmelců; nižší myslivecký úřad může v odůvodněných případech výjimečně povolit odstřel nemocné zvěře,
- m) užívati zařízení na lapání ptactva, která ani nelapí ptactvo neporušené, ani je hned neusmrtí,
- n) vykonávati lov s letadel,
- o) štvátí a nadháněti zvěř nebo se účastniti na takových lovech o nedělích a svátcích zákonem uznaných, a to po dobu hlavních služeb božích v místě obvyklou, pokud by se tím služby boží přímo rušily,
- p) otravovati lovnou zvěř, vyjímajíc otravování vran, strak a sojek fosforečným těstem v uzavřených vejcích,
- q) vykonávati honbu s brakýři v honebním okrsku pod 1000 ha plochy,
- r) při lovu zvěř bez potřeby trápiti,
- s) nabízet ke koupi lapací zařízení, které není dovoleno podle písm. m) a j)

Zákon umožňuje možnou regulaci, tedy omezení na letištích, dnes tzv. "pozemků určených pro obranu státu a přírodních rezervacích".

Úprava odstřelu je ustanovením, které zakládá systém plánovitěho lovu zvěře. Nastavuje se systém, ve kterém státní správa rozhoduje o přiměřenosti lovu tak, aby nedošlo k nadměrnému přemnožení nebo naopak vybíjení zvěře.

Zákon pro obchod se spárkatou zvěří zavádí lístky o původu zvěře a dále dovoluje omezení obchodování se zvěří v době jejího hájení.

Zákon uvádí některá chovatelská opatření.

- Chovat černou zvěř ve větším rozsahu je dovoleno jen za takovým oplocením, které zabraňuje uniknutí černé zvěře.
- Vysazovat černou zvěř ve volnosti a divoké králíky je zakázáno.
- Vysazovat cizokrajné druhy zvěře ve volnosti je přípustné jen s písemným schválením nejvyššího mysliveckého úřadu.
- Chovat nebo vysazovat další druhy zvěře může býti omezeno nebo zakázáno.
- Dovoz živé zvěře k vysazování z území, která nenáleží k Velkoněmecké říši, potřebuje schválení nejvyššího mysliveckého úřadu.

#### 4.14.4.4. Jaké jsou další povinnosti držitele a uživatele honitby

*Kdo vykonává myslivost, je povinen při tom dbáti oprávněných zájmů vlastníků pozemků, zejména šetřiti co nejvíce osetých polí a nepokosených luk. Nadháněti na polích se zrajícími stébelninami nebo s porosty semennými nebo s tabákem je bez svolení vlastníka nebo uživatele zakázáno. Stejně platí pro pozemky osázené vínem v době od 1. května až do skončení sklizně. Slídění je přípustné, jen pokud je možné bez škody na zrajících plodinách.*

*Oprávněný k výkonu myslivosti odpovídá vlastníku nebo uživateli pozemku za všechnu škodu, která povstane nenáležitým výkonem myslivosti; odpovídá též za škodu, kterou honbou způsobí myslivec z povolání jím ustanovený nebo myslivecký dozorce nebo lovecký host.*

#### 4.14.5. **Kdo myslivost řídí**

Pro účely řízení je území Protektorátu Čechy a Morava rozděleno na myslivecké dohlédací okresy. Úřady plnící funkce při řízení myslivosti a výkon státní správy jsou Nejvyšší, vyšší a nižší myslivecké úřady. Dyk (1941) uvádí rozdělení úřadů takto:

*Nejvyšší myslivecký úřad- Ministerstvo zemědělství, odbor VI Praha Těšnov*

*Vyšší myslivecké úřady – Pro Čechy: lesnické oddělení zemského úřadu v Praze  
- Pro Moravu lesnické oddělení zemského úřadu v Brně*

*Nižší myslivecké úřady – lesnická oddělení okresních úřadů*

*V Čechách: České Budějovice, Hradec Králové, Třeboň, Klatovy, Kolín, Litomyšl, Humpolec, Plzeň, Písek, Praha Venkov, Rakovník, Strakonice, Tábor, Turnov.*

*Na Moravě: Boskovice, Brno venkov, Frýdek, Jihlava, Moravské Budějovice, Olomouc-venkov, Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Vyškov.*

#### 4.14.5.1. Nejvyšší myslivecký úřad

Podle zákona může:

- stanovit nejnižší výměru honebních okrsků jinak než 115 až 300ha
- pozemky dokonale uzavřené ploty, zdmi a pod., jakož i pozemky s výměrou pod 115 ha, ležící při hranicích Německé říše prohlásit všeobecně nebo za určitých podmínek za vlastní honební okrsky. Při tom může stanovit, že myslivost v těchto okrscích smí být vykonávána jen omezeně.
- povolit výjimku z povinnosti nájemce při pronájmu honebního okrsku mít nejméně 3 roky roční honební lístek v území Velkoněmecké říše a prokázat, že je členem mysliveckého svazu.
- omezit nebo rozšířit výslovné zákonné zákazy
- může výkon myslivosti v přírodních a stromových rezervacích a v rezervacích pro zvěř zvlášť upravit.
- může učinit opatření nutná k ochraně zvěře; zejména za tím účelem zřídit rezervace pro zvěř, budou-li životní podmínky lovné zvěře trvale nebo přechodně vážně dotčeny nebo ohroženy,
- rozšiřovat výčet druhů zvěře
- v některých okresech dočasně nebo trvale omezit nebo zcela zakázat odstřel jistých druhů zvěře, jejichž stav se zdá být ohrožen.
- může ze zvláštních důvodů, zejména pro odvrácení značných hospodářských škod, pro účely chovu zvěře a pro účely vědecké nebo učebné připustit výjimky z plánů lovu. Zejména může nařídit také nucený odstřel.
- jmenuje a odvolává členy Myslivecké rady.
- uznává Myslivecké svazy, ostatní –tedy neuznané–jsou na jeho příkaz rozpuštěny
- nařídit, aby byla odevzdána trofej zvěře spárkaté, která byla ulovena zakázaným způsobem a uložit ji do jeho úschovy na dobu deseti let.
- může na sebe vztáhnout působnost podřízených mysliveckých úřadů, a to v jakémkoli stavu řízení.
- může v jednotlivých případech přenést působnost, která mu přísluší podle tohoto nařízení, na podřízené myslivecké úřady.
- do 30. září 1942 z důvodů veřejného zájmu zrušit dosavadní smlouvy o pronájmu honitby ke dni, který stanoví.
- rozhodnout o využití výtěžku ze společenstevních honiteb

Dále pak:

- vydává vzor pachtovních smluv
- řeší ze své úřední moci otázky "čestných soudů".

*Nejvyššímu mysliveckému úřadu stojí po boku s hlasem poradním Myslivecká rada pro Čechy a Moravu. Nejvyšší myslivecký úřad jmenuje a odvolává její členy. Členství je čestné. Členům lze poskytnouti náhradu hotových výloh, které jim vzešly činností jako členům myslivecké rady.*

#### 4.14.5.2. Vyšší myslivecký úřad

Nařízení nestanoví v myslivosti žádné přímé kompetence, kromě možnosti opravného prostředku proti odvolání nižšího mysliveckého úřadu

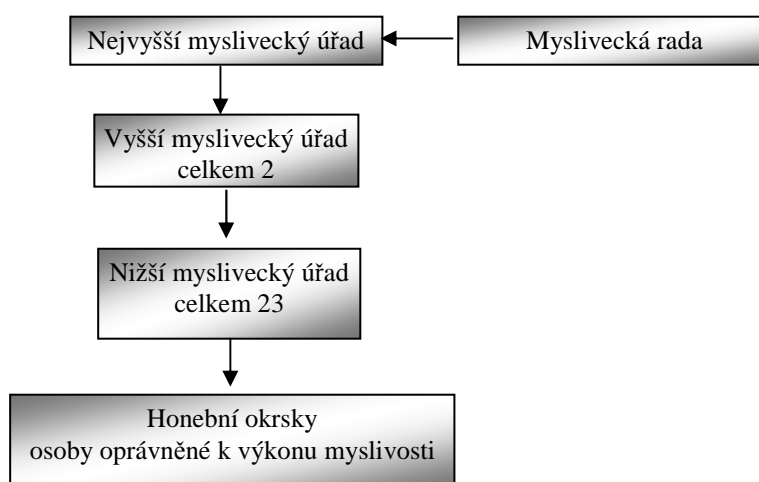
#### 4.14.5.3. Nižší myslivecký úřad může :

- z důvodů péče o myslivost nebo z důvodů veřejné bezpečnosti bezplatně vydávání povolenek k lovu anebo jinou bezplatnou účast jiných osob na lovu učiniti závislým na svém schválení, je omeziti nebo docela zakázati.
- po dobu zahájené právní rozepře o neplatnost pachtovní smlouvy zakázati pachtýři výkon myslivosti a svěřiti ochranu a využití myslivosti myslivci jím ustanovenému.
- snížiti odstřel zvěře spárkaté a zastaviti na určitou dobu odstřel zvěře drobné.
- může v odůvodněných případech výjimečně povoliti odstřel nemocné zvěře,
- může schválený odstřel upravit nově, změní-li se mimořádnými poměry podstatně stav zvěře spárkaté v honebním okrsku v době platnosti schváleného plánu odstřelu., O provedeném odstřelu je vedena listina odstřelu; listina se musí na požádání předložiti nižšímu mysliveckému úřadu.
- při mimořádně nízkém stavu nebo při přílišném využití drobné zvěře, jejíž odstřel není vázán plánem odstřelu pro taková honbiště zakázati nebo omeziti až na dobu jednoho roku odstřel nebo chytání takových druhů zvěře.
- naříditi, aby vlastník nebo uživatel pozemku učinil opatření proti vzrůstajícím se škodám působeným zvěří. Nižší myslivecký úřad může přidržeti také oprávněného k výkonu myslivosti, aby k tomu přispěl.
- naříditi, aby oprávněný k výkonu myslivosti, nezávisle na dobách hájení, v určité lhůtě snížil stav zvěře v určitém rozsahu, jestliže je to nutné vzhledem na obecné blaho, zvláště na zájmy lesního, polního nebo rybářského hospodářství. Neuposlechne-li oprávněný k výkonu myslivosti nařízení, může nižší myslivecký úřad dát snížiti stav zvěře na jeho účet. Složenou zvěř je možno přenechati za přiměřené zástřelné oprávněnému k výkonu myslivosti.

dále pak:

- vydá po slyšení příslušného úředního veterináře osobám oprávněným k výkonu myslivosti pokyny potřebné k potírání nákazy.
- schvaluje smlouvy o pronájmu "propachtování" honitby
- v pochybnostech rozhodne, je-li honitba honitbou se zvěří vysokou, či se zvěří drobnou.
- vydává honební lístky.
- rozhodne, jestliže toho vyžadují místní poměry, aby byl ustanoven Myslivecký dozorce.
- vykonává v dohodě s nižším správním úřadem dozor na osoby, které byly vzaty do přísahy pro mysliveckou ochrannou službu.
- vydá potvrzení o oprávnění nositi odznak ochrany myslivosti uznaných mysliveckých svazů;

## Schéma řízení myslivosti



### 4.14.6. Kdo myslivost kontroluje

Ochrana myslivosti zahrnuje ochranu zvěře před pytláky, dravou zvěří a dravými zvířaty, jakož i péči o dodržování předpisů, vydaných k ochraně zvěře a myslivosti. Tato ochrana přísluší

- bezpečnostním orgánům, tedy policii
- přísežnému mysliveckému ochrannému personálu, ustanoveného nižším mysliveckým úřadem na žádost více "uživatelů honiteb"
- osobě oprávněné k výkonu myslivosti (dnes uživatel honitby), která může nechat schválit nižším mysliveckým úřadem tzv. "myslivecké dozorce"

Ochranný myslivecký personál, pod body b) a c), je vzat nižším správním úřadem pod přísahu a je mu uděleno osvědčení, které má mít při výkonu své činnosti. Při výkonu služby je veřejnou stráží a musí nosit služební odznak (podle vládního nařízení ze dne 10. října 1940, č. 435 Sb. , o zevním označení přísežné stráže) nebo služební oděv.

Ochranný myslivecký personál je oprávněn zejména:

- zadržet osoby, které v honebním okrsku neoprávněně loví, nebo jinak jednají proti předpisům o myslivosti, nebo které budou s loveckou výzbrojí přistiženy mimo cesty určené k veřejnému užívání, odebrati jim chycenou a složenou zvěř, střelné a jiné zbraně, lovecké a lapací nástroje, psy a fretky a zjistiti jejich totožnost,*
- usmrcovati psy, kteří budou přistiženi při pytláčení nebo v honebním okrsku mimo vliv svého pána, a kočky, které budou přistiženy při pytláčení nebo ve vzdálenosti více než 200 m od nejbližšího obydleného domu. Toto právo se vztahuje též na psy a kočky, kteří se chytí do pastí. Nevztahuje se na ovčácké, lovecké, slepecké, zdravotnické a zpravodajské psy branné moci a policejní psy, pokud jsou jako takoví k rozeznání a pokud jich oprávněný k jejich službě používá nebo pokud se při výkonu služby přechodně vzdálí z vlivu svého vodiče, Oprávněný k výkonu myslivosti může právo usmrcovati psy a kočky, přenéstí též na loveckého hosta. Povolení musí býti dáno*

Obrázek č. 2

Odznak ochranného mysliveckého personálu



*písemně. Lovecký host musí při výkonu myslivosti mít toto povolení s sebou. Vlastník psa nebo kočky usmrčených v honebním okrsku může za usmrcení a odklizení požadovati náhradu škody, jen dokáže-li, že nebylo zákonných podmínek pro přípustnost usmrcení.*

- c) *hubiti se schválením nižšího mysliveckého úřadu bez honebního lístku dravou zvěř.*

Ochranný myslivecký personál požívá ochrany tohoto zákona a osoby "Zprotivené oprávněnému k ochraně myslivosti" nohou být trestány v těchto případech:

- Kdo se nebezpečnou pohrůzkou nebo skutečným násilím zprotiví osobě oprávněné k ochraně myslivosti při oprávněném výkonu jejího úřadu nebo práva nebo kdo takovou osobu při výkonu jejího úřadu nebo práva skutkem napadne, bude potrestán, věděl-li nebo musil-li podle okolností věděti, že jde o takovou osobu, pro přečin vězením nebo tuhým vězením od čtrnácti dnů do tří let.
- Došlo-li k zprotivení nebo napadnutí za pohrůžky střelnou zbraní, sekýrou nebo jiným nebezpečným nástrojem, nebo bylo-li při tom spácháno násilí na takové osobě, bude viník potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do pěti let.

*Případy " Těžkého zprotivení oprávněnému k ochraně myslivosti"*

- *Bylo-li zprotivením nebo napadnutím způsobeno tělesné poškození toho, proti komu čin směřoval, bude viník potrestán pro zločin žalářem nebo těžkým žalářem od šesti měsíců do pěti let a podle okolností do deseti let.*

*" Společné zprotivení osobě oprávněné k ochraně myslivosti."*

- *Dopustilo-li se výhrůžky, napadení nebo ublížení oprávněnému k ochraně myslivosti několik osob společně, zvyšuje se horní hranice trestní sazby za tento čin o jednu polovinu, při čemž však horní hranice trestu tuhého vězení nesmí býti vyšší než pět let.*

#### 4.14.6.1. Pytláctví

- Kdo poruší cizí právo myslivosti, zvěř stíhá, chytá, složí nebo si ji přivlastní, anebo si přivlastní, poškodí nebo zničí věc, na kterou se vztahuje právo myslivosti, bude potrestán soudem pro přestupek tuhým vězením od jednoho měsíce do šesti měsíců.
- V případech zvlášť těžkých, obzvláště byl-li čin spáchán za doby noční, za doby hájení, s použitím ok nebo jiným způsobem nemysliveckým, anebo byl-li spáchán několika pachateli vyzbrojenými střelnými zbraněmi společně, anebo byla-li nebo měla-li jím býti způsobena značná škoda, bude viník potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do pěti let.
- Kdo se dopustí činu ze zvyku nebo kdo jím takřka řádnou živnost vede, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do pěti let, v případech zvlášť těžkých pro zločin žalářem nebo těžkým žalářem od šesti měsíců do pěti let, a podle okolností do deseti let.

Myslivecké náčiní, psi a jiná zvířata, které viník nebo účastník s sebou vzal k lovu nebo kterých při lovu použil, propadají ve prospěch pokladny Protektorátu Čechy a Morava, a to i tehdy, jestliže žádnému z nich nenáleží.

Kdo má v držbě nebo v úschově myslivecké náčiní nebo si je dá jiným pro sebe uschovati, byv již pravoplatně odsouzen pro pytláctví provozované ze zvyku nebo takřka jako řádnou živnost, nebo již více než jednou pro pytláctví, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do pěti let, pokud z okolností není viděti, že náčiní není určeno k použití při pytláctví.

Kdo přijme v úschovu pro jiného myslivecké náčiní nebo je jinému přenechá, ačkoliv ví nebo podle okolností musí mít za to, že náčiní je určeno pro použití při pytláctví, bude potrestán soudem pro přestupek tuhým vězením od jednoho měsíce do šesti měsíců. Věděl-li však, že ten, pro koho je v úschovu přijal nebo komu je přenechal, byl již pravoplatně odsouzen pro pytláctví provozované ze zvyku nebo takřka jako řádnou živnost, nebo již více než jednou pro pytláctví, bude potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do dvou let.

#### 4.14.6.2. Sankce

Zákon obsahuje následující výčet přestupků a specifikuje jeho potrestání

- *Kdo jedná proti předpisům o době hájení nebo proti zákazu vydanému k plánům lovu bude potrestán, ačli nejde o čin trestný soudem, nižším správním úřadem pokutou do 5 000 K, nebo vězením do jednoho měsíce.*

*Pokutou do 1 500 K, nebo vězením do čtrnácti dnů bude potrestán nižším správním úřadem:*

- *kdo vykonává na dokonale uzavřených pozemcích myslivost proti stanoveným omezením,*
- *kdo jako lovecký host vykonává myslivost bez doprovodu oprávněného k výkonu myslivosti a nemá při sobě povolenku,*
- *kdo vykonává myslivost přes zákaz nižšího mysliveckého úřadu,*
- *kdo vykonává myslivost a nemá při sobě platný honební lístek nebo se jím na požádání neprokáže,*
- *kdo jako držitel honebního lístku pro mladistvé vykonává myslivost bez doprovodu osoby oprávněné k výchově nebo bez dozoru osoby jí pověřené,*
- *kdo, užívaje nutné myslivecké cesty, jedná proti předpisu v této věci,*
- *kdo neoprávněně užívá loveckých zařízení,*
- *kdo neprodleně neohlásí přechod postřelené zvěře spárkaté oprávněnému k výkonu myslivosti v sousedním honebním okrsku nebo jeho zástupci,*
- *kdo jako oprávněný k výkonu myslivosti neprodleně neoznámí nižšímu mysliveckému úřadu, že se objevila nákaza zvěře nebo neuposlechne jeho pokynů vydaných k potírání nákazy,*
- *kdo se v době nouze nestará o přiměřené krmení zvěře,*
- *kdo vykonává myslivost zakázaným způsobem,*
- *kdo nabízí ke koupi zakázaná lapací zařízení,*
- *kdo loví na místech, na kterých honba ruší veřejný klid, pořádek neb bezpečnost nebo ohrožuje život lidí, nebo vykonává myslivost proti jiným místním zákazům,*
- *kdo zvěř, která se smí lovit jen podle plánu odstřelu, odstřeluje před schválením tohoto plánu, kdo porušuje schválený plán odstřelu nebo jiná omezení odstřelu,*
- *kdo nevede předepsanou listinu odstřelu nebo ji vede neúplně nebo provádí v listině odstřelu nesprávné záznamy, anebo listinu nepředloží na požádání nižšímu mysliveckému úřadu,*
- *kdo osobě oprávněné k výkonu ochrany myslivosti učiní nesprávné údaje o své osobě nebo přes výzvu údaje odepře,*
- *kdo nechá bez dozoru pobíhati v honebním okrsku psy a kočky,*
- *kdo užívá k plašení zvěře prostředků, které zvěř zraňují nebo usmrcují, anebo kdo zvěř plaší, je-li oprávněný k výkonu myslivosti přítomen v okrsku, aby zvěř odstřelil,*
- *kdo vysazuje, dováží nebo pěstuje zvěř proti zákazům,*
- *kdo ponechá vrata obory otevřena a tím zvěři umožní uniknout,*
- *kdo jednáním způsobí škodu honbou,*
- *kdo jedná proti předpisům o obchodu se zvěří,*

- *kdo jinak poruší ustanovení tohoto vládního nařízení nebo předpisů podle něho vydaných.*

*Byla-li uložena pokuta, buď pro případ její nedobytnosti zároveň uložen náhradní trest vězení podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě na čin stanovené.*

#### Komentář

Zákon ve srovnání s předchozími normami velmi podrobně rozpracovává otázky myslivecké praxe. Mnohé z jeho ustanovení můžeme spatřovat v současné legislativě. Systém pravomocí, rozhodovací a kontrolní činnosti vymezený tímto zákonem pro orgány státní správy myslivosti významně napomáhá ke zkvalitnění péče o zvěř. Kontrola v myslivosti je významně posunuta kupředu. Jako velmi významné prvky kontroly lze uvést zejména specifikaci a postih pytláctví a zavedení lístků o původu zvěře.

### **4.15. Zákon č. 225/1947 Sb., o myslivosti**

ve znění zákonů č. 116/1949 Sb., č. 122/1951 Sb. a č. 105/1951 Sb.

#### **4.15.1. Obecná ustanovení**

##### 4.15.1.1. Definice myslivosti

*Myslivost jako hospodářská a kulturní hodnota jest odvětvím zemědělské a lesní prvovýroby, které záměrnou hospodářskou činností sleduje řádný chov, ochranu a lov zvěře, jakož i hospodářské zhodnocení ulovené zvěře.*

*Právo myslivosti jest oprávnění zvěř chovati, hájiti, stíhati, chytati, stříleti nebo jinak usmrcovati a přivlastňovati si ji živou či mrtvou, vcelku či zčásti (např. shozené paroží) a sbíрати vejce zvěře pernaté. Jest nerozlučně spojeno s vlastnictvím honebního pozemku, může se vykonávati pouze podle ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných podle něho a nemůže býti jako samostatné věcné právo zřízeno.*

Zákon stanovuje výčet zvěře takto

a) zvěř užitková:

- srstnatá: zvěř jelení, daňčí, srnčí, kamzičí, kozorohá, mufloní, zvěř černá, svišť horský, zajíc a králík divoký.
- pernatá: dropi, tetřev hlušec, tetřev obecný, jeřábek lesní, krocan divoký, bažanti, koroptev polní, křepelka obecná, jeřábi a všechno ostatní ptactvo vodní a bahenní, kvíčala obecná, cvrčala obecná, brávník obecný, divocí holubi;

b) zvěř škodlivá (škodná):

- srstnatá: medvěd, rys, kočka divoká, vlk, liška, kuna lesní, kuna skalní, tchoř, norek, hranostaj, lasice čili kolčava, vydra, jezevec obecný, veverka obecná a v bažantnicích i ježek obecný.
- pernatá: všechny druhy orlů, sokol stěhovavý, raroh veliký, ostříž obecný, dřemlík obecný, luňáci, jestřáb obecný, krahujec obecný, pilich šedý, pochop rákosní, moták jižní, moták obecný, všechny druhy kání kromě káně včelojeda, supi, výr a sovy, volavka popelavá, kormorán obecný, roháči, straka obecná, vrána šedá, vrána černá, havran, sojka obecná, krkavec veliký, ořešník kropenatý a kavka.

Vládním nařízením může být výpočet zvěře rozšířen.

#### 4.15.1.2. Kde lze myslivost vykonávat

Právo myslivosti, a to podle uznaných mysliveckých zásad, může být vykonáváno v dále uvedených druzích honiteb, které schvaluje okresní národní výbor:

- společenstevních Společenstevní honitba je tvořena minimálně 150 ha souvislých pozemků v obvodu jedné obce, pokud zde byla a je chována zvěř jelení, daňčí, srnčí, mufloní, kamzičí nebo kozorohá může orgán státní správy, krajský národní výbor, stanovit nejnižší výměru na 400 ha.
- sloučených společenstevních honitbách Společenstevní honitby lze slučovat zejména za účelem lepšího výkonu práva myslivosti, tj. mysliveckého hospodaření.
- vlastních honitbách Vlastní honitba je tvořena minimálně 200 ha vlastních souvislých ha, které nemusí být v obvodu obce. Výjimku z minimální výměry může udělit krajský národní výbor v případě honiteb lesnických škol a výzkumných ústavů a povolit menší honitbu.
- oborách Obora nemá stanovenou minimální výměru, je zde podmínka trvalého dokonalého oplocení.

#### 4.15.1.3. Kdo může myslivost vykonávat.

Společné označení "uživatele honitby" je *oprávněný k výkonu práva myslivosti*.

- majitel vlastní honitby, tj. vlastník honebních pozemků, jedna či více osob, kterým je schválena vlastní honitba
- honební společenstvo Honební společenstvo je tvořeno vlastníky honebních pozemků jedné společenstevní honitby. Valné shromáždění vlastníků honebních pozemků volí honebního starostu a honební výbor přičemž jeden člen honebního společenstva má jeden hlas a nerozhoduje velikost jeho podílu. Valné shromáždění rozhoduje o využití honitby a pokud si to nevyhradí, tak všechny věci honebního společenstva spravuje honební výbor. Honební výbor je tvořen předsedou, jeho zástupcem a 5 členy. Honební výbor určuje v případě jejího pronájmu nájemce „pachtýře“ honitby a podmínky pronájmu, předkládá návrh na využití čistého výtěžku s vyúčtováním příjmů a výdajů, pořizuje a vede seznam členů honebního společenstva.
- nájemce honitby. Při pronájmu honitby skládá nájemce „jistotu“ což je záruka za splnění všech smluvních závazků „pachtýře“ tj. nájemce vůči pronajímateli jako jsou zejména plnění za škody. Jistota se vrací na konci nájemního poměru. „Pachtýřem společenstevní honitby nebo společenstevní honitby sloučené může



*býti myslivecká společnost, jejíž stanovy, vypracované podle vzoru vydaného ministerstvem zemědělství v dohodě s ministerstvem vnitra, musí býti předem schváleny příslušným okresním národním výborem, osoba fyzická nebo stát (pro krycí honitby). Při propachtování společenstevní honitby budiž především přihlíženo k nabídce místní myslivecké společnosti. Členy myslivecké společnosti mohou býti jen držitelé loveckých lístků a většinu členů společnosti musí tvořiti rolníci, dělníci, zemědělství a lesní zaměstnanci a příslušníci ostatních pracujících vrstev obyvatelstva měst a venkova. Společnost musí jednoho z členů jakožto mysliveckého hospodáře oznámiti okresnímu národnímu výboru, jemuž musí rovněž hlásiti změnu v osobě mysliveckého hospodáře. Osoba, která nemá dosud lovecký lístek, může se sice státi členem myslivecké společnosti, jest však povinna do 6 měsíců ode dne, kdy se stala členem, lístek ten si opatřiti. Neučiní-li tak, ztrácí členství. Počet členů musí býti úměrný rozloze a jakosti honitby a rozhodne o něm okresní národní výbor při schvalování stanov.“*

#### **4.15.2. Regulace myslivosti prostřednictvím zákona**

##### **4.15.2.1. Základní podmínky pro „uživatele“ honitby**

Vlastníci honiteb vlastní nebo společenstevní honitby, kterou chtějí užívat ve vlastní režii, jakož i její nájemci při pronájmu honitby tzv. „pachtýři“ musí být československými státními občany, musí mít platný roční lovecký lístek a doložit, že tento lístek měly minimálně 3 roky třeba i ne po sobě jdoucí (stejně požadavky musí splnit i myslivečtí hospodáři). Pronájem honitby je minimálně na dobu 6 let, v honitbách, kde je chována zvěř jelení, daňčí, srnčí, mufloní, kamzičí nebo kozorohá minimálně na 9 let. Podnájem honitby je zakázán, kromě případů, kdy podnájemce honitby je vlastník nebo nájemce sousední honitby a zlepší si podnájemem podmínky pro myslivecké hospodaření.

##### **4.15.2.2. Doby lovu**

Tabulka č. 3

Druh zvěře	Doba lovu	
Jeleni – všech druhů	od 1. září	do 31. prosince
daněk	od 1. září	do 30. listopadu
muflon	od 1. října	do 31. prosince
laň, danělka, kolouch a daňče muflonka a mufloňata	od 1. listopadu	do 31. prosince
srnec	od 16. května	do 30. září
srna a srnče	od 1. října	do 31. prosince
bachyně zvěře černé	od 1. října	do konce února
zajíc	od 1. října	do 31. prosince
divoký krocan a kouhout tetřeví a tetřívčí	od 16. března	do 15. května
jezevec	od 1. srpna	do 15. listopadu
kuny	od 1. prosince	do 31. ledna
drop-kohout	od 1. dubna	do 30. dubna
bažanti-kohouti (všeho druhu)	od 1. října	do 31. prosince
bažanti-slepice (všeho druhu)	od 1. listopadu	do 31. prosince
koroptev	od 16. srpna	do 31. října
sluky lesní	od 1. září	do 15. dubna
sluky bahenní a kolihy	od 1. srpna	do 31. prosince
holub-hřivnáč	od 1. července	do 31. prosince
divoké husy	od 16. července	do 31. prosince
divoké kachny	od 1. srpna	do 30. listopadu
lyska a roháči	od 16. července	do 31. ledna
volavka popelavá	od 1. července	do 31. ledna
kvíčala	od 1. října	do 31. března
káně lesní a rousná	od 1. září	do 31. března
havran	od 1. dubna	do 31. května.

Po celý rok jsou hájeny tyto druhy zvěře: medvěd, rys a divoká kočka v zemích České a Moravskoslezské, norek, kamzík, kozorožec, svišť, vydra, tetřeví a tetřívčí slepice, divoká krůta, jeřábek, křepelka, holub doupanák, hrdlička, čejka, slípka vodní, kachna zrzohlavá, racek, krkavec, ořešník, sovy, luňáci, ostříž, dřemlík, poštolky, vodouši, jespáci, břehouši, kulíci, bukači, potáplice, labuť, jeřábi, chřástalové, orlové, supi, sokol stěhovavý, raroh a ostatní zde nejmenované druhy zvěře.

Hájeny nejsou tyto druhy zvěře: zvěř černá kromě bachyně, která je chráněna od 1. března do 30. září, divoký králík, liška, tchoř, veverka, hranostaj, lasice, jestřáb, krahujec, pochop, pilich, moták, vrány (černá a šedivka), straka, sojka, kavka a kormorán. Volavka není hájena na rybnících plůdkových a třecích. Lov jezevců, kání lesních a rousných, jakož i sov a ježků jest výjimečně v udržovaných bažantnicích volný po celý rok; obvod takových bažantnic stanoví okresní národní výbor.

Doby lovu neplatí pro zvěř chovanou v oborách.

Zakázané způsoby lovu a některá další omezení lovu. Zakazuje se:

- *stříletí spárkatou zvěř broky, běhounky (posty) a sekaným olovem nebo používati při střílbě na ni dutinek s okrajovým zápalem nebo dutinek kratších 40 mm, i když jde o ránu dostřelnou,*
- *používati zradidel za účelem lovu, vyjímajíc lov lišek,*
- *používati při nahánění a lovu zvěře umělých zdrojů světelných,*

- vyháněti spárkatou zvěř s polí za účelem lovu pomocí zvonků, chřestidel a pod.,
- naháněti zvěř při měsíčním světle za účelem lovu a loviti zvěř (kromě zvěře černé, tetřevů, tetřívků a sluk) za noci, t. j. hodinu po západu slunce až do hodiny před východem slunce,
- loviti zvěř z letadel nebo z motorových vozidel,
- střílet spárkatou zvěř v době nouze ve vzdálenosti 200 m od krmelců a solisk a dropy v době náledí,
- lákati zvěř užitkovou v době zimní krmivem do budov, dvorů nebo zahrad, aby tam byla lovena, kromě případu odchytnů králíků a škodné zvěře,
- vykonávati myslivost způsobem, jímž se zvěř zbytečně trýzní,
- klásti samostřily,
- chytati zvěř do ok nebo na lep,
- používati lapacích zařízení, jimiž se zvěř nechytí živá a nezraněná, jakož i lapacích zařízení umístěných na kůlech, stromech nebo jiných vyvýšených předmětech a vyvýšeninách půdy s výjimkou košů, do kterých se jestřáb a jiní dravci chytají živí, a s výjimkou používání talířových želez k lapání lišek, dala-li k tomu výjimečně povolení okresní národní výbor,
- usmrcovati zvěř plynem a tráviti zvěř jedem. Myslivecký hospodář a myslivecký hajný mohou však, dodrží-li předpisy o použití jedů, tráviti vrány nebo straky fosforovým těstem v uzavřených vejcích nebo v jiných návnadách a s povolením okresního národního výboru lišky jedem,
- od začátku května až do skončení sklizně bez zvláštního svolení majitele plodin na obdělaných a zejména na osetých polích a ve vinicích loviti nebo honiti. Tento zákaz nevztahuje se na louky, pole, na nichž se pěstují pícniny, kromě jetelin na semeno, nebo řepa, kukuřice, zelí nebo brambory, a vůbec na řádkové osetí s menšími mezerami,
- loviti na místech, na kterých by výkon práva myslivosti rušil veřejný klid, pořádek nebo bezpečnost, nebo ohrožoval život lidí,
- vystřílet užitkovou zvěř, zejména v posledním roce pachtu,
- používati psů, kromě psů nízkonohých, ke štvaní zvěře,
- střílet zvěř užitkovou na čekané v obvodu 100 m od hranic honitby,
- odstřelovati bažanty ve vzdálenosti 100 m od obvodu cizí, okresním národním výborem po slyšení Jednotného svazu zemědělců a Československé myslivecké jednoty uznané bažantnice.

#### 4.15.2.3. Obchod se zvěří a doprava zvěře

Ustanovení tohoto paragrafu specifikují zejména, že:

- zvěřinu smí uvést do oběhu jen myslivecký hospodář a osoby s příslušným živnostenským oprávněním.
- zvěřina ze spárkaté zvěře se přepravuje jen s lístkem o původu zvěře a řádně vyplněným dodacím lístkem, který obsahuje název honitby, obce, sídlo příslušného okresního národního výboru, počet (množství), druh, pohlaví zvěře, běžné číslo dodacího lístku a datum jeho vydání; dodací lístek budiž čitelně podepsán tím, kdo jej vydal.
- od 16. dne doby hájení až do jejího skončení nesmí se, kromě výjimek, zvěř užitková, pro kterou je stanovena doba hájení, ani živá, ani mrtvá, ani v celku, ani v částech, v obchodech, na trzích, v hostincích nebo jakkoliv jinak k prodeji nabízet, prodávat nebo vůbec uvádět do oběhu a přepravovat.

- pokud je u některého druhu zvěře rozdílná doba hájení pro různá pohlaví, smí být zvěřina k prodeji nabízena nebo vůbec do oběhu uváděna jen tehdy, lze-li bezpečně určit pohlaví kusu.
- byla-li jakákoliv zvěř ulovena v oborách nebo povolil-li příslušný úřad mimořádně podle platných předpisů nebo nařídil-li lov určitého druhu zvěře užitkové v době hájení, lze takovou zvěř nebo zvěřinu mimo honitbu, kde byla ulovena, nabízet k prodeji, prodávat nebo dopravovat jen s dodacím lístkem pro zvěř (zvěřinu), který potvrdí okresní národní výbor.
- osoby, které zvěř (zvěřinu) při provozu živnosti spotřebují nebo ji prodávají (obchody se zvěří, řeznictví, hostince a jídelny a pod.), mohou jakoukoliv zvěř, zvěřinu a její části převzít nebo dopravovat jen s dodacím lístkem a musí vést časově správné obchodní knihy o zvěři, do nichž zapíše každé získání a upotřebením zvěřiny (po případě části zvěřiny) nejpozději do 24 hodin po jejím obdržení, upotřebením nebo prodeji.
- Zvěřinu, po případě i části zvěřiny zvěře spárkaté, která byla ulovena v zákonné době lovu nebo podle zvláštního úředního povolení nebo nařízení v době hájení a má být v době hájení uložena v obchodech, chladírnách nebo mrazírnách, jest majitel povinen ohlásit příslušnému místnímu národnímu výboru, a to tak, aby nejdéle do 15 dnů po uplynutí zákonné doby lovu nebo, jde-li o zvěř ulovenou v době hájení, ode dne jejího ulovení mohl místní národní výbor úředně zjistit její druh a počet, po případě i váhu, a zvěřinu úředně označit.
- dodací lístek pro zvěř (zvěřinu) a knihu o zvěři jest kdykoliv na vyzvání příslušných úředních orgánů předložit.  
pokud je dopravovaná zvěř (zvěřina) bez dodacího lístku, ač podle ustanovení tohoto paragrafu je to předepsáno, bude zvěř (zvěřina) prohlášena za propadlou ve prospěch státu.

#### 4.15.2.4. Lovecký lístek

Kdo vykonává právo myslivosti, musí s sebou nosit lovecký lístek, po případě i povolenku k lovu a je povinen předložit tyto průkazy na požádání *veřejným bezpečnostním orgánům*, mysliveckému hospodáři a mysliveckým hajným. Lovecký lístek nahrazuje zbrojní pas pro lovecké zbraně v něm uvedené podle druhu zbraně, výrobní firmy nebo značky a ráže.

Lovecké lístky jsou:

- a) roční lovecký lístek pro tuzemce,
- b) tříroční lovecký lístek pro tuzemce,
- c) roční lovecký lístek pro cizozemce,
- d) měsíční lovecký lístek pro cizozemce,
- e) roční bezplatný lovecký lístek pro žáky a posluchače lesnických a hájenských škol a pro lesní praktikanty,
- f) tříroční bezplatný lovecký lístek pro myslivce a lesníky z povolání.

#### Komentář

Ustanovení zákona o tom, komu může nebo musí být lovecký lístek odepřen jsou velmi obdobná jako u Vládního nařízení č. 127/1941, přičemž jsou vypuštěna nacistická diskriminační opatření.

#### 4.15.2.5. Pytláctví

Zákon specifikuje pytláctví jako zásah do cizího práva myslivosti tím, že zvěř loví nebo si ji přivlastní, anebo zničí, poškodí nebo si přivlastní věc, na kterou se vztahuje právo myslivosti. Pytláctví je kvalifikováno jako:

- *Přestupek*

*Za tento čin bude potrestán soudem pro přestupek vězením nebo tuhým vězením do šesti měsíců.*

- *Přečin*

*Byl-li čin spáchán na zvěři v oboře nebo za doby noční, za doby hájení, s použitím ok nebo jiným nemysliveckým způsobem, nebo převyšuje-li škoda, k níž směřoval viníkův úmysl, 500 Kčs, bude viník potrestán pro přečin tuhým vězením od tří měsíců do tří let.*

- *Zločin.*

*a) dopustil-li se činu, ačkoli byl již dvakrát pro pytláctví nebo krádež trestán a od vykonání posledního trestu pro tento čin neuplynula doba delší pěti let, nebo spáchal-li čin se zákeřnou zbraní nebo spáchal-li čin se střelnou zbraní ve společnosti alespoň jednoho spoluviníka, nebo spáchal-li čin jako myslivecký hajný ke škodě svého mysliveckého hospodáře, nebo převyšuje-li škoda, k níž směřoval viníkův úmysl, 2.000 Kčs, žalářem od jednoho roku do pěti let,*

*b) spáchal-li čin ze zvyku nebo takřka po živnostensku, nebo užil-li, byv přistižen při pytláctví, proti někomu násilí, aby mohl sám nebo některý ze spoluviníků dále lovit nebo aby úlovek byl dopraven do bezpečí, nebo převyšuje-li škoda, k níž viníkův úmysl směřoval, 20.000 Kčs, těžkým žalářem od pěti do deseti let.*

Zákon dále trestá spoluúčast a podílnictví na pytláctví i přechovávání pytláckého náčiní. Pomůcky pro pytláčení propadají ve prospěch státu.

#### 4.15.3. Kdo myslivost řídí

##### 4.15.3.1. Kdo určuje jak bude hospodařeno

V případě společenstevní honitby je to honební společenstvo, kdo rozhodne, zda bude využívat honitbu na vlastní účet, nebo ji pronajme, tzv. *propachtuje*. Vysloví-li se honební společenstvo pro využití honitby na vlastní účet, pověří výkonem práva myslivosti osobu, která splňuje podmínky stanovené pro myslivecké hospodáře, a oznámí ji jako mysliveckého hospodáře okresnímu národnímu výboru. Pokud ji pronajme, v nájemní smlouvě uplatňuje své představy o hospodaření. Nájemcem může být *myslivecká společnost*, která musí mít mysliveckého hospodáře.

*Vlastník ve své honitbě nebo oboře může vykonávat právo myslivosti sám, vyhovuje-li podmínkám stanoveným pro myslivecké hospodáře. Jinak musí výkonem práva myslivosti pověřiti osobu vyhovující těmto podmínkám a oznámiti ji jakožto mysliveckého hospodáře okresnímu národnímu výboru nebo výkon práva myslivosti pronajmout.*

Při řízení i výkonu práva myslivosti jsou práva a povinnosti rozdělena mezi držitele honitby a mysliveckého hospodáře. Myslivecký hospodář může vykonávat i ochranu myslivosti. Zákon stanoví řadu práv i povinností

Uživatel honitby: předkládá ke schválení okresnímu úřadu plán lovu

Myslivecký hospodář musí:

- vést podle směrnic záznamy o odstřelu zvěře a podávat o tom statistické hlášení
- je povinen v době nouze, zejména v zimě, pečovat o přiměřené krmení zvěře a v době zimní zřídit ve volném poli vhodné úkryty pro zvěř.
- hlásit výskyt (i podezření) nakažlivé nemoci zvěře a podřídit se "veterinárnězdravotním" opatřením
- při výkonu myslivosti používat loveckého psa,
- musí vést časově správné záznamy o tom, kdy, komu a jaké množství a které zvěře (zvěřiny) nebo vajec pernaté zvěře přenechal.
- hradí škody zvěří a škody způsobené při výkonu práva myslivosti,
- postupovat podle zákona při řešení otázek škod způsobených zvěří dále
- může po složení přísahy plnit funkci myslivecké stráže (*myslivecký hajný*)
- při lovu nepotřebuje povolenku, stejně i osoby lovící v jeho přítomnosti,
- může, dodrží-li předpisy o použití jedů, trávit vrány nebo straky fosforovým těstem v uzavřených vejcích nebo v jiných návnadách a s povolením okresního národního výboru lišky jedem,
- může uvádět do oběhu zvěřinu a vydávat dodací lístky,
- může činit opatření proti vzniku škod zvěří, přičemž nesmí omezit užívání pozemků.

#### 4.15.3.2. Orgány státní správy a jejich kompetence

Ministerstvo zemědělství České republiky může:

- za nehonební prohlásit honební pozemky z důvodů vojenských Ministerstvo zemědělství České republiky v dohodě s Ministerstvem národní obrany.
- měnit dobu hájení určitých druhů zvěře, je-li to odůvodněno místními klimatickými nebo jinými poměry, zejména aby byl zachován zdravý stav zvěře a aby bylo zabráněno jejímu degenerování, aby nepoměrným rozmnožením některých druhů zvěře nebylo ohroženo provozování polního, lesního a rybníčního hospodářství, dále vyžadují-li toho účely vědecké nebo péče o myslivost, při čemž jest však dbát toho, aby všechny druhy zvěře zůstaly zachovány; jde-li o druhy zvěře, které jsou nebo budou chráněny jako přírodní památka, stane se tak v dohodě s ministerstvem školství a osvěty,
- po slyšení ministerstva školství a osvěty stanovit částečnou nebo celoroční dobu hájení takového druhu zvěře, hrozí-li některému druhu zvěře, který není podle tohoto zákona hájen, vyhubení, nebo vyžaduje-li toho ochrana přírody, Totéž platí o zvěři ostatní, jmenovitě v mimořádných případech, jako při živelních pohromách, zhoubných nemocích a pod., kterými byl stav některého druhu zvěře povážlivě ztenčen, nebo zjistí-li se, že stav některé zvěře utrpěl zimním strádáním, nebo špatným hospodařením.
- vydat bližší předpisy o používání loveckých psů.
- stanovit a vyhlásit nejmenší pojistné částky jinak, než je uvedeno v zákoně, rozšířit rozsah pojištění u mysliveckých hospodářů a nařídit pojištění loveckých psů.

ministerstvo dále:

- rozhoduje o sloučení honebních pozemků, které jsou v obvodu různých obcí, v jednu samostatnou společenstevní honitbu sloučenou, pokud jde o obce ležící v obvodech různých zemí,

- vydá po slyšení Jednotného svazu zemědělců a Československé myslivecké jednoty vzor pachtovních podmínek
- vydá vzor stanov myslivecké společnosti,
- vydá vyhláškou v Úředním listě po vyjádření pověřenectva zemědělství a pozemkové reformy směrnici o záznamech o odstřelu veškeré zvěře.
- je oprávněno po vyjádření Jednotného svazu zemědělců a Československé myslivecké jednoty omezit právo myslivosti nebo zakázat jeho výkon z důvodů státních zájmů, zejména pro účely vědecké, ochranu přírody, nebo zřízení rezervací pro zvěř, a na návrh ministra vnitřního obchodu pro podporu a zvýšení cizineckého ruchu.
- vydá vzor povolenky k lovu
- určí vzor žádosti o vydání loveckého lístku
- vydá vzory dodacích lístků a knih o zvěři a může zavést i listy o původu zvěře a plomby pro zvěř.
- vydá, po slyšení Jednotného svazu zemědělců a Československé myslivecké jednoty, vzorce pro jednání rozhodčího soudu a směrnice pro vypočítávání náhrad škody a nákladů.
- schvaluje stanovy Československé myslivecké jednoty.
- po slyšení Jednotného svazu zemědělců a Československé myslivecké jednoty stanoví a vyhlásí zkušební řád, podle kterého pak Československá myslivecká jednota provádí zkoušky z myslivosti

Krajský národní výbor může:

- uznat honební pozemky lesnických škol a výzkumných ústavů pro výzkum zvěře za vlastní honitby, i když nedosahují předepsané nejnižší výměry, bez ohledu zda jde o pozemky polní či lesní.
- povolit výjimku z podmínky pro nájemce honitby, která říká že nájemci musí mít platný roční lovecký lístek a prokázat, že již nejméně ve třech letech, třebas ne po sobě jdoucích, měli roční lovecké lístky a jsou československými státními občany.

dále:

- po slyšení Jednotného svazu zemědělců a Československé myslivecké jednoty uděluje výjimky z minimální výměry honiteb
- rozhodne o přiřazení pozemků k honitbám, kterým udělil výjimku z minimální výměry honiteb, a to v míře, jak toho vyžaduje účel uvedených honiteb.

Okresní národní výbor může:

- za nehonební prohlásit honební pozemky z důvodů bezpečnostních.
- povolit výjimky z podmínky trvalého a dokonalého oplocení obory, je-li nedostatek oplocení nahrazen jinou přirozenou překážkou.
- sloučit honební pozemky, které netvoří honitbu, v jednu samostatnou společenstevní honitbu sloučenou, navrhne-li to nadpoloviční většina vlastníků těchto pozemků a dosáhne-li se tímto sloučením 150 ha souvislé honební plochy.
- sloučit sousedící společenstevní honitby různých obcí v jednu sloučenou společenstevní honitbu, navrhnou-li to obě honební společenstva a je-li sloučení v zájmu lepšího výkonu práva myslivosti.
- se zúčastnit valného shromáždění honebního společenstva svým zástupcem a činí některé úkony spojené s honebními společenstvy.

- mysliveckému hospodáři povolit výjimky z hájení nebo obecného zákazu lovu zvěře, jde-li o usmrcení poraněné zvěře nebo o to, aby zvěř byla chycena k účelům chovu.
- z důvodu potřeby snížení početních stavů zvěře po vyšetření věci nařídit po slyšení Jednotného svazu zemědělců a Československé myslivecké jednoty mysliveckému hospodáři, aby dal určitý počet kusů této zvěře odstřelit nebo odchytat ve stanovené lhůtě, a to třeba i v době hájení, nebo mu na jeho žádost povolit, aby odstřelil určitý počet kusů této zvěře v době hájení.
- zařídit krmení zvěře na náklad uživatele honitby, pokud zvěř i přes výzvu řádně nekrmí.
- pokud zvěř trpěla hladem, může následující rok omezit odstřel

dále:

- rozhoduje ve věcech spojených s tvorbou a pronájmu honiteb, tedy zejména:
  - schvaluje nově vznikající honitby a *pachtovní* podmínky (pronájmu)
  - po slyšení Jednotného svazu zemědělců a Československé myslivecké jednoty rozhoduje v pochybnostech o souvislosti honebních pozemků
  - rozhoduje o přičlenění pozemků k honitbě, zaokrouhlování hranic
  - dohlíží na činnost honebního výboru
  - schvaluje stanovy myslivecké společnosti a přitom rozhoduje o počtu členů společnost, který musí být úměrný rozloze a jakosti honitby.
  - povoluje po slyšení Jednotného svazu zemědělců a Československé myslivecké jednoty rozdělení honitby větší než 500 ha
  - stanoví obvod bažantnic
- rozhoduje ve věcech mysliveckého hospodaření v honitbě, např.:
  - povolování odstřelu zvěře v době hájení pro výcvik loveckých psů,
  - povolování výjimek z doby hájení nebo lovu poraněné zvěře,
  - povoluje užití lapacích zařízení,
- nařizuje nutné zásahy v případě výskytu nakažlivých nemocí,
- jmenuje, bere pod přísahu a odvolává osoby provádějící ochranu myslivosti,
- vydává a odebírá lovecké lístky,
- potvrzuje dodací lístky zvěře ulovené v oborách v době hájení,
- podílí se na řešení problematiky škod zvěří tak, že zejména:
  - rozhoduje o obsazení rozhodčího soudu
  - rozhoduje v pochybných případech o tom, která plodina je vysokocenná,
- založí a vede seznam honiteb ve svém obvodu

#### 4.15.3.3. Kdo se dále účastní řízení myslivosti

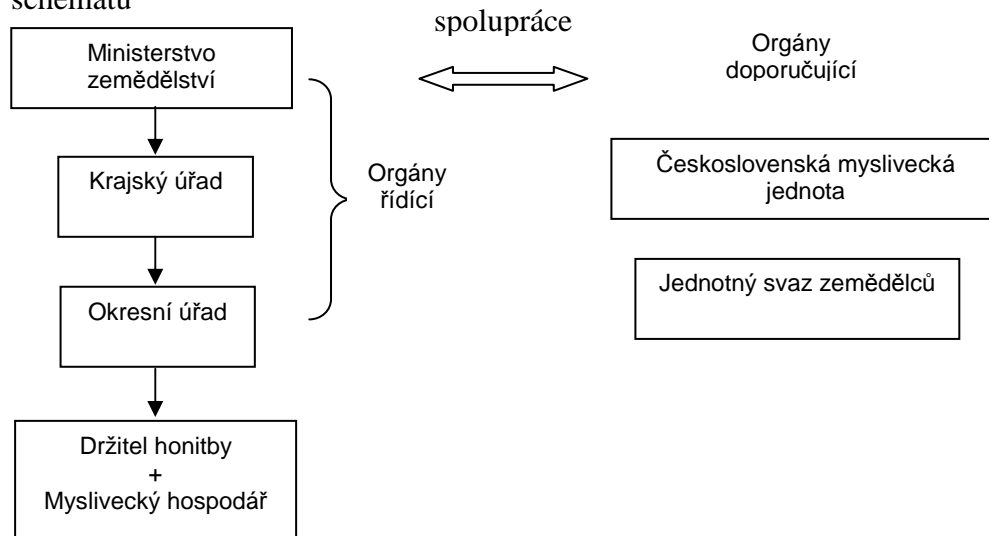
Dalšími subjekty, které se účastní tvorby honiteb, způsobu mysliveckého hospodaření nebo i jinak řízení myslivosti, jsou Československá myslivecká jednota a příslušný Jednotný svaz zemědělců. Účastní se rozhodovacího procesu orgánů státní správy při řadě příležitostí a podávají svá doporučení či vyjádření. Mohou např. vydat odůvodněné námitky rázu mysliveckého proti osobám, a těm pak nebude vydán lovecký lístek.

Československá myslivecká jednota provádí zkoušky z myslivosti, vzdělává a vychovává nové myslivce, a tím působí na kvalitu mysliveckého hospodaření, udržování zvyků a tradic a celý další vývoj myslivosti. Držitelé tuzemských loveckých lístků se povinně sdružují v Československé myslivecké jednotě, která je jedinou uznanou celostátní organizací mysliveckou a skládá se ze Zemského svazu



pro Čechy, Zemského svazu pro zemi Moravskoslezskou a Svazu loveckých ochranných spolků na Slovensku.

System řízení a vedení vlastního vykonávání myslivosti odpovídá následujícímu schématu



#### 4.15.3.4. Dozor a ochrana myslivosti

*V honitbě obstarává ochranu myslivosti buď k tomu ustanovený a úředně potvrzený přísežný myslivecký personál ochranný, v dalším myslivecký hajný, nebo myslivecký hospodář,*

Obrázek č. 3  
Odznam přísežné stráže

*Příloha k zákonu č. 12/1948 Sb.*

Vyobrazení  
služebního odznaku přísežné stráže.



*vyhovuje-li podmínkám stanoveným pro vzetí do přísahy pro ochrannou službu mysliveckou. Vlastník honitby, je-li mysliveckým hospodářem, budiž vzat okresním národním výborem do přísahy na svou žádost a osoba pověřená výkonem práva myslivosti na žádost toho, kdo ji jako mysliveckého hospodáře oznámil. Do přísahy vzatý myslivecký hospodář budiž považován za mysliveckého hajného. Kromě toho přísluší všeobecný dohled na plnění předpisů tohoto zákona orgánům bezpečnosti. Několik sousedních honiteb může mít společného mysliveckého hajného, je-li tím ochranná myslivecká služba zajištěna. Myslivecký hajný, pokud koná službu, požívá stejné ochrany jako orgány veřejné. O vzetí do přísahy mysliveckého hajného a o jeho právech a povinnostech platí dosavadní*

*předpisy. Myslivecký hajný musí při výkonu služby míti předepsaný viditelný služební odznak (obrázek č. 3, podle zákona č. 12/1948 Sb. , o zevním označení přísežné stráže, určené k ochraně lesů, polního majetku, myslivosti a rybářství) a míti s sebou písemné osvědčení o složení přísahy, vydané okresním národním výborem, a tímto se při zákroku na požádání prokázati. Ve službě jest oprávněn nositi lovecké zbraně, uvedené v osvědčení o složení přísahy. Osvědčení opravňuje mysliveckého hajného k výkonu práva myslivosti v obvodu, pro který byl ustanoven, a to v rozsahu povolení daného mu tím, kdo ho ustanovil, při čemž musí býti pojištěn proti následkům odpovědnosti z výkonu práva myslivosti. Ode dne počátku účinnosti tohoto zákona musí nově ustanovený myslivecký hajný splniti i podmínky pro získání loveckého lístku. Myslivecký hajný smí vykonávati ochranu myslivosti jen v honitbě, po případě v honitbách, pro které byl ustanoven.*

Komentář

Významný podíl obsahu jednotlivých ustanovení vychází ze znění vládního nařízení č. 127/1941. Je posílen vliv společenské organizace, České myslivecké jednoty, na řízení myslivosti, zejména tím, že se zúčastní rady rozhodovacích procesů.

Z pohledu kontrol je podstatné zavedení povinnosti statistických hlášení a vedení evidencí například evidence ulovené zvěře. Jako zásadní je specifikace pytláctví a jeho trestání.

#### **4.16. Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti**

ve znění pozdějších předpisů (konečné znění) Změny: 146/1971 Sb., 96/1977 Sb., 143/1991 Sb., 270/1992 Sb., 289/1995 Sb., 166/1999 Sb., 238/1999 Sb., 132/2000 Sb.

Tento zákon prošel téměř 40-letým vývojem, poznamenaným výraznými společenskými změnami od stabilizovaného socialistického zřízení, prosazujícího vliv státních orgánů a společenských organizací, až po postupný přerod k demokratické společnosti, kde byl nahrazen stávajícím právním předpisem v roce 2001. Vach et al. (1997) k vývoji tohoto zákona uvádí, *"Velkou změnu v mysliveckém zákonodárství přinesly politické změny v období šedesátých let, spojené s prosazením socialistických výrobních vztahů, socializace a kolektivizace vesnice spolu a s vydáním socialistické ústavy. Dosavadní zákon o myslivosti se stal neúnosným, neboť spojoval právo myslivosti nerozlučně se soukromým vlastnictvím k základnímu výrobnímu prostředku - půdě."* Z pohledu řízení dále uvádí skutečnost, že tento zákon *"Zesílil vliv státních orgánů, zejména národních výborů na řízení myslivosti a dodržování socialistické zákonnosti. Zvýšil účast pracujících, zejména společenské organizace Československého (resp. Českého) mysliveckého svazu na řízení myslivosti."*

Zákon č. 23/1962 Sb., je dále charakterizován až v konečném znění, a to zejména s ohledem na skutečnost, že již zmiňované výrazné změny hospodářských, vlastnických a společenských vztahů způsobily prostřednictvím novelizací několik významných zásahů, jež lze postihnout pouze rozsáhlejším rozpracováním.

##### **4.16.1. Obecná ustanovení**

###### **4.16.1.1. Definice myslivosti**

Myslivost je činnost ochraňující, využívající a zkvalitňující přírodní bohatství na úseku ochrany, zušlechťování, chovu a lovu zvěře a jejích životních podmínek a je nedílnou součástí souboru hospodářských činností člověka prováděných v přírodě.

Právo myslivosti je souhrnem práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo zhaslou zvěř, sbírat shozy paroží a vejce zvěře pernaté a užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků. Právo myslivosti lze vykonávat pouze podle tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení.

###### **4.16.2. Kde lze myslivost vykonávat**

Právo myslivosti je možno vykonávat pouze na honebních pozemcích, které okresní úřad uznal za:

- honitbu
- oboru
- samostatnou bažantnici.

Honitby, v nichž může být vykonáváno právo myslivosti, jsou buď honitby vlastní nebo společenstevní. Honitby jsou vytvářeny s ohledem na zájmy chovu zvěře.

Minimální výměra honitby (vlastní i společenstevní) je 500 ha. Výjimky jsou možné v následujících případech.

- a) Pokud jde o zcela odloučené honební pozemky jednoho nebo více vlastníků, které nesouvisejí s ostatními honebními pozemky, může uznat okresní úřad za honitbu

vlastní nebo společenstevní, i když nedosahují výměry 500 ha. Okresní úřad může stanovit, že lov zvěře v těchto honitbách bude vykonáván v omezeném rozsahu.

- b) Pokud se jedná o souvislé honební pozemky ve vlastnictví odborné školy, ve které jsou vychováváni myslivci nebo ústavu pro výzkum zvěře, i když tyto pozemky nedosahují výměry 500 ha, vytváří-li však podmínky pro řádné myslivecké hospodaření.

Za oboru lze uznat souvislé honební pozemky, které jsou trvale a dokonale ohrazené, takže zvěř, která se v nich chová, nemůže volně vybíhat i pokud nedosáhne 500 ha. Samostatná bažantnice může být uznána, pokud je tvořena honebními pozemky, které jsou souvislé a vytvářejí dohromady výjimečně vhodné podmínky pro intenzivní chov bažantů; přitom není třeba, aby jejich celková výměra dosahovala 500 ha. Uznaná bažantnice je část honitby, kterou z důvodu žádosti vlastníka a výjimečně vhodných podmínek pro chov bažantů prohlásil okresní úřad.

Je definován výčet nehonebních pozemků. Těmi jsou pozemky zastavěné, nádvoří, dvory, zahrady a školky řádně ohrazené, náměstí, návsi, tržiště, ulice, cesty a parky uvnitř zastavěných ploch, železniční tratě, nádraží, silnice, hřbitovy a oplocené pozemky, sloužící k farmovému chovu zvěře. Jiné pozemky může z důvodů bezpečnostních prohlásit za nehonební okresní úřad nebo z důvodů vojenských Ministerstvo zemědělství České republiky.

Vyhrazené honitby. Ministerstvo zemědělství České republiky může z důvodu obecného zájmu, a jde-li o zájem ochrany přírody v dohodě s Ministerstvem životního prostředí České republiky, omezit nebo zakázat výkon práva myslivosti v některých honitbách, stanovit podmínky jeho výkonu a vydat pokyny pro schvalování plánu mysliveckého hospodaření a lovu v takových honitbách, popřípadě zřídit v nich rezervace pro zvěř a učinit opatření k zajištění péče o ně. Z uvedených důvodů může si Ministerstvo zemědělství České republiky vyhradit v některých honitbách za úplaty výkon práva myslivosti a pověřit jím některou československou právnickou osobu. Výši a způsob úplaty stanoví Ministerstvo financí České republiky obecně závazným právním předpisem.

#### 4.16.3. Kdo může myslivost vykonávat

Právo myslivosti přísluší "vlastníkovi honitby", tedy československé fyzické nebo právnické osobě, které byla honitba, obora nebo samostatná bažantnice uznána. Honitbu může její vlastník smluvně pronajmout. Pronajimatelem (uživatel) honitby může být československá fyzická nebo právnická osoba. Státní honitby se pronajímají tomu, kdo na nich zemědělsky nebo lesnický hospodaří. Výkon práva myslivosti může vykonávat československá fyzická nebo právnická osoba nebo jejich sdružení na základě pověření okresního úřadu v případě, že není možný pronájem honitby.

#### 4.16.4. Obecná regulace myslivosti státem, prostřednictvím zákona

Zákon definuje výčet živočichů, kteří jsou zvěří. Prováděcí předpis stanoví doby lovu zvěře a další podrobnosti. Pokud vlastník honitby nezačne do 3 měsíců od její uznání hospodařit, pronajme ji okresní úřad a případný výnos je použit na rozvoj myslivosti v okrese. Uživatel honitby musí spravovat honitbu a nechat si okresním úřadem ustanovit kvalifikovaného mysliveckého hospodáře.

##### 4.16.4.1. Podmínky lovu

Kdo loví zvěř, musí být pojištěn, mít u sebe lovecký lístek, a jde-li o člena sdružení nebo loveckého hosta, též povolenku k lovu. Tyto průkazy je povinen předložit na požádání orgánu policie, mysliveckému hospodáři a myslivecké strážci.

#### 4.16.4.1.1. Lovecký lístek

Lovecké lístky vydává okresní úřad, v jehož obvodu má žadatel trvalý pobyt. Cizincům a československým občanům, kteří nemají trvalý pobyt v České a Slovenské Federativní Republice, vydává lovecký lístek okresní úřad, v jehož obvodu se zdržují. Lovecký lístek lze vydat jen tomu, kdo prokáže, že složil zkoušky z myslivosti nebo kdo je posluchačem nebo absolventem odborné školy, na které jsou vychováváni myslivci.

Jsou 4 druhy loveckého lístku a to,

- k) pro československé občany
- l) pro posluchače odborných škol, na kterých jsou vychováni myslivci z povolání,
- m) lovecký lístek pro myslivce a lesníky z povolání,
- n) lovecký lístek pro cizince.

Podmínky vydání loveckého lístku jsou stanoveny vyhláškou (č. 134/1996 Sb., kterou se provádí zákon o myslivosti )

#### 4.16.4.1.2. Povolenku k lovu vydává uživatel honitby

Nepotřebuje ji myslivecký hospodář a osoby vykonávající právo myslivosti v jeho přítomnosti. Povolenka k lovu stačí pro sběr shozů paroží, sběr vajec pernaté zvěře a chytání ondatry pižmové.

#### 4.16.4.1.3. Pojištění

Osoby, které vykonávají právo myslivosti, musí být pojištěny proti následkům zákonné odpovědnosti za škody způsobené při této činnosti ublížením na zdraví nebo usmrcením jiných osob bez omezení pojistných částek a za škody na věcech nejméně na částku 50 000 Kčs za jednu pojistnou událost. Pojistné podmínky, které blíže upraví rozsah tohoto pojištění, nesmějí obsahovat výhradu, že pojistná ochrana odpadá v případě neopatrného chování pojištěného.

#### 4.16.4.1.4. Lov zvěře smí být prováděn jen způsobem odpovídajícím zásadám řádného výkonu práva myslivosti, ochrany zvěře a ochrany přírody.

#### 4.16.4.2. Obecné zákazy

Tímto zákonem se zakazuje:

- a) lovit zvěř způsobem, jímž se zbytečně trýzní, trávit zvěř jedem nebo ji usmrcovat plynem;
- b) střílet na spárkatou zvěř broky, běhounky (posty) a sekaným olovem nebo používat při střelbě na ni nábojnic s okrajovým zápalem nebo nábojnic kratších než 40 mm, i když jde o ránu dostřelnou;
- c) střílet spárkatou zvěř v době nouze ve vzdálenosti do 200 m od krmelců a solisk;
- d) lovit zvěř kromě prasat divokých a lišek obecných za noci, tj. hodinu po západu slunce až do hodiny před východem slunce;
- e) lovit zvěř spárkatou na čekané ve vzdálenosti do 100 m od hranic honitby a lovit bažanty ve vzdálenosti do 200 m od hranic cizí bažantnice;
- f) chytat zvěř do ok, na lep a do želez, která zvěř okamžitě neusmrtí;
- g) používat při nahánění a lovu zvěře umělých zdrojů světelných;
- h) používat psů, kromě psů nízkonohých, ke štvání zvěře.

Další zákazy nebo příkazy ve věci způsobu lovu může stanovit ministerstvo zemědělství České republiky

#### 4.16.4.3. Zužitkování zvěře

Pokud je u některých druhů zvěře doba hájení rozdílná podle jejího pohlaví, smí být zvěřina nakupována od uživatelů honiteb jen tehdy, lze-li bezpečně určit pohlaví kusu. Ministerstvo zemědělství České republiky může zavést lístky o původu zvěře, popřípadě jiný způsob kontroly ulovené zvěře.

#### 4.16.4.4. Povinnosti a práva držitele, v případě pronájmu honitby pak uživatele honitby

- a) Československá fyzická a československá právnická osoba, nebo jejich sdružení, které vykonávají v honitbě právo myslivosti, jsou povinny spravovat honitbu a ustanovit k tomu kvalifikovaného mysliveckého hospodáře. Kvalifikaci mysliveckých hospodářů, jejich povinnosti a oprávnění upraví Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství.
- b) Zajišťovat ochranu myslivosti, tím se rozumí ochrana zvěře před nepříznivými vlivy, zejména strádáním, škodlivými zásahy lidí, škodlivými zvířaty a ochrana mysliveckých zařízení.
- c) Činit úkony vyplývající ze zákona ve vztahu k mysliveckému hospodáři a myslivecké strážci jako jsou zejména navrhnout jmenování hospodáře, navrhnout ustanovení pro každých 500 ha jedné myslivecké stráže, navrhnout odvolání stráže a další.
- d) Smí přenést některá oprávnění myslivecké stráže (uvedená v článku 4.13.6.1. oprávnění myslivecké stráže pod písm. b, c, d,) na další osoby, které mají platný lovecký lístek a další požadavky pro lov zvěře
- e) Je povinen při obhospodařování pozemků dbát o to, aby nebyly způsobovány zbytečné škody na zvěři. Na honebních pozemcích je po celý rok zakázáno vypalovat křoviny, trávu, plevel a suchý rákos, jakož i mýtit a vyřezávat živé ploty a křoviny.
- f) V zájmu ochrany zvěře jsou uživatelé polních honiteb povinni pečovat o zakládání remízků a uživatelé lesních honiteb o zakládání políček pro zvěř na pozemcích, na kterých jim to vlastník pozemků na jejich žádost povolí.
- g) Může požádat orgán státní samosprávy o omezení vstupu do honitby nebo jejích částí v období hnízdění a kladení mláďat.
- h) Může uplatňovat nárok na náhradu způsobenou na zvěři u osoby, která ji způsobila porušením právní povinnosti.
- i) Je povinen zřizovat krmelce a zásypy, jakož i vhodné úkryty pro zvěř ve volném poli a v době nouze, zejména v zimě, zvěř přikrmovat.
- j) Je povinen vypracovat plán mysliveckého hospodaření a lovu v honitbě a zajistit v něm provedení lovu (včetně odchytu) zvěře.
- k) Je povinen zajistit splnění plánu mysliveckého hospodaření a lovu schváleného okresním úřadem. Jestliže uživatel honitby bez vážných důvodů plán neplní, může okresní úřad zajistit splnění plánu na jeho náklad. Výnosy na zvěř budou pak po odečtení nákladů ponechány uživateli.
- l) Je povinen sledovat a dohledávat zvěř postřelenou nebo jiným způsobem zraněnou, která přeběhne nebo přeletí do cizí honitby nebo na nehonební pozemky, je však povinen o tom předem zpravit mysliveckého hospodáře cizí honitby, který se může sledování a dohledávání zvěře zúčastnit; stejně tak je

povinen o tom předem zpravit uživatele nehonebních pozemků. Zvěř patří uživateli honitby, z níž přeběhla nebo přeletěla.

- m) Je povinen používat při výkonu práva myslivosti lovecky upotřebitelného psa,
- n) Vydává na předepsaném tiskopise povolenky k lovu zvěře, sběru shozů parožít, vajec pernaté zvěře a chytání ondatry pižmové
- o) Může prodávat honitbu ze své honitby.
- p) Je povinen hradit škodu, která byla v honitbě způsobena výkonem práva myslivosti na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě nebo na lesních porostech a škodu, kterou v honitbě na honebních pozemcích nebo na polních plodinách dosud nesklizených, vinné révě nebo na lesních porostech způsobila zvěř, u níž je stanovena doba lovu. (Škody způsobené zvěří, která unikla z obory, je povinen hradit uživatel obory, pokud neprokáže, že uniknutí zvěře bylo umožněno poškozením ohrazení neodvratitelnou událostí, nebo osobou, za niž neodpovídá.)
- q) Je oprávněn učinit přiměřená opatření k zabránění škod působených zvěří, pokud se tím neomezuje užívání pozemku a vlastnické právo k němu, a pokud tato opatření neprovede vlastník případně nájemce honebního pozemku, přičemž však nesmí být zvěř zraňována. V tomto případě se snižuje se nárok na náhradu škody.
- r) V případě vzniku škody zvěří se má dohodnout o jejím uhrazení s poškozeným.

#### 4.16.4.5. Kdo určuje, jak bude hospodařeno

Způsob mysliveckého hospodaření v honitbě určuje plán mysliveckého hospodaření. Plán navrhuje okresnímu úřadu uživatel honitby. Uživatel honitby prostřednictvím mysliveckého hospodáře, kterého si ke jmenování sám může navrhnout, realizuje řadu činností upravených v plánu, jako například organizování a řízení společných lovů, kontrola ulovené zvěře a její evidence a další.

#### 4.16.4.6. Myslivecký hospodář

- a) je povinen vést záznamy o hospodaření v honitbě a podávat hlášení pro statistické účely.
- b) řídí chov jednotlivých druhů zvěře, odpovídá za ochranu zvěře a péči o ni,
- c) zabezpečuje činnosti spojené se snížením škod zvěří,
- d) dohlíží na provádění lovu včetně způsobů lovu,
- e) nepotřebuje povolenku k lovu, stejně jako osoby provádějící výkon práva myslivosti v jeho přítomnosti.

Na časté případy porušování zákona o myslivosti, kdy nelegálně loví zvěř právě myslivecký hospodář, upozorňuje Němec (2002).

### 4.16.5. **Kdo myslivost řídí**

#### 4.16.5.1. Systém řízení a kontroly vlastního vykonávání myslivosti

Řízení provádění výkonu práva myslivosti podle tohoto zákona je realizováno především prostřednictvím orgánů státní správy myslivosti. Ústřední řízení myslivosti v České republice přísluší Ministerstvu zemědělství České republiky (na území národních parků pak Ministerstvu životního prostředí); přitom spolupracuje s pověřenými zástupci mysliveckých a ostatních dotčených orgánů. V krajích řídí myslivost orgán kraje v přenesené působnosti; přitom spolupracuje s pověřenými zástupci mysliveckých organizací a ostatních dotčených orgánů. V okresech řídí

myslivost okresní úřady; přitom spolupracují s pověřenými zástupci vlastníků a nájemců honiteb a mysliveckých organizací.

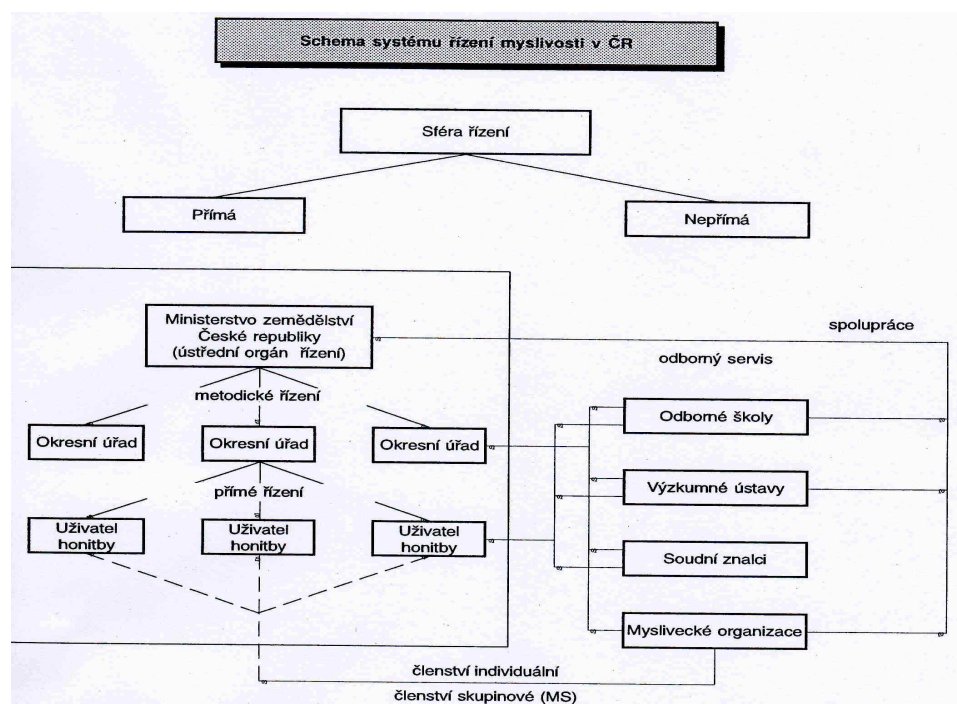
Druhou úroveň řízení myslivosti je úroveň uživatele honitby. Na této úrovni řízení zajišťuje myslivecký hospodář a orgány uvnitř organizační struktury uživatele honitby. *Při vymezování pravomocí mysliveckého hospodáře je nezbytné zdůraznit, že uživatel honitby navrhuje mysliveckého hospodáře jako odborného správce honitby, který odpovídá za plnění povinností na úseku práva myslivosti. Různé výbory či komise, vytvářené uživatelem uvnitř sdružení, mají vztah k činnosti sdružení, nikoliv k mysliveckému hospodaření, a také práci mysliveckého hospodáře neřídí.* Vach et al. (1997).

#### 4.16.5.2. Státní správa myslivosti a orgány místní samosprávy

OSSM jsou Ministerstvo zemědělství České republiky, krajské úřady a okresní úřady, orgány místní samosprávy jsou obecní úřady.

Vach et al. (1997) uvádí uspořádání systému řízení následujícím způsobem:

Obrázek č. 4



##### 4.16.5.2.1. Obecní úřady jako orgány místní samosprávy mohou:

- rozhodnout o omezení vstupu do honitby nebo jejích částí v období hnízdění a kladení mláďat.
- Nařídít krmení zvěře na náklady uživatele honitby, pokud zjistí, že zvěř trpí hladem a uživatel honitby neučinil na výzvu úřadu nápravu

##### 4.16.5.2.2. Okresní úřad v rámci své územní působnosti zejména:

- uznává honitby, obory, samostatné bažantnice, (v případě honiteb menších než 500 ha rozhoduje o omezení hospodaření) V procesu uznávání honiteb rozhoduje o vyrovnání hranic, přičleňování a výměny pozemků atd.
- určuje jakostní třídy honitby a normované stavy zvěře,

- d) prohlašuje uznané bažantnice, pozemky za nehonební,
- e) pověřuje výkonem práva myslivosti v případě, že nelze honitbu pronajmout
- f) ustanovuje (ruší ustanovení) mysliveckou stráž, před jejím ustanovením prověřuje její znalosti. Vede jejich evidenci včetně vydaných průkazů a odznaků. Nahrazuje v zastoupení stát v případě náhrad škod způsobených mysliveckou stráží.
- g) povoluje ve zvláštních případech, aby si jeden uživatel honitby pronajal více honiteb,
- h) jmenuje a odvolává myslivecké hospodáře,
- i) schvaluje plány mysliveckého hospodaření,
- j) povoluje nebo ukládá zvláštní úpravy stavů zvěře, zejména při vzniku nadměrných škod zvěří,
- k) povoluje odchyt zvěře v době hájení, lov poraněné zvěře, lov zvěře na nehonebních pozemcích,
- l) vydává lovecké lístky ,
- m) rozhoduje v pochybných případech o tom, která plodina je vysokocenná,
- n) vydává doklad členům rozhodčí komise (pro určení náhrad za škody zvěří)
- o) oznamuje jmenování členů rozhodčí komise,
- p) hradí náklady spojené s činností rozhodčí komise,
- q) řídí myslivost v okresech,
- r) ukládá pokuty,
- s) může zajistit splnění plánu na náklad uživatele honitby, jestliže uživatel honitby bez vážných důvodů plán neplní. Výnosy na zvěř budou pak po odečtení nákladů ponechány uživateli.
- s) je povinen sledovat a dohledávat zvěř postřelenou nebo jiným způsobem zraněnou, která přeběhne nebo přeletí do cizí honitby nebo na nehonební pozemky, je však povinen o tom předem zpravit mysliveckého hospodáře cizí honitby, který se může sledování a dohledávání zvěře zúčastnit; stejně tak je povinen o tom předem zpravit uživatele nehonebních pozemků. Zvěř patří uživateli honitby, z níž přeběhla nebo přeletěla.
- t) je povinen používat při výkonu práva myslivosti lovecky upotřebitelného psa.

#### 4.16.5.2.3. Krajské úřady v rámci své územní působnosti mohou:

- a) povolit výjimku z ustanovení zákona, podle které vyrovnáváním hranic může poklesnout celková výměra pod 500 ha nejvýše v rozsahu 5 % z celkové výměry honitby.
- b) povolit s předchozím souhlasem MŽP prostředí chov zvěře v zajetí.
- c) povolit spolu s MŽP, aby v oborách a bažantnicích byly myslivecky obhospodařovány i druhy živočichů, které nejsou zvěří.

#### 4.16.5.2.4. Ministerstvo zemědělství České republiky

Podle zákona o myslivosti zejména:

- a) vyhrazuje honitby,
- b) prohlašuje pozemky z důvodů vojenských za nehonební,
- c) stanovuje po dohodě s MŽP výčet druhů zvěře, pro které se určují jakostní třídy a normované stavy,
- d) upravuje podmínky kvalifikace, povinnosti a oprávnění mysliveckých hospodářů,
- e) mění po dohodě s MŽP výčet zvěře,



- f) dbá, aby v přírodě zůstaly zachovány veškeré druhy zvěře. K tomu účelu činí v dohodě s MŽP potřebná opatření,
- g) stanoví vyhláškou vzor služebního odznaku se státním znakem a průkazu myslivecké stráže a podrobnosti o předpokladech pro výkon funkce myslivecké stráže a o jejich ověřování, doby lovu, popřípadě hájení jednotlivých druhů zvěře,
- h) vydává směrnice pro vypracování a schvalování plánu mysliveckého hospodaření a lovu v honitbách; bližší pokyny o používání takových psů, o jejich kvalifikaci a počtu pro jednotlivé honitby; bližší předpisy o provádění zkoušek z myslivosti, o vydávání a odebírání loveckých lístků, zejména o tom, komu musí nebo může být lovecký lístek odepřen, další předpisy potřebné k provedení tohoto zákona,
- i) povoluje lov zvěře pro účely vědecké,
- j) může stanovit, které další způsoby lovu jsou zakázány nebo omezeny, popřípadě může stanovit určité způsoby lovu; může zavést lístky o původu zvěře, popřípadě jiný způsob kontroly ulovené zvěře,
- k) ve spolupráci s Ministerstvem financí a MŽP stanoví podrobnosti o hrazení škod druhy zvěře, jejichž početní stavy nemohou být lovem snižovány,
- l) vykonává působnost orgánů ve věcech myslivosti, pokud se vztahuje na organizace v oboru působnosti federálního ministerstva obrany,
- m) může pověřit některé z mysliveckých organizací, případně jiné československé fyzické nebo československé právnické osoby vybranými úkoly na úseku myslivosti, např. v oblasti výchovy a výuky myslivosti, kynologie, střelectví, pokud splňují podmínky k řádnému výkonu těchto úkolů; může stanovit, pro které služební funkce je třeba vyšší odborné myslivecké zkoušky, a upravit způsob jejího provádění.

Na úrovni honitby si vlastní výkon práva myslivosti včetně kontrol určuje uživatel honitby v rámci zákonem povolených možností prostřednictvím své organizační struktury. Hlavními články jsou myslivecký hospodář, myslivecká stráž a další především kontrolní či disciplinární orgány.

#### 4.16.6. Kdo myslivost kontroluje

Právo myslivosti kontrolují Orgány veřejné bezpečnosti (Policie), OSSM, místní samospráva, myslivecký hospodář a myslivecká stráž.

##### 4.16.6.1. Myslivecká stráž

Mysliveckou stráží může být na návrh uživatele honitby ustanovena osoba, která

- a) je občanem České republiky,
- b) je starší 21 let,
- c) je bezúhonná,  
 Za bezúhonného se podle tohoto zákona nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, kdo byl pravomocně uznán vinným ze spáchání přestupku na úseku myslivosti, nebo komu byla pravomocně uložena pokuta za jiný správní delikt na úseku myslivosti.
- d) má způsobilost k právním úkonům,
- e) je fyzicky, zdravotně a duševně způsobilá pro výkon funkce myslivecké stráže,
- f) prokázala znalost práv a povinností myslivecké stráže podle tohoto zákona a znalost souvisejících předpisů,
- g) složila před okresním úřadem slib tohoto znění: "Slibuji, že jako myslivecká stráž budu s největší pečlivostí a svědomitostí plnit povinnosti při výkonu

ochrany myslivosti, že budu při výkonu této činnosti dodržovat právní předpisy a nepřekročím oprávnění příslušející myslivecké strážní.",

h) má platný lovecký lístek a platný zbrojní průkaz.

Myslivecká stráž je oprávněna:

- a) zadržet ke zjištění totožnosti osobu, kterou přistihne při neoprávněném výkonu práva myslivosti nebo při činu tímto zákonem zakázaném, nebo osobu, kterou přistihne v honitbě s loveckou výstrojí, popřípadě se střelnou zbraní, pokud nejde o osobu oprávněnou podle zvláštních předpisů nosit zbraň i na honebních pozemcích. V takových případech je oprávněna požadovat od přistižených osob předložení loveckého lístku a povolenky k lovu, zastavit a prohlížet v honitbě a na účelových komunikacích v ní dopravní prostředky včetně přepravovaných zavazadel, je-li důvodné podezření, že přepravují nebo obsahují neoprávněně nabytou zvěř, a požadovat předložení dokladu o jejím oprávněném nabytí, odebrat přistiženým osobám zbraně, lovecké a chytací nástroje, chycenou nebo ulovenou zvěř, popřípadě i loveckého psa a fretku, vykázat je z honitby, a jsou-li neznámy, odevzdat je orgánu policie. Přistižené osoby jsou povinny uposlechnout. Odebrané zbraně a nástroje odevzdá myslivecká stráž neprodleně orgánu policie;
- b) usmrcovat v honitbě psy, kteří mimo vliv svého vedoucího a ve vzdálenosti větší než 200 m od nejbližšího trvale obydleného domu hledají nebo pronásledují zvěř anebo se k ní plíží. Toto oprávnění se nevztahuje na psy ovčácké, nevzdálí-li se od stáda více než 200 m a na psy lovecké, slepecké, zdravotnické, vojenské a služební, pokud jako takoví jsou k rozeznání a pokud se při výkonu služby nebo při výcviku vzdálí z vlivu svého vedoucího jen přechodně;
- c) usmrcovat pytláčící kočky potulující se v honitbě ve vzdálenosti větší než 200 m od nejbližšího trvale obydleného domu,
- d) hubit zvířata škodlivá myslivosti (pytláčící psy a kočky),
- e) požadovat pomoc nebo součinnost orgánů Policie České republiky, popřípadě obecní policie, pokud nemůže splnění svých povinností zajistit vlastními silami a prostředky,
- f) ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení za přestupky podle zvláštního právního předpisu.

Myslivecká stráž je při své činnosti povinna:

- a) prokázat se průkazem myslivecké stráže a nosit služební odznak,
- b) dohlížet na dodržování povinností spojených s ochranou myslivosti,
- c) oznamovat neodkladně zjištěné závady, nedostatky a škody podle jejich povahy uživateli honitby nebo orgánu, který ji ustanovil, popřípadě v neodkladných případech též orgánům Policie České republiky nebo příslušným orgánům státní správy.
- d) zabezpečit průkaz myslivecké stráže a služební odznak proti zneužití, ztrátě a odcizení.

Vzor služebního odznaku myslivecké stráže a průkazu myslivecké stráže (obrázek č. 5) je uveden ve vyhlášce č. 188/2000 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o předpokladech pro výkon funkce myslivecké stráže a o jejich ověřování, vzor služebního odznaku se státním znakem a průkazem myslivecké stráže.

Obrázek č. 5  
Odznam a průkaz myslivecké stráže



#### 4.16.6.1.1. Chovatelské přehlídky trofejí

Jako důležitý prvek kontroly ulovené zvěře je nutno uvést tzv. Chovatelské přehlídky trofejí. Prostřednictvím předkládaných trofejí zvěře a dále spodních čelistí netrofejové, tj. samičí zvěře, tzv. „markantů“ (jako „markanty“ lze souhrnně označit části těla ulovené zvěře, které je možné použít jako identifikovatelný doklad o skutečném ulovení daného kusu zvěře) se každoročně provádí kontroly s hlášenými odlovy zvěře. Ve vazbě na průběžně vedené evidencie orgánů státní správy lze odhalit některé případy nelegálního lovu zvěře, nebo porušení plánů lovu.

4.16.6.1.2. Organizační složky uživatele honitby, Český myslivecký svaz  
Český myslivecký svaz, jako myslivecká organizace sdružující myslivce, má v rámci své organizační struktury orgán, který kontroluje a postihuje porušování zákona o myslivosti ale i myslivecké zvyky a tradice. Tímto orgánem je, jak uvádí např. Brož (1977) Okresní disciplinární senát. Brož (1975) uvádí, že *Původně to byly, ještě před vydáním zákona č. 225/1947, Sb., o myslivosti, čestné myslivecké soudy (bod 4.11.4.1) jež plnily tyto úkoly. Podle tehdejších stanov Československé myslivecké jednoty byl každý člen povinen dbát myslivecké cti, vážnosti mysliveckého stavu, zachovávat kázeň a pořádek a podrobit se řízení a rozsudku čestných mysliveckých soudů.* Činnost, provedená šetření ale i opatření disciplinárního senátu v řadě případů porušení právních předpisů na úseku myslivosti popisuje Brož (1975) ve své publikaci. Brož (1977) dále vysvětluje, že pro pomoc při dozírání na činnost mysliveckých sdružení si Okresní národní výbor z řad zkušených členů Českého mysliveckého svazu, může vytvořit tzv. *myslivecké aktivisty*. Tuto kontrolu pomocí aktivistů vykonává Okresní národní výbor jen v honitbách mysliveckých sdruženích a v režijních honitbách státních organizací.

#### 4.16.6.1.3. Pokuty

Okresní úřad uloží pokutu až do výše 100 000,- Kč

- uživateli honitby, který svým zaviněním, a to jak činností, tak nečinností, způsobí překročení nebo nedodržení normovaných stavů zvěře,
- uživateli honitby, který úmyslně uvede nepravdivé údaje o početních stavech a druzích zvěře v jím užívané honitbě,
- tomu, kdo úmyslně bez předchozího příslušného povolení nebo z nedbalosti způsobí, že do honitby bude vypuštěna nebo unikne zvěř a zvířata získaná křížením mezi druhy a poddruhy zvěře a mezi zvěř a příbuznými druhy domácích zvířat,

- d) tomu, kdo nezajišťuje dostatečnou ochranu zvěře,
- e) tomu, kdo poruší předpisy o lovu a používání loveckých psů,
- f) tomu, kdo si najme více honiteb nebo podnajme honitbu,
- g) uživateli honitby, který nepředloží okresnímu úřadu návrh na ustanovení myslivecké stráže,
- h) osobě, která neodevzdá okresnímu úřadu služební odznak a průkaz myslivecké stráže,
- i) osobě, která ztratí, zcizí, poškodí nebo umožní zneužití průkazu myslivecké stráže nebo služebního odznaku.

Pokutu podle odstavce 1 lze uložit i opakovaně. Řízení o uložení pokuty lze zahájit jen do jednoho roku ode dne, kdy se okresní úřad dověděl o porušení uvedených povinností nejpozději však do tří let ode dne, kdy k porušení těchto povinností došlo.

## **5. Současná právní úprava myslivosti**

### **Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění zákonů č. 320/2002 Sb., a č. 59/2003 Sb. z pohledu řízení a kontroly myslivosti**

V tomto zákoně a v prováděcích předpisech vydaných Ministerstvem zemědělství na základě zmocnění v tomto zákoně, jsou implementovány předpisy Evropské unie a mezinárodní dohody či úmluvy. Jedná se například o Úmluvu o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů uveřejněnou pod č. 127/1994 Sb., Úmluvu o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin uveřejněnou pod č. 572/1992 Sb., směrnice Rady č. 79/409/EEC z 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků známou pod označením „*ptačí směrnice*“, směrnici Rady č. 92/43/EEC z 21. května 1992 o ochraně stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin tzv. „*směrnici o stanovištích*“, nařízení Rady č. 3254/91/EEC z 4. listopadu 1991, zakazující používání nášlapných pastí a nařízení Rady č. 338/97/EEC z 9. prosince 1996, o ochraně volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulující obchod s těmito druhy.

#### **5.10. Obecná ustanovení, vymezení pojmů, další informace**

##### **5.10.1. Definice myslivosti**

„Myslivost je soubor činností prováděných v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři jako součástí ekosystému a spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků jako součástí českého národního kulturního dědictví. Právem myslivosti se rozumí souhrn práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo nalezenou uhynulou zvěř, její vývojová stadia a shozy paroží, jakož i užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků.

Právo myslivosti je souhrn práv a povinností zvěř chránit, cílevědomě chovat, lovit, přivlastňovat si ulovenou nebo nalezenou uhynulou zvěř, její vývojová stadia a shozy paroží, jakož i užívat k tomu v nezbytné míře honebních pozemků.

Zvěř je obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi druhů volně žijících živočichů.

Druhy zvěře lze rozdělit na:

- druhy zvěře, které nelze lovit podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv, nebo druhy zvěře, které jsou zvláště chráněnými živočichy podle zvláštních právních předpisů a nebyla-li k jejich lovu povolena výjimka podle těchto předpisů:
  - savci: bobr evropský, kočka divoká, los evropský, medvěd hnědý, rys ostrovid, vlk euroasijský, vydra říční,
  - ptáci: čírka modrá, čírka obecná, havran polní, holub doupňák, jeřábek lesní, jestřáb lesní, káně lesní, káně rousná, kopřivka obecná, kormorán velký, koroptev polní, krahujec obecný, krkavec velký, křepelka polní, lžičák pestrý, moták pochop, poštolka obecná, racek chechtavý, raroh velký, sluka lesní, sojka obecná, sokol stěhovavý, tetřev hlušec, tetřívka obecný, volavka popelavá, výr velký,
- druhy zvěře, kterou lze obhospodařovat lovem:
  - savci: daněk skvrnitý, jelen evropský, jelenec běloocasý, jezevec lesní, kamzík horský, koza bezoárová, králík divoký, kuna lesní, kuna skalní, liška obecná, muflon, ondatra pižmová, prase divoké, sika Dybowského, sika japonský, srnec obecný, tchoř tmavý, tchoř stepní a zajíc polní,
  - ptáci: bažant královský, bažant obecný, hrdlička zahradní, holub hřivnáč, husa běločelá, husa polní, husa velká, kachna divoká, krocán divoký, lyska černá, orebice horská, perlička obecná, polák chocholačka, polák velký, straka obecná, špaček obecný, vrána obecná.

##### **5.11. Kde je myslivost vykonávána**

Myslivost lze vykonávat jen v rámci uznané honitby. Honitba je soubor alespoň 500 ha vlastních souvislých honebních pozemků jednoho nebo více vlastníků, vymezený v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti. Obora je druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem dokonale ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vycházet. Minimální výměra obory je 50 ha. Bažantnice je souvislá část honitby o výměře nejméně 100 ha, která splňuje podmínky stanovené prováděcí vyhláškou a v níž jsou vhodné podmínky pro intenzivní chov bažantů. Uvedené podmínky se vztahují na honitby nově uznávané podle tohoto zákona, tedy

v termínu po 1.7. 2002. V případě tzv. „uvádění honiteb do souladu s tímto zákonem“ podle přechodných ustanovení je možné, aby výměra honitby, obory nebo dříve tzv. „samostatné bažantnice“ byla pod uvedenou minimální hranicí.

### **5.12. Kdo může vykonávat myslivost**

Myslivost vykonává, resp. právo myslivosti provádí držitel honitby, v případě pronájmu nájemce, obecně „uživatel“ honitby. Držitel honitby je fyzická nebo právnická osoba, které byla honitba rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti uznána. Držitelem honitby může být fyzická nebo právnická osoba, například město nebo obec nebo právnická osoba, která hospodaří s majetkem státu, nebo ho spravuje, ale i honební společenstvo, jako společenstvo vlastníků honebních pozemků, tedy právnická osoba založená podle tohoto zákona. Uživatel honitby může být fyzická osoba nebo např. některá z výše uvedených právnických osob, nejčastěji to je myslivecké sdružení, honební společenstvo, Lesy České republiky, s.p., Vojenské lesy a statky ČR, s.p., Pozemkový fond ČR, městské nebo obecní lesy,

### **5.13. Obecná regulace myslivosti státem, prostřednictvím zákona o myslivosti**

Zákon stanoví výčetem druhů živočichů, kteří jsou zvěř a na které se vztahují ustanovení zákona o myslivosti.

Poznámka: Podle zákona o myslivosti lze lovit i jiné živočichy, jakými jsou například toulaví psi a kočky, volně se pohybující zvířata z farmových chovů, zdivočelá hospodářská zvířata nebo zavlečené druhy živočichů.

#### **5.13.1. Legislativní úprava podmínek lovu**

Kdo loví zvěř, musí mít u sebe lovecký lístek, povolenku k lovu a potvrzení o povinném pojištění. Při lovu se zbraní též zbrojní průkaz a průkaz zbraně, při lovu s loveckým dravcem jeho evidenční kartu.

##### **5.13.1.1. Lovecký lístek**

Lovecký lístek vydává žadateli orgán státní správy myslivosti podle místa jeho trvalého pobytu. Pro vydání loveckého lístku musí žadatel prokázat že:

- je starší 16 let,
- má způsobilost k právním úkonům,
- složil zkoušku z myslivosti nebo zkoušku z myslivosti na vysoké škole, na které se vyučuje myslivost, nebo je žákem, posluchačem nebo absolventem střední nebo vyšší odborné školy, na které je myslivost studijním oborem nebo povinným vyučovacím předmětem,
- je bezúhonný, přičemž k prokázání bezúhonnosti předloží výpis z evidence Rejstříku trestů,
- je pojištěn. Každý, kdo loví zvěř, musí být pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při této činnosti ublížením na zdraví nebo usmrcením jiných osob s limitem pojistného plnění nejméně ve výši 20 000 000,- Kč a za škodu na věci s limitem pojistného plnění nejméně ve výši 500 000,- Kč na jednu pojistnou událost. Pojistné podmínky, které blíže upraví rozsah tohoto pojištění, nesmějí obsahovat výluky, v důsledku které se pojištění nevztahuje na případy neopatrného chování pojištěného. Za členy mysliveckých organizací, které mají uzavřeny hromadné pojistné smlouvy s pojišťovny a jejichž členové platí pojistné současně s členským příspěvkem, je potvrzením o povinném pojištění členský průkaz myslivecké organizace, v němž je potvrzeno zaplacení členského příspěvku na běžný

rok a uvedena poznámka, že v členském příspěvku je placeno i povinné pojištění podle tohoto zákona. Ostatní osoby prokazují pojištění pojistkou pojišťovny a dokladem o zaplacení pojistného na běžný rok.

Lovecké lístky mohou být:

- a) lovecký lístek pro české občany,
- b) lovecký lístek pro žáky a posluchače odborných škol, na kterých je myslivost studijním oborem nebo povinným vyučovacím předmětem,
- c) lovecký lístek pro cizince.

#### 5.13.1.2. Povolenka k lovu

Povolenku k lovu vydává a podepisuje uživatel honitby na tiskopisech za tímto účelem pořízených. Pro osoby lovící na společném lovu může povolenku k lovu nahradit seznam osob, které se jej účastní – tzv. hromadná povolenka k lovu.

#### 5.13.1.3. Pojištění

Je popsáno v podmínkách pro vydání loveckého lístku 5.4.1.1.

#### 5.13.1.4. Zbrojní průkaz

Pro držení, nošení a použití lovecké zbraně ke střílení zvěře musí mít osoba lovící zvěř zbrojní průkaz kategorie C- k loveckým účelům. Střílet zvěř lze pouze loveckou zbraní, tj. dlouhou palnou zbraní kulovou, brokovou nebo kombinovanou, určenou k loveckým účelům. Pro lov zvěře srnčí se nesmí používat jiná zbraň než kulovnice s nábojem s energií ve 100 metrech nižší než 1000 joulů. Pro lov ostatní zvěře musí být energie ve stejné vzdálenosti nad 1500 joulů, to však neplatí pouze v případě lovu selete a lončáka prasete divokého, které lze při nadhánce, nahánce nebo nátláče střílet i brokovnicí s jednotnou střelou. Je zakázáno střílet zvěř z poloautomatických nebo automatických zbraní se zásobníkem schopným pojmout více než 2 náboje. Přechodně bylo toto možno do dne vstupu smlouvy o přistoupení České republiky do Evropské unie v platnost.

### 5.13.2. **Způsoby lovu zákonem o myslivosti zakázané**

Lov zvěře smí být prováděn jen způsobem odpovídajícím zásadám mysliveckým, zásadám ochrany přírody a zásadám ochrany zvířat proti týrání. Zakazuje se :

- *chytat zvěř do ok, na lep, do želez, do jestřábích košů, tluček a nášlapných pastí a pomocí háčeků, chytat ondatry do vrší,*
- *lovit zvěř způsobem, jímž se zbytečně trýzní, trávít zvěř jedem nebo ji usmrcovat plynem,*
- *lovit zvěř do sítí, pokud nejde o její odchyt za účelem zazvěřování nebo u zvěře pernaté o ornitologický výzkum,*
- *lovit zvěř pernatou na výrovkách, lovit zvěř s pomocí živých živočichů jako návnad,*
- *nahánět zvěř srnčí pomocí ohařů, ostatní zvěř spárkatou s pomocí psů v kohoutku vyšších než 55 cm,*
- *lovit sluku vyháněním pomocí psa a plašením s honci,*
- *lovit zvěř s pomocí elektrických zařízení schopných zabít nebo omráčit, zdroje umělého osvětlení, zrcadel, zařízení pro osvětlení terče, hledí pro střelbu v noci s elektronickým zvětšením obrazu nebo pro převrácení obrazu, reprodukční soustavy s hlasy zvěře, výbušnin,*
- *lovit zvěř s pomocí mechanismů pohybujících se po zemi, nad zemí nebo po vodě, pokud nejde o loď plovoucí rychlostí menší než 5 km/hod.,*
- *střílet jinou zbraní než loveckou (dlouhou palnou zbraní kulovou, brokovou nebo kombinovanou, určenou k loveckým účelům),*
- *střílet zvěř zakázanými zbraněmi, jejich doplňky a střelivem,*
- *střílet zvěř srnčí jinou zbraní než kulovnicí s nábojem s energií ve 100 m nižší než 1000 J (joulu) a ostatní zvěř spárkatou nižší než 1500 J; to neplatí při lovu selete a lončáka prasete divokého, které lze při nadhánce, nahánce nebo nátláče střílet i brokovnicí s jednotnou střelou,*

- střílet zvěř z poloautomatických nebo automatických zbraní se zásobníkem schopným pojmout více než 2 náboje,
- lovit zvěř kromě prasat divokých a lišek obecných za noci, tj. hodinu po západu slunce až do hodiny před východem slunce; lovit prase divoké a lišku obecnou v noci bez použití vhodné pozorovací a střelecké optiky,
- lovit zvěř v době nouze ve vzdálenosti do 200 m od krmelců a slanisk,
- dávat do krmiva lákací a narkotizační prostředky, pokud to není prováděno za účelem odchytu,
- střílet zvěř na hnízdech a vystřelovat hnízda, lovit zvěř na honebních pozemcích, na kterých současně probíhá sklizeň zemědělských plodin, a na sousedních pozemcích ve vzdálenosti do 200 m od hranice těchto pozemků,
- lovit zvěř na čekané ve vzdálenosti do 200 m od hranic sousední honitby, lovit bažanty ve vzdálenosti do 200 m od sousední bažantnice a v těchto vzdálenostech přikrmovat zvěř, umísťovat myslivecká zařízení a provádět lov z mysliveckých a jiných zařízení,
- střílet spárkatou zvěř v odchyťových a aklimatizačních zařízeních a v přezimovacích objektech, s výjimkou zvěře poraněné a chovatelsky nežádoucí, lovit na společném lovu zvěř spárkatou kromě laní a kolouchů jelena evropského a jelena siky, muflonek a muflončat, selete a lončáka prasete divokého; tento zákaz se netýká lovu v oborách,
- střílet zajíce polního, bažanta obecného, orebici horskou, perličku obecnou, kachnu divokou, poláka velkého, poláka chocholačku, lysku černou, husu velkou, husu běločelou a husu polní jinak než loveckou zbraní brokovou na společných lovech za účasti minimálně 3 střelců a stanoveného počtu loveckých psů,
- používat olověné brokové náboje k lovu vodního ptactva. (platí od 31. prosince 2010).

### 5.13.3. Doby lovu zvěře

Pro jednotlivé druhy zvěře jsou stanoveny prováděcí č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu, ve znění pozdějších předpisů a jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 4

Druh zvěře	Doba lovu	
	od	do
daněk skvrnitý - daněk, daněla a danče	od 16. srpna	do 31. prosince
jelen evropský - jelen, laň a kolouch jelena evropského	od 1. srpna	do 15. ledna
kamzík horský - kamzík, kamzice a kamzíče, jezevec lesní	od 1. října	do 30. listopadu
králík divoký	od 1. listopadu	do 31. prosince
muflon - muflon, muflonka, muflonče	od 1. srpna	do 31. prosince
ondatra pižmová, kuna lesní, kuna skalní	od 1. listopadu	do konce února
prase divoké - kňour a bachyně	od 1. srpna	do 31. prosince
prase divoké - sele a lončák, liška obecná	celoročně	
sika Dybowského - jelen, laň a kolouch	od 16. srpna	do 31. prosince
sika japonský - jelen, laň a kolouch	od 1. srpna	do 15. ledna
srnec obecný - srnec	od 16. května	do 30. září
srna a srnče, koza bezoárová - kozel, koza, kůzle, jelenec běloocasý - jelen, laň a kolouch	od 1. září	do 31. prosince
zajíc polní	od 1. listopadu	do 31. prosince
bažant královský - kohout	od 16. října	do 15. března
bažant královský - slepice pouze v části honitby, která je bažantnicí	od 16. října	do 31. prosince,
bažant obecný - kohout mimo bažantnici	od 16. října	do 31. prosince
bažanta obecného - kohouta i slepici v bažantnici	od 16. října	do 31. ledna
hrdlička zahradní	od 16. října	do 15. února
holub hřivnáč	od 1. srpna	do 31. října
husa běločelá, husa polní, husa velká	od 16. srpna	do 15. ledna
krocán divoký - krocán a krůta	od 1. října	do 31. prosince
krocán divoký pouze krocán též	od 15. března	do 15. dubna
perlička obecná	od 16. října	do 31. prosince
polák velký, polák chocholačka, lyska černá, kachna divoká	od 1. září	do 30. listopadu
vrána obecná, straka obecná	od 1. července	do konce února



#### 5.13.4. Označování, a uvádění do oběhu ulovené zvěře

Každý kus ulovené nebo nalezené užitkovatelné zvěře musí být ihned po ulovení, nalezení nebo po provedené dohledávce označen nesnímatelnou plombou, kterou vydává uživateli honiteb orgán státní správy myslivosti. U ostatních zvěře ulovené na společných lovech musí být při přepravě více než 10 kusů vystaven uživatelem honitby lístek o původu zvěře a to platí i u zvěře dohledané po provedení společného lovu. Uživatel honitby může prodávat jen zvěř, zvěřinu a jiné části zvěře pocházející z jeho honitby. Ke každému kusu zvěře spárkaté musí přepravující osoba mít u sebe vyplněný lístek o původu zvěře, z něhož je patrné datum ulovení a honitba, v níž byl uloven, a číslo plomby. Lístek o původu zvěře je přepravující osoba povinna předat příjemci zvěře, který si jej společně se sejmutou plombou uschovává na měsíc od doby převzetí. Podnikatel obchodující se zvěřinou nebo zvěřinou spotřebovávající k pohostinské nebo jiné činnosti si plombu a lístek uchovává 6 měsíců od nabytí zvěře.

Hlavními důvody pro označování zvěře jsou zejména prokázání původu ulovené zvěře, usnadnění vedení evidence ulovené zvěře, umožnění kontroly plnění plánu lovu, zamezení pytláctví ale i usnadnění identifikace jedince pro prokázání veterinární kontroly. Označování ulovené zvěře napomáhá uživatelům honiteb k snadnému zavedení a udržování vnitřních řádů, zejména pro lov zvěře. Označením ulovené zvěře pomocí plomby je prokázán původ zvěře za prvé z pohledu prostorové lokalizace, za druhé z pohledu jejího získání, tedy že jde o jedince legálně uloveného v honitbě, respektive v oboře. Dále je plombou vyznačeno, že nejde o hospodářské zvíře z farmového chovu, jehož usmrcování nelze standardně provádět lovem.

Jako jeden z podkladů při tvorbě systému označování zvěře byla využita práce společnosti Silvestris (1999), která specifikuje problematiku označování zvěře v mnoha zemích světa. V této práci jsou navrhovány jako další prostředky kontroly lovu, kromě označování tzv. „vylamovací“ plombou (datum ulovení se na plombě vyznačí vylomením příslušného segmentu plomby), například evidenční knihy přítomnosti v honitbě, hlášenky o lovu a telefonicky podávaná hlášení o uskutečněném lovu zvěře.

#### 5.13.5. Pronájem honitby

Zákon stanovuje podmínky pro nájem honitby tak, že pronajmout honitbu lze jen

5.13.5.1. České fyzické osobě, která má platný český lovecký lístek, nebo

5.13.5.2. Mysliveckému sdružení vzniklému podle předpisů o sdružování občanů za účelem nájmu honitby, jehož nejméně 3 členové jsou české fyzické osoby, které mají platný lovecký lístek, nebo

5.13.5.3. České právnické osobě, která na pozemcích v těchto honitbách zemědělsky nebo lesnický hospodaří, nebo která má myslivost uvedenu v předmětu své činnosti, a jejíž statutární orgán nebo alespoň jeden jeho člen nebo odpovědný zástupce je česká fyzická osoba, která má platný český lovecký lístek

jedno vyhotovení smlouvy o nájmu honitby na dobu 10 let je držitel honitby povinen zaslat do 15 dnů od jejího uzavření orgánu státní správy myslivosti. Písemně je též držitel honitby povinen oznámit zánik smlouvy o nájmu honitby. Smlouva o nájmu zaniká

- uplynutím doby,
- zánikem honitby, zánikem nebo smrtí nájemce honitby,

- přestane-li nájemce splňovat podmínku pro pronájem honitby (uvedenou v bodech 5.4.5.1 až 3,
- dohodou,
- výpovědí s 18 měsíční výpovědní lhůtou po změně držitele honitby v případě, že nový držitel honitby ji bude využívat na vlastní účet,
- výpovědí pronajímatele nebo nájemce pro nedodržení podmínek smlouvy o nájmu,
- rozhodnutím orgánu státní správy myslivosti v případech, kdy porušením smlouvy nájemcem dojde k vážnému ohrožení životního prostředí anebo poklesu počtu zvěře v honitbě pod stanovené minimální stavy.

### 5.13.6. Další povinnosti držitele a uživatele honitby

#### 5.13.6.1. Povinnost chránit zvěř

Uživatelé polních honiteb jsou povinni pečovat o zakládání remízků a jiných vhodných úkrytů pro zvěř a uživatelé lesních honiteb o zakládání políček pro zvěř na pozemcích, na kterých jim to vlastník, popřípadě nájemce honebních pozemků na jejich žádost písemně povolí, což nesmí být v rozporu například se zákonem o lesích.

#### 5.13.6.2. Povinnost opatření k záchraně zvěře

Uživatel honitby po oznámení o době a místě provádění zemědělských prací v noční době, kosení pícnin a použití chemických přípravků na ochranu rostlin od vlastníků nebo nájemců pozemků je povinen provést opatření k záchraně zvěře. Dostupná a přiměřená opatření k záchraně zvěře je uživatel honitby povinen provádět i v době nouze zejména ve spojitosti se záplavami, lesními požáry a extrémně vysokou sněhovou pokrývkou.

#### 5.13.6.3. Přikrmování zvěře v době nouze

Uživatel honitby je povinen provozovat krmelce, zásypy, slaniska a napajedla a v době nouze zvěř řádně přikrmovat.

#### 5.13.6.4. Projednání činností

Uživatel honitby je povinen s vlastníky, popřípadě s nájemci honebních pozemků, projednat alespoň 7 dnů předem činnosti, které mohou omezit obhospodařování těchto pozemků. Jedná se např. o společné způsoby lovu.

#### 5.13.6.5. Psi, jejich držení, používání

Uživatel honitby je povinen držet a v honitbě používat lovecké psy. Loveckým psem se rozumí pes loveckého plemene uznaného Mezinárodní kynologickou federací FCI s průkazem původu, který složil příslušnou zkoušku z výkonu. Lovečtí psi se využívají zejména při zákonem uložené dohledávce postřelené nebo jinak poraněné zvěře.

#### 5.13.6.6. Povinnost navrhnout ustanovení mysliveckého hospodáře a myslivecké stráže

- Uživatel je povinen navrhnout orgánu státní správy myslivosti ustanovení mysliveckého hospodáře do 15 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí o uznání honitby, popřípadě rozhodnutí o schválení nájmu honitby, rozhodnutí o odvolání, popřípadě po zániku funkce dosavadního

mysliveckého hospodáře, jakož i po doručení rozhodnutí, jímž bylo odmítnuto jmenovat mysliveckým hospodářem navrženou osobu.

Předpokladem pro zastávání této funkce je, že navržená osoba

- a) má způsobilost k právním úkonům,
- b) je starší 21 let,
- c) je bezúhonná, k prokázání bezúhonnosti předloží výpis z evidence Rejstříku trestů; k uloženým pokutám za přestupky na úseku myslivosti a k pokutám za přestupky uložené podle tohoto zákona se nepřihlíží, pokud od právní moci rozhodnutí o jejich uložení uplynuly 2 roky,
- d) má bydliště na území České republiky,
- e) má platný lovecký lístek,
- f) má platný zbrojní průkaz skupiny C,
- g) je pojištěna a
- h) složila zkoušku z myslivosti na vysoké škole, na které je myslivost vyučovacím předmětem, nebo úspěšně ukončila studia na střední odborné škole nebo vyšší odborné škole, na které je myslivost studijním oborem nebo povinným vyučovacím předmětem, nebo složila vyšší odbornou mysliveckou zkoušku anebo složila zkoušku pro myslivecké hospodáře; potvrzení o složení zkoušky vystavené jejím pořadatelem je veřejnou listinou.

- Uživatel honitby je povinen navrhnout orgánu státní správy myslivosti ustanovení jedné myslivecké stráže pro každých započatých 500 hektarů honitby. Návrh na ustanovení myslivecké stráže se předkládá do 30 dnů od uzavření smlouvy o nájmu honitby anebo do 30 dnů ode dne, kdy byl uživatel honitby vyrozuměn orgánem státní správy myslivosti o zrušení ustanovení myslivecké stráže. Pokud držitel honitby užívá honitbu na vlastní účet, předkládá se návrh do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o uznání honitby. Mysliveckou stráž může být ustanovena fyzická osoba, která:

- a) je starší 21 let,
- b) má bydliště na území České republiky,
- c) je bezúhonná,
- d) má způsobilost k právním úkonům,
- e) je fyzicky a zdravotně způsobilá pro výkon funkce myslivecké stráže,
- f) prokázala znalost práv a povinností myslivecké stráže podle tohoto zákona a znalost souvisejících předpisů,

g) složila slib tohoto znění: "Slibuji, že jako myslivecká stráž budu s největší pečlivostí a svědomitostí plnit povinnosti při výkonu ochrany myslivosti, že budu při výkonu této činnosti dodržovat právní předpisy a nepřekročím oprávnění příslušející myslivecké stráž." ,

- h) má platný lovecký lístek a platný zbrojní průkaz a je pojištěna
- i) vyslovila s ustanovením do funkce písemný souhlas.

#### 5.13.6.7. Povinnosti v souvislosti s rezortním statistickým zjišťováním ministerstva

Ministerstvo zemědělství je orgánem provádějícím statistické zjišťování. Statistická hlášení připravují:

- uživatel honitby, který je při zpracování statistického hlášení povinen:
  - a) vykázat počty a objemy krmelců, zásypů, slanisek a napajedel v ročním statistickém výkazu o honitbě,
  - b) vést záznamy o honitbě a mysliveckém hospodaření v ní, podávat hlášení orgánu státní správy myslivosti pro statistické účely. Vedení myslivecké evidence a statistiky o honitbě a mysliveckém hospodaření v ní je součástí rezortního statistického zjišťování,
- myslivecký hospodář, který z vedených záznamů a evidencí připravuje statistická hlášení pro orgány státní správy ve výkaze v podobě a termínech určených vyhláškou Českého statistického úřadu. Rezortní statistické zjišťování může posloužit jako roční bilanci a kontrolu některých vedených evidencí, například vypouštění a lovu zvěře, počtu loveckých psů, mysliveckých zařízení a další.

#### 5.13.6.8. Evidence a záznamy vedené uživatelem honitby a mysliveckým hospodářem

Uživatel honitby vede tyto evidence.

- evidenci vydaných plomb a lístků o původu zvěře. Tato evidence musí odpovídat evidenci vydaných povolenek k lovu,
- evidenci lístků o původu zvěře vystavených při přepravě více než 10-ti kusů jiné než spárkaté zvěře ulovené na společných lovech. Platí i u zvěře dohledané po provedení společného lovu. Lístek o původu zvěře se v těchto případech opatřuje číslem evidenčním číslem. Toto evidenční číslo se v evidenci uvádí místo celkového počtu vydaných, popřípadě vrácených lístků o původu zvěře,
- vede záznamy o honitbě a o mysliveckém hospodaření v ní.

Myslivecký hospodář vede následující evidence, resp. záznamy:

- záznamy o hospodaření v honitbě, zejména o ulovené zvěři, jejím prodeji a ostatních dispozicích s ní,
- evidence vydaných povolenek k lovu,
- evidenci loveckých psů používaných v honitbě, s rozdělením na psy započítané do minimálního předepsaného počtu pro honitbu a na psy ostatní,
- další předepsané evidence, zejména v souvislosti s plánem mysliveckého hospodaření a evidencí potřebných pro řádné vyplnění statistického výkazu Mysl 1-01.

#### 5.13.6.9. Sčítání zvěře

Uživatel honitby je povinen každoročně v termínu stanoveném krajským úřadem provést sčítání zvěře v honitbě a do 5 dnů výsledek písemně oznámit Orgánu státní správy myslivosti (obecní úřad obce s rozšířenou působností). Je zde dáno i právo možnosti účastnit se svým zástupcem sčítání v sousedních honitbách a vyjádřit se k jeho výsledkům. Pokud některý z držitelů nesouhlasí s výsledky sčítání a oznámí to písemně orgánu státní správy myslivosti do 1 týdne ode dne provedení sčítání, nařídí tento orgán termín nového konečného sčítání.

#### 5.13.6.10. Plány mysliveckého hospodaření

Uživatel honitby je povinen vypracovat každoročně plán mysliveckého hospodaření v honitbě. Při vypracování plánu vychází z posouzení celkového stavu ekosystému, výsledku porovnání kontrolních a srovnávacích ploch a výše škod způsobených v uplynulém období zvěří na lesních a zemědělských porostech, z výsledků sčítání zvěře, ze stanovených minimálních a normovaných stavů zvěře, poměrů pohlaví a koeficientů očekávané produkce, jakož i ze záměrů které byly uvedeny v návrhu na uznání honitby. V části týkající se mysliveckého hospodaření se uvádí i zamýšlené zazvěřování, výstavba mysliveckých zařízení, opatření v péči o zvěř a při ochraně a zlepšování životních podmínek zvěře. Jestliže je honitba v oblasti chovu zvěře, vychází plán ze závěrů a doporučení orgánu státní správy myslivosti (krajský úřad), který ji vymezil. Vypracovaný plán předloží uživatel honitby držiteli k vyjádření a jestliže se tento do 15 dnů nevyjádří, má se za to, že s ním souhlasí. Pokud po vyjádření držitele honitby nedojde mezi ním a uživatelem k dohodě o plánu, určí jej na návrh některého z nich, tedy držitele nebo uživatele honitby, orgán státní správy myslivosti rozhodnutím. Odsouhlasený popřípadě dohodnutý plán je uživatel honitby povinen zaslat orgánu státní správy myslivosti.

#### 5.13.6.11. Podávání hlášení o plnění plánu

Uživatel honitby předkládá orgánu státní správy myslivosti měsíčně plnění plánu a to do pátého dne měsíce následujícího po měsíci, v němž k lovu došlo. uživatel honitby a orgán státní správy myslivosti se mohou dohodnout i jinak, například o čtvrtletním nebo okamžitým hlášení on-line elektronickou poštou.

#### 5.13.6.12. Chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem

Uživatel honitby je povinen zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře, které jsou určeny v rozhodnutí o uznání honitby, přičemž minimální stav zvěře je stav, při kterém není duh ohrožen na existenci a jeho populační hustota zabezpečuje biologickou reprodukci druhu. Normovaný stav je nejvýše přípustný jarní stav, který odpovídá kvalitě životního prostředí zvěře a úživnosti honitby. V souvislosti s normovaným stavem se v rámci jakostní třídy honitby uvádí i požadovaný poměr pohlaví a věková skladba zvěře a koeficient očekávané produkce zvěře.

#### 5.13.6.13. Stanovení druhů zvěře chované v honitbě

Držitel honitby při podání návrhu na uznání honitby současně.

Kontrola a řízení myslivosti podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, je uvedena v následující kapitole samostatně.

## **6. Metody kontroly a řízení myslivosti v současnosti**

Myslivost je stejně jako ostatní činnosti řízena a také kontrolována. Lesnický slovník naučný vydaný Ministerstvem zemědělství (1994) o řízení v obecné rovině uvádí: *“Řízení je mnohostranná, uvědomělá a aktivní tvořivá činnost, v jejímž rámci řídicí subjekt stanovuje cíle, ovlivňuje metody, prostředky a způsob chování řízených výkonných objektů tak, aby celá řízená soustava optimálně plnila určené funkce a dosahovala stanovených cílů v určeném čase a kvalitě. Zahrnuje soubor činností, mezi něž patří: výchova a vedení lidí, plánování, organizování, operativní řízení a kontrola. V důsledku vzrůstajících požadavků na řídicí orgány, zejména na jejich kvalifikaci a cíle, které mají splnit, stává se řízení samostatnou profesí, která vyžaduje obecnou a specifickou přípravu řídicích pracovníků. Řízení je uskutečňováno jen za předpokladu, že:*

- 1. existuje organizovaná soustava, která má řídicí a řízený prvek,*
- 2. je znám cíl a účel chování soustavy,*
- 3. existuje neurčitost jejího chování nebo rušivé působení podnětů z okolí, jejichž vliv je nutné řízením omezit,*
- 4. je zabezpečen přenos informací mezi složkami soustavy,*
- 5. existuje zpětná vazba,*
- 6. oba prvky, řídicí i řízený, jsou způsobitelné plnit funkci vyplývající z předpokládaného chování soustavy.“*

Kontrolu definuje stejný slovník takto: *“Kontrola je poslední prvek v procesu řízení, který zabezpečuje zároveň zpětnou vazbu v systému. Kontrola zabezpečuje konfrontaci dosažené skutečnosti se stanoveným cílem a zjišťuje buď její totožnost, nebo kvantifikuje odchylku a zjišťuje příčiny, které způsobily tento rozdíl. Zároveň poskytuje podstatné informace pro plánování a včetně analýzy příčin odchylek umožňuje opakování téhož procesu s vyšší pravděpodobností vyloučení negativních vlivů, které na následně probíhající proces mohou působit. Z hlediska kontrolního procesu rozlišujeme subjekt a objekt kontroly, procesy kontroly a nástroje kontroly. Jestliže chápeme kontrolu jako zdroj informací pro budoucí plánování, pak rozlišujeme tyto oblasti kontroly: vnější a vnitřní předpoklady, cíl a jeho splnění, použité prostředky, použitá opatření, použité postupy, dosažené výsledky, chování při realizaci, úroveň řízení.“*

Citované definice vystihují vazbu řízení a kontroly. Oblast myslivosti není výjimkou a v této kapitole jsou charakterizovány funkce a možnosti řídicích subjektů (OSSM, do jisté míry i držitel honitby) a řízených subjektů (uživatel honitby), subjekty a objekty kontroly včetně metod a prostředků. Vzhledem k tomu, že kontrola je jedním z prvků v procesu řízení

### **7.1. Systém kontroly a řízení myslivosti**

Zákon o myslivosti ve svém principu určuje způsoby řízení i kontroly myslivosti. Tento zákon položil hlavní důraz při zajišťování odpovědného mysliveckého hospodaření se zvěří na vlastníky honebních pozemků a následně na držitele honiteb. Na základě jejich rozhodnutí jsou honitby v rámci zákonem stanovených podmínek tvořeny, je určován jejich charakter, jejich využívání i přístup k vlastnímu hospodaření se zvěří. Do tohoto procesu mohou OSSM vstupovat pouze v případech a rozsahu, který jim stanoví právní předpisy a toto je uvedeno v dalším textu.

Obecně lze rozlišit v rámci možností daných zákonem o myslivosti dvě zásadní úrovně či dvě skupiny subjektů řízení a kontroly. První úroveň řízení myslivosti je úroveň držitelů honiteb. Druhá úroveň řízení, metodického vedení či regulace vlastního provozování

myslivosti je prováděna subjekty řízení, kterými jsou OSSM. Obě úrovně řízení mohou využívat poznatků, informací či doporučení dalších subjektů, které mohou svou činností na způsoby řízení působit. Jednotlivé uvedené úrovně lze pojmenovat a charakterizovat následujícím způsobem:

1. **řízení myslivosti na úrovni uživatele honitby**, s hlavními subjekty řízení myslivecký hospodář, myslivecká stráž, vnitřní pravidla uživatele honitby jako například myslivecký organizačně pracovní řád mysliveckého sdružení nebo jiná vlastní pravidla uživatele honitby. U držitelů honiteb, jimiž jsou státní podniky (VLS, LČR, PFČR), města, obce nebo soukromí vlastníci, jsou principy řízení obvykle formulovány například do tzv. „*Směrnice pro výkon práva myslivosti*“ nebo „*Nariženi ředitele podniku pro výkon myslivosti*“.
2. **řízení myslivosti na úrovni státní správy prostřednictvím jejich jednotlivých orgánů**, kdy jednotlivé OSSM plní svou funkci řídicí, kontrolní a sankční. Podle zákona o myslivosti rozhodují ve správním řízení, pověřují subjekty činnostmi, povolují, zakazují či postihují porušení povinností a práv. Jako prostředky řízení OSSM slouží veškerá rozhodovací a úřední činnost, prováděná šetření či terénní kontroly, vedené evidence a jejich vzájemné vazby, spolupráce s ostatními úřady jako je například státní veterinární správa nebo Policie ČR. V neposlední řadě je to i systém podpor některých vybraných činností v myslivosti, kterým může státní správa příznivě usměrnit vývoj myslivosti v některých oblastech.
3. **regulace prostřednictvím dalších subjektů či orgánů**. Do myslivosti přímo či nepřímo vstupují regulativními zásahy další subjekty, jako např. myslivecké organizace, školy, výzkumné ústavy, mezinárodní organizace nebo soudní znalci. Myslivecký řád ČMMJ, stanoví některé podmínky svým členům.

### 7.1.1. Řízení a kontrola myslivosti prostřednictvím uživatele honitby

#### 7.1.1.1. Obecné zásady

Zásadní možnost odpovídajícího ovlivňování myslivecké činnosti vychází již ze samých základů vytváření honiteb, jako základních jednotek pro řádné mysliveckého hospodaření. Tvorba honiteb a jejich využití je na základě zákona o myslivosti spojena s vlastnictvím pozemků. Vlastníci pozemků vytvářejí honitby a později prostřednictvím držitelů honiteb rozhodují o jejich využití, tedy o tom, zda v honitbě budou hospodařit sami, či zda bude honitba pronajata, komu a za jakých podmínek. Dále pak rozhodují v mezích stanovených právními předpisy o stanovení minimálních a normovaných stavů jimi určených druhů zvěře. Takto zákonem o myslivosti stanovený systém přináší bohužel v celkovém pohledu na hospodaření se zvěří ale i péče o krajinu, jako životní prostředí zvěře, řadu úskalí. Rozhodnutí vlastníka o výběru druhů zvěře, které chce v honitbě chovat (bude pro ně určena jakostní třída honitby a normované a minimální stavy tohoto druhu zvěře) je naprosto jeho záležitostí. Držitel honitby nemusí brát ohledy na existující stav populací v daném regionu a může si počínat velmi vypočítavě a zištně. Přístup některých držitelů honiteb může způsobit, jak ukazují praktické zkušenosti z některých oblastí také skutečně působí, výrazné změny v populacích druhů zvěře, které se pohybují po větším území, než je jedna honitba. Stanovená nejnižší výměra honitby 500 ha je pro skutečný chov například jelení nebo daňčí zvěře nedostatečná. Pro ilustraci nevýhod systému lze použít představu, že honitby v krajině tvoří šachovnicové pole. Pokud připustíme, že bílá pole představují držitele honiteb, kteří se rozhodnou zvěř převážně lovit a černá pole reprezentují držitele honiteb, kteří chtějí chovu a zušlechťování zvěře věnovat velké úsilí, nastane z pohledu myslivosti reálně nedobrá

situace. Současné legislativní podmínky dovolují (podle §36 odst. 5, nebo §39) „bílým“ držitelům honiteb lovit zvěř, a tím významně zasahovat do početnosti populace zvěře v daném území. Důvodem pro povolení lovu jsou často zveličované škody zvěří, které jsou způsobené více než velkým počtem kusů zvěře spíše nedostatečnou či nekvalitní péčí o zvěř a neuplatňováním vhodných opatření v lesní i zemědělské výrobě. Obrovské nerozčleněné monokulturní plochy řepky nebo kukuřice vyseté až ke kraji lesů jsou jedním z mnoha snadno viditelných důkazů. Je třeba zdůraznit, že honitby „bílých“ držitelů honiteb obvykle výrazně nepřesahují výměru 500 ha, a přesto jejich vliv na myslivost v regionu je významná. Naproti tomu mohou držitelé honiteb se skutečně realizovaným zájmem o chov a zušlechťování zvěře projevovat vysoké úsilí a přece budou někdy i o významnou část své práce přicházet.

Dalším podstatným momentem v řízení myslivosti je otázka pronájmu honiteb. Při pronájmu honitby nesou vlastníci honebních pozemků odpovědnost za výběr subjektu, který bude v honitbě hospodařit. Stejně tak rozhodují o kvalitě hospodaření uživatele honitby. Pokud držitel honitbu pronajme, a hospodaření nájemce v honitbě je v nesouladu s představami a cíli vlastníků pozemků, má vždy držitel honitby možnost tuto nájemní smlouvu vypovědět. Nastavení parametrů nájemní smlouvy je opět na uvážení držitele honitby. Mezi zásadní ustanovení nájemní smlouvy by měla patřit především opatření, vedoucí k trvale udržitelnému mysliveckému hospodaření se zvěří ale i jiných živočichů a péče o krajinu, která je životním prostředím pro volně žijící živočichy. Bohužel někdy je ústředním bodem celé nájemní smlouvy ekonomický efekt z pronájmu honitby včetně minimálního negativního vlivu zvěře i provozování myslivosti vůbec. Podmínky vypovězení nájemní smlouvy jsou bohužel někdy podceněny zejména neuvedením konkrétních parametrů, jejichž porušení je důvodem pro vypovězení smlouvy, případně i podmínky prokázání neplnění smlouvou stanovených podmínek. Následné soudní spory o platnosti či neplatnosti vypovězení nájemní smlouvy mohou vést až k úplnému ochromení mysliveckého hospodaření v honitbě. Pokud jedna strana takového soudního sporu nepožádá soud o uložení předběžného opatření, zejména ve vztahu k lovu a přikrmování zvěře, může vleklostí soudního řízení vzniknout mnoho škod. Z praxe jsou tyto případy známy.

Vlastníci pozemků, jako držitelé honiteb, mají nezastupitelné místo při plánování mysliveckého hospodaření, kde se bez jejich vyjádření neobejde vypracování plánů mysliveckého hospodaření. Při vypracování plánu vychází z posouzení celkového stavu ekosystému, výsledku porovnání kontrolních a srovnávacích ploch a výše škod způsobených v uplynulém období zvěří na lesních a zemědělských porostech, z výsledků sčítání zvěře, ze stanovených minimálních a normovaných stavů zvěře, poměrů pohlaví a koeficientů očekávané produkce, jakož i ze záměrů, které byly uvedeny v návrhu na uznání honitby. Pokud se uživatel honitby dohodne na plánu mysliveckého hospodaření s držitelem honitby, je v honitbě hospodařeno podle takto dohodnutého plánu. Do tohoto procesu vytváření plánů nemají možnost OSSM vstupovat kromě případů, kdy se uživatelé a držitelé nemohou o plánech dohodnout. Plány mysliveckého hospodaření jsou OSSM brány na vědomí.

Právní úprava zákona o myslivosti neumožňuje OSSM preventivní přístup k udržování například početních stavů zvěře. Zákon ponechává rozhodování o navržení minimálních a normovaných stavů zvěře a vypracování plánů mysliveckého hospodaření pouze na úrovni držitelů honiteb. Není zde řešena prevence, která je požadována od státu, ale až problémy, vznikající prioritně na úrovni již držitelů honiteb, potažmo samotných vlastníků pozemků.

#### 7.1.1.2. Subjekty a nástroje řízení a kontroly myslivosti

Hlavním subjektem řízení a kontroly myslivosti je myslivecký hospodář. Nástrojem jeho řídicí a kontrolní funkce jsou pravomoci udělené vnitřními předpisy uživatele honitby. Subjektem kontroly a sankce je myslivecká stráž. Zákon o myslivosti ukládá v povinnostech myslivecké stráži provádět kontroly



v honitbě. Jako sankční nástroje lze využít podání oznámení uživateli honitby, OSSM nebo i orgánům policie o porušení zákona o myslivosti, případně ukládání blokové pokuty.

#### 7.1.1.2.1. Myslivecký hospodář

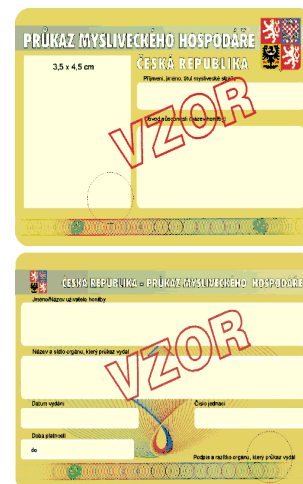
Prostřednictvím mysliveckého hospodáře se převážně uskutečňuje řízení vlastního mysliveckého hospodaření v honitbě jako vůle vlastníků honebních pozemků, zejména v podobě odsouhlaseného popřípadě dohodnutého plánu mysliveckého hospodaření, Mysliveckého hospodáře ustanovuje OSSM na návrh uživatele honitby. Povinnosti mysliveckého hospodáře jsou:

1. vypracovat a spolu se zástupcem uživatele honitby podepisovat úkony týkající se mysliveckého hospodaření, například návrh plánu mysliveckého hospodaření a statistický výkaz o stavu honitby,
2. zastupovat uživatele honitby při jednání týkajícím se mysliveckého hospodaření,
3. kontrolovat ulovenou zvěř a její označení, být předem zpraven o provádění dohledávky poraněné zvěře, která přeběhla nebo přeletěla ze sousední honitby,
4. požadovat předložení loveckého lístku a potvrzení o povinném pojištění od osob, které loví v honitbě zvěř; při zjištění neplatnosti loveckého lístku nebo nepředložení potvrzení o povinném pojištění vyzvat lovce, aby honitbu opustil, a případ oznámit OSSM; uvedené osoby jsou povinny předložit požadované doklady, popřípadě honitbu opustit,
5. usmrcovat toulavé psy a kočky, další zvířata škodlivá myslivosti, zdivočelá domácí zvířata a volně se pohybující zvířata z farmových chovů zvěře
6. vést společné lovy, požadovat předložení dokladů loveckých psů, zastavit provádění společného lovu, nejsou-li splněny podmínky pro něj stanovené, nebo není-li dbáno bezpečnostních pravidel při použití loveckých zbraní.

Myslivecký hospodář je při své činnosti povinen:

- a) prokázat se průkazem mysliveckého hospodáře,
- b) zabezpečovat plnění povinností spojených s chovem a lovem zvěře,
- c) navrhnout uživateli honitby opatření k řádnému mysliveckému hospodaření v honitbě; odpovídá mu za toto hospodaření,
- d) vést záznamy o hospodaření v honitbě, zejména o ulovené zvěři, jejím prodeji a ostatních dispozicích s ní, a připravovat statistická hlášení pro OSSM,
- e) evidovat vydané povolenky k lovu, v honitbě používané lovecké psy (s rozdělením na psy započítané do minimálního předepsaného počtu pro honitbu a na psy ostatní), vést další předepsané evidence,
- f) nejpozději následující den po skončení honu zajistit provedení společné dohledávky s použitím loveckých psů,
- g) vyloučit z účasti na honu střelce, honce i další osoby, které jsou pod vlivem alkoholu nebo jiných toxických látek, osoby mladší 15 let a osoby, které hrubým způsobem porušily bezpečnostní pravidla; uvedené osoby jsou povinny místo honu opustit,
- h) provádět a zajišťovat opatření na ochranu zvěře,
- i) oznamovat neodkladně zjištěné závady, nedostatky a škody podle jejich povahy uživateli honitby a OSSM, který jej ustanovil,
- j) zabezpečit průkaz mysliveckého hospodáře (obrázek č. 5) proti zneužití, ztrátě a odcizení; případně takové skutečnosti neprodleně oznámit OSSM, který mu průkaz vydal.

Obrázek č. 5



Myslivecký hospodář je obvykle jedna z „autorit“ uživatele honitby. Je to osoba s dosaženou minimálně druhou úrovní mysliveckého vzdělání (první jsou zkoušky z myslivosti, jako požadavek na myslivecké vzdělání pro vydání loveckého lístku, druhá jsou zkoušky pro myslivecké hospodáře a třetí jsou vyšší odborné myslivecké zkoušky). Tato osoba řídí nebo koordinuje většinu činností uživatele honitby při péči o zvěř, stavbě, údržbě a provozování mysliveckých zařízení pro přikrmování, pozorování nebo lov zvěře, výrobě nebo nákupu krmiv pro zvěř, sestavování plánů, vedení evidencí a povinností uživatele v souvislosti s lovem zvěře. Jako „pravá ruka“ uživatel honitby je to osoba, která má skutečný přehled o veškerých činnostech a děních v honitbě a zároveň je i osobou připravující podklady při komunikaci se státní správou. Je to osoba aplikující požadavky zákona o myslivosti do praktického života v honitbě. Na „kvalitě a úrovni“ mysliveckého hospodáře se většinou odráží kvalita mysliveckého hospodaření, ale i udržování zvyků a tradic.

#### 7.1.1.2.2. Myslivecká stráž

Mysliveckou stráž ustanovuje OSSM na návrh uživatele honitby, a to na každých započatých 500 hektarů honitby. Oprávnění myslivecké stráže jsou:

- a) požadovat od osob, které jsou v honitbě se střelnou zbraní nebo s jinou loveckou výzbrojí, předložení zbrojního průkazu, průkazu zbraně, loveckého lístku, povolenky k lovu a potvrzení o povinném pojištění, popřípadě jiného průkazu, jímž lze prokázat jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého nebo přechodného pobytu,
- b) zastavit a prohlížet v honitbě a na účelových komunikacích v honitbě dopravní prostředky včetně přepravovaných zavazadel, je-li důvodné podezření, že přepravují nebo obsahují neoprávněně nabytou zvěř, a za tím účelem požadovat předložení dokladu o nabytí zvěře. Prohlídka dopravních prostředků a zavazadel podle odstavce 1 nesmí sledovat jiný zájem než zjištění, zda v těchto prostředcích a zavazadlech není neoprávněně nabytá zvěř,
- c) zadržet osobu, kterou přistihne v honitbě při neoprávněném lovu nebo při jiné činnosti tímto zákonem zakázané, nebo osobu, kterou přistihne v honitbě se zakázanou loveckou výzbrojí anebo se střelnou zbraní, pokud nejde o osobu oprávněnou podle zvláštních právních předpisů držet střelnou zbraň i na honebních pozemcích, a neprodleně přivolat orgán Policie České republiky (dále jen "policie"),
- d) odejmout osobám uvedeným v písmenech b) a c) střelnou zbraň nebo zakázanou loveckou výzbroj, chycenou, ulovenou nebo přepravovanou zvěř, popřípadě i loveckého psa a fretku a vykázat je z honitby; o odnětí věci sepsat úřední záznam a osobě, jíž byla věc odňata, vystavit potvrzení o odnětí věci a odňatou střelnou zbraň nebo zakázanou loveckou výzbroj odevzdat neprodleně orgánu policie; osoby uvedené v písmenech a) až d) jsou povinny výzvám či úkonům v nich uvedeným vyhovět, popřípadě jich uposlechnout,
- e) usmrcovat v honitbě toulavé psy, kteří mimo vliv svého vedoucího ve vzdálenosti větší než 200 m od nejbližší nemovitosti sloužící k bydlení pronásledují zvěř; pokud je tato nemovitost umístěna na oploceném pozemku, počítá se vzdálenost od jeho oplocení. Toto oprávnění se nevztahuje na psy ovčáckých a loveckých plemen, na psy slepecké, zdravotnické, záchranářské a služební; usmrcovat kočky potulující se v honitbě ve

Obrázek č. 6  
Odznak a průkaz myslivecké stráže



vzdálenosti větší než 200 m od nejbližší nemovitosti sloužící k bydlení; pokud je tato nemovitost umístěna na oploceném pozemku, počítá se vzdálenost od jeho oplocení, Myslivecká stráž, která usmrtila psa nebo kočku, zdivočelé hospodářské zvíře nebo označené zvíře z farmového chovu zvěře, je povinna o tom neprodleně informovat jeho vlastníka, pokud je známý, a sdělit mu místo usmrcení zvířete a popřípadě jej na toto místo doprovodit,

f) usmrcovat mývala severního, psíka mývalovitého, norka amerického nebo nutrii říční a další vyhláškou stanovené zavlečené druhy živočichů v přírodě nežádoucí,

g) usmrcovat po předchozím oznámení místně příslušnému obecnímu úřadu zdivočelá hospodářská zvířata a dále volně se pohybující označená zvířata z farmových chovů zvěře ve vzdálenosti větší než 200 m od nehonebního pozemku, na němž je farmový chov provozován,

h) požadovat pomoc nebo součinnost orgánů policie, popřípadě obecní policie, pokud nemůže splnění svých povinností zajistit vlastními silami a prostředky,

i) ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení za přestupky podle zvláštního právního předpisu,

j) vstupovat na pozemky v honitbě v rozsahu nezbytně nutném k výkonu funkce.

Povinnosti myslivecké stráže při jejich činnosti jsou:

a) prokázat se průkazem myslivecké stráže a nosit služební odznak (obrázek č. 6),

b) dohlížet na dodržování povinností spojených s ochranou myslivosti,

c) oznamovat neodkladně zjištěné závady, nedostatky a škody podle jejich povahy uživateli honitby nebo orgánu, který ji ustanovil, popřípadě v neodkladných případech též orgánům policie nebo příslušným orgánům státní správy.

Myslivecká stráž je povinna zabezpečit průkaz myslivecké stráže a služební odznak proti zneužití, ztrátě a odcizení; případné takové skutečnosti je povinna neprodleně oznámit orgánu, který jí průkaz a odznak vydal.

Myslivecká stráž by měla být „prodlouženou rukou“ OSSM pro ochranu myslivosti a kontrolu dodržování zákona o myslivosti v honitbě. Tento fakt je dán povinnostmi, které jsou myslivecké strážce uloženy zákonem (písmeno „c“ v povinnostech strážce) a skutečností, že pokud si mysliveckou stráž nenavrhne uživatel honitby, může ji ustanovit OSSM sám.

#### 7.1.1.2.3. Další nástroje držitele či uživatele honitby

Myslivecký organizačně pracovní řád mysliveckého sdružení, Směrnice o myslivosti, Nařízení ředitele podniku a další, lze souhrnně označit za *vnitřní pravidla uživatele honitby* (dále jen „Pravidla“). Tato Pravidla obsahující zejména postup při tvorbě honiteb, vstupu do honebních společenstev, pronájem honiteb. Dále pak jsou jejich součástí obvykle další omezení či povinnosti, které jsou někdy a v některých oblastech přísnější než je zákon o myslivosti. Držitel honitby je může přijmout sám při užívání honitby ve vlastní režii, nebo je při pronájmu zakotvit do nájemní smlouvy. V případě pronájmu honitby zaručují dodržování nájemní smlouvou stanovených pravidel odpovídající „sankční“ ustanovení, která v případě porušení mohou vést až k výpovědi nájemní smlouvy. Prostřednictvím Pravidel může konkrétní uživatel taktéž realizovat některé tradiční myslivecké zvyklosti a obyčeje.

V rámci těchto Pravidel mohou například být řešeny otázky

- stanovení druhů zvěře, které se bude v honitbě chovat (je o nich rozhodnuto již v procesu uznávání honitby),
- stanovení normovaných a minimálních stavů zvěře (je o nich rozhodnuto již v procesu uznávání honitby),
- vypracovávání plánů mysliveckého hospodaření,

- povinnosti sledovat sčítání v okolních honitbách, vyjádřit se k němu podle potřeby, je tu má to dopady u velkých honiteb,
- rozhodnutí vlastníka, kolik škod zvěří bude tolerovat (nesmí být ve střetu s právními předpisy např. zákona o lesích),
- pohybu osob v honitbě, zavedením řádu a systému hlášení místa a času pohybu myslivců při loveckých vycházkách,
- systému přidělování povolenek, zejména u trofejové zvěře,
- dělení zvěřiny,
- povinnost vlastnit, vycvičit a používat loveckého psa,
- systému péče o zvěř – individuální nebo skupinové rozdělení úseků či mysliveckých zařízení (zejména pro příkrmování, lov ale i napájení či ozdravování zvěře) pro výstavbu, údržbu a provozování těchto zařízení,
- pořádání výstav a hodnocení trofejí a markantů zvěře
- dalších pravidel pro lov zvěře jako jsou například:
  - o při užívání brokových zbraní používat pro lov drobné zvěře přiměřené střelivo, tj. velikost broků odpovídající velikosti zvěře, počasí aj.,
  - o před zahájením „lovecké sezóny“ absolvovat povinné střelby,
  - o speciální pravidla při společných způsobech lovu, obstoupená leč, kruhový hon, nátlacka se slíděním atd.,
  - o povinnost při společném lovu používat signálně zbarveného oblečení pro honce a psovody a pásy pro střelce,
  - o systém hlášení výstřelů jednotlivých myslivců při honitbě, ať už kulových nebo brokových, při pochůzce honitbou, šoulačce nebo čekané atd.

Pro řízení a kontrolu v myslivosti z pozice držitele honitby jsou v České republice podstatná Pravidla významných držitelů honiteb, uznaných na pozemcích ve vlastnictví státu. Těmito držiteli jsou státní podniky LČR a VLS a PFČR. Například „Příkaz generálního ředitele LČR“ určuje pravidla pro „Výkon práva myslivosti a zabezpečení mysliveckého hospodaření u Lesů České republiky, s.p.“. Úvodem tohoto příkazu je konstatováno, že „Výkon práva myslivosti v režijních honitbách u státního podniku Lesy České republiky je prováděn v souladu s platnou legislativou. Lesy České republiky, s.p. současně zodpovídá za myslivecké hospodaření a také za stav lesa ve vlastních pronajatých honitbách a v honitbách, do nichž byly zahrnuty honební pozemky ve správě LČR. Cílem mysliveckého hospodaření je dosažení dlouhodobé rovnováhy mezi zvěří a lesem za současného zajištění kvalitního chovu zvěře.“ Tento příkaz stanovuje zásady pro:

- vlastní pronajaté honitby
- vlastní honitby využívané ve vlastní režii,
- společenstevní honitby, do nichž byly zahrnuty honební pozemky ve správě LČR a kde má podnik LČR majoritní podíl.

Jednotlivé kapitoly určující postupy pro výkon myslivosti jsou:

- stanovení plánu chovu a lovu pro zvěř spárkatou, (kdo a jak plán tvoří a schvaluje)
- postup v případě, kdy stavy spárkaté zvěře neumožňují umělou i přirozenou obnovu základních dřevin,

- kontrola plnění plánu chovu a lovu pro spárkatou zvěř, (v pronajatých honitbách je zde vazba na podmínky hlášení lovu stanovené nájemní smlouvou)
- posouzení krmných zařízení v honitbách, (kdo zodpovídá za umístění těchto zařízení)
- zjišťování, uplatňování a vymáhání škod způsobených zvěří na lesních porostech,
- evidence mysliveckých údajů z režijních honiteb, (kde a jak budou shromažďovány a archivovány informace o honitbě a mysliveckém hospodaření v ní včetně údajů o chovu a lovu zvěře a ostatních živočichů)
- výkon práva myslivosti v režijních honitbách,
- lov trofejové zvěře v režijních honitbách, (kdo a jak rozhoduje o rozdělení lovu trofejové zvěře)
- prodej zvěřiny zaměstnancům LČR,
- náhrady hotových výdajů v souvislosti s výkonem práva myslivosti, (jedná se především o náhrady za odstřel, nebo odchyt zvěře, za sběr shozů v oborách, za úpravu trofejí, za krmiva pro lovecky upotřebitelné psy, odměny za úspěšné zajištění lovu, úhrada nákladů – veterinární a jiné poplatky za psy, úhrada nákladů za pojistné.)

Obdobná pravidla s určitými specifikami (např. honitby VLS nelze pronajímat, je zde významně omezen vstup jiných osob než zaměstnanců podniku a další) jsou uvedena i pro další významné držitele honiteb, tedy zejména VLS, PFČR. Podobná pravidla jsou stanovena Ministerstvem životního prostředí pro hospodaření v honitbách uznaných na území národních parků. V těchto honitbách jsou odlišně upraveny především podmínky lovu zvěře (například významné omezení starší samčí spárkaté zvěře) možnosti příkrmování zvěře (krmení či vnaďení je většinou zakázáno a příkrmování zvěře je soustředěno na dobu nouze a zpravidla do přezimovacích obůrek).

Již zmíněným nástrojem řízení myslivosti včetně uplatnění kontroly je nájemní smlouva při pronájmu honitby. Významným držitelem honiteb je v zastoupení několika podniků stát. Stát pronajímá honitby v souladu se zákonem na základě provedeného výběrového řízení. Podmínky pronájmu státních honiteb, které mají významný vliv na řízení a kontrolu myslivosti, jsou specifikovány zpravidla v těchto kapitolách smlouvy o nájmu honitby:

- nájemné (jeho výše, splatnost, platby z prodlení, zohlednění inflace),
- plán mysliveckého hospodaření (kým, jak a kdy bude plán tvořen a odsouhlasován, přičemž některé podklady plánu, jako je myslivecký záměr uživatele honitby z výběrového řízení, jsou již dány právě z výběrového řízení),
- myslivecké hospodaření a stavy zvěře (sčítání zvěře, vypouštění zvěře, plnění plánu lovu, odpovědnost uživatele při překročení normovaných stavů zvěře),
- myslivecká zařízení a políčka pro zvěř (kdo a za jakých podmínek vydá souhlas s umístěním či zřízením mysliveckého zařízení dá souhlas, vlastnictví a odstraňování těchto zařízení),
- ochrana proti škodám působeným zvěří (kdy, jak a za jakých podmínek provádí uživatel honitby opatření proti vzniku škod zvěří),
- kontrola ulovené zvěře (jak je lov zvěře oznamován a kontrolován, zda jsou požívány markanty atd.)
- smluvní pokuty (výše a hrazení pokut za porušení podmínek smlouvy nebo právních předpisů)

Členství v mysliveckých organizacích by prostřednictvím *mysliveckého řádu* této organizace mělo mít též pozitivní vliv na dodržování zákona, úroveň mysliveckého hospodaření a dodržování zvyků a tradic. Působení této mateřské organizace by mělo fungovat nejenom pozitivně poskytováním určitých výhod, ale i trestně či výchovně sankcemi, pokud budou porušena pravidla organizace.

Pokud porovnáme stav členské základny naší současně největší celostátně působící myslivecké organizace ČMMJ a celkový počet osob, které myslivost provozují (jako orientační číslo můžeme vzít počet osob trvale vykonávajících myslivost uvedených na první straně výkazu MYSL MZe 1-01, orientační protože jsou i osoby provozující myslivost příležitostně převážně jako lovečtí hosté), musíme dojít k zjištění, že významný podíl myslivců v České republice tvoří právě členové ČMMJ. Jako významný faktor, působící na úroveň a kvalitu naší myslivosti, by měla být právě činnost této myslivecké organizace. Myslivecký řád ČMMJ by tedy měla bez výhrad respektovat a plnit většina myslivců. Součástí Mysliveckého řádu ČMMJ jsou pravidla pro její členy v oblasti péče o zvěř (přikrmování, ochrana, zdravotní stav, myslivecká zařízení), lov zvěře (etika a pravidla lovu, dohledávka a dosled), dodržování bezpečnostních předpisů, pravidel a zásad při zacházení s loveckou zbraní a myslivecké zvyky a tradice. Vyloučení z této organizace by mělo být pro osobu provozující myslivost ztrátou výhod a trestem, jež by měl mít jistý účinek na jeho další možné aktivity v této oblasti. Tato skutečnost byla za některých dřívějších právních předpisů buď úplně limitující, protože výkon myslivosti byl možný pouze členům mysliveckého svazu (trest disciplinární komise), nebo významně omezující například odepření honebního lístku (při potrestání „čestného mysliveckého soudu“ podle vládního nařízení č. 127/1941 Sb.)

#### 7.1.2. Řízení myslivosti na úrovni státní správy, prostřednictvím OSSM

Řízení mysliveckého hospodaření v honitbách je uskutečňováno jednotlivými stupni státní správy myslivosti podle jejich hierarchie, kompetencí a působností. OSSM mají funkci řídicí, kontrolní a sankční. Řízení myslivosti státní správou se podle zákona o myslivosti v praxi realizuje zejména vydáváním správních rozhodnutí jednotlivými OSSM podle správního řádu. Dále je to uplatňování sankčních ustanovení zákona o myslivosti při nedodržování jednotlivých opatření uvedených v zákoně postihováním přestupků a udělováním pokut.

Řízení na úrovni ministerstva je realizováno také vydáváním prováděcích právních předpisů, tedy vyhlášek k provedení zákona o myslivosti. Tento nástroj řízení je velmi významný, nicméně nutno dodat, že jeho pružnost není ideální.

Při uplatňování zákona o myslivosti v praxi je OSSM využíváno i dalších prostředků a nástrojů, kterými jsou zejména spolupůsobení při výuce myslivosti, zvyšování právní informovanosti v této oblasti, směřování výzkumu v myslivosti k tématům, která jsou především v oblasti legislativních souvislostí s dalšími zákony včetně Nařízení Evropské unie, spoluprací s mysliveckými organizacemi a školami, kde se vyučuje myslivost, soudními znalci, finanční podporování některých činností atd.

Mezi podporované činnosti v současné době patří například:

- vypouštění nakoupených nebo odchovaných jedinců ohrožených druhů zvěře, tetřeva hlušce, tetřívka obecného, koroptve polní, v lokalitách jejich přirozeného výskytu,

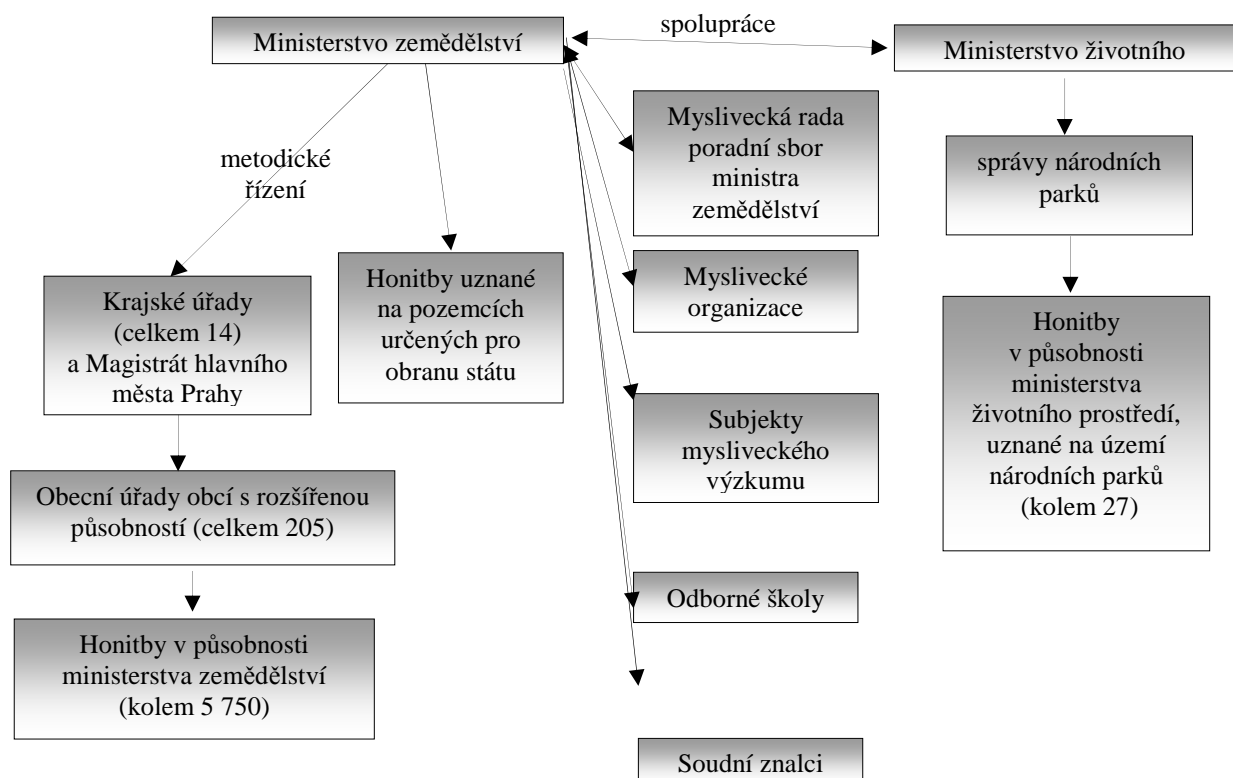
Obrázek č. 7  
Odznak státní správy  
myslivosti



- pořízení nebo výroba a instalace umělých nor do 1 kusu na 100 ha v lokalitách vypouštění tetřeva hlušce, tetřívka obecného, koroptve polní, v ostatní lokalitách do 2 ks na 500 ha,
- zakládání zvěřních políček pro spárkatou zvěř
- oborní chovy zvěře se vzácnými druhy nebo poddruhy (koza bezoárová a bílý jelen),
- zakládání zvěřních políček pro spárkatou zvěř, včetně osetí, a údržba a obnova kultury v dalších letech,
- použití dravců v ochraně rostlin - ochrana zemědělských kultur proti hlodavcům – výroba a instalace hnízdních budek, výroba a rozmístění loveckých stanovišť pro dravce (berličky) na zemědělské půdě v maximálním počtu 5 berliček/ha,
- medikované premixy pro přidávání do krmiv pro léčbu a prevenci parazitóz u spárkaté zvěře.
- úspěšný odchov loveckého dravce vyvedeného z umělého chovu (jestřáb lesní, sokol stěhovavý, raroh velký, orel skalní),
- chov a výcvik (úspěšně vykonaná zkouška psa z výkonu) národních plemen loveckých psů český teriér a český fousek.

Současný systém řízení myslivosti prostřednictvím OSSM odpovídá územně správnímu členění České republiky, dá se označit jako třístupňový a lze ho znázornit následujícím schématem.

Obrázek č. 8



Věcná příslušnost jednotlivých úřadů podle Druckva (2006)  
Tabulka č. 5

Věcná příslušnost ve smyslu vztahu k správnímu řízení	Orgán státní správy myslivosti	Územní působnost
Orgán státní správy myslivosti na území obcí Všechny správní akty s výjimkou krajů a Ministerstva zemědělství	Obecní úřady obcí s rozšířenou působností, městské části Hlavního města Prahy	Území obcí
	Správy národních parků	Území národních parků
Orgán státní správy myslivosti na území krajů	Krajské úřady a Magistrát města Prahy	Území krajů a hlavního města Prahy
	Ministerstvo životního prostředí	Území národních parků
Ústřední orgán státní správy myslivosti	Ministerstvo zemědělství	Území ČR kromě národních parků
	Ministerstvo životního prostředí	Území národních parků

## OSSM

### 7.1.2.1. Ministerstvo zemědělství

- a) řídí výkon státní správy myslivosti,
- b) organizuje a řídí myslivecký výzkum a podílí se na vzdělávání v myslivosti,
- c) vypracovává koncepce rozvoje myslivosti,
- d) účastní se na mezinárodní spolupráci, programech a projektech,
- e) dbá na zachování druhů zvěře,
- f) ustavuje ústřední hodnotitelskou komisi trofejí,
- g) pověřuje některou mysliveckou organizaci vedením evidence význačných trofejí,
- h) pověřuje právnické osoby prováděním zkoušek pro myslivecké hospodáře,
- i) pověřuje právnické osoby prováděním sokolnických zkoušek, zkoušek psů z výkonu a zkoušek z myslivosti ,
- j) pověřuje celostátně působící myslivecké organizace) pořádáním celostátních a mezinárodních mysliveckých výstav nebo jinými vybranými úkoly na úseku myslivosti,
- k) spolupracuje s občanskými sdruženími, která působí v myslivosti,
- l) zabezpečuje provádění vyšších odborných mysliveckých zkoušek,
- m) podporuje vybrané činnosti myslivosti poskytováním služeb nebo finančních příspěvků, zejména v oblastech výchovy a vzdělávání, podpory ohrožených a vzácných druhů zvěře, vyhodnocení chovu zvěře a chovatelských přehlídek, osvěty a propagace myslivosti, zlepšování životního prostředí zvěře, myslivecké kynologie, sokolnictví a chovu dravců, využití dravců v ochraně rostlin, preventivních veterinárních opatření a zdolávání nákaz v chovech zvěře,
- n) zpracovává statistická hlášení o myslivosti.

Ministerstvo zemědělství dále:

- Je odvolacím orgánem proti:
  - rozhodnutím vydávaným krajskými úřady podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění předpisů pozdějších (dále jen "zákon o myslivosti") zejména ve věci:
    - vymezení oblastí chovu zvěře, omezení obvyklého způsobu mysliveckého užívání honiteb a stanovení podmínek a pokynů pro toto užívání, povolování chovu zvěře v zajetí, prohlášení honebních pozemků za nehonební, použití loveckých dravců v sokolnictví, ukládání opatření k odstranění nedostatků zjištěných při provádění dozoru v myslivosti
  - všem rozhodnutím vydávaným v přenesené působnosti Magistrátem hlavního města Prahy podle zákona o myslivosti v prvním stupni řízení.
- Je přezkoumacím orgánem proti všem rozhodnutím vydávaným obecními úřady obcí s rozšířenou působností podle předpisů o myslivosti (popřípadě odvolacím orgánem



v případě změny nebo zrušení těchto rozhodnutí v přezkoumacím řízení vedeném krajským úřadem), zejména ve věci:

- uznávání honiteb, registrace honebních společenstev, zařazování honiteb do jakostních tříd, ustanovování mysliveckých stráží a jmenování mysliveckých hospodářů, plánů mysliveckého hospodaření, loveckých lístků apod.
- a podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve věci přestupků na úseku myslivosti.
- Je prvoinstančním OSSM při rozhodování podle zákona o myslivosti ve věci:
  - zachování všech druhů zvěře v přírodě, dovozu a vývozu živé zvěře a jejich vývojových stádií, pořádání chovatelských přehlídek trofejí zvěře, stanovení termínů sčítání zvěře, uložení opatření k odstranění nedostatků zjištěných při provádění dozoru v myslivosti.
- Vykonává působnost krajů v přenesené působnosti a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností na pozemcích určených pro obranu státu a rozhoduje ve věcech myslivosti týkajících se organizací v oboru působnosti Ministerstva obrany.
- Řídí v rámci zákonů výkon státní správy myslivosti vydáváním právních předpisů a v jejich mezích vydáváním směrnic a pokynů.
- Zpracovává a realizuje koncepcce rozvoje myslivosti včetně úkolů, vyplývajících z členství v mezinárodních organizacích a komisích.
- Organizuje a řídí myslivecký výzkum a podílí se na vzdělávání v myslivosti.
- Zajišťuje a zpracovává resortní statistiku na úseku myslivosti, zřizuje a provozuje informační systém na úseku státní správy myslivosti v oboru své působnosti.
- Metodicky usměrňuje činnost krajských úřadů na úseku státní správy myslivosti.
- Podílí se na plnění úkolů veterinárních opatření k likvidaci nebezpečných nálezů a parazitóz u zvěře v oboru své působnosti.
- Plní funkci zadavatele veřejných zakázek v oboru své působnosti.
- Zabezpečuje kontrolní činnost příslušných orgánů kraje na úseku státní správy myslivosti.
- Vede správu loveckých zbraní a střeliva ministerstva.
- Spolupracuje s pověřenými zástupci mysliveckých a ostatních zainteresovaných organizací a rozhoduje ve věci dotací občanským sdružením zabývajících se myslivostí.
- Zpracovává podklady pro připomínky k legislativním návrhům jiných odborů či odvětví.
- Podporuje vybrané činnosti myslivosti poskytováním služeb nebo finančních příspěvků, zejména v oblastech výchovy a vzdělávání, podpory ohrožených a vzácných druhů zvěře, vyhodnocení chovu zvěře a chovatelských přehlídek, osvěty a propagace myslivosti, zlepšování životního prostředí zvěře, myslivecké kynologie, sokolnictví a chovu dravců, využití dravců v ochraně rostlin, preventivních veterinárních opatření a zdolávání nálezů v chovech zvěře.
- Zajišťuje právní agendu myslivosti.
- Zajišťuje v rámci své působnosti součinnost s rozkladovou komisí ministerstva.
- Eviduje a vyřizuje stížnosti týkající se myslivosti.
- Účastní se na mezinárodní spolupráci, programech a projektech.
- Připravuje návrhy na slučitelnost předpisů s předpisy EU v oblasti myslivosti.
- Ustanovuje ústřední hodnotitelskou komisi trofejí, pověřuje některou mysliveckou organizaci vedením evidence význačných trofejí.
- Pověřuje celostátně působící myslivecké organizace pořádáním celostátních a mezinárodních mysliveckých výstav nebo jinými vybranými úkoly na úseku myslivosti.
- Zajišťuje v rámci své působnosti realizaci zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

- Koncipuje, tvoří, formuluje a posuzuje právní předpisy na úseku myslivosti, analyzuje právní a skutkový stav v této oblasti, zhodnocuje nezbytné změny právního stavu a změny rozsahu právní regulace na úseku myslivosti.

#### 7.1.2.2. Krajské úřady (Magistrát města Prahy)

Jsou prvoinstančními OSSM při rozhodování podle zákona o myslivosti ve věci:

- Souhlasu s chovem zvěře v zajetí.
- Vymezení oblastí chovu zvěře.
- Omezení obvyklého způsobu hospodaření z důvodu obecného zájmu v některých honitbách.
- Prohlašování dalších pozemků za nehonební
- Použití loveckých dravců v sokolnictví
- Uložení opatření k odstranění nedostatků zjištěných při provádění dozoru
- mohou doporučovat opatření do plánů v rámci chovatelské oblasti

krajské úřady dále:

- řeší v rámci své územní působnosti odvolání proti rozhodnutím, které vydaly obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- vedou agendu evidencí oblastí chovu zvěře, organizuje chovatelské přehlídky pro oblasti chovu zvěře,
- určují termíny sčítání zvěře,
- zpracovávají statistické hlášení o myslivosti,
- podílejí se na vzdělávání v myslivosti a mysliveckém výzkumu,
- spolupracují s občanskými sdruženími, která působí v myslivosti, a s ostatní veřejností.

#### 7.1.2.3. ORP

Zákon o myslivosti stanoví, v kterých případech rozhoduje ministerstvo nebo krajský úřad. Ve všech ostatních případech rozhodují místně příslušné obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Podle zákona o myslivosti rozhodují především ve věci:

- vypouštění zvěře do honitby uživatelem,
- dočasné držení lišky obecné v zajetí pro účely výcviku psů loveckých plemen,
- umístění slaniska, napajedla nebo zařízení pro příkrmování zvěře, pokud nedal souhlas s jejich vybudováním a umístěním žádný z vlastníků honebních pozemků,
- nařízení přiměřených omezení nebo i zákaz vstupu do honitby v době hnízdění, kladení a odchovu mláďat nebo provádění lovů,
- přijímání návrhů vlastníků honebních pozemků, vedení správního řízení a rozhodování ve věci uznání honitby, zařazení honitby nebo jejích částí do jakostních tříd pro jednotlivé druhy zvěře a stanovení jejich minimálních a normovaných stavů, a rozhodování v této věci (příčleňování, honebních pozemků, změny honiteb a další),
- ustanovování a zrušování mysliveckých stráží a nahrazování škod za stát v souvislosti s výkonem pravomocí myslivecké stráže,
- ustanovuje a zrušuje ustanovení mysliveckých hospodářů,
- odlovu zvěře pro kterou nejsou stanoveny v honitbě normované a minimální stavy,
- změny plánu mysliveckého hospodaření,
- povolení lovu ve zvláštních případech, jako je snížení stavů zvěře a zrušení jejího chovu, v tomto povolení může být uvedeno že neplatí některé zakázané způsoby lovu,
- povolení mimo dobu lovu pro účely vědecké, odchyt zvěře, lov poraněné zvěře a lov zvěře pro účely výcviku a zkoušek loveckých psů a loveckých dravců,
- povolení lovu na nehonebních pozemcích a pověření osob provedením tohoto lovu,
- vydává resp. odepře vydání a odebírá lovecké lístky,

- v souvislosti s řešením problematiky škod způsobených zvěří rozhoduje o tom, která plodina je vysokocenná.

ORP dále:

- shromažďují smlouvy o nájmu honiteb,
- vedou rejstříky honebních společenstev, provádí registrace, pořizují zápisy, výmazy a další úkony související
- spolupracují s dalšími orgány státní správy

- vedou evidence:

1. Evidenci honiteb v územním obvodu své působnosti.
2. Evidenci využití honiteb na základě vydaných rozhodnutí nebo jiných úkonů a skutečností. Využitím honitby se rozumí, zda je pronajata nebo zda ji využívá sám držitel honitby – tedy osoba, které byla rozhodnutím OSSM honitba uznána. V rámci evidence využití honiteb jsou vedeny
  - evidence mysliveckých hospodářů a mysliveckých strážů s jejich osobními údaji, s daty jmenování, odvolání a vydání průkazů, v rámci těchto evidencí jsou evidovány osobní a citlivé údaje, které podléhají ochraně.
  - evidence loveckých psů používaných pro honitbu.
3. Evidenci přijatých plomb a lístků o původu zvěře.
4. Evidenci vydaných plomb a lístků o původu zvěře.
5. Evidenci vrácených plomb a lístků o původu zvěře.

- přijímají a kontrolují plnění plánu mysliveckého hospodaření
- kontrolují činnost příkrmování zvěře a ukládají opatření v případě nečinnosti uživatele honitby
- zpracovávají statistické hlášení o myslivosti a další

#### 7.1.2.4. Orgány ochrany přírody

Do řízení myslivosti jistým způsobem zasahují orgány ochrany přírody a to zejména v případech vedení správního řízení OSSM, při kterém mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody. Tyto případy jsou uvedeny v ustanovení § 66 zákona o myslivosti. Jedná se především o stanovování normovaných a minimálních stavů, dovoz a vývoz živé zvěře, vypouštění zvěře do honiteb, chov zvěře v zajetí, omezení vstupu do honiteb, sčítání zvěře, snížení stavů zvěře nebo zrušení jejího chovu, povolení lovu mimo dobu lovu, lov zvěře, nebo i jiných živočichů na nehonebních pozemcích nebo použití loveckých dravců v sokolnictví

#### 7.1.2.5. Myslivecká rada ministra zemědělství

*Specifické postavení při řízení myslivosti má Myslivecká rada, zřizovaná ministrem zemědělství. Tato rada je zřizována jako poradní sbor ministra, který je složený zejména ze zástupců jiných správních úřadů, celostátně působících mysliveckých organizací, zemědělských a lesnických organizací, vysokých škol a výzkumných ústavů s činností na úseku myslivosti.* Druckvo (2006)

Myslivecká rada byla spolu s Odborem rybářství, myslivosti a včelařství jako ústředním OSSM například jedním z iniciátorů pro vydání „Doporučeného opatření orgánům státní správy myslivosti pro snížení početních stavů prasete divokého v České republice“. Úkolem tohoto doporučení, adresovaného krajským úřadům a Magistrátu hlavního města Prahy, bylo sjednocení postupu na všech úrovních OSSM při projednání žádostí uživatelů honiteb směřujících k redukci početních stavů prasete divokého. Ministerstvo doporučilo vyhovět žádostem uživatelů honiteb o dočasnou úpravu způsobu hospodaření s tímto druhem zvěře a rovněž přijmout opatření vedoucí k intenzivnímu lovu zvěře konkrétně naplnění § 36 odst. 5, § 39 a § 45 odst. 2 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

### 7.1.3. Dozorová a kontrolní funkce OSSM

Dozorová, řídicí a kontrolní činnost OSSM je zcela zřetelně určena zákonem o myslivosti. Všechny OSSM mají podle zákona o myslivosti dozírat na dodržování zákona o myslivosti a předpisů vydaných k jeho provedení. Soustavně mají dozírat, zda jsou dodržována jimi vydaná rozhodnutí, zda uživatelé honiteb myslivecky hospodaří v souladu se zákonem, provádějí ochranu myslivosti a dodržují zásady chovu zvěře. Zákonná ustanovení definují situace a případy, kdy a o čem jednotlivé OSSM jsou oprávněny rozhodovat. Ve srovnání s kompetencemi a možnostmi předchozí právní úpravy jsou skutečné možnosti významného zásahu do mysliveckého hospodaření jednotlivých držitelů či uživatelů honiteb velmi omezené. Podmínky vzniku honiteb, navržení druhů v nich chované zvěře, stanovení minimálních a normovaných stavů, tvorba plánů mysliveckého hospodaření ale i další náležitosti mysliveckého hospodaření jsou v rámci zákonných podmínek zcela v rukou vlastníků honebních pozemků. Pokud se rozhodne OSSM například směřovat vývoj některého druhu zvěře směrem ke zvyšování početních stavů a aktem řízení myslivosti je pak například nepovolení lovu zvěře ve zvláštních případech, nese tento úřad riziko soudního sporu kvůli nesprávnému úřednímu postupu a následnému vzniku škod zvěřím a tento postup může být někdy problematické obhájit. Ústřední OSSM, tedy ministerstvo, je zmocněno zákonem o myslivosti k vydávání prováděcích vyhlášek. Významným prvkem řízení je úprava těchto vyhlášek a požadovaným účelem. Například v případě potřeby úpravy vývoje početních stavů některého druhu zvěře je možno úpravou vyhlášky o době lovu rozšířit nebo zúžit dobu lovu příslušného druhu.

OSSM mohou jako kontrolní orgán efektivně zasahovat tedy pouze v případech, kdy mohou použít sankčních ustanovení zákona. Možnosti udělování jakýchkoli výjimek jsou zákonem omezeny na téměř nulovou hranici. Institut oblastí chovu byl zákonem stanoven pouze na možnost její vymezení OSSM a tvorba plánů mysliveckého hospodaření pro oblast chovu se nemusí řídit nařízením krajského úřadu, pouze vychází z jeho doporučení a závěrů.

### Myslivecké evidence

Zákon o myslivosti ukládá především z důvodu řádného mysliveckého hospodaření a pro ověřování plnění ustanovení zákona o myslivosti a jeho prováděcích předpisů povinnost vedení některých evidencí. Tyto evidence vedou OSSM, uživatel honitby, myslivecký hospodář.

### Evidence význačných trofejí

Vedením evidence význačných trofejí České republiky je pověřena myslivecká organizace. Hodnocení trofejí na celostátních výstavách nebo výstavách s mezinárodní účastí a hodnocení význačných trofejí, tedy trofejí, které přesahují medailové bodové hodnoty podle metodiky Mezinárodní myslivecké organizace, a to jelen 215 b., sika japonský 260 b., sika Dybowského 400 b., daněk 190 b., srnec 140 b., jelenec

Obrázek č. 9  
Otisk razítka ÚHKT



300 b., muflon 225 b., kamzík 110 b., kňour 125 b., provádí Ústřední hodnotitelská komise trofejí.

## 7.2. **Kontrola myslivosti**

Kontroly v myslivosti provádí

- OSSM,
- myslivečtí hospodáři,
- myslivecké strážce,
- držitel honitby
- další orgány státní správy, Policie ČR,

### 7.2.1. **OSSM**

Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí dozírají v rámci svých působností stanovených zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, jak OSSM, fyzické a právnické osoby dodržují ustanovení tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení a dodržují rozhodnutí vydaná na jejich základě.

Kraje a obce v přenesené působnosti dozírají na dodržování tohoto zákona a předpisů vydaných k jeho provedení. Soustavně dozírají, zda jsou dodržována jimi vydaná rozhodnutí, zda uživatelé honiteb myslivecky hospodaří v souladu s tímto zákonem, provádějí ochranu myslivosti a dodržují zásady chovu zvěře.

OSSM ukládají rozhodnutím opatření k odstranění zjištěných nedostatků a opatření ke zlepšení; jsou oprávněny v případě nutnosti rozhodnout o omezení užívání honitby do doby odstranění nedostatků nebo jejich příčin.

OSSM při kontrolách v myslivosti uplatňují sankční ustanovení zákona o myslivosti. Jejich charakteristika je uvedena v kapitole výsledky v přímé vazbě na zjištěné výsledky.

V praxi je kontrolní činnost jednotlivých orgánů omezena časovým prostorem jednotlivých konkrétních zaměstnanců úřad. Pokud se týká městských úřadů, dochází zde ke kumulaci funkcí a tito úředníci vykonávají i další činnosti. Velmi často plní povinnosti jako úředníci orgánu státní správy lesů, rybářství nebo někdy řeší problematiku zemědělství nebo odpadů. Terénní aktivita a tedy skutečná kontrolní činnost úředníků, kterým státní správa myslivosti tvoří polovinu jejich pracovního úvazku, je velmi omezena. Pokud současně vykonávají funkci orgánu státní správy lesů, je možnost částečně sdružit úkoly při terénních šetřeních, nicméně zkušenosti z praxe ukazují, že tyto možnosti nejsou dostatečné. Navíc kontrola a tedy i postih je někdy téměř zcela odkázán na spolupráci uživatele honitby nebo vlastníka honebních pozemků se správním orgánem. Jestliže vlastník nebo nájemce pozemků neoznámí předem například kosení pícnin uživateli honitby, nemůže o tomto být OSSM informován jinak, než když si uživatel honitby stěžuje na porušení této zákonné povinnosti vlastníka nebo nájemce pozemku.

### M systém

Internetová aplikace vytvořená jako zdroj informací pro veřejnost a současně jako významný prvek kontroly myslivosti v budoucnosti.

Veřejná část, volně přístupná uživatelům internetu, obsahuje například aktualizovaný zakres hranic honiteb na celém území České republiky. Jde o digitalizovanou mapovou vrstvu, kterou lze libovolně kombinovat s dalšími dostupnými již existujícími mapami, jako například mapa územního členění republiky, mapa vodních ploch a toků, cestní síť, síť území pod různými stupni ochrany přírody, letecké snímky a další. Toto

digitální zobrazení je propojeno s dalšími číselnými informacemi. Pro veřejnost je zpřístupněna jen omezená část.

Neveřejná část je prozatím určena OSSM. Ve velmi blízké budoucnosti je připraven „licencovaný“ přístup například orgánům Státní veterinární správy nebo Policie ČR a dalším. V neveřejné části jsou číselné informace o jednotlivých honitbách. Základem jsou informace rezortního statistického zjišťování. Další velmi podstatnou částí je evidence plomb pro označování zvěře.

#### **7.2.2. Myslivecká stráž, myslivecký hospodář**

Kontrolní možnosti myslivecké stráže jsou omezeny územím honitby, pro kterou jsou ustanoveny. Oprávnění myslivecké stráže jsou uvedeny v kapitole 6.1.1.2.2. Stejně územní omezení platí i pro kontroly myslivosti prováděné mysliveckým hospodářem. Jeho možnosti jsou uvedeny v kapitole 6.1.1.2.1.

#### **7.2.3. Uživatel honitby**

Uživatel honitby obvykle má zpravidla v rámci své organizační struktury zřízeny kontrolní orgány. Jejich činnost je dána vnitřním řádem uživatele honitby, který je specifikován v kapitole 6.1.1.2.3.

#### **7.2.4. Policie České republiky**

Kontroluje dodržování zákona o myslivosti především v oblasti lovu zvěře, označování a přepravě ulovené zvěře, dále pak dodržování podmínek držení a nošení loveckých zbraní. Policie provádí v přípravném řízení vyšetřování případů pytláctví. Němec (2002) rozebírá problémy spojené s vyšetřováním trestného činu pytláctví. V této souvislosti zmiňuje jeden ze základních problémů pro další vývoj a dořešení každého konkrétního případu, kterým je nedostatečné prvotní ohledání místa činu pytláctví. Jako důvod uvádí *“Podle názoru řadových policistů, včetně některých vyšetřovatelů, tomu tak bylo zejména proto, že již předem bylo některými funkcionáři dotčených útvarů Policie ČR, či v mimopracovní době operačním důstojníkem (bez podrobných znalostí případu či jen samotného konkrétního místa činu) konstatováno, že výše škody sotva dosáhne hranice trestného činu, natož výše na kterou je třeba vyrozumívát vyšetřovatele, a proto by bylo jeho vyrozumění a vyslání na takové místo činu zbytečné“*

V doporučeních pro postup policie při odhalování, vyšetřování a předcházení pytláctví pro jednotlivé úrovně orgánů policie navrhuje způsoby účinnějšího boje s kriminalitou na tomto úseku. Jedním z doporučení je na úrovni okresních ředitelství policie vytvořit minimálně jednu funkci pro specialistu, který bude myslivecky vzdělán a bude mít k dispozici informace z této oblasti. Jde zejména o informace o honitbách (mapa rozdělení okresu na honitby), jejich držitelích a uživatelích včetně kontaktních osob, mysliveckých strážích a soudních znalcích v oboru a oblasti. Tento specialista by měl koordinovat činnost jednotlivých základních útvarů policie.

#### **7.2.5. Držitel honitby**

Kontrolní možnosti má v případě pronájmu honitby její držitel. Podmínky pronájmu honitby jsou stanoveny smlouvou a držitel honitby má možnost dozírat na to, zda jsou podmínky pronájmu dodržovány. V případě porušení podmínek stanovených smlouvou

může využít držitel honitby sankční ustanovení nájemní smlouvy a vynutit si tak dodržení podmínek.

#### **7.2.6. Orgány státní správy, provádějící další kontrolní činnost v souvislosti s provozováním myslivosti**

Orgánem, který dozírá na některé činnosti přímo spojené s myslivostí, je například Státní veterinární správa. Jedná se především o nakládání s ulovenou zvěří, dovozy a vývozy zvěře, léčebné a ozdravovací akce na zvěři, sledování výskytů, přijímání opatření v případě vzniku chorob a onemocnění zvěře, veterinární podmínky oborních chovů zvěře a další. Jako další můžeme jmenovat celní orgány, které jsou oprávněny při vývozu význačných trofejí do zahraničí kontrolovat, zda význačná trofej zvěře byla ohodnocena alespoň jedním členem ústřední hodnotitelské komise trofejí a zda byla k této trofeji vystavena hodnotitelská tabulka. O existenci význačné trofeje a správnosti hodnotitelské tabulky se celní orgány mají možnost přesvědčit na internetových stránkách Odboru rybářství, myslivosti a včelařství Ministerstva zemědělství ([www.mze.cz/rmv](http://www.mze.cz/rmv)), kde je trvalé propojení s evidencí význačných trofejí zvěře. Mezi kontrolní orgány patří také Orgány ochrany přírody, zejména ve vztahu k početním stavům zvěře, respektive ke škodám zvěří .

## 7. Výsledky

### 7.1. Výsledky zjišťování porušování právních předpisů v oblasti myslivosti

Sběr informací o konkrétně vyřešených případech porušování právních předpisů v oblasti myslivosti, tedy rozsudků soudů a rozhodnutí orgánů státní správy, byl prováděn za období od 1.7. 2002 (nabytí účinnosti zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů) do současnosti. Termín ukončení sběru výsledků byl posunut na co nejzazší možnou mez s ohledem na plánované ukončení disertační práce. Sběr rozsudků soudů byl ukončen v červenci 2006 a sběr rozhodnutí o přestupcích, jiných správních deliktech a dále informací z jiných zdrojů, byl ukončen v srpnu 2006. Statistické informace jsou z mysliveckého roku 2005.

Porušení právních předpisů na úseku myslivosti lze podle jejich závažnosti rozdělit a definovat, včetně postihů, podle jednotlivých právních předpisů následujícím způsobem.

### 7.2. Trestný čin na úseku myslivosti

Na základě získaných rozsudků soudů se jedná především o trestný čin pytláctví (neoprávněný lov zvěře) a trestný čin zneužití pravomoci veřejného činitele.

#### 7.2.1. Pytláctví

Podle zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "trestní zákon") je trestný čin s názvem pytláctví uveden v ustanovení § 178a takto:

odst. 1. Kdo neoprávněně loví zvěř nebo ryby, nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede, nebo přechovává zvěř nebo ryby neoprávněně ulovené, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

odst. 2. Odnětím svobody na šest měsíců až pět let a propadnutím věci bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1.

- a) v úmyslu opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch,
- b) zvláště zavrženímhodným způsobem,
- c) hromadně účinným způsobem nebo
- d) jako člen organizované skupiny.

Stejně bude pachatel potrestán, byl-li v posledních třech letech odsouzen pro čin uvedený v odstavci 1.

Podle ustanovení § 27 trestního zákona může soud za spáchané trestné činy uložit tyto tresty:

- a) odnětí svobody
- b) obecně prospěšné práce
- c) ztrátu čestných titulů a vyznamenání
- d) ztrátu vojenské hodnosti
- e) zákaz činnosti
- f) propadnutí majetku
- g) peněžitý trest
- h) propadnutí věci
- i) vyhoštění
- j) zákaz pobytu

Pro získání kopií rozsudků ve věci trestných činů na úseku myslivosti byly požádány o spolupráci krajské a okresní soudy. Celkem šlo o 13 krajských soudů a 86 okresních soudů. Počet získaných rozsudků pytláctví na zvěři je 25, což při celkovém počtu 99 soudů tvoří průměr 0,25 vydaných rozsudků tohoto trestného činu na jeden soud.

Četnost a místo vydání rozsudků ve věci trestného činu pytláctví od soudů ve sledovaném období, tedy od 1.7 2002 do 31.7 2006, je uveden v tabulce. Zařazení rozsudku do příslušného roku je provedeno podle data vynesení rozsudku.



Tabulka č. 6

okresní soud	rok					celkem
	2006	2005	2004	2003	2002	
Obvodní soud pro Prahu 10			1	1		2
Tábor	1					1
Domažlice		1				1
Plzeň-sever		1				1
Tachov			1			1
Děčín				1		1
Havlíčkův Brod		1	1		1	3
Hradec Králové			1			1
Chrudim	2		1			3
Pardubice			2	1		3
Semily			1			1
Bruntál		1		2		3
Frýdek-Místek				1	1	2
Opava	1					1
Šumperk			1			1
Celkem	4	4	9	6	2	25

Pro vyhodnocení podílu pytláctví na zvěři z celkového počtu případů pytláctví (§178a trestního zákona zahrnuje ryby i zvěř společně) byly využity výsledky statistických zjišťování Ministerstva spravedlnosti a Policejního prezidia.

Ministerstvo spravedlnosti vede rozsáhlou statistiku trestných činů. Jedním z výstupů je roztrídění trestných činů podle jednotlivých paragrafů trestního zákona. Údaje jsou vykázány za pololetí a celé roky. Z této statistiky byly získány údaje o celkových počtech trestných činů pytláctví a počtech odsouzených osob. Vzhledem k tomu, že trestný čin neoprávněného lovu zvěře i ryb je uveden společně, je možné porovnat pouze skutečně odsouzené případy pytláctví na zvěři z celkovým počtem pytláctví. Stejně srovnání bylo provedeno i u počtu osob.

Policejní prezidium má k dispozici informace o počtu zjištěných případů pytláctví (opět zahrnuje celkem ryby i zvěř, neboť detailní rozlišení Policie ČR ani soudy nepotřebují) Součástí těchto policejních statistik je i počet osob stíhaných pro pytláctví. Bylo tedy možné porovnat poměr pytláků na zvěři proti celkovému počtu pytláků.

Porovnání počtu pytláctví na zvěři v letech 2003, 2004, 2005 se statistikou vedenou Ministerstvem spravedlnost a statistikou Policejního prezidia je uvedeno v tabulce.

Tabulka č. 7

Zdroj informací	Charakteristika	Rok					Průměr
		2002 druhé pol.	2003	2004	2005	2006	
Policejní prezidium ČR	<b>Počet zjištěných případů trestného činu pytláctví (na rybách a zvěři)</b>	490	437	385	374	X	<b>421,50</b>
	<b>Objasněno</b>	415	352	295	263	X	<b>331,25</b>
	% objasnění	84,69	80,55	76,62	70,32	X	78,05
Statistika Ministerstva spravedlnosti	Počet trestných činů (§178a tr,ř,) pytláctví (zvěř i ryby)	178	261	220	195	X	X
Výsledky vlastního zjišťování	Počet rozsudků trestného činu pytláctví (na zvěři)	2	6	9	4	4	5,00
	<b>Podíl počtu případů odsouzeného pytláctví na zvěři z celkového počtu případů odsouzeného pytláctví na zvěři i rybách v %</b>	1,124	2,299	4,091	2,051		2,39
	<b>Podíl počtu případů odsouzeného pytláctví na zvěři z celkového počtu zjištěných případů pytláctví na zvěři i rybách v %</b>	0,004	0,014	0,023	0,011		0,01

Podle získaných rozsudků bylo zjištěno, že bylo odsouzeno celkem 29 osob, z toho 2 ženy. Průměrný zjištěný věk pachatele byl 40 let. Nejmladšímu pachateli bylo v době spáchání trestného činu 19 let a nejstaršímu 70 let. Tabulka ukazuje kolik procent ze všech pachatelů tvoří jednotlivé věkové skupiny.

Tabulka č. 8

věk pachatele	% zastoupení této věkové skupiny
věk 19-20	12
věk 21-30	19
věk 31-40	15
věk 41-50	19
věk 51-60	23
věk 61 až 70	12
	100

Získané případy trestného činu pytláctví jsou velmi variabilní:

- v počtu osob, které tento trestný čin spáchaly,
- ve způsobu provedení (použití legálně či nelegálně držené zbraně, pasti, drátěných ok, „chytání zvěře do rukou“),
- použití pomůcek (osvětlení, tlumiče, automobilu),
- důvodu páchaní této činnosti (získání zvěřiny pro vlastní potřebu, pro prodej, získání trofeje)
- v počtu opakování (od příležitostného pytláka po pytláctví na profesionální úrovni za účelem prodeje trofejí i zvěřiny)

Některé typové případy trestného činu pytláctví jsou včetně zkráceného popisu dále uvedeny. Rozdělení případů do skupin lze provést mnoha způsoby, podle sledovaného atributu a je tedy spíše všeobecný a spíše jen orientační. Obdobné případy obvykle nebyly stejně potrestány.

1. případy „amatérských příležitostných pytláků na drobné zvěři“

**Obžalovaný:** nemyslivec

V tomto případě došlo k souběhu více trestných činů a to pytláctví- § 178a odst. 1 tr. zák + 14 dalších trestných činů, zejména krádeže a porušování domovní svobody

**Charakteristika tr. činu pytláctví:** odchyt a usmrcení bažanta nezjištěným způsobem.

**Trest:**

- a) 12 měsíců odnětí svobody se odkládá na dobu 3 let za současného vyslovení dohledu (14 dalších trestných činů, zejména krádeže a porušování domovní svobody)

**Obžalovaná** – žena, 43let

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov většího množství ryb a kačera kachny divoké, způsob lovu divoké kachny ani prokázání pytláctví nebylo v rozsudku uvedeno.

**Trest:**

- a) odnětí svobody v trvání 6 měsíců  
b) podmíněný odklad trestu na dobu 18 měsíců

**Stejný případ -obžalovaný** – muž, nemyslivec **trest:** odpracování 300 hodin obecně prospěšných prací

**Obviněný:** muž, věk 19 let, na rybníku(honebním pozemku v honitbě) rukama ulovil 6 malých divokých kachen, tedy neoprávněně lovil zvěř.

**Trest:** Trest obecně prospěšných prací ve výměře 150 hodin.

2. případy „amatérských příležitostných pytláků na spárkaté zvěři“

**Obžalovaný:** nemyslivec

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov srnčí zvěře do ok z ocelového lanka, prokazatelně takto ulovil nejméně 3 kusy zvěře. Dva kusy sám donesl domů, kde je chtěl použít pro vlastní spotřebu.

**Trest:**

- a) trest odnětí svobody na 1 roky se podmíněně odkládá na zkušební dobu 2 let,  
b) propadnutí věci svazek ocelového lanka

**Obžalovaný:** muž, není držitel loveckého lístku (dále jen“LL“) ani zbrojního průkazu (dále jen „ZP“)

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov srnce v noci, podomácku vyrobenou kulovou zbraní ráže 7,62x39 s optikou a halogenovým světlem v době hájení. Srnec cca 6 let uloven, neoznačen plombou. Při převozu nevyvrženého srnce byl kontrolován hlídkou Policie ČR, která čin . Původní tvrzení že srnec našel bylo vyvráceno svědeckou výpovědí policistů, kteří zaznamenali při hlídkové činnosti podezřelé chování vozidla na účelové komunikaci. Po prohlídce vozu zbraň nenašli, při dalším ohledání místa činu byla zbraň nalezena. Pomocí klasických kriminalistických metod (balistika a daktyloskopie) a za použití služebního psa byla čin prokázán.

**Trest:** trestný čin pytláctví § 178a odst. 1 tr. zák, trestný čin nedovolené ozbrojování §185 odst. 1

- a) trest odnětí svobody na 18 měsíců  
b) podmíněně odnětí svobody odloženo na zkušební dobu 2 roky,  
c) propadnutí věci zbraně, optiky, halogenového světla, nože a střeliva  
d) zákaz činnosti, nošení zbraně na dobu 2 roky  
e) zaplacení náhrady škody 7 130,- Kč

**Obžalovaný:** muž, pachatel nebyl vlastníkem zbraně ani držitel, ZP,

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov srny v noční době a době hájení nelegálně drženou zbraní (zbraň měl údajně pučenou. Ulovenou zvěř naložil do vozidla a odjel z místa činu. Na cestě byl zastaven hlídkou Policie ČR. Do protokolu obžalovaný uvedl, že srnu ulovil, neboť měl podezření, že je poraněná nebo nemocná. Tvrdil, že tato zvěř nebyla plachá. Dále tvrdil, že existuje dohoda mezi ním a zaměstnancem státní správy myslivosti, že může dostřelovat zvěř poraněnou na nedaleké hlavní silnici a to i v době hájení. Toto prohlášení se nepotvrdilo.

**Trest:**

- a) trest odnětí svobody na 14 měsíců
- b) podmíněné odnětí svobody odloženo na zkušební dobu 28 měsíců,
- c) propadnutí věci zbraně, optiky, a střeliva

**Obžalovaný se proti rozsudku odvolal. Krajský soud rozsudek okresního soudu změnil tak, že ho rozšířil o zákaz činnosti výkon myslivosti na 5 let,**

3. případy příležitostně pytláčících myslivců

**Obžalovaný:** muž, vlastník zbraně držitel LL, ZP,

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov jelena siky (osmerák) legálně drženou loveckou kulovnicí 7x65R, kontrola hlídkou policie, vyšetřování a dokázání.

**Trest:**

- a) trest odnětí svobody na 1 roku
- b) podmíněné odnětí svobody odloženo na zkušební dobu 3 let s dohledem,
- c) propadnutí věci zbraně, optiky, a střeliva
- d) zákaz činnosti výkon myslivosti na 7 let,

**Obžalovaný** – muž, myslivec, byl zde i spolupachatel, kterého se nepodařilo zjistit

**Charakteristika tr. činu:** Lov 3 daňků v aklimatizační obůrce mysliveckého sdružení v době hájení, v noci, (škoda podle soudního znalce 42 000 Kč) bez povolení. Po vstupu do obůrky střelil 3 kusy zvěře a přednostně oddělil a odnesl trofeje. Dva daňky odnesl celé, třetího daňka rozčtvrtil a postupně odnesl plece a kýty. Způsob odhalení činu nebyl uveden.

**Trest:**

- a) odnětí svobody v trvání 2 let
  - b) podmíněný odklad trestu na 3 roky
  - c) zákaz činnosti na 3 roky
  - d) propadnutí věci – kulobrok ZH 12/30 06, náboje
  - e) náhrada škody 42 000,- Kč,
- Velmi obdobný případ byl i v oboře.

**Obžalovaný** – muž, myslivec

**Charakteristika tr. činu:** Lov srnčí zvěře – srnče (8 kg výkupní hmotnost) myslivec, člen mysliveckého sdružení, ve "vlastní" společenské honitbě, legálně drženou loveckou zbraní 223 Remington, zvěř předepsaným způsobem neoznačil, snaha zatajit, předložil hospodáři až po upozornění ostatními myslivci.

**Trest:**

- a) pokuta 5 000,- Kč, pokud nebude zaplácena – 3 týdny odnětí svobody.

4. případy „profesionálních“ pytláků

**Obžalovaný:** muž, nemyslivec

**Charakteristika tr. činu:** Obžalovaný přebíral od osob, zejména myslivců zbraně k opravám a úpravám. Neměl zbrojní oprávnění ani jiné povolení. Uvedené zbraně běžně používal ke střelbě v honitbě. Během vycházek prokazatelně ulovil několik kusů srnčí zvěře a divoké prase. Zvěřinu rozdával, sám konzumoval nebo i prodával do výkupny Interlovu. Rozsudek se nezmiňuje o označování zvěře.

**Trest:**

- a) trest odnětí svobody na 1 roku
- b) podmíněné odnětí svobody odloženo na zkušební dobu 5
- c) peněžitý trest 40 000,- Kč. Pokud nebude uhrazen, náhradní trest odnětí svobody na 4 měsíce

**Obžalovaný** – muž, nemyslivec – nemá LL, ZP, ani povolenku k lovu, trestný čin pytláctví § 178a odst. 1 tr. zák, trestný čin nedovolené ozbrojování § 185 odst. 1

**Charakteristika tr. činu:** Lov zvěře nejméně ve 3 případech od listopadu 2002 do dubna 2004 – prováděl: lov srnče malorážkou na krk,

lov srnčí zvěře nezjištěnou zbraní z auta za pomoci světel,  
lov v honitbě u krmelce nezjištěnou zbraní.

**Trest:**

- a)odnětí svobody v trvání 1 roku
- b)podmíněný odklad trestu na 5 let
- c)propadnutí věci – sportovní malorážka s puškohledem
- d)náhrada škody 7 000,- Kč uživateli honitby

5. případy pytláctví za účasti více osob

**Obžalovaní:** muž 1, vlastník zbraně  
muž 2,

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov daňka v době hájení legálně drženou zbraní, vyvržení a odvezení, škoda nejméně 22 500,- Kč. Při cestě z místa činu byly zastaveni hlídkou Policie ČR

**Trest:**

muž 1

- a)peněžitý trest ve výši 45 000,- Kč,
- b)pokud nebude zaplacen – 6 měsíců odnětí svobody nepodmíněně,
- c)propadnutí věci – opakovací kulovnice Zbrojovka Brno model 98, ráže 9,3x62

muž 2

- a)peněžitý trest ve výši 30 000,- Kč,
- b)pokud nebude zaplacen – 4 měsíců odnětí svobody nepodmíněně,

**Obžalovaní:** všichni myslivci, držitelé LL, ZP,

muž 1, myslivecká stráž

muž 2, myslivecká stráž

muž 3

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov (dosled) dospělé bachyně bez povolenky k lovu v sousední honitbě v době hájení.

**Trest:**

muž 1

- a)trest obecně prospěšných prací ve výměře 120 hodin
- b)zákaz činnosti – provozování myslivosti na dobu 2 let

muž 2

- a)trest obecně prospěšných prací ve výměře 120 hodin
- b)zákaz činnosti – provozování myslivosti na dobu 2 let

muž 3

- a)trest odnětí svobody na 6 měsíců
- b)podmíněné odnětí svobody odloženo na zkušební dobu 16 měsíců,
- c)zákaz činnosti – provozování myslivosti na dobu 2 let

**Obvinění:** muž č.1 r. nar. 1949, věk 54 let

muž č. 2 r. nar. 1975, věk 28 let.

**Charakteristika tr. činu:** obvinění nelegálně lovili v době hájení (leden) srnčí zvěř malorážkou čínské výroby s tlumičem a zaměřovačem ruské výroby. Šlo tedy o neoprávněný lov nelegálně drženou zbraní v době hájení, navíc uvedená zbraň nesplňuje podmínky minimální energie stanovené zákonem o myslivosti. Trestný čin pytláctví a nedovoleného ozbrojování. Způsob odhalení a usvědčení neuveden.

**Trest:**

muž 1

- a)trest odnětí svobody na 1 rok
- b)podmíněný odklad trestu na zkušební dobu 3 let

muž 2

- a)trest odnětí svobody na 1 rok
- b)podmíněný odklad trestu na zkušební dobu 3 let
- c)trest propadnutí věci- zbraň i s optikou a tlumičem

6. zvláštní případy

**Obžalovaný:** muž 19 let,

**Charakteristika tr. činu:** Pachatel byl přítomen při individuálním lovu divokých prasat u kukuřice, bez dovolení majitele vzal odloženou zbraň a vystřelil jednotnou střelou z brokovnice do porostu kukuřice

na sele. Tento kus zvěře prostřelil. Dále letící střela způsobila osobě „která se na protější straně pole procházela“ na tříštivou zlomeninu holenní kosti.

**Komentář: Došlo zde patrně ke skupinovému lovu a neštěstí.** Všichni zúčastnění se zřejmě dohodli na společné „režii“ výpovědi, protože v případě je tolik náhod, že je velmi nepatrná pravděpodobnost, že se tak vše skutečně stalo. Soudce nemá odborné znalosti, nebo důvod neuvěřit této souhře náhod.

**Trest:**

- a)odnětí svobody v trvání 8 měsíců
- b)podmíněný odklad trestu na dobu dvou let

**Obžalovaný:** muž, nemyslivec, vlastník zbraně držitel ZP jako sportovní střelec,

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov srnce a jestřába lesního malorážkou. Byl viděn a usvědčen sousedy.

**Trest:**

- a) 6 měsíců odnětí svobody,
- b)trest se podmíněně odkládá na dobu 1 roku,
- c)propadnutí věci – sportovní malorážka s puškohledem

**obžalovaný se odvolal, krajský soud rozsudek okresního soudu potvrdil**

7. lov zvěře na nehonebních pozemcích

**Obžalovaný** – muž, r. nar. 1975 – tzn. 28let

**Charakteristika tr. činu:** Lov jelena (6-let, oboustranně korunový dvanácták, 200 kg) na nehonebním pozemku (areál podniku, kde byl lov zvěře již vícekrát povolen z důvodu bezpečnosti) bez povolení. Ulovený kus neohlásil, naopak se snažil ho zatajit, zvěřinu spotřeboval, trofej si ponechal.

**Trest:**

- a)pokuta 8 000,- Kč
- b)pokud nebude zaplácena – 1 měsíce odnětí svobody nepodmíněně.

**obžalovaný se odvolal, krajský soud rozsudek okresního soudu potvrdil**

**Obviněná:** žena, věk 64 let,

**Charakteristika tr. činu:** ve svém bydlišti společně s pachatelem trestného činu pytláctví naporcovala a uschovala 2 kusy srnčí zvěře, tedy přechovávala neoprávněně ulovenou zvěř.

**Trest:**

- a)odnětí svobody v trvání 4 měsíců,
- b)výkon trestu se podmíněně odkládá na dobu tří let.
- c)Povinnost spolu s pachatelem trestného činu pytláctví uhradit škodu ve výši 9500,- Kč.

**Obžalovaný** – muž, myslivec a zároveň myslivecká stráž,

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov chovného jelena ve stáří 6-7 let při společném způsobu lovu, odhad škody OMS 51000,- Kč, obviněný uzavřel " dohodu o narovnání"

**Trest:** podmíněně zastaveno se zkušební dobou 15 měsíců

13. **Obžalovaný:** vlastník zbraně držitel LL, ZP,

**Charakteristika tr. činu:** neoprávněný lov srny brokovnicí (brokem) ulovil v prosinci březí (plnou) srnu, nezhaslou ji naložil do zavazadlového prostoru auta a snažil se ujet. Byl zadržen myslivci zdejší honitby, byla přivolána Policie ČR a vše zapsáno. Po otevření zavazadlového prostoru srna ještě žila, byl proveden záraz. Uživatel honitby vyčíslil škodu na 15 000,- Kč, kterou nakonec obviněný zaplatil.

**Trest:** Bylo rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání na zkušební dobu 18 měsíců.

Obrázek č. 10

Dosud nedořešeným případem, je čin, kdy došlo k zachycení opakovaného použití plomby na označování zvěře. Tato plomba byla původně upevněna na zadní končetinu legálně uloveného kusu zvěře (sele prasete divokého). Technicky nebyl dodržen předepsaný způsob upevnění plomby. Plomba nebyla pevně utažena za Achillovu šlachu, ale za holenní kost, jak ukazuje obrázek. Legálně ulovený kus byl následně uživatelem honitby prodán do plesové tomboly. Osoba, která vyhrála kus zvěře, takto nesprávně označený, odstranila plombu



přestřižením u upevňovací kleštiny. Takto „zkrácenou“ plombu pak znovu použila pro označení jiného kusu ulovené zvěře. Při kontrole však bylo zjištěno, že plomba není celistvá a následným zjišťováním bylo prokázáno, že plomba byla již legálně použita.

Dalším velmi zajímavým případem, kdy došlo k odhalení porušení předpisů o myslivosti, je výstava trofejí. Zkráceně lze situaci popsat následovně. V běžné honitbě byl loveckým hostem, nešlo o poplatkový lov, uloven kus trofejové zvěře. Lovecký host nebyl doprovázen a hospodáři telefonicky nahlásil ulovení samice, s žádostí, zda si ulovený kus může ponechat pro vlastní potřebu. Myslivecký hospodář souhlasil a ulovený kus nekontroloval. Až potud je případ neodhalitelný. Došlo k situaci, že ulovený jelen byl „trofejově silný“ a jeho majitel neodolal pokušení se pochlubit. Při celorepublikové výstavě trofejí tuto trofej nechal dovézt kamarádem k obodování a vystavení. Po ukončení výstavy byla trofej odeslána, na základě podaných informací o trofeji, uživateli honitby. Tím byl případ odhalen.

#### 7.2.1.1. Zneužití pravomoci veřejného činitele

Byl získán jediný případ, kdy ustanovená myslivecká stráž v honitbě: „arogantním způsobem požadovala po V.J. a R.Š. , kteří uvedeným místem projížděli na jezdeckých koních, aby uvedený prostor opustily, přitom je ohrožoval namířenou loveckou puškou, do které zasunul brokový náboj, slovně jim vyhrožoval zastřelením jejich koní, když předtím za koně hodil výbušnou petardu, v důsledku čehož došlo k poplášení koní“. Spáchal tím trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele a trestného činu násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci. Tento muž byl pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody ve výměře 10 měsíců, přičemž byl soudem povolen podmíněný odklad na zkušební dobu jednoho roku. Dále byl uložen trest zákazu výkonu funkce myslivecké stráže na dobu tří roků.

Rozsudky trestných činů jakými jsou např. útok na veřejného činitele (mysliveckou stráž) se nepodařilo získat.

#### 7.2.2. **Přestupky na úseku myslivosti podle zákona o myslivosti.**

Tyto přestupky jsou uvedeny v ustanovení § 63 zákona o myslivosti následujícím způsobem:

Orgán státní správy myslivosti uloží pokutu

a) až do výše 10 000,- Kč fyzické osobě, která se dopustí přestupku tím, že nesplní nebo poruší tyto povinnosti

1. zákaz plašení zvěře jakýmkoli způsobem, s výjimkou opatření k zabránění škodám působeným zvěří a dovoleným způsobům lovu,
2. zákaz rušení zvěře při hnízdění a kladení mláďat a provádět další činnosti záporně působící na zvěře jako volně žijících živočichů, pokud nejde o činnost při obhospodařování pozemků nebo o činnosti při návštěvách honiteb jako součástí krajiny,
3. při obhospodařování pozemků, jejich ohrazování při pastvě a podobně jsou vlastníci, popřípadě nájemci pozemků povinni dbát, aby nebyla zvěř zraňována nebo usmrcována,
4. k zabránění škodám působeným na zvěři při obhospodařování honebních pozemků jsou povinni
  - a) vlastníci, popřípadě nájemci honebních pozemků oznámit s předstihem uživateli honitby dobu a místo provádění zemědělských prací v noční době, kosení pícnin a použití chemických přípravků na ochranu rostlin,
  - b) provozovatelé mechanizačních prostředků na kosení pícnin používat účinných plašičů zvěře, a pokud je to možné, provádět sklizňové práce tak, aby zvěř byla vytlačována od středu sklizeného pozemku k jeho okraji,
  - c) provozovatelé silážních jam a krechtů provádět opatření proti nežádoucímu přístupu zvěře.
5. na žádost uživatele honitby může orgán státní správy myslivosti, zejména v době hnízdění, kladení a odchovu mláďat nebo provádění lovů, nařídít přiměřené omezení nebo i zákaz vstupu do honitby nebo jejích částí, omezení jízdy koňmi a tažnými psy a omezení jiných sportovních nebo zájmových činností. Uvedená opatření se nevztahují na hospodářskou činnost vlastníků, popřípadě nájemců honebních pozemků.

b) až do výše 30 000,- Kč fyzické osobě, která se dopustí přestupku tím, že nesplní nebo poruší uvedené povinnosti

1. vypouštět zvěř do honitby může jen držitel honitby; jiná osoba jen s jeho souhlasem. Vypouštět zvěř lze jenom se souhlasem orgánů státní správy myslivosti, lesů a ochrany přírody pro danou honitbu, nejedná-li se o vypouštění zvěře po udělení výjimky (orgán státní ochrany přírody může povolit výjimku ze zákazu vypouštění zvěře, která byla chována v zajetí, do honiteb) nebo po vydání povolení (orgánu státní správy myslivosti po vyjádření orgánu státní ochrany přírody k zavádění další druhy zvěře v honitbě) nebo po povolení vydaném při dovozu zvěře anebo ze zavedených intenzivních chovů zvěře.
2. zákaz poškozovat nebo ničit slániska, napajedla, zařízení pro přikrmování, pozorování a lov zvěře další myslivecká zařízení. K jejich vybudování a umístění je nutný předchozí souhlas vlastníka honebního pozemku. Nedá-li žádný z vlastníků honebních pozemků v honitbě tento souhlas, rozhodne o umístění slániska, napajedla nebo zařízení pro přikrmování zvěře orgán státní správy myslivosti. Ustanovení zvláštních právních předpisů (zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů) tím nejsou dotčena.
3. zákaz vlastníkům domácích zvířat, včetně zvířat ze zájmových chovů a zvířat z farmových chovů zvěře, nechat je volně pobíhat v honitbě mimo vliv svého majitele nebo vedoucího.
4. neuposlechnutí pokynů myslivecké stráže, která je oprávněna
  - a) požadovat od osob, které jsou v honitbě se střelnou zbraní nebo s jinou loveckou výzbrojí, předložení zbrojního průkazu, průkazu zbraně, loveckého lístku, povolenky k lovu a potvrzení o povinném pojištění, popřípadě jiného průkazu, jímž lze prokázat jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého nebo přechodného pobytu,
  - b) zastavit a prohlížet v honitbě a na účelových komunikacích v honitbě dopravní prostředky včetně přepravovaných zavazadel, je-li důvodné podezření, že přepravují nebo obsahují neoprávněně nabytou zvěř, a za tím účelem požadovat předložení dokladu o nabytí zvěře,
  - c) zadržet osobu, kterou přistihne v honitbě při neoprávněném lovu nebo při jiné činnosti tímto zákonem zakázané, nebo osobu, kterou přistihne v honitbě se zakázanou loveckou výzbrojí anebo se střelnou zbraní, pokud nejde o osobu oprávněnou podle zvláštních právních předpisů držet střelnou zbraň i na honebních pozemcích, a neprodleně přivolat orgán Policie České republiky (dále jen "policie"),
  - d) odejmout osobám uvedeným v písmenech b) a c) střelnou zbraň nebo zakázanou loveckou výzbroj, chycenou, ulovenou nebo přepravovanou zvěř, popřípadě i loveckého psa a fretku a vykázat je z honitby; o odnětí věci sepsat úřední záznam a osobě, jíž byla věc odňata, vystavit potvrzení o odnětí věci a odňatou střelnou zbraň nebo zakázanou loveckou výzbroj odevzdat neprodleně orgánu policie; osoby uvedené v písmenech a) až d) jsou povinny výzvám či úkonům v nich uvedeným vyhovět, popřípadě jich uposlechnout,

c) Orgán státní správy myslivosti uloží pokutu až do výše 30 000,- Kč držiteli loveckého lístku, který se dopustí přestupku tím, že poruší některé z dále uvedených pravidel lovu, může přitom uložit zákaz činnosti do doby 2 let; při uložení zákazu činnosti se odebere lovecký lístek; lze rovněž vyslovit propadnutí věci:

1. porušení podmínek stanovených v povolení orgánu státní správy myslivosti k lovu zvěře popřípadě i jiných živočichů na nehonebních pozemcích podle §41 zákona o myslivosti, jako jsou zejména denní doba, zásady vzájemné koordinace postupu osob, nebo zákaz vstupu na hřbitovy nebo do zahrádkářských a chatových osad. Ulovená zvěř patří těmto osobám.
2. vstup pověřených osob a osob určených příslušným uživatelem honitby, které jsou oprávněny vstupovat s loveckou zbraní, loveckým psem, popřípadě loveckým dravcem na nehonební pozemky je možný až po předchozím souhlasu vlastníka, popřípadě nájemce nehonebních pozemků.
3. lovit lze jen zvěř, která není hájena podle § 2 písm. c) zákona o myslivosti, a to ve stanovené době lovu. Pokud orgán ochrany přírody rozhodne o odlovu živočichů, kteří nejsou zvěří, může tento odlov provést za stanovených podmínek osoba oprávněná podle zákona o myslivosti, tedy držitel loveckého lístku.
4. uživatel honitby je povinen zajistit sledování a dohledání zvěře postřelené nebo jiným způsobem poraněné, která přeběhne nebo přeletí do cizí honitby nebo na nehonební pozemky; při této činnosti je oprávněn použít loveckého psa.
5. osoby provádějící dohledávku zvěře jsou oprávněny v nezbytně nutné míře vstupovat s loveckou zbraní a loveckým psem na pozemky cizí honitby a na neoplocené nehonební pozemky, a to po předchozím vyrozumění uživatele cizí honitby nebo vlastníka, popřípadě



nájemce nehonebních pozemků, který se může dohledávky zvěře zúčastnit a který má povinnost provedení dohledávky umožnit. Dohledávku na oploceném nehonebním pozemku je možno provést jen po souhlasu jeho vlastníka, popřípadě nájemce.

6. dohledaná zvěř patří uživateli honitby, z níž přeběhla nebo přeletěla. Zvěř mrtvá, která byla jinak nalezena na nehonebních pozemcích, náleží uživateli nejbližší honitby, který je povinen postupovat podle veterinárních předpisů, tedy zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
7. uživatel honitby je povinen držet a v honitbě používat lovecké psy. Loveckým psem se rozumí pes loveckého plemene uznaného Mezinárodní kynologickou federací (FCI) s průkazem původu, který složil příslušnou zkoušku z výkonu.
8. zakázané způsoby lovu uvedené v kapitole 5.2.2.
9. každý kus ulovené nebo nalezené zužitkovatelné zvěře spárkaté musí být ihned po ulovení, nalezení nebo po provedené dohledávce označen nesnímatelnou plombou; zúčtovatelné plomby vydává uživatelům honiteb orgán státní správy myslivosti. U ostatní zvěře ulovené na společných lovech musí být při přepravě více než 10 kusů vystaven uživatelem honitby lístek o původu zvěře; to platí i u zvěře dohledané po provedení společného lovu.

d) Byl-li přestupek spáchán opakovaně, lze uložit pokutu až do výše, která je dvojnásobkem částky uvedené v odstavci 1 nebo 2.

e) Pro přestupky, řízení o nich a výnosech uložených pokut platí obecné předpisy o přestupcích, tedy zákon č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů

### 7.2.3. Jiné správní delikty podle zákona o myslivosti, pokuty

Důvod pro udělení pokuty je v mnoha případech shodný s důvodem přestupkového řízení.

Orgán státní správy myslivosti uloží pokutu

a) až do výše 40 000,- Kč právnické osobě, která nesplní nebo poruší následující povinnosti:

1. vypouštět zvěř do honitby může jen držitel honitby; jiná osoba jen s jeho souhlasem. Vypouštění zvěř lze jenom se souhlasem orgánů státní správy myslivosti, lesů a ochrany přírody pro danou honitbu, nejedná-li se o vypouštění zvěře po udělení výjimky (orgán státní ochrany přírody může povolit výjimku ze zákazu vypouštění zvěře, která byla chována v zajetí, do honiteb) nebo po vydání povolení (orgánu státní správy myslivosti po vyjádření orgánu státní ochrany přírody k zavádění další druhy zvěře v honitbě) nebo po povolení vydaném při dovozu zvěře anebo ze zavedených intenzivních chovů zvěře § 5 odst. 2.
2. chov zvěře v zajetí je možný jen se souhlasem orgánu státní správy myslivosti. Vypouštění jedinců z těchto zařízení do honitby lze provádět jen po projednání s orgánem státní správy myslivosti a s vědomím držitele a uživatele honitby. § 7 odst. 1
3. k dočasnému držení lišky obecné v zajetí pro účely výcviku psů loveckých plemen je třeba souhlasu orgánu státní správy myslivosti a orgánu na ochranu zvířat proti týrání, které mohou stanovit podmínky pro výkon této činnosti. § 7 odst. 2,
4. zákaz plašení zvěře jakýmkoli způsobem, s výjimkou opatření k zabránění škodám působeným zvěří a dovoleným způsobům lovu, zákaz rušení zvěře při hnízdění a kladení mláďat a provádět další činnosti záporně působící na zvěře jako volně žijících živočichů, pokud nejde o činnost při obhospodařování pozemků nebo o činnosti při návštěvách honiteb jako součástí krajiny, § 9 odst. 1
5. zákaz poškozovat nebo ničit slaniska, napajedla, zařízení pro příkrmování, pozorování a lov zvěře další myslivecká zařízení. K jejich vybudování a umístění je nutný předchozí souhlas vlastníka honebního pozemku. Nedá-li žádný z vlastníků honebních pozemků v honitbě tento souhlas, rozhodne o umístění slaniska, napajedla nebo zařízení pro příkrmování zvěře orgán státní správy myslivosti. Ustanovení zvláštních právních předpisů (zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.) tím nejsou dotčena. § 9 odst. 2
6. zákaz volného pobíhání zvířat,
7. porušení povinnosti dbát o nezraňování zvěře při oplocování pastvin,
8. porušení povinnosti činit opatření proti vzniku škodám (platí pro vlastníka pozemků i uživatele honitby,
9. porušení povinnosti zabránění škodám působeným na zvěři při obhospodařování honebních pozemků. Vlastníci, popřípadě nájemci honebních pozemků jsou povinni oznámit s předstihem uživateli honitby dobu a místo provádění zemědělských prací v noční době, kosení píce a použití chemických přípravků na ochranu rostlin. Provozovatelé mechanizačních prostředků na kosení pícnin používat účinných plašičů zvěře, a pokud je to možné, provádět sklizňové práce tak, aby zvěř byla vytlačována od středu sklizeného pozemku k jeho okraji. Provozovatelé silážních jam a krechtů provádět opatření proti nežádoucímu přístupu zvěře.
10. pronajmout lze honitbu jen, české fyzické osobě, která má platný český lovecký lístek, mysliveckému sdružení vzniklému podle předpisů o sdružování občanů za účelem nájmu honitby, jehož nejméně 3 členové

jsou české fyzické osoby, která mají platný český lovecký lístek nebo české právnické osobě, která na pozemcích v těchto honitbách zemědělsky nebo lesnický hospodaří nebo která má myslivost uvedenu v předmětu své činnosti a jejíž statutární orgán nebo alespoň jeden jeho člen nebo odpovědný zástupce je česká fyzická osoba, která má platný český lovecký lístek. Honitbu nelze rozdělit na části a v nich přenechat někomu provozování myslivosti; rovněž nelze přenechat lov zvěře za úplatu, pokud se nejedná o poplatkový odstřel s doprovodem.

b) až do výše 200 000,- Kč tomu, kdo nesplní nebo poruší tyto povinnosti:

1. dovoz a vývoz živé zvěře i jejích vývojových stadií lze provádět jen se souhlasem orgánu státní správy myslivosti, a to za podmínek v něm stanovených. K dovozu a vypouštění geograficky nepůvodních druhů živočichů, které jsou považovány za zvěř Mezinárodní mysliveckou organizací (CIC), je nutný předchozí souhlas orgánu ochrany přírody, orgánu státní správy myslivosti a dodržení veterinárních předpisů. Po takto povoleném vypuštění druhu se tento druh stává zvěří podle tohoto zákona.
2. v zájmu zachování druhů zvěře se zakazuje vypouštět do honiteb jedince druhů zvěře, které jsou drženy ve farmových chovech nebo jejich mláďata, vypouštět do honiteb zvěř a zvířata získaná křížením mezi druhy zvěře a mezi druhy hospodářských zvířat, vypouštět do honiteb zvěř, která byla chována v zajetí; výjimku z tohoto zákazu může povolit orgán státní ochrany přírody nebo zavádět v honitbě další druhy zvěře bez předchozího souhlasu orgánu státní správy myslivosti po vyjádření orgánu státní ochrany přírody,
3. ke každému kusu zvěře spárkaté musí přepravující osoba mít u sebe vyplněný lístek o původu zvěře, z něhož je patrné datum ulovení a honitba, v níž byl uloven, a číslo plomby. Lístek o původu zvěře je přepravující osoba povinna předat příjemci zvěře. příjemce zvěře je povinen uschovávat lístek o původu zvěře a sejmutou plombu 1 měsíc ode dne převzetí, podnikatel obchodující se zvěřinou nebo zvěřinu spotřebovávající k pohostinské nebo jiné činnosti do 6 měsíců ode dne nabytí zvěře. Uvádění zvěře do oběhu podléhá veterinárním předpisům. Pokud je u některých druhů zvěře doba lovu rozdílná podle jejího pohlaví, smí být zvěřina nakupována od uživatelů honiteb jen tehdy, lze-li bezpečně určit pohlaví kusu,
4. přeprava živé zvěře po provedeném odchytu může být prováděna jen po splnění požadavků stanovených veterinárními předpisy. Mláďata zvěře spárkaté do věku 6 měsíců mohou být přemísťována pouze s matkou,
5. orgány státní správy myslivosti ukládají rozhodnutím opatření k odstranění zjištěných nedostatků a opatření ke zlepšení; jsou oprávněny v případě nutnosti rozhodnout o omezení užívání honitby do doby odstranění nedostatků nebo jejich příčin.

c) až do výše 10 000,- Kč uživateli honitby, který nesplní nebo poruší tyto povinnosti:

1. v zájmu ochrany zvěře jsou uživatelé polních honiteb povinni pečovat o zakládání remízku a jiných vhodných úkrytů pro zvěř a uživatelé lesních honiteb o zakládání políček pro zvěř na pozemcích, na kterých jim to vlastní, popřípadě uživatel honebních pozemků na jejich žádost písemně povolí; vlastní, popřípadě nájemce lesních pozemků může tuto činnost povolit jen při dodržení předpisů o lesích.
2. uživatelé honiteb jsou povinni provést po oznámení vlastníků, popřípadě nájemců honebních pozemků podle § 10 odst. 3 písm. a) potřebná opatření k záchraně zvěře.
3. uživatel honitby je povinen provozovat krmelce, zásypy, slaniska a napajedla a v době nouze zvěř řádně přikrmovat. Počty a objemy těchto zařízení se uvádějí v plánu mysliveckého hospodaření a v ročním statistickém výkazu o honitbě.
4. uživatelé honiteb jsou povinni s vlastníky, popřípadě nájemci honebních pozemků, kteří na těchto pozemcích hospodaří a nejsou členy honebního společenstva, projednat alespoň 7 dnů předem konání činností, které mohou omezit obhospodařování těchto pozemků.
5. uživatel honitby je povinen každoročně provést v termínu stanoveném krajským úřadem sčítání zvěře v honitbě a do 5 dnů výsledek písemně oznámit místně příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Držitel honitby a držitelé sousedních honiteb mají právo účastnit se svým zástupcem sčítání a vyjádřit se orgánu státní správy myslivosti k jeho výsledkům. Pokud některý držitel honitby nesouhlasí s výsledkem provedeného sčítání a oznámí to písemně orgánu státní správy myslivosti nejpozději do 1 týdne ode dne provedeného sčítání, nařídí tento orgán nové konečné sčítání.
6. uživatel honitby je povinen držet a v honitbě používat lovecké psy. Loveckým psem se rozumí pes loveckého plemene uznaného Mezinárodní kynologickou federací (FCI) s průkazem původu, který složil příslušnou zkoušku z výkonu. Potvrzení o složené zkoušce vystavené jejím pořadatelem je veřejnou listinou. Loveckým dravcem se rozumí dravec chovaný k sokolnickému využití; nemusí jít o druh zvěře uvedený v § 2 písm. c) zákona. Použití loveckých dravců v sokolnictví povoluje orgán státní správy myslivosti. Držení a chov loveckého dravce jsou možné jen po povolení výjimky ze základních podmínek zvláště chráněných živočichů podle předpisů o ochraně přírody a za podmínek v povolení uvedených. Držitel loveckého dravce musí mít složený sokolnické zkoušky a být členem sokolnické organizace.
7. pokud uvede nepravdivé údaje o honitbě a zvěři v ní,

d) až do výše 40 000,- Kč uživateli honitby, který neplní nebo poruší tyto povinnosti:

1. uživatel honitby je povinen zajistit sledování a dohledání zvěře postřelené nebo jiným způsobem poraněné, která přeběhne nebo přeletí do cizí honitby nebo na nehonební pozemky; při této činnosti je oprávněn použít loveckého psa.
2. orgán státní správy myslivosti může z důvodu obecného zájmu omezit v některých honitbách obvyklý způsob jejich mysliveckého užívání, stanovit jeho podmínky nebo vydat pokyny pro myslivecké hospodaření v takových honitbách.

e) až do výše 200 000,- Kč uživateli honitby, který nesplní nebo poruší tyto povinnosti:

1. držitel honitby a v případě jejího pronájmu nájemce honitby je povinen zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře, které jsou určeny v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti o uznání honitby. Minimálním stavem zvěře je stav, při kterém není druh ohrožen na existenci a jeho populační hustota zabezpečuje biologickou reprodukci druhu. Normovaným stavem je nejvýše přípustný jarní stav, který odpovídá kvalitě životního prostředí zvěře a úživnosti honitby; uvádí v rámci jakostní třídy honitby i požadovaný poměr pohlaví a věkovou skladbu zvěře a koeficient očekávané produkce.
2. Uživatelé honiteb jsou povinni provádět v době nouze dostupná a přiměřená opatření k záchraně zvěře, zejména ve spojitosti se záplavami, povodněmi, lesními požáry a extrémně vysokou sněhovou pokrývkou.,
3. porušení podmínek stanovených v povolení orgánu státní správy myslivosti k lovu zvěře popřípadě i jiných živočichů na nehonebních pozemcích podle §41 zákona o myslivosti, jako jsou zejména denní doba, zásady vzájemné koordinace postupu osob, nebo zákaz vstupu na hřbitovy nebo do zahrádkářských a chatových osad. Ulovená zvěř patří těmto osobám.
4. lovit zvěř jen v době lovu a podle podmínek stanovených ve vyhlášce č. 245/2002 Sb., o době lovu jednotlivých druhů zvěře a o bližších podmínkách provádění lovu.
5. lovit zvěř zakázanými způsoby lovu.
6. uživatel honitby může prodávat jen zvěř, zvěřinu a jiné části zvěře pocházející ze své honitby; o ulovené zvěři, jejím prodeji a vlastní spotřebě je povinen vést evidenci. Při prodeji je povinen postupovat podle veterinárních předpisů.

f) Při nesplnění lovu celkového počtu kusů jednotlivého druhu spárkaté zvěře podle plánu mysliveckého hospodaření, pokud tím dochází k překročení normovaného stavu tohoto druhu zvěře, lze uložit uživateli honitby pokutu až do výše 200 000 Kč; stejnou pokutu lze uložit i při nečinnosti v plnění povinností podle § 11 odst. 5 a § 36 odst. 2 a 3.

g) Za opakované nesplnění nebo porušení povinností uvedených v odstavcích 1 až 4 lze uložit pokutu až do výše dvojnásobku částky v nich uvedené. Při rozhodování o výši pokuty se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu, době trvání a následkům nesplnění nebo porušení povinností a k okolnostem, za nichž k nim došlo. Řízení o uložení pokuty lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se orgán státní správy myslivosti dověděl o nesplnění nebo porušení povinností, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy k němu došlo. Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o jejím uložení nabylo právní moci. Pokutu vybírá a vymáhá územní finanční orgán podle zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Výnos pokuty je příjmem Státního fondu životního prostředí podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

#### **7.2.4. Přestupky na úseku myslivosti podle přestupkového zákona**

Běžně používaná ustanovení přestupkového zákona, která se využívají k řešení přestupků na úseku myslivosti jsou zejména ustanovení §§ 35 a 46.

- Podle § 35 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, se přestupku na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství dopustí ten, kdo:

c) nesplní opatření uložené podle obecně závazných předpisů o ochraně zemědělského půdního fondu, o myslivosti nebo o rybářství

f) neoprávněně loví zvěř nebo ryby

Za přestupek uvedený pod písm. c) tedy nesplní opatření uložené podle obecně závazných předpisů o myslivosti lze uložit pokutu do 3000,- Kč.

Za přestupek uvedený pod písm. f), tedy neoprávněný lov zvěře, lze uložit pokutu do 8000,- Kč, zákaz činnosti do 1 roku.

- Podle § 46 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, se za ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě považuje:

1. porušení i jiných povinností, než které jsou uvedeny v § 21 až 45 přestupkového zákona, jestliže jsou stanoveny zvláštními právními předpisy včetně nařízení obcí, okresních úřadů a krajů.

Za tento přestupek lze uložit pokutu do 30 000,- Kč.

### **Konkrétní výsledky zjišťovaných případů přestupků a jiných správních deliktů jsou pro přehlednost uvedeny dohromady**

Pro hodnocení přestupků a jiných správních deliktů bylo osloveno 205 obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a 14 krajských úřadů. Z různých důvodů neodpovědělo 79 městských úřadů a 9 krajských úřadů. Celkem 51 obecních úřadů obcí s rozšířenou působností ve své odpovědi sdělilo, že ve sledovaném období nebylo o přestupku rozhodnuto, ani nebyla udělena žádná pokuta. Jedná se o městské úřady Bílina, Blatná, Český Brod, Český Těšín, Domažlice, Frýdlant nad Ostravicí, Hodonín, Holešov, Humpolec, Cheb, Chomutov, Jablonec nad Nisou, Kadaň, Kolín, Kralovice, Kraslice, Kuřim, Litoměřice, Litomyšl, Litovel, Luhačovice, Lysá nad Labem, Mělník, Mikulov, Mnichovo Hradiště, Nové Město na Moravě, Nový Bydžov, Orlová, Padov, Pelhřimov, Písek, Polička, Rožnov pod Radhoštěm, Rychnov nad Kněžnou, Semily, Slavkov u Brna, Svitavy, Šternberk, Tanvald, Třeboň, Třinec, Ústí nad Orlicí, Vítkov, Vimperk, Bosňany, Žatec a magistráty měst Brno, Havířov, Kladno, Ostrava a Teplice v Čechách.

Celkový přehled o počtech přestupků nebo udělených pokutách tak jak bylo rozhodnuto jednotlivými orgány státní správy myslivosti. V tabulce jsou uvedeny klasifikace přestupků nebo jiných správních deliktů jak podle zákona o myslivosti, tak podle přestupkového zákona. V tabulce jsou uvedena ustanovení zákona o myslivosti, která byla porušena. V případě, že se jednalo o přestupek podle zákona o přestupcích, je tento údaj podtržen a uveden tučnou kurzívou.



Tabulka č. 10

	úřad	2006		2005		2004		2003		2002		celkem
		počet	§	počet	§	počet	§	počet	§	počet	§	
32	MěÚ Mohelnice	1	35 odst 1 písm f									1
33	MěÚ Mor.Třebová					1	10 odst 1					1
34	MěÚ Morav.Krumlov					1	35 odst 1 písm f		1	42 odst 1		2
35	MM Most	1	10 odst.1	1	9 odst 1	1	10 odst 1		1	42		4
36	MěÚ N. Město n.M.	1	10 odst.1									1
37	MěÚ Nepomuk			1	10 odst 1	1	45 odst. 1					2
38	MěÚ Nový Jičín			1	10 odst 1							1
39	MěÚ Nymburk	1	10 odst.1						1	9 odst 1		2
40	MěÚ Odry	1	10 odst.1									1
41	MM Olomouc			3	9 odst 1				1	35 odst 1 písm f		4
42	MM Opava					1	35 odst 1 písm f					1
43	MM Ostrava	1	10 odst.1						1	10 odst.1		2
44	MěÚ Ostrov	1	10 odst 1		rok neuveden							1
45	MěÚ Otrokovice	1	44 odst. 1	1	41 odst 1,							2
46	MěÚ Podbořany	1	51 odst 2									1
47	MěÚ Prachatice	1	9 odst 2	1	10 odst 1							4
		1	10 odst 1	1	10 odst 1							
48	MěÚ Přelouč	1	10 odst 1									1
49	MěÚ Přerov	1	42 odst 1a2									2
		1	41 odst 1									
50	MěÚ Příbram			1	35 odst 1 písm f							2
				1	49 odst. 1							
51	MěÚ Rakovník								2	45 odst 1		2
52	MěÚ Rosice			1	9 odst 2							1
53	MěÚ Rumburk	1	10 odst 1	1	10 odst 1							2
54	MěÚ Říčany			1	42		1	10 odst 3				2
55	MěÚ Sušice	2	35 odst 1 písm f									2
56	MěÚ Šumperk	8	49 odst 1		rok neuveden							10
		2	42 odst 1		rok neuveden							
57	MěÚ Tábor								1	45 odst 1		1
58	MěÚ Tachov			1	10 odst 1	1	64 odst 3	1	11 odst 4	1	49 odst 1	4
59	MěÚ Tišnov								1	45 odst 1		1
60	MěÚ Trhové Sviny					1	36 odst 1					1
61	MěÚ Trutnov	1	42 odst 1			2	45 odst 1					15
		2	46 odst 1 ZOM			1	42 odst 1	1	46 odst 1 ZOM			
		2	45 odst 1			3	46 odst 1 ZOM	3	42 odst 1			
62	MěÚ Třebíč	2	49 odst 1	1	32 odst 3							3
63	MěÚ Uherské Hrad.			1	49 odst 1							1
64	MěÚ Uničov								1	35 odst 1 písm f		1
65	MM Ústí n.Lab.	1	42 odst 1									1
66	MěÚ Valaš.Klobouky	1	45 odst 1	2	35 odst 1 písm f	1	45 odst 1					4
67	MěÚ Valaš.Mezifičí	2	35 odst 1 písm f	1	49 odst. 1							3
68	MěÚ Velké Mezifičí					1	49 odst 1					1
69	MěÚ Veselí nad Mor.			1	49 odst 1	1	35 odst 1 písm f					2
70	MěÚ Vsetín			1	35 odst 1 písm f							4
		1	35 odst 1 písm f	1	36 odst 1	1	10 odst 1					
71	MěÚ Vysoké Mýto			1	42 odst 1	1	42 odst 1					3
				1	35 odst 1 písm f							
72	MěÚ Vyškov	2	35 odst 1 písm f									3
		1	45 odst 1									
73	MěÚ Zábřeh	1	41									6
		1	42									
		1	45	1	45 odst 1	1	10 odst 1	1	44			
74	MM Zlín			1	10 odst 1							1
75	MěÚ Znojmo	1	49 odst 1	2	49 odst 1							3
	celkem	78		61		43		36		3		221

Počty rozhodnutí krajských úřadů ve věci přestupků nebo jiných správních deliktů  
Tabulka č. 11

krajský úřad / rok	2006	2005	2004	2003	2002	celkem
<b>Jihomoravský kraj</b>	2 rozhodnutí o porušení § 45 odst 1, jedno potvrzeno a jedno zrušeno a vráceno k novému projednání 1 rozhodnutí o pokutě podle § 9 odst 2 zákona o myslivosti (umístění mysl. zařízení bez souhlasu vlastníka) potvrzuje					3
<b>Královéhradecký kraj</b>	2 rozhodnutí, 1 upraveno a 1 potvrzeno	2 rozhodnutí, 1 potvrzeno a 1 zrušeno		1 rozhodnutí zrušeno		5
<b>Liberecký kraj</b>	3 rozhodnutí zrušena (ve všech případech šlo o plašení zvěře jízdou na motocyklu)	1 rozhodnutí potvrzeno (označování zvěře plombou)				4
<b>Olomoucký kraj</b>	2 rozhodnutí zrušena (plašení zvěře jízdou autem po poli-oba případy) 2 potvrzena (neoznačení ulovené zvěře plombou, povinnost přikrmovat zvěř)		1 rozhodnutí zrušeno (neoznačení ulovené zvěře plombou)			5
<b>Středočeský kraj</b>	1 rozhodnutí potvrzeno, uložení pokuty za porušení §45 odst 1, (lov zvěře na honebních pozemcích, kde probíhá sklizeň)					1

V následující tabulce jsou uvedeny počty rozhodnutí vydaných pro porušení ustanovení zákona o myslivosti nebo pro přestupek podle přestupkového zákona. (V případě, že se jednalo o přestupek podle zákona o přestupcích, je tento údaj zapsán kurzívou a je podtržen.)

Tabulka č. 12

porušení ustanovení	počet vydaných rozhodnutí	podíl ze všech rozhodnutí v %	co bylo zpravidla porušeno
5 odst 2	2	0,9	povinnosti pro vypouštění zvěře
9 odst 1	6	2,7	plašení zvěře
9 odst 2	4	1,8	poškozování mysliveckých zařízení
10 odst 1	34	15,4	volné pobíhání zvířat (psů)
<b>10 odst 3</b>	<b>2</b>	<b>0,9</b>	<b>neoznámení prací v honitbě</b>
11 odst. 4	4	1,8	provozování mysliveckých zařízení
14 odst 1 písm a, b	1	0,5	neuposlechnutí myslivecké stráže
15 odst 1	1	0,5	porušení povinnosti myslivecké stráže
32 odst 3	1	0,5	pronájem honitby
<b>35 odst 1 písm f</b>	<b>28</b>	<b>12,7</b>	<b>neoprávněný lov zvěře</b>
35 odst 4	1	0,5	nesplnění povinnosti mysliveckého hospodáře
36 odst 1	9	4,1	sčítání zvěře
36 odst 2	1	0,5	plány mysliveckého hospodaření
41	6	2,7	lov zvěře na nehonebních pozemcích
42 odst 1 nebo 2	28	12,7	lov zvěře v době hájení
44 odst 1	7	3,2	povinnost držet a používat lovecké psy
45 odst 1	22	10,0	zakázané způsoby lovu
45 odst 2	3	1,4	zakázané způsoby lovu
46 odst 1	10	4,5	administrativní náležitosti lovu
47 odst 5	1	0,5	vydávání a odebírání loveckého lístku
49 odst 1	42	19,0	označování ulovené zvěře
51 odst 2	3	1,4	přeprava neoznačené zvěře
64 odst 3	4	1,8	uvedení nepravdivých údajů o honitbě
64 odst 4	1	0,5	překročení normovaných stavů
<b>Celkem</b>	<b>221</b>	<b>100</b>	

Celkový počet získaných rozhodnutí je 221. Maximum udělených sankcí je 21 na jeden městský úřad. Průměrný počet je 1.08 na jeden obecní úřad obce s rozšířenou působností. Souhrnná tabulka neobsahuje přestupky nebo jiné správní delikty, které byly odloženy, nebo bylo zastaveno řízení.

Typové skupiny nejčastějších přestupků jiných správních deliktů jak byly vytríděny podle jednotlivých porušených ustanovení zákona o myslivosti.

Porušení § 5 odst. 2 vypouštění zvěře

Vypouštění zvěře (divokých kachen) do honitby uživatelem honitby nebo osobou spřízněnou.

**Zjištěno:** venkovním šetřením odboru životního prostředí městského úřadu.

**Pokuta:** od 300,- do 2000,- Kč.

Porušení § 9

odst. 1 plašení zvěře.

Plašení zvěře (divokých kachen pomocí výbušné pyrotechniky, smečkou volně pobíhajících loveckých psů, vstupem do přezimovací obůrky tzv. *petard* byl jediný a patrně ojedinělý zachycený případ. Je velmi těžké odůvodnit toto konání jinak, než jako opatření pro zábranu škod způsobených touto zvěří, což nebyl tento případ.

**Zjištěno:** uživatelem honitby, mysliveckou stráží,

**Pokuta:** 500,- až 1000,- Kč

odst. 2 stavba a poškození mysliveckých zařízení.

Poškození posedu v honitbě, umístění mysliveckého zařízení (odchytové zařízení) bez souhlasu vlastníka pozemku a opravu posedu bez souhlasu vlastníka pozemku.

**Zjištěno:** uživatelem honitby, vlastníkem pozemku.

**Pokuta:** až 1000,- Kč

Porušení § 10

odst. 1 . volné pobíhání psů v honitbě.

Jedná se o velmi frekventovaný přestupek. Podle získaných podkladů se vyskytl celkem v 34 případech. Jednotlivé případy se liší jak plemenem psa (Československý vlčák, Rhodeský ridgeback, různé kříženci), vzniklou škodou (stržení a usmrcení srnčí zvěře, útok a poranění jelení zvěře), tak způsobem zjištění a prokazování. Mezi zvláštní případy lze zařadit odchycení pobíhajícího psa a odebrání jeho obojku, který posloužil jako důkaz. V dalším ojedinělém případě pobíhající pes napadl myslivce, který při své obraně (což bylo prokázáno) z blízkosti psa usmrtil loveckou zbraní.

**Zjištěno:** mysliveckou stráží, myslivci, uživatelem honitby, Policií ČR

**Pokuta:** od napomenutí až po 9180,- Kč

odst. 3 písm. a) Neoznámení kosení pícnin uživateli honitby vlastníkem pozemku.

**Zjištěno:** uživatelem honitby,

**Pokuta:** 1000,- Kč

Porušení § 11 odst. 4 myslivecká zařízení

Porušení povinnosti udržovat krmná myslivecká zařízení v řádném stavu

**Zjištěno:** oznámeno uživatelem sousední honitby a prověřeno kontrolou orgánu státní správy myslivosti

**Pokuta:** 5 000,- Kč

Porušení § 14 odst. 1 písm a) a b) – neuposlechnutí výzvy myslivecké stráže.

Myslivecká stráž zastavila a chtěla prohlédnout zavazadlový prostor podezřelého vozidla v honitbě. Protože kontrolovaná osoba odmítla prokázat svou totožnost a otevřít zavazadlový prostor, přivolala myslivecká stráž pro zjištění totožnosti na pomoc Policii ČR a následně bylo prokázáno, že zavazadlový prostor obsahuje neoprávněně nabytou zvěř. Byl proveden zápis a případ byl Policií ČR předán k přestupkovému řízení na městský úřad. Tento příklad dokládá úspěšné vyřešení případu zejména díky dobré spolupráce myslivecké stráže a Policie.

**Pokuta:** 3 000,- Kč

Porušení § 15 odst 1 – porušení povinnosti myslivecké stráže

Myslivecká stráž při usmrcování zdivočelých hospodářských zvířat (vietnamská prasata) byl osloven vlastníkem těchto hospodářských zvířat. Myslivecká stráž se neprokázala odznakem a průkazem a z místa odjela.



**Zjištěno:** zjištěno a prokázáno Policií ČR a postoupeno k řízení městskému úřadu.

**Pokuta:** 500,- Kč.

Bylo posouzeno jako přestupek podle § 46 odst. 1 přestupkového zákona

Porušení § 32 odst. 3 písm. c)

Pronájem honitby uživatelí, který neměl myslivost v předmětu činnosti

**Zjištěno:** orgánem státní správy myslivosti při správní činnosti

**Pokuta:** 5 000,- Kč

Porušení § 35 odst. 4

Nesplnění povinnosti mysliveckého hospodáře připravit statistické hlášení o honitbě.

**Zjištěno:** orgánem státní správy myslivosti při správní činnosti.

**Pokuta:** 500,- Kč

Bylo posouzeno jako přestupek podle § 46 odst. 1 přestupkového zákona

Porušení § 36 odst. 1 a 2

Nepředložení výsledků sčítání zvěře nebo plánů mysliveckého hospodaření uživatelem honitby

**Zjištěno:** orgánem státní správy myslivosti při správní činnosti.

**Pokuta:** od 1000,- až do 3 000,- Kč

Porušení § 41 odst. 1 a 2

Lov zvěře (zajíc, kňour, bachyně, jelen, srnec, kachny na rybníku v obci, liška) na nehonebních pozemcích bez povolení

**Zjištěno:** oznámení hospodáře, myslivecké strážce, vyšetřování policií na základě oznámení.

**Pokuta:** od napomenutí až do 7 000,- Kč

Porušení § 42 odst. 1

Lov zvěře (kuny, bažantů mimo bažantnici v lednu, lov slepic bažanta obecného mimo bažantnici) v době hájení.

**Zjištěno:** oznámení vlastníka nehonebního pozemku, vyšetřování policií na základě oznámení .

**Pokuta:** od 1000,- až do 6 000,- Kč

Porušení § 44 odst. 1

Porušení povinnosti držení příslušného počtu loveckých psů uživatelem honitby.

**Zjištěno:** kontrolou předloženého plánu mysliveckého hospodaření orgánem státní správy myslivosti.

**Pokuta:** od upuštění od pokuty až do 2 000,- Kč

Porušení § 45

Jednalo se o řadu přestupků porušením zakázaných způsobů lovu. Byly to zejména tyto případy:

Lov zvěře (jelen, kňour, bachyně) na naháňce jednotnou střelou do brokovnice.

Lov zvěře do želez.

Lov zvěře mimo dobu lovu.

Lov zvěře na pozemcích, kde současně probíhá sklizeň zemědělských plodin.

Lov zvěře na čekané z mysliveckých zařízení umístěných ve vzdálenosti menší než 200 m od hranic honitby

**Zjištěno:** policejním vyšetřováním na základě oznámení, oznámením myslivecké strážce, orgánem státní správy myslivosti při kontrole

**Pokuta:** od 200,- až do 25 000,- Kč

Porušení § 46

Účastník společného lovu nepředložil při kontrole doklad o povinném pojištění.

**Zjištěno:** policejní kontrolou, orgánem státní správy myslivosti při kontrole

**Pokuta:** napomenutí až 3 000,- Kč

Bylo posouzeno jako přestupek podle § 35 přestupkového zákona

Porušení § 49 odst. 1 Neoznačení ulovené zvěře plombou.

Porušení povinnosti označit ulovený kus spárkaté zvěře plombou, jak u uživatele honitby, tak u jednotlivých osob individuálně. V případě uživatele honitby (honební společenstvo nebo myslivecké sdružení) šlo o hromadné případy neoznačení třeba i 30 kusů zvěře v průběhu roku. V jednom případě, kdy se byl ulovený a neoznačený kus zapřen mysliveckému hospodáři. Výmluvy, proč nebyl ulovený kus spárkaté zvěře jsou

velmi pestré, od zapomenutí plomby, použití plomby vydané pro jinou honitbu a její následné sejmutí, protože v lístku o původu zvěře byla tato plomba předvyplněna, a mnohé další.

**Zjištěno:** K odhalení případů došlo při kontrolním srovnání evidence vydaných plomb a nahlášených počtů ulovené zvěře. V individuálních pochybeních přestupek zjistil myslivecký hospodář, myslivecká stráž nebo policie při běžné silniční kontrole.

**Pokuta:** byl až po uložení zákazu činnosti na dva roky a pokutu 20 000 Kč.

Přestupkové řízení bylo zastaveno v případech, kdy se prokázalo, že nalezený kus spárkaté zvěře není užitečnatelný.

#### Porušení § 51 odst. 2

Převážení ulovené zvěře neoznačené plombou nebo bez lístku o původu zvěře.

**Zjištěno: kontrola Policie ČR**

**Pokuta** 500,- až 10 000,- Kč

#### Porušení § 64

odst. 3 Uvedení nepravdivých údajů o honitbě. (včetně uvedení nesprávných údajů ve statistickém výkaze.

**Zjištěno :** OSSM podle spotřeby plomb a hlášení lovu

**Pokuta** 1 000,- až 6000 Kč též uváděno jako porušení § 36 odst. 1

odst. 4 Překročení normovaných stavů nesplněním plánu lovu.

**Pokuta** 20 000,- Kč

Přestupky podle přestupkového zákona

Porušení § 35 odst. 1 písm. f) podle přestupkového zákona, neoprávněný lov zvěře

- Lov dospělé samčí zvěře (kňour, daněk, jelen) bez povolení (respektive starší dvou let). Podle vyjádření orgánu státní správy myslivosti (podle § 36 odst. 5 zákona o myslivosti) byla povolena lovit pouze samičí věku a samci do dvou let.
- Lov naháňkou špatným zavedením střelců do cizí honitby.
- Lov zvěře (laň) bez povolení.
- Lov zvěře (muflon, liška) v cizí honitbě.
- Lov zvířete z farmového chovu (daněk) aniž by osoba provádějící lov byla mysliveckou stráží nebo mysliveckým hospodářem

**Zjištěno:** náhodnými svědky, mysliveckým hospodářem, na přehlídce trofejí

**Pokuta** od 500,- do 8000 Kč,- a dále zákaz činnosti na rok

K udělení pokuty podle přestupkového zákona za neoprávněný lov zvěře došlo zjištění při přehlídce trofejí. Bylo zjištěno, že pro uvedenou honitbu nebylo uživateli honitby povoleno lovit buď tento druh zvěře vůbec, nebo jen samce do věku 2 let. Zejména v případě prasete divokého, je tento případ častý. Rozpoznat věk zvěře jinak než podle tělesné hmotnosti je velmi obtížné. Je přitom potřeba vědět, jaké hmotnosti v jednotlivých věkových kategoriích tento druh zvěře v místních podmínkách dosahuje.

V této souvislosti je třeba zmínit, proč byla v případě prasete divokého zavedena kategorie *lončák*. Tato věková kategorie byla původně zřízena proto, aby při lovu selat byla jistá tolerance a nebyl trestán lov dospělé zvěře v případě mylného ulovení prasete divokého ve fyzickém věku nad 1 rok. Situace s touto zvěří v současnosti je navíc komplikována rozmnožováním tohoto druhu během celého kalendářního roku. Nelze tedy do konce března (kdy obvykle nastávalo metání selata a šlo tedy o věkový mezník valné většiny jedinců) u prasat menší velikosti předpokládat, že se jedná o jedince do dvou let věku (sele či lončák), tak jak tomu obvykle bylo v minulosti.

V případě ostatních druhů zvěře jde o nebezpečí tohoto přestupku, pokud se věk zvěře pohybuje na hranici dvou věkových tříd, nejčastěji první a druhé. Tato věková hranice je podstatná zejména s ohledem na vyjádření orgánu státní správy myslivosti k lovu zvěře, která nemá v dané honitbě určeny minimální a normované stavy. Bohužel v případech přestupků tohoto typu se většinou projevují nedobré mezilidské vztahy a často i myslivecká závist. Posouzení a případné tvrdé sankcionování těchto případů je na jednotlivých správních úřadech.

#### Porušení § 46 odst. 1 podle přestupkového zákona,

Tyto přestupky jsou již výše zařazeny mezi porušení zákona o myslivosti, jsou pokutovány podle tohoto ustanovení, neboť v zákoně o myslivosti sankce chybí.

- Porušení povinnosti myslivecké stráže prokázat se služebním odznakem a tím byl porušen § 15 odst. 1 zákona o myslivosti. Myslivecká stráž usmrcovala zdivočelá hospodářská zvířata a vlastníkovy se neprokázala odznakem myslivecké stráže. Vlastník zvířat přivolal policii a bylo zjištěno, že stráž nemá u sebe odznak.

- Nesplnění povinnosti mysliveckého hospodáře připravení statistického hlášení podle § 35 odst. 4 písm. d) zákona o myslivosti

Mezi případy, kdy se zastavilo řízení, protože skutek, o němž se vede řízení není přestupkem, byl i lov spárkaté zvěře naháňkou za použití zbraně – samonabíjecí kulovnice HERMEX, model CZH 2003 sport, ráže 7,62 x 39- podobné zbraní vojenské, vyráběné dřívě jako samopal vzor 58. Během řízení bylo prokázáno, že zbraň splňuje požadavky stanovené zákonem o myslivosti. Další neprokazatelné přestupky se týkali usmrčení koček, otrav psů jedy.

Podrobnější statistické vyhodnocení dalších charakteristik, jako je věk či pohlaví osob, výše pokuty, způsob zjištění a další nebylo možné zpracovat, protože některá rozhodnutí byla poskytnuta v tzv. anonymizované podobě a byl tím významně omezen počet těchto informací.

#### **7.2.5. Informace o trestné činnosti na úseku myslivosti, zejména pytláctví, získané z dalších zdrojů:**

**Zdroj informace:** Policejní ředitelství Bruntál

**Termín a místo činu:** Konec července 2005, honitba v k.ú. Valšov

**Charakteristika činu:** Nelegální lov vlka

**Stav situace:** zahájení úkonů trestného řízení ze spáchání trestného činu pytláctví, věc je v šetření, prokázáno laboratoří Akademie věd ČR, že šlo o vlka.

**Vzniklá škoda:** cca 50 000,- Kč

**Zdroj informace:** Správa Policie ČR Severomoravského kraje

**Termín a místo činu:** květen 2003, honitba v k.ú. Životice u Nového Jičína

**Charakteristika činu:** Nelegální lov laní (věk 4-5let) jelena evropského, v době hájení. Nedaleko místa činu byly nalezeny zbytky těl – hlavy, kůže, střeva a dělohy s vyvinutými plody.

**Stav situace:** zahájení úkonů trestného řízení ze spáchání trestného činu pytláctví, věc je v šetření, prokázáno laboratoří Akademie věd ČR, že šlo o vlka.

**Vzniklá škoda:** cca 50 000,- Kč

**Zdroj informace:** Internet Policie ČR

**Termín a místo činu:** 21.1. 2004 oblast Hradce Králové

**Charakteristika činu:** Policista Oblastního ředitelství SCPP Hradec Králové, myslivec, byl v nočních hodinách v lese a sledoval zvěř. Když pozoroval podezřelé vozidlo, které bezdůvodně jezdilo po okraji lesa a po chvíli z tohoto vozidla vyšla rána ze střelné zbraně, zavolal posily a pytlák začal pronásledovat. Policisté zajistili v autě tohoto muže nelegálně drženou loveckou zbraň s tlumičem, optikou a s přisvětlením, tedy zbraň speciálně upravenou pro pytláctví. Tento „lovec“ nebyl schopen předložit ani zbrojní průkaz, ani lovecký lístek. Muž byl předán dalším složkám policie a bylo mu sděleno obvinění z trestných činů nedovoleného ozbrojování a pytláctví.

**Stav situace:** zahájení úkonů trestného řízení ze spáchání trestného činu pytláctví, věc je v šetření,

**Zdroj informace:** Internetové stránky Policie ČR

**Termín a místo činu:** noc z 21. na 22.3. 2003 Obora Volský Žleb

**Charakteristika činu:** V soukromé oboře došlo v noci z 21. na 22. března ke střelbě a následující den majitel už mohl jen vyčíslit škodu. Pytláci si z obory odnesli zastřelený kus jelena Dybowského. Střelbou zranili jelena evropského, který byl později nalezen uhynulý a daňka skvrnitého, který musel být vzhledem k charakteru zranění sanitárně odloven. Tímto jejich jednáním vznikla majiteli přímá škoda 122 000,- Kč. Došlo však i k následné škodě, když otvorem v oboře uteklo několik dalších kusů spárkaté zvěře, poplašené nezvyklým děním v oboře.

Policistům netrvalo ani týden a pytláci byli odhaleni - 21letý muž z okresu Praha západ, student vysoké školy, a 41letý muž ze Svitavska. Oba kupodivu myslivci, oba organizováni v mysliveckých sdruženích. Seznámili se před třemi lety na honě a od té doby také udržovali styky. V pátek 21.3. 2003 se opět setkali a v alkoholovém opojení se společně dohodli, že si pojedou zastřílet. Starší z mužů si vzpomněl na uvedenou oboru svého známého, se kterým několik let v oboru myslivosti spolupracoval, a pozval kumpána na nelegální dobrodružství. Oba dva věděli, že je doba hájení a jedou lovit bez povolení. Motiv jednání byl u každého z nich zcela rozdílný. Zatímco mladší se chtěl pochlubit "pořádnou trofejí", starší slíbil dodat zvěřinu na jídelniček svého známého hostinského a přijít si tak na nějakou tu korunu. Přesněji na 5 500 Kč, které za chovného jelena obdržel.

Oba muži se k trestné činnosti doznali a policejní rada je obvinil z trestného činu pytláctví spáchaného ve spolupachatelství. Teď už mohou jen čekat, jaký trest jim vyměří soud.

**Stav situace:** zahájení úkonů trestného řízení ze spáchání trestného činu pytláctví, věc je v šetření. Podle dosažitelných informací došlo k vyrovnání vzniklé škody.

**Vzniklá škoda:** Poškozenému majiteli vznikla škoda v celkové výši nejméně 230 000,- Kč.

**Zdroj informace:** Internet Policie ČR

**Termín a místo činu:** Od 27.1. do 5.2. 2006 na železniční trati z Mořkova do Valašského Meziříčí

**Charakteristika činu:** Neznámý pachatel vsypal do kolejiště větší množství kaštanů pro zvěř. Takto nalákaná, zimou vysílená zvěř byla v několika případech sražena projíždějícím vlakem. Pytlák na místě zanechal vyvržené vnitřnosti a staženou kůži nejméně ze dvou kusů jelení a čtyř kusů srnčí zvěře. Tuto skutečnost nahlásil na policii revírník LČR.

**Stav situace:** zahájení úkonů trestného řízení ze spáchání trestného činu pytláctví, věc je v šetření,

**Vzniklá škoda:** dosud nezjištěna

**Zdroj informace:** Správa Policie ČR Středočeského kraje

**Termín a místo činu:** 18. června 2006, honitba v k.ú. Pacov u Říčan

**Charakteristika činu:** Na obvodní oddělení bylo předáno oznámení že na poli v uvedené lokalitě běhají dva muži a střelíjí na zajíce. Policejní hlídka vyjela tuto událost prošetřit a na místě zadržela dva muže ve věku 26 a 36 let. Byla zajištěna malorážka bez výrobního čísla s optikou a tlumičem a 29 nábojů.

**Stav situace:** zahájení úkonů trestného řízení ze spáchání trestného činu pytláctví a nedovoleného ozbrojování.

**Vzniklá škoda:** nevyčíslena

### **7.3. Rozdělení skupin vlastníků honebních pozemků jako držitelů a uživatelů honiteb**

V tabulce č. 13 jsou uvedeny výměry honebních pozemků ve vlastnictví skupin vlastníků.

Držitel honitby		Výměra honební plochy celkem (ha)	Výměra pronajaté honební plochy (%)	Podíl z celkové výměry honební plochy státu (%)
stát	LČR	1 126 143	80	16,5
	VLS	181 808	0	2,7
	PFČR	265 132	99	3,9
	MŽP	120 523	5	1,8
	celkem	1 693 606	69	24,8
honební společenstva		4 827 698	94	70,6
obce a města		94 053	57	1,4
fyzické osoby		97 227	40	1,4
ostatní		126 980	820	1,9
celkem ČR		6 839 564	85	100,0

Na základě těchto údajů lze dovozovat plošnou odpovědnost za řízení a kontrolu myslivosti na úrovni držitele honitby. Poměr podílu odpovědnosti se bude lišit podle toho, který z parametrů o hospodaření v honitbách zvolíme, například pokud budeme u skupin držitelů honiteb porovnávat počty normovaných stavů jednotlivých druhů zvěře. Agregované údaje jsou zjistitelné na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

## 8. Diskuse

Hlavní motivací pro vytvoření této práce byla snaha prospět myslivosti v České republice. Z tohoto důvodu jsem si před jejím vytvořením s ohledem na svou pracovní specializaci v oblasti státní správy myslivosti, položil dvě zásadní otázky:

**„Jsou současné metody kontroly v myslivosti dostatečné a efektivní?“**

**„Je současný systém řízení myslivosti lepší než předchozí a povede k rozvoji tradic a zvyků, prospěchu a trvalosti populací volně žijící zvěře jako součásti ekosystému?“**

Při vědomí složitosti problematiky se domnívám, že otázku kontroly a řízení myslivosti lze jen těžko posuzovat zcela odděleně, a proto i odpovědi na obě uvedené zásadní otázky se do značného rozsahu prolínají.

Současný systém kontroly v oblasti myslivosti dovoluje do určité míry odhalovat a postihovat porušování právních předpisů, zvyků a tradic. Provedená charakteristika mysliveckých právních předpisů z pohledu kontroly a řízení myslivosti ukazuje postupný vývoj v této oblasti a podle mého názoru většinou zdokonalování kontrolních mechanismů. Jako významné pozitivum ve vývoji kontroly lovu zvěře vidím skutečné zavedení povinnosti označování ulovené zvěře plombami, o nichž se jako o kontrolním opatření zmiňuje legislativní norma již v roce 1941 (Vládní nařízení č. 127/1941., o myslivosti). Z pohledu řízení lze za výhodnou patrně považovat i změnu struktury státní správy na územně menší celky. Na území obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který je co do výměry asi třetinový proti výměře okresu, se od úředníků správního orgánu dá předpokládat lepší znalost lokálních podmínek, snadnější a frekventovanější kontrolní a dozorová činnost a také citlivější posuzování lokálních problémů. Naproti vylepšením stojí i některá negativa. Významné oslabení postavení OSSM zejména při rozhodování o vývoji populací zvěře, vidím ve vývoji řízení myslivosti jako krok zpět. Stát sice v definici zákona o myslivosti deklaruje zvěř „jako obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi vyjmenovaných druhů volně žijících živočichů“, ale jeho možnosti v přímém rozhodování o vývoji populací zvěře jsou současným zákonem o myslivosti postaveny do roviny řešení již „rozběhnutých“ problémů, které vznikají prvotně již na úrovni držitelů honiteb, potažmo samotných vlastníků pozemků. V této souvislosti musím zaznamenat i jistý nesoulad mezi některými zájmy ochrany přírody a kompetencemi OSSM, které vedou ke vzniku vážných situací. Po státní správě myslivosti, respektive myslivcích, jsou pak požadována řešení problematických situací s některými, zejména chráněnými živočišnými druhy, které prioritně vznikají neúměrnou ochranou těchto druhů. Příkladem může být aktuální problematika kormorána velkého. Podle mého názoru je krokem zpět i legislativní omezení možností mysliveckého hospodáři usmrcovat mývala severního, psíka mývalovitého, norka amerického nebo nutrii říční a další vyhláškou stanovené zavlečené druhy živočichů v přírodě nežádoucí. Pokud je rozhodnuto, že je některý druh skutečně nežádoucí, dalo by se podle mého názoru očekávat, že počet osob, kterým je dána možnost usmrcování těchto živočichů, se spíše rozšíří než zúží. V brzké budoucnosti se patrně bude muset řešit například otázka omezování zavlečených druhů, jako je šakal nebo norek severoamerický, kteří se jako „invazní“ druhy mohou stát výrazně omezujícími faktory některých endemických druhů. Je potom otázkou, zda jedna myslivecká stráž na 500 hektarů bude schopna tuto regulaci zvládnout.

Výsledky zjištěných konkrétních porušení právních předpisů ukazují, kde a jak je myslivost poškozována a ukazují, kde je třeba učinit opatření ke zlepšení situace v této oblasti. Před navržením opatření a vyslovení závěrů jsem při vědomí výše uvedeného rozčlenil celou problematiku do několika oblastí.

Ústředními atributy, které jsou předmětem kontroly a řízení v myslivosti, jsou oblasti souhrnně obsahující především lov zvěře, péče o zvěř a myslivecké zvyky a tradice. Toto rozdělení vychází již z definice práva myslivosti zákonem. Předmětem zájmu z pohledu zlepšování kontroly a řízení by měly být všechny okruhy, nicméně s ohledem na častost porušování lze při současném nastavení systému myslivosti prohlásit za nejčastěji porušovaná právě pravidla a podmínky lovu a označování ulovené zvěře.

### **8.1. Lov zvěře**

Lov zvěře je jednou z nejvýznamnějších a také nejporušovanějších oblastí v myslivosti. Nelze předpokládat, že nějakým opatřením se podaří zastavit neoprávněný nebo nesprávně prováděný lov zvěře. Je možné ztížit podmínky pro nelegální lov a vytvořit systém, který zachytí a dokáže usvědčit co nejvíce případů. Při sledování vývoje kontrol lovu zvěře v průběhu vývoje právních předpisů v oblasti myslivosti pozorujeme zpravidla postupná vylepšení. Jako první omezení nastoupilo stanovení doby lovu pro jednotlivé druhy zvěře. Současně s tím jsou kromě policejních orgánů ustanovovány další osoby, které jsou oprávněny kontrolovat lov. Jednalo se o různě pojmenované „strážce“, kterým byly postupně rozšiřovány kontrolní pravomoci a zároveň jejich statut a ochrana. Ve výsledku má myslivecká stráž poměrně rozsáhlá oprávnění a zároveň požívá při výkonu své funkce ochranu veřejného činitele. Administrativní náležitosti opravňující osoby k lovu jsou lovecké lístky a později i povolenky k lovu. Současně s tímto legislativním opatřením pro lov nastupuje funkce správních orgánů, které před vydáním loveckých lístků prověřují, zda osoby, které chtějí provádět lov, splňují stupňující se požadavky ze strany zákonů. Dále jsou OSSM uděleny pravomoci kontrolovat podmínky lovu a sankcionovat porušení právních předpisů i v této oblasti. Institutem vydávání povolenky k lovu je vytvořen prostor pro uživatele honitby, aby sám rozhodl, komu povolí lov. Významným mezníkem z pohledu legislativních úprav lovu zvěře je vydání vládního nařízení č. 127/1941, o myslivosti, ze dne 31. března 1941. Je zde specifikováno pytláctví včetně výrazných postihů. Tímto nařízením jsou upraveny doposud neřešené otázky spojené s lovem zvěře. Jsou zde zejména definovány zakázané způsoby lovu zvěře, dohledávka za použití psů, lov na nehonebních pozemcích a letištích, je zaveden systém plánování lovu, evidence ulovené zvěře, poprvé je obsaženo zmocnění k možnému zavedení označování ulovené zvěře. Pro zajištění dodržování zvyků a tradic jsou zřízeny tzv. „čestné soudy“, které mohou v tomto ohledu zasahovat. Následující zákony a vyhlášky takto nastavený systém nadále využívají a pouze mírně ho upravují. Z dalších výrazných vylepšení je nutno zmínit zřízení mysliveckého hospodáře (zákon č. 225/1947 Sb.), jehož kontrolní a řídicí pravomoci jsou dalším vývojem stále výrazně posilovány. Myslivecký hospodář se postupně stává jedním z hlavních subjektů řízení a kontroly myslivosti. Jsou zavedeny dodací lístky na zvěř, které v návaznosti na evidenci lovu zlepšují kontrolu. Z pohledu kontroly a postihů neoprávněného lovu podle zákona č. 23/1962 Sb., o myslivosti, navíc působí chovatelské přehlídky. Kontrolní možnosti chovatelských přehlídek jsou posíleny povinností předkládat markanty. *Disciplinární senát* je orgánem myslivecké organizace a je oprávněný trestat pachatele při porušení zákonem stanovených podmínek pro lov. Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů, jako první zavádí plomby pro označování zvěře.

Jednotlivé historicky užívané způsoby řízení a kontroly lovu měly jistou účinnost. Zejména využívání markantů ve spojitosti se schvalovaným plánem lovu, evidencí ulovené zvěře a chovatelskými přehlídkami. Jako ideální doplnění toho systému se podle mého názoru nabízí využití povinného označování ulovené zvěře prostřednictvím plomb a lístků o původu zvěře.

Samotný nelegální lov, zejména individuální, je z pohledu kontroly velmi obtížně zachytitelný, byť chytení pachatele na místě činu je pro prokázání nejlepší. Pohyb osob při nelegálním lovu v honitbách, zejména v noční době, je poměrně značně utajen, nebo je jako „nelegální“ velmi těžko rozpoznatelný. Přistižení a zadržení u ulovené zvěře, jak dokládají získané rozsudky soudu, se podaří spíše výjimečně. Jde spíše o svědecké výpovědi dalších osob, které měli možnost pytláctví vidět a mohou pomoci pytláka usvědčit. Velmi důležité je pak zajištění stop na místě činu a provedení co nejefektivnějšího ohledání a zápisu.

Slabším článkem nelegálního lovu je přeprava ulovené zvěře. Je nutno přiznat, že pokud již není podezření na to, že je přepravována nelegálně ulovená zvěř, je přistižení tohoto případu spíše otázkou náhody při kontrole myslivecké stráže nebo silniční či jiné kontrole policie. (Zde je nutno poznamenat legislativní překážky s tím spojené. *Myslivecká stráž je oprávněna zastavit a prohlížet vozidla v případě podezření atd.* Není však uvedena v zákoně o provozu vozidel na pozemních komunikacích jako osoba, která je oprávněna vozidla zastavit. V praxi to znamená, že myslivecká stráž je schopna se prokázat odznakem a průkazem, nicméně pro řidiče jedoucího vozidla je to velmi obtížně identifikovatelný znak pro zastavení). V tomto směru je zcela zřejmě velmi důležitá vzájemná spolupráce mezi uživatelem honitby, mysliveckou stráží, státní správou myslivosti a policií. Velmi účinným prvkem kontroly je při přepravě plomba a lístek o původu zvěře. Policie nebo jiný kontrolní orgán může při absenci plomby, nebo jejím upravení velmi snadno odhalit případ porušení předpisů. Podle konkrétních případů je možné kvalifikovat tento čin od trestného činu až po přestupek řešitelný i napomenutím. Různá klasifikace těchto jevů bude popsána později. Pokud je plomba použita, stačí její číslo zapsat a dalším šetřením je možno ověřit její původ a pohyb. Jako příklad je uvedeno odhalení opakovaného použití plomby v kapitole výsledky.

Dalším slabým článkem může být způsob využití zvěřiny nebo i trofeje. Pokud je zvěřina prodána např. do restauračního zařízení, lze toto odhalit kontrolou dokladů, protože na tuto zvěřinu nemůže být vystaven legální dodací list ani plomba. Je známo, že toto je možné částečně obejít přidružením nelegálně ulovené zvěře k dodávce legálního nákupu, přičemž je zřejmé, že obě strany jsou si vědomy nelegálního počínání. Tento způsob jde však praktikovat pouze v omezeném množství. Zde je problémem nedůsledná kontrola například České zemědělské a potravinářské inspekce, která by měla zejména z účetních dokladů, počtu dnů, kdy byly pokrmy ze zvěřiny nabízeny a zásoby zvěřiny zjistit nákup nelegálně nabyté zvěřiny. Při spotřebě zvěřiny v domácnosti pachatele podobné problémy odpadají. Trofej z nelegálně ulovené zvěře, pokud bude předložena na výstavu trofejí, musí doprovázet údaje o lovcovi a honitbě. Pokud uvedená zvěř nefiguruje v hlášení o plnění plánu lovu a nekoresponduje s počtem a čísly použitých plomb, bude tento podvod snadno odhalen. Každý uživatel honitby navštěvuje výstavu minimálně při předání a převzetí trofejí a pokud někdo „vykáže trofej na cizí honitbu bez vědomí uživatele“, musí nutně dojít k prozrazení.

Před návrhem opatření je nutno uvést, že pokud se jedná o pytláctví v podobě zatajování ulovené zvěře myslivci ve vlastní honitbě pro jejich osobní potřebu bez vědomí uživatele honitby, je zde jednoduchá cesta k zavedení pořádku. Pokud na tom má uživatel honitby zájem, postačuje pouhé důsledné užívání plomb a jednoduchý vnitřní kontrolní řád. Myslivecký hospodář vydává plomby a z jeho strany je přísně vyžadováno hlášení vycházek a vystřelených ran. Každý ulovený kus je předkládán ke kontrole řádně označen plombou a povolenka je po odlovení vyznačeného počtu zvěře vrácena. Myslivci hlídají jeden druhého a pokud někdo z nich bude lovit bez povolení nebo plomby, může myslivecká stráž plnit svou povinnost a „pytlák ve vlastních řadách“ je potrestán podle zákona a navíc obvykle z řad mysliveckého sdružení vyloučen. Uživatelem honiteb

je například v roce 2002 v 75 % případů myslivecké sdružení a v 5 % honební společenstvo. Je tedy velmi snadno možno vyloučit nebo alespoň potrestat pytláctví tohoto typu a výchovný účinek řadu dalších potencionálních pachatelů odradí.

Pokud uživatel honitby chce tuto nelegální činnost provádět sám, vnitřní kontrolní mechanismy pochopitelně nefungují a musí nastoupit jiná úroveň kontroly.

Získané případy odsouzeného pytláctví v honitbě na spárkaté zvěři odpovídají typům pytláctví, tak jak je popsál Němec (2002). Autor nevěnuje speciální pozornost pytláctví drobné zvěře, proto zjištěné případy, jako je lov divokých kachňat do ruky, nebo ulovení divokého kačera při pytláčení ryb, se spíše vymykají začlenění do některé z uvedených skupin.

Většina zjištěných trestných činů pytláctví je provedena za účelem získání zvěřiny nebo v kombinaci získání trofeje a zvěřiny. Jen malý podíl případů je spáchán skupinou osob.

Veškeré výše uvedené kontroly lovu a ulovené zvěře jsou spíše administrativního či systémového charakteru. Pro fyzickou kontrolu podmínek lovu zvěře OSSM, nebo policií, je naprosto nezbytné využít terénních pochůzek. V případě společných způsobů lovu je možnost kontroly dosti značná, v případě individuálního lovu spíše náhodná či namátková. V každém případě je to činnost především časově, ale i technicky náročná. Nelze například opomenout, že společné způsoby lovu se ve valné většině konají ve dny pracovního klidu a individuální lov pak v časných ranních či večerních hodinách. Skutečná možnost provádění některých kontrol za současných personálně technických podmínek státní správy myslivosti, například kontrola dokladů nutných při lovu, ze strany správního orgánu je spíše nerealizovatelná. Úkoly kontroly pak místo OSSM přebírá především myslivecký hospodář, myslivecká stráž a policie.

Při vyhodnocování výsledků neoprávněného lovu, zejména statistických údajů, bylo možno porovnat celkové počty případů neoprávněného lovu. Výrazný podíl případů neoprávněného lovu ryb z celkového počtu případů je podle mého názoru dán zejména snadnější možností přistižení při tomto činu, neboť neoprávněný lov ryb lze provádět pouze u vodních zdrojů, jejichž celková výměra, přehlednost a dostupnost je v porovnání s celkovou výměrou, přehledností a dostupností honiteb snadněji kontrolovatelná. Dalším důvodem je frekventovanost tohoto činu, podmíněná zejména náročností výbavy nutné pro vykonání neoprávněného lovu. Lze jen těžko srovnávat pořízení rybářského prutu a navijáku bez jakýchkoliv oprávnění a legální nebo i nelegální nabytí lovecké či jiné střelné zbraně jako hlavního prostředku pro provozování pytláctví. Lze namítnout, že zvěř je neoprávněně lovena i za pomoci drátěných či ocelových ok. Výsledky zjišťování, ale i literatury, však tento způsob lovu vykazují pouze v řádech několika procent.

#### **8.1.1. Problematika oceňování zvěře, určení výše škody způsobené neoprávněným lovem zvěře**

Pro stanovení výše škody způsobené neoprávněným lovem zvěře nejsou k dispozici žádné oceňovací právní předpisy. Výše škody u samičí „netrofejové“ zvěře je většinou stanovena jako cena za zvěřinu. V případě samčí „trofejové“ zvěře je pak připočtena cena, která by byla účtována za poplatkový lov této zvěře. Musíme vzít v úvahu, že ceníky jednotlivých subjektů poskytujících poplatkový lov zvěře ve svých cenách předpokládají především lov zvěře určené k odstřelu, tedy zvěř „na vrcholu trofejové hodnoty“ nebo zvěř určená k odstranění z chovu pro určité nežádoucí vlastnosti. Nepočítá se tedy s lovem „chovatelsky hodnotné zvěře“, která je určena jako chovná základna. Pokud je odstraněn jedinec z této chovné základny, samotná cena za zvěřinu a poplatek za ulovení kusu podle ceníku nepostihuje v plné šíři skutečnou hodnotu



daného jedince. Specifikace „chovné hodnoty“ zatím nebyla provedena ani oceněna. Výzkumné práce vedené za tímto účelem nenašly zatím kvantifikovatelné parametry použitelné v běžné praxi. Chovnou hodnotu cenných jedinců se zatím nepodařilo vyjádřit tak, aby bylo možné ji ocenit, což konstatuje i Němec (2002) v souvislosti s nálezem upytlačeného jelena v Lánské oboře, kde cena za poplatkový lov tohoto jelena podle bodové hodnoty odpovídala 590 000 Kč. Objektivní stanovení výše škody způsobené uživateli honitby nelegálním lovem zvěře tedy prozatím není možné. Závěrem je třeba dodat, že oceňování zvěře v běžné praxi je velmi potřebné. Stanovení výše škody vzniklé uživateli honitby nelegálním lovem zvěře je jen jedním z příkladů, kdy je oceňování zvěře nutné. Zjištění ceny jednotlivých živočichů, jež jsou zvěří, je nutné například při obchodování s živou zvěří, při stanovení škody na zvěři, v případě živelných katastrof, otrav zvěře chemickými přípravky v zemědělství, působením mechanismů v zemědělství nebo dopravě.

### 8.1.2. Obecný problém klasifikace a trestání nelegálního lovu

Klasifikace trestné činnosti na úseku myslivosti na trestný čin nebo přestupek záleží na individuálním rozhodnutí orgánu, který tento čin posuzuje. Jak zaznělo z poznatků policejní praxe, jedním ze základních kritérií je výše způsobené škody, která často nedosahuje hranice 5 000,- Kč a to je důvodem pro někdy nedostatečnou pozornost věnovanou těmto případům. Je samozřejmě problém, kdo a jak posuzuje výši způsobené škody. Na základě získaných informací nelze konstatovat, že posouzení výše škody bylo vždy provedeno soudním znalcem z oboru myslivosti. Samotné posouzení škody jednotlivými znalci nezaručuje optimální posouzení této škody.

Na základě získaných informací lze konstatovat, že ač jsou mnohdy jednotlivé události velmi podobné, téměř totožné, je jejich posouzení a také potrestání velmi odlišné. Příkladem je porovnání situace, kdy byly při silniční kontrole policií ve vozidle nalezeny dva kusy vyvržené samičí jelení zvěře. Oba kusy nabyly označeny plombou pro označování ulovené zvěře, a přepravující osoba neměla u sebe ani lístek o původu zvěře. Podle mého názoru zcela zřejmé pytláctví. Naproti tomu myslivec v honitbě, kde běžně provozuje myslivost byl přistižen s uloveným, plombou neoznačeným srnčetem. Tento případ byl posouzen jako pytláctví, ten předchozí jako přestupek. Jedním z důvodů je skutečnost, že trestný čin pytláctví a přestupek v myslivosti podle přestupkového zákona má naprosto stejné znění, tedy : „kdo neoprávněně loví zvěř“

Jak je patrné z výsledků šetření (ze získaných rozsudků, či rozhodnutí), je plomba pro označování spárkaté zvěře jedním ze základních prvků prokazujících neoprávněný lov. Pokud není ulovená zvěř označena plombou, je zcela patrné porušení zákona o myslivosti. Podle posouzení odpovědných orgánů (Policie ČR, OSSM) je pak toto porušení kvalifikováno jako trestný čin pytláctví, nebo přestupek či jiný správní delikt. Jak ukazují výsledky, je klasifikace jednotlivých případů odlišná stejně jako potrestání či uložená opatření.

## 8.2. Péče o zvěř

Do této oblasti je pro účely mé práce zahrnuta většina činností spojených s myslivostí, kromě lovu. Kontrolní a řídicí činnost zde realizuje jak držitel (v případě pronájmu nájemce) honitby, tak správní orgán (kontrolní funkce myslivecké stráže je řešena v samostatné kapitole). Jedná se zejména o péči o zvěř, její klidové, krytové podmínky a zdravotní stav, příkrmování, provozování mysliveckých zařízení jako jsou krmelce, slániska, zásypy, napajedla, zařízení pro pozorování a odchyt zvěře, vypouštění zvěře, držení a výcvik loveckých psů a loveckých dravců a další činnosti.

Možnosti řízení a kontroly držitele honitby, při pronájmu honitby, jsou z pohledu možností daných zákonem o myslivosti charakterizovány v kapitole 6. Skutečné uplatňování řízení a kontroly je záležitostí důslednosti jednotlivých subjektů kontroly zřízených pro tyto účely, a kvality jimi využívaných nástrojů kontroly.

Problém základních fyzických kontrol OSSM (tedy především ORP) je velmi obtížně řešitelný bez změny personálně technických podmínek. Pro kontrolu velké většiny ustanovení zákona o myslivosti je nezbytně nutná terénní kontrolní činnost odpovědných zaměstnanců. Například pro kontrolu dodržování umístění mysliveckých zařízení pro lov zvěře na čekané ve vzdálenosti nad 200 metrů od hranice honitby znamená obejít hranice jednotlivých honiteb. Při průměrném počtu 28 honiteb na jeden městský úřad, průměrné výměře honitby 1200 ha a ideální délce hranice honitby kolem 12,5 km, by tato kontrola zahrnovala 350 km. Jednodušší situace by byla v případě kontroly provozování krmelců, zásypů, slanisk a napajedel, neboť zde je třeba, aby je uživatel honitby v rámci plánu mysliveckého hospodaření lokalizoval. Jen tyto dvě kontroly by bylo vhodné v průběhu roku patrně provést několikrát, alespoň u některých namátkově vybraných honiteb.

Poškozování nebo i úplné zničení mysliveckých zařízení, zejména posedů v honitbách, je častým problémem. Prokázání tohoto činu je však velmi obtížné. Nebezpečnost tohoto přestupku je přitom vysoká, neboť může dojít k těžkým úrazům nebo dokonce k ohrožení života osob provozujících myslivost. Případy nařezávání žebříků u posedů a kazatelen byly zveřejněny prostřednictvím sdělovacích prostředků včetně televize. Častý pobyt myslivců a zejména myslivecké stráže v honitbě významně pomůže odhalování, prokázání a potrestání tohoto přestupku. Medializace takto završených případů výchovně působí na veřejnost a může zabránit nebezpečným úrazům myslivců.

Umísťování mysliveckých zařízení v honitbě bez souhlasu vlastníka honebního pozemku může OSSM postihovat pouze v případě oznámení o porušení povinnosti již zmíněného souhlasu vlastníka pozemku. Nelze předpokládat, že správní orgán bude prověřovat udělení souhlasu u všech mysliveckých zařízení v honitbách své územní působnosti. Přestupek je to velmi řídký, přitom lze předpokládat, že v ostatních případech nejsou ze strany vlastníka pozemku námitky proti existenci mysliveckých zařízení. Dá se předpokládat, že vlastník honebních pozemků má o stavu svých pozemků trvalý přehled a případný nesouhlas s umístěním mysliveckého zařízení by byl správnímu orgánu rychle oznámen.

Už z těchto případů je zřejmé, že úkoly kontroly prováděné správním orgánem jsou za hranicí současných možností a z praxe je známo, že se řeší většinou až konkrétní případy na základě udání či stížností. Pro vytvoření představy možností technického vybavení jednotlivých městských úřadů stačí například skutečnost, že některé úřady z finančních důvodů neobjednaly pro zaměstnance vykonávající státní správu myslivosti ani uniformy státní správy. Ještě donedávna byly dokonce známy případy, kdy bylo problematické zpracování resortního statistického zjišťování prostřednictvím počítače, neboť příslušný zaměstnanec nemusel mít trvale k dispozici vlastní počítač. Tato technická vybavenost se naštěstí již zlepšila, ale lze spekulovat o možnostech její obnovy.

Kontroly související s běžnou úřední činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností jsou většinou prováděny důsledně. Příkladem je zjištění případů nesouladu počtu vydaných plomb pro označování zvěře a podaných hlášení o plnění plánu lovu zvěře. Případné nedostatky v činnosti těchto správních úřadů pak odhalí kontrola krajských úřadů.

### **8.3. Myslivecké tradice a zvyky**

Zákon o myslivosti v definici myslivosti také uvádí, že „myslivost je spolková činnost směřující k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků, jako součásti českého národního kulturního dědictví“. Porušování zvyků a tradic tento zákon o myslivosti neřeší.

V minulosti byly pro tuto oblast zřízeny některé instituty, jako například „Čestný myslivecký soud“, kterým byly prohřešky tohoto typu postižitelné ze zákona (Vládní nařízení č. 127/1941, o myslivosti). Další institucí, která byla zřízena v rámci organizační struktury myslivecké organizace (tedy nikoliv zákonem), jejímiž členy byli povinně všichni myslivci, byl „okresní disciplinární senát“, který měl možnost trestat myslivce nedbající tradic a zvyků. V současnosti je tedy otázka dodržování tradic a zvyků především v rukou uživatele honitby, případně organizace sdružující osoby provádějící myslivost. Další udržování zvyků a tradic je tedy odrazem působení nejvýznamnějších mysliveckých organizací, kterými jsou zejména Českomoravská myslivecká jednota, Řád svatého Huberta, Safari Club International, Asociace profesionálních myslivců nebo Českomoravská kynologická jednota.



Českomoravská kynologická jednota

#### **8.4. Myslivecká stráž**

Jak je uvedeno v kapitole 5.5.1.2.2. měla by myslivecká stráž být „prodlouženou rukou“ OSSM pro ochranu myslivosti a kontrolu dodržování zákona o myslivosti v honitbě. Myslivecká stráž však obvykle funguje jako „subjekt kontroly“ ve všech třech oblastech, tedy lovu zvěře, péči o zvěř ale i dodržování tradic a zvyků. Uživatel honitby by při volbě osoby, která bude navržena k ustanovení mysliveckou stráží, měl pečlivě zvážit skutečné kvality kandidátů. V rámci vnitřních pravidel uživatele honitby právě myslivecká stráž spolu s mysliveckým hospodářem dbá na dodržování mysliveckých zvyků a tradic.

Myslivecká stráž je podle zákona o myslivosti ustanovena za účelem výkonu ochrany myslivosti. Současný statut veřejného činitele pro mysliveckou stráž je spolu s jejími oprávněními funkční komplex. Oprávnění myslivecké stráže jsou pro účel ochrany myslivosti dostatečná. Účinnost práce mysliveckých stráží se pochopitelně zvýší s jejich větší aktivitou v honitbě a počtem mysliveckých stráží. Podle mého názoru je zákonem stanovený limit 1 stráž na 500 ha nevyhovující. Pokud má uživatel honitby zájem na ustanovení více stráží, mělo by mu to být umožněno.

V běžné praxi vykonává myslivecká stráž svoji funkci osamoceně. Na základě získaných informací v průběhu sběru dat bylo zjištěno, že myslivecká stráž je při své činnosti napadána (slovně i fyzicky) kontrolovanými osobami. Pokud zákon porušuje skupina osob, například plaší zvěř (bohužel se stává, že před společným lovem je někdy z plánovaných lečí vyháněna zvěř, nebo naopak do těchto lečí je naháněna zvěř ze sousední honitby), je velmi obtížné prokazování této činnosti, neboť zde pak stojí svědectví jedné osoby proti více osobám. Obdobná situace prokazatelně nastává v případě volného pobíhání psů v honitbě. Zde je pak tvrzení proti tvrzení, pokud si myslivecká stráž nepořídí dostatečné důkazy, nebo nevyužije zákonné možnosti spolupráce policie. Zákon dává myslivecké strážce možnost požadovat pomoc nebo součinnost orgánů policie, popřípadě obecní policie, pokud nemůže splnění svých povinností zajistit vlastními silami a prostředky. Dále v případě zadržení osoby, přistižené v honitbě při neoprávněném lovu, opravňuje přivolat orgán Policie České republiky. Způsob přivolání zákon neřeší. Spolupráce myslivecké stráže a policie na místní úrovni je velmi vhodná a pro účel ochrany myslivosti mimořádně přínosná. Úzkou spoluprací myslivecké stráže s místními policisty při prevenci a postihování trestné činnosti vidí jako nezbytnou i Němec (2002).

### **8.5. Myslivecký hospodář**

Myslivecký hospodář je jedním z nejdůležitějších kontrolních a řídicích subjektů na úrovni uživatele honitby a to nejen v oblasti lovu zvěře. Kvalita mysliveckého hospodaření v honitbě je skutečně odrazem přístupu mysliveckého hospodáře k řízení myslivosti. Jeho řídicí, ale i kontrolní schopnosti, se často nejlépe prokáží při organizaci a vedení společného lovu, nebo přikrmování zvěře. Stav mysliveckých zařízení je také jistým ukazatelem organizace a řízení myslivosti v honitbě. Uživatel honitby by při výběru osob navržených pro výkon této funkce, měl stejně jako v případě myslivecké stráže, dobře zvážit vlastnosti jednotlivých osob.

Myslivecký hospodář je osobou udržující trvalý kontakt, jak z OSSM, tak z osobami, které vykonávají myslivost v honitbě. Některé nedostatky systému řízení a kontroly v myslivosti lze nahradit kvalitou „lidského faktoru“. Myslivecký hospodář a myslivecká stráž by měli být oporou a pomocnou rukou pro OSSM a při dobré vzájemné spolupráci mohou při současné legislativní úpravě myslivosti provádět kvalitní výkon myslivosti především na zemní úrovni ORP.

### **8.6. Posuzování přestupků a jiných správních deliktů**

Zákon o myslivosti obsahuje řadu práv a povinností. Některá práva jsou v praxi překračována a některé povinnosti nejsou dodržovány. Klasifikace jednotlivých přestupků je však často odlišná. Každý úřad, policejní orgán, soudní znalec a soud posuzuje jednotlivé případy svým způsobem. Není třeba vše standardizovat, nicméně z praxe je známo, že pokud je řešen problém a je možnost se podívat na řešení tohoto nebo obdobného problému jiným řešitelem, může to usnadnit práci, rozšířit úhel pohledu na danou problematiku a ve svém výsledku pomoci rozhodnout se co nejlépe. Na základě získaných rozhodnutí o přestupcích a jiných správních deliktech (pokutách) je zcela zřejmé, že některé činy jsou posouzeny a potrestány na základě jiných ustanovení a jiným způsobem. Mělo by být možné, aby měly jednotlivé úřady či instituce možnost vidět řešení stejných problémů jinými orgány.

Příkladem je poměrně problematické posouzení ulovení prasete divokého staršího 2 let na společném lovu. Pokud je ulovena například samice prasete divokého starší 24 měsíců (což lze prokázat podle vývoje chrupu, podle poslední stoličky), lze tento přestupek klasifikovat jako:

- lov zvěře bez povolenky k lovu (podle § 41 odst. 1 zákona o myslivosti) a tedy přestupek podle ustanovení § 46 odst. 1 zákona o přestupcích, nebo
- neoprávněný lov zvěře podle ustanovení § 35 odst. 1 písm. f), nebo
- zakázaný způsob lovu (podle § 45 odst. 1 písm. u) zákona o myslivosti).

Problémem při řešení přestupků a jiných správních řízení je i kvalita práce jednotlivých městských úřadů. Jako nezanedbatelný fakt se ukazuje, že kvalitu přestupkového řízení zejména po procesní stránce, ale i konečné vyhotovení rozhodnutí ovlivňuje to, kdo ho vydává. Pokud je to tzv. „přestupková komise, která si pro odbornou pomoc přizve věcného odborníka, je obvykle toto řízení bez procesních pochybení i vlastní rozhodnutí se správnou klasifikací činu a důsledným prokázáním přestupku. Pokud vydává jednotlivá rozhodnutí věcný odbor, je výskyt nepřesností či pochybení častější. Odvolání do rozhodnutí městského úřadu řeší místně příslušný kraj. Ve většině případů, kdy rozhodnutím krajského úřadu bylo zrušeno rozhodnutí vydané městským úřadem, je to z důvodu, že nedošlo k dostatečnému zjištění skutečného stavu, nebylo dostatečně provedeno vyšetření a dokázání spáchaného přestupku nebo jiného správního deliktu, popřípadě došlo k procesním pochybením.

Dalším problémem vedených správních řízení o přestupcích či o uložení pokut je obtížnost prokázání skutkové podstaty činu. Ze zjištěných případů je zřejmé, že dokonalé prokázání

přestupků není vždy možné. Příkladem může být případ rušení zvěře jízdou na terénním motocyklu, což může být porušení zákazu podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o myslivosti. Je prokazatelné, že v tomto případě se nejedná o činnost při obhospodařování pozemků nebo činnost při návštěvě honiteb jako součásti krajiny. Velmi obtížné prokazatelné však je, že jízdou na motocyklu k rušení zvěře skutečně dochází. V teoretické rovině je zřejmé, že jízdou na motocyklu může dojít k rušení a plašení zvěře, vzniku nadměrného stresu, narušení pastevních cyklů, což může mít ve svém důsledku až úhyn zejména mláďat a slabších kusů. Prokázání je však problematické.

#### 8.7. **Sankce**

Zákon o myslivosti obsahuje povinnosti, které jsou obtížně vymahatelné, neboť nejsou postižitelné jako přestupek nebo jiný správní delikt podle zákona o myslivosti. Je možné pomocně využít ustanovení zákona o přestupcích, (příkladem je nevrácení odznaku myslivecké stráže po ukončení plnění funkce, nebo již zmiňovaný lov bez některého povinného dokladu) bylo by však podle mého názoru vhodnější veškeré povinnosti uložené zákonem, také tímto zákonem, v případě porušení sankcionovat.

## 9. Závěr

Zákon o myslivosti a jeho prováděcí předpisy stanoví rámec společensky vyžadovaných práv a povinností při provozování myslivosti v České republice. Definované povinnosti jsou ze strany právnických a fyzických osob porušovány, a to jak úmyslně, tak z nedbalosti. Úkolem této práce je při znalosti zákonných možností jednotlivých prvků řízení a kontroly myslivosti, při využití poznatků a informací z činnosti správních orgánů, rozsudků soudů, vedených přestupkových a jiných správních řízení, vyšetřování policie a ostatních zdrojů navrhnout taková opatření vedoucí ke zlepšení kontroly a řízení myslivosti, která dovolí odhalit a usvědčit co největší množství případů porušení právních předpisů v této oblasti. Záměrem této práce není komplexní návrh novely zákona, nebo dokonce formulování úplně nového zákona o myslivosti. Při vědomí obtížnosti legislativních změn právě v zákoně o myslivosti jsem se nicméně při navrhování opatření nevyhnul návrhům změn některých ustanovení zákona o myslivosti, které budou snad v příští novele zákona uplatněny.

V diskusi je provedeno rozčlenění na oblasti tématicky tak, aby bylo možno vytvořit návrhy opatření. V návaznosti na toto rozdělení navrhuji v jednotlivých oblastech řešení.

Vzhledem k víceleté praxi ve státní správě jsem si vědom současné nízké průchodnosti jakýchkoliv změn legislativy v oblasti myslivosti, přesto věřím, že je možné alespoň část navrhovaných opatření uplatnit v praxi a přispět tím k vylepšení kontroly a řízení myslivosti v různých úrovních a vylepšení bilance odhalování a objasňování trestné činnosti na úseku myslivosti v České republice.

### 9.1. Nelegální lov zvěře

#### 9.1.1. **Využití části M systému, databáze plomb ve vazbě na roční kontroly ulovené zvěře na chovatelských přehlídkách a využití tzv. „markantů“**

Neveřejná část M systému může být v části, kde jsou informace o plombách, jedním ze zásadních nástrojů pro odhalování a dokazování neoprávněného lovu zvěře. Tato evidence obsahuje čísla veškerých vydaných plomb v České republice. Databáze M systému je trvale a operativně plněna informacemi od výrobce plomb, kterému ORP a kdy byly plomby vydány.

V současné době funguje tento kontrolní systém takto: Pokud ulovená zvěř není označena plombou, došlo minimálně k porušení povinnosti označovat ulovenou zvěř a maximálně došlo k trestnému činu pytláctví.

Pokud je ulovená zvěř označena plombou a osoba má vyplněný lístek o původu zvěře a je podezření na nelegální lov zvěře, je třeba

- a) zjistit zda je použit správný druh plomby, (v případě podezření že jde o falzifikát, lze na základě speciálních ochranných prvků, které má ministerstvo zemědělství k dispozici, prokázat pravost plomby),
- b) zjistit, zda je plomba celá, a zda je na kus zvěře správně připevněna, tedy za Achillovu šlachu popřípadě za žebro. Poškozená nebo neúplná plomba nesmí být pro označování zvěře použita. O poškození nebo ztrátě plomby by uživatel honitby měl ve vlastním zájmu neprodleně informovat OSSM a měl by být zapsán protokol o ztrátě nebo poškození plomby. Do evidence vydaných a vrácených plomb by měl být proveden příslušný záznam.
- c) zjistit tahem za poutko plomby, zda upevňovací kleština pevně drží a nedochází k uvolnění plomby. Pokud plomba proklouzne, je možné ji opakovaně použít. V tomto případě je s největší pravděpodobností neoprávněně upravena pro opakované použití. Pouhá vizuální kontrola bezpečnostní kleštiny, případně rozbor soudního specialisty tento předpoklad potvrdí nebo vyvrátí. Doposud nebyl zjištěn případ vadnosti plomb z výroby a s ohledem na používání tohoto

systému plomb v jiném provedení a pro jiné účely ve více než desítkách milionů případů, se vadnost plomb nepředpokládá.

- d) pokud je vše v pořádku, lze využít čísla plomby. Toto číslo je jedinečné a při vstupu do databáze lze zjistit, komu a kdy byla plomba vydána. (Vstup do této databáze má v současnosti pouze Ministerstvo zemědělství). Místně příslušný ORP pak podle vedené evidence plomb a lístků zjistí, kterému uživateli honitby, byla plomba vydána. Z evidence plomb uživatele honitby se zjistí konkrétní osoba, které byla plomba přidělena a jestli nebyla již použita nebo nebyla zaprotokolována její ztráta, poškození nebo odcizení. Při podrobné kontrole informací z lístku o původu zvěře lze zjistit, zda ulovená zvěř byla ulovena osobou oprávněnou, zda plomba byla použita v honitbě, pro kterou byla vydána, zda nedošlo v honitbě k lovu zvěře, která nebyla uživateli honitby povolena lovit. Případy posouzené jako přestupky (neoprávněný lov zvěře podle ustanovení § 35 odst. 1 písm. f) přestupkového zákona) lze tímto snadno prokázat.

### 9.1.2. Zavedení kompletní evidence plomb do databáze M systému

Toto opatření lze realizovat dvěma způsoby a vyžaduje následné kroky:

První způsob – kombinace digitální a standardní komunikace

- a) Uložit OSSM (ORP) povinnost plnit databázi plomb M systému informacemi o použití, poškození či ztrátě plomb, které byly vydány uživatelům honiteb v jeho územní působnosti. Licencovaný přístup obcí k M systému je bez obtíží vyřešitelný.
- b) Uložit povinnost uživateli honitby povinně měsíčně sdělovat v hlášení o plnění plánu lovu čísla použitých plomb (pro tento účel použít oddělené spodní části lístku o původu zvěře). V hlášení o plnění plánu lovu musí být uvedena jak zvěř ulovená podle plánu, tak zvěř ulovená „mimo plán“, tedy i ulovení jedinců druhů zvěře, pro které nejsou stanoveny v honitbě normované a minimální stavy zvěře a které jsou uloveny po vyjádření orgánu státní správy myslivosti podle ustanovení § 36 odst. 5 zákona o myslivosti, nebo které jsou uloveny po povolení ve zvláštních případech (§ 39 - snížení stavů zvěře a zrušení jejího chovu, § 40 povolení lovu mimo dobu lovu, § 41 povolení lovu na nehonebních pozemcích).

Druhý způsob – využití elektronické cesty.

- a) Zavést na ORP povinné používání evidence plomb v digitální podobě. V ideálním případě uložit povinnost vedení této evidence v digitální podobě i uživateli honitby. Pak by bylo možné využít elektronického přenosu dat a vyřešit tím veškerou běžnou povinnou administrativní komunikaci mezi uživatelem honitby a orgánem státní správy myslivosti jako je evidence loveckých psů, evidence mysliveckých zařízení, plány mysliveckého hospodaření, rezortní statistické zjišťování, případně další.
- b) Uložit povinnost uživateli honitby v měsíčních plněních plánu lovu povinně sdělovat čísla použitých plomb (pro tento účel použít oddělené spodní části lístku o původu zvěře) V hlášení o plnění plánu lovu musí být uvedena jak zvěř ulovená podle plánu, tak zvěř ulovená „mimo plán“, tedy jedinci druhů zvěře, pro které nejsou stanoveny v honitbě normované a minimální stavy zvěře a které jsou uloveny po vyjádření orgánu státní správy myslivosti podle ustanovení § 36 odst. 5 zákona o myslivosti nebo podle § 39 (povolení lovu v mimořádných případech).

- c) Po zavedení elektronicky vedené evidence uložit OSSM (ORP) zpětně plnit databázi plomb M systému informacemi o použití, poškození či ztrátě plomb vydaných tomuto úřadu pro honitby v jeho územní působnosti.

#### **9.1.3. Umožnění orgánům Policie ČR efektivně čerpat informace z M systému**

Pro účinnou spolupráci je třeba povolit vstup vybraným orgánům Policie ČR do neveřejné části M systému, například operačním důstojníkům. Při kontrole ulovené zvěře se hlídka policie dotáže operačního důstojníka na konkrétní číslo plomby a lustrací se zjistí případné nesrovnalosti a pokud není plomba využita v souladu s právními předpisy, je možné učinit další potřebné kroky. Tento systém navíc předpokládá dobrou informovanost všech policistů včetně příslušníků městské a Vojenské policie o vzhledu a funkci plomby pro označování zvěře a lístku o původu zvěře. Z tohoto důvodu je třeba kontaktovat všechny policejní školy a navrhnout vhodně připravený informační materiál ve smyslu výše uvedeného postupu k zařazení do studijního plánu. Policisty, kteří již jsou ve službě, je možno informovat například cestou Závazného pokynu policejního prezidenta, Věstníkem Ministerstva vnitra, nebo Rozkazem ředitele zprávy. Obecně by měla nastat lepší spolupráce OSSM, orgánů policie a myslivecké stráže na místní úrovni. Tato spolupráce především z důvodů preventivního působení a důslednějšího vymáhání zákona o myslivosti by měla být projednána na úrovni hlavních řídicích orgánů. Dojednané závěry, především způsoby operativní komunikace na místní úrovni, by měly být v praxi uplatněny.

#### **9.1.4. Informovat Českou zemědělskou a potravinářskou inspekci**

O systému evidencí a systému označování ulovené zvěře je třeba informovat Českou zemědělskou a potravinářskou inspekci a umožnit tak důslednou kontrolu například u skupiny konečných spotřebitelů zvěřiny, jakými jsou obchody a restaurace. V případě potřeby umožnit této inspekci čerpat informace z M systému.

#### **9.1.5. Využití M systému jako databáze případů zejména porušování zákona o myslivosti.**

Navrhují v neveřejné části M systému vytvořit databázi trestných činů, přestupků a jiných správních deliktů tak, aby přihlášený účastník s udělenými přístupovými právy (OSSM, orgány policie, soudy, soudní znalci, případně další subjekty) mohl vkládat zjištěné případy a nahlížet do ostatních vložených případů. Systém by měl být schopen dělat průběžně statistiku a vyhodnocení jednotlivých typů případů. Tato databáze by jako pomůcka zkvalitnila všem oprávněným účastníkům práci a zároveň by průběžně dovolila hodnotit kvalitu či účinnost jednotlivých opatření. V neposlední řadě by jistě některé případy a jejich řešení vyvolaly diskusi, která by svým důsledku přinášela neustálá zlepšení.

Uvedený systém by mohl obsahovat i například znalecké posudky, postupy vyšetřování, zkušenosti nebo poznatky z vedení řízení nebo vyšetřování.

Není třeba zvlášť zdůrazňovat, že navrhovaná databáze by byla vedena v jistém způsobem anonymizované podobě zejména z důvodu ochrany individuálních a citlivých údajů.

#### **9.1.6. Roční chovatelské prohlídky za použití kontroly hlášeného lovu podle tzv. „markantů“**

Jako „markanty“ lze souhrnně označit části těla ulovené zvěře, které je třeba předložit jako identifikovatelný doklad o skutečném ulovení daného kusu zvěře. Nejvhodnějším markantem je u trofejové spárkaté zvěře celá lebka a u netrofejové pak celá spodní



čelist nebo její jedna polovina (musí být ale jednotně využívána například levá). Na ročních chovatelských přehlídkách pak OSSM provede kontrolu předložených markantů z ulovené zvěře proti hlášení o lovu zvěře. Markanty je třeba následně znehodnotit např. provrtáním spodní čelisti a u trofejí pučnice.

#### 9.1.7. **Dodatečná opatření**

Po zavedení kompletní evidence plomb do M systému novelou vyhlášky výrazně změnit podobu plomb – tvarem či barvou, vynulovat číslování plomb a tím odstranit možné chyby z předchozího vedení evidence plomb.

Prostředkem pro uskutečnění navrhovaných opatření je novela zákona o myslivosti. Novelou zákona o myslivosti by musely být uloženy jednotlivé povinnosti ve smyslu navrhovaných úprav.

Vylepšení současného stavu

Návrh tohoto opatření usnadní odhalování a dokazování většiny zjištěných přestupků v oblasti označování zvěře včetně trestného činu pytláctví. Bylo by tak možné kontrolovat namátkově nebo úplně veškerou ulovenou zvěř při silničních kontrolách. V případě kontrol (namátkových, periodických nebo plošných) orgány státní správy myslivosti by byla zjištěna všechna pochybení uživatele honitby i fyzických osob provádějících lov zvěře. Pochopitelně nemůže tento systém trestnou činnost v této oblasti odstranit.

## **9.2. Personálně technické opatření pro orgány státní správy myslivosti v případě řešení problematiky kontroly a řízení péče o zvěř**

Personálně technické vybavení jednotlivých úřadů je dáno jejich finančními podmínkami a lze je jen obtížně diktovat bez zajištění finanční podpory. Při návrhu opatření jsou tato omezení částečně zohledněna.

Pro řešení personálních problémů ve státní správě myslivosti navrhuji vyčlenit jeden plný pracovní úvazek, tedy jednu osobu pro výkon této funkce. Této osobě by mělo mít zajištěno dostatečné technické zázemí a vybavení pro vykonávání zákonem stanovené dozorové, kontrolní a sankční činnosti. Jako jeden ze základních požadavků na vzdělání, kromě zkoušek odborné způsobilosti pro státní správu, je třeba stanovit podmínku složení alespoň „základních“, zkoušek z myslivosti. Zlepšení technických podmínek a dalšího vybavení je závislé na finančních prostředcích úřadů, nicméně je nutné. Při stávající počítačové technice se jako reálné řešení ukazuje zajištění softwarového vybavení z prostředků ministerstva. Jedná se o rozšíření současného programu pro zpracování resortního statistického zjišťování a formou multilicence je zajistit pro všechny krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Je tím navíc odstraněn problém kompatibility dat s již citovaným M systémem.

Vhodným řešením procesních pochybení a nedostatků ve vedených řízeních je na základě zjištěné úspěšnosti odvolání doporučit řešení přestupků a pokut prostřednictvím „přestupkových komisí“. Jednotlivé chyby se tím omezí na minimum a orgán státní správy myslivosti vystupuje pouze jako věcný odborník. Vytvořením vhodného personálního obsazení a technického vybavení by měl příslušný úřad zajišťovat bezpečnost například proti finančnímu postihu v případě soudního sporu o nesprávném úředním postupu.

### **9.3. Problematika oceňování zvěře, určení výše škody způsobené neoprávněným lovem zvěře**

Jako možná řešení navrhuji následující možnosti nebo jejich kombinace

- a) vytvoření obecného systému pro oceňování zvěře, základem je cena za zvěřinu, chovnou hodnotu zvěře stanovit podle trofejové hodnoty a kvality v dané oblasti.
- b) iniciovat diskusi soudních znalců v oboru nad jednotnou metodikou při oceňování zvěře. Podle praktických zkušeností znalců může dojít k vytvoření pravidel a postupů pro oceňování zvěře.
- c) pro stanovení ceny zvěře využít náklady spojené se zajištěním kusu zvěře obdobných „parametrů“, jako byla zvěř odejmutá z přírody. Do nákladů lze tedy započítat zejména nákup a transport zvěře, výstavbu aklimatizačního zařízení v místě vypuštění zvěře zpět do přírody, veterinární péči spojenou s těmito operacemi.
- d) Vytvoření paušálních přepočítávacích koeficientů, které budou stanoveny na základě empirických zjištění. V těchto koeficientech by měla být zohledněna tělesná hmotnost jedince, jeho věk, zdravotní stav případně další parametry.

### **9.4. Obecný problém klasifikace a trestání nelegálního lovu**

Úpravu legislativy realizovat takovým způsobem, že bude možné snadno odlišit trestný čin pytláctví od přestupku na úseku myslivosti podle přestupkového zákona. Konkrétní paragrafové znění by zcela jistě bylo výsledkem rozsáhlých meziresortních jednání a to jak po stránce věcné, tak legislativní. Podle mého názoru by bylo vhodné přestupek v myslivosti (nelegální lov zvěře) umístit přímo a pouze do zákona o myslivosti.

### **9.5. Myslivecká stráž**

Povolit v zákoně o myslivosti ustanovení více stráží než jednu na 500 ha, pokud o to bude mít uživatel honitby zájem, a zvýšit tím možnost kontrol v honitbě. Alternativní možností je udělit veškerá práva myslivecké strážce i mysliveckému hospodáři, který je rovněž osobou frekventovaně se vyskytující v honitbě.

Zvážit začlenění prvků efektivní spolupráce a možnosti komunikace mezi mysliveckou stráží a orgány policie zejména při podezření na pytláctví do programu vzdělávání policistů, a tím založit základy dobré spolupráce ji od základu.

Upravit legislativu silničního provozu takovým způsobem, aby myslivecká stráž byla oprávněna zastavovat vozidla na účelových komunikacích v honitbě. Je třeba doplnit mysliveckou stráž do seznamu osob oprávněných zastavovat vozidla a vhodným způsobem definovat, jak se zastavování vozidel v praxi bude provádět.

### **9.6. Porušování zvyků a tradic**

Porušování zvyků a tradic může postihovat uživatele honitby v rámci vnitřních předpisů. Většina mysliveckých zvyků a tradic je založena na racionálním základě s funkčním opodstatněním. Tyto důvody jsou platné i v současnosti. Právní vymahatelnost těchto zvyků na základě zákona o myslivosti není možná a většinou je jejich dodržování dokladem myslivecké příslušnosti a někdy doslova „životním stylem“. Lze však doporučit, aby v případě závažného porušování mysliveckých tradic a zvyků, ale i společenských pravidel či poškozování dobrého jména myslivosti, byla přijata mysliveckou organizací vhodná opatření, včetně možného vyloučení z organizace a zbavení všech členských výhod. Významný dopad toto vyloučení sice nemusí mít, ale v případě opakování „společensky nevhodného“ chování nemůže být tento jedinec spojován s mysliveckou organizací.

### **9.7. Další legislativní opatření – doplnění sankcí**

Současná horní hranice některých sankcí plně využívána a výchovný efekt je nedostačující. Navrhuji proto stanovit nejnižší hranici pro jednotlivé přestupky a jiné správní delikty. Pro uvedení jednotlivých opatření do plné funkčnosti je naprosto nezbytné jednotlivé navržené povinnosti začlenit do ustanovení sankcí v zákoně o myslivosti. V této souvislosti by bylo ideální doplnit sankce i pro ostatní uložené povinnosti, které v tuto chvíli zákon o myslivosti ukládá, ale není možné je vymáhat.

Závěrem lze shrnout, že současný systém kontrol je vývojově vyspělý, nicméně pro plnou funkčnost by bylo vhodné jej doplnit o některé prvky, které jsou navrženy v opatřeních obsažených v kapitole Závěr. Řízení myslivosti z pozice státu je proti předchozí právní úpravě výrazně oslabeno, přesto lze bez razantní změny zákona využít opatření, která by napomohla k udržitelnosti myslivosti. Vzhledem k získaným informacím a poznatkům je možno zvážit návrh dvou skupin opatření. První skupinu tvoří opatření označitelná jako *systémově legislativní*, která předpokládají především rozšíření stávajících evidencí plomb a lístků o původu zvěře a zavedení využití tzv. „markantů“ při ročních kontrolách ulovené zvěře. Druhou skupinou opatření pak jsou tzv. *personálně technická* opatření a týkají se především orgánů státní správy myslivosti a jejich technických možností. Pro realizaci některých opatření je potřeba úprava legislativy v oblasti myslivosti.

## 10. Summary

The task of this PhD thesis entitled "Determination and Evaluation of Control Methods for Game Management in the Czech Republic" is to describe the former and contemporary system of verification of game management on the territory of the Czech Republic and to find out where and how the lawbreaking occurs and then to design the improvement of the system, its verification and method of management with the objective to make lawbreaking difficult and to immediately detect any eventual case of its occurrence.

The initial legal regulations have governed the game management since the end of the first millennium. In the part of the thesis describing older jurisdiction of game management, the individual marginal laws are characterized from the viewpoint of control and game management. Chronological register of legal regulations from this area is a part of this work. The contemporary legal regulation is the Act No. 449/2001 Coll. of game management as amended. The analysis of verification problems and the enforcement of contemporary law of game management is treated separately.

Further, the objective of this thesis is to register the most frequent ways of the law circumvention and breach of rights and duties as set up by legal regulations in sector of game management by utilizing the experience of court judgements, transgression committees at municipal offices, activities of state administration bodies for game management, the Police of the Czech Republic, eventually by other sources like press media, Internet, investigative or judicial files, verbal messages of police investigators, but also information from the statistics filed by the Ministry of Justice and the Ministry of the Interior as well as the police statistics.

During the doctorate studies information have been retrieved about cases of law-breaking in the sphere of game management. Information about poaching (25 cases), malpractice (1 case) transgression and imposing of a fine (221 cases) were collected during a period of four years in the area of game management. The most frequently detected cases of violation include unlabelling of game (19%), then dogs at large in the hunting ground (15%), unauthorized hunting (13%), hunting during the period of protection (13%) and hunting in the close season (10%). In the results of this work the share of responsibility of hunting ground holder-groups is given in proportion to the size of hunting area in the Czech Republic. The biggest share (71 %) has hunting guild and then the state (21%).

One of the significant contributions of this work may be laying the foundation for creation of transgression and crime register. This register may serve as a tool and information material for state administration bodies. Completion of hunted game marking system with record keeping will significantly support especially the verification of game hunting. The feasible approach for creation of the mentioned register and effective exploitation of records is the utilization of internet portal of *Game management information system*. This portal is established as a source of information for the needs of the State Administration bodies, game management (licensed access), also accessible to the public and is operated by „The Forest Management Institute“.

In conclusion, the thesis suggests measures how to improve the verification and control of the game management. The measures are divided into three groups. As for the issue of game hunting it is suggested to complete the hunted game marking system by the "marcant" - a tag with a seal which clearly assigns an animal to a species. The checking system is upgraded with a complete game marking seal evidence, which will be accessible to the police through so called M System. This system is established as an information system for the needs of the State Administration bodies, game management section and should also serve to the police of the Czech Republic in discovering and evidence of poaching. Register of transgression and imposed fines run on game management information system would help all state administration bodies according to the proposal. Further recommendation is a suggestion

to create the hunted game evaluation system. For management and verification improvement by means of State Administration bodies, game management, is a suggestion for the change in technical staffing. It is recommended to create one working place and secure the technical equipment for adequate fulfillment of control management tasks as required by the Game Management Act.

Úkolem práce nazvané "Stanovení a vyhodnocení kontrolních metod pro řízení myslivosti a mysliveckého hospodaření v České republice" je popsat dřívější a současný systém kontroly a řízení myslivosti na území České republiky. Zjistit kde a jak je zákon porušován a navrhnout zlepšení systému kontrol a řízení, aby bylo porušování ztíženo a pokud k němu dojde, aby bylo odhaleno.

První právní předpisy upravují myslivost již na konci prvního tisíciletí. V části práce věnované starším zákonům o myslivosti jsou jednotlivé mezní zákony charakterizovány z pohledu řízení a kontroly myslivosti. Součástí je i seznam chronologicky seřazených právních předpisů z této oblasti. Současným právním předpisem je zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů. Rozbor problematiky kontroly a řízení současného zákona o myslivosti je proveden samostatně.

Dále je cílem práce podchytit nejčastější způsoby obcházení a porušování práv a povinností stanovených právními předpisy na úseku myslivosti využitím poznatků z rozsudků soudů, přestupkových komisí městských úřadů, činnosti orgánů státní správy myslivosti, Policie České republiky, případně dalších zdrojů jako jsou běžný tisk, internet, vyšetřovací či soudní spisy, ústní sdělení vyšetřovatelů policie, ale i informace ze statistik vedených Ministerstvem spravedlnosti a vnitra a policejních statistik.

Během doktorandského studia byl prováděn sběr informací o případech porušování zákona o myslivosti. Informace o pytláctví (celkem 25 případů), zneužití pravomoci veřejného činitele (1 případ) přestupcích a uložených pokutách (celkem 221 případů) v oblasti myslivosti jsou shromážděny za období čtyř let. Nejčastějšími zjištěnými přestupky jsou neoznačování zvěře (19%), volné pobíhání psů v honitbě (15%), neoprávněný lov zvěře (13%), lov zvěře v době hájení (13%) a lov zvěře zakázaným způsobem (10%). Ve výsledcích práce je uveden podíl odpovědnosti skupin držitelů honiteb podle podílu plošné výměry honební plochy v České republice. Největší podíl (71 %) mají honební společenstva a potom stát (21%).

Jedním z významných přínosů práce může být položení základu pro vytvoření rejstříku přestupků, popřípadě trestných činů, sloužícího jako pomůcka a informační materiál pro orgány státní správy myslivosti. Doplnění systému označování ulovené zvěře a vedených evidencí významně podpoří zejména kontrolu lovu zvěře. Reálnou cestou pro vytvoření jmenovaného rejstříku a efektivního využívání evidencí je využití internetového portálu *Informačního systému v myslivosti*, který je zřízen jako informační zdroj pro potřeby orgánů státní správy myslivosti (licencovaným přístupem) i veřejnosti a provozován Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů.

V závěru práce jsou navržena opatření ke zlepšení kontroly a řízení myslivosti. Tato opatření jsou rozdělena do třech skupin. V otázce lovu zvěře je navrženo především doplnění systému označování ulovené zvěře plombou a lístkem o původu tzv. „markantem“ který jasně prokazuje ulovení jedince příslušného druhu zvěře. Kontrolní systém je pak obohacen o využití kompletní evidence plomb, která bude přístupná i policii prostřednictvím tzv. M systému. M systém je zřízen jako informační zdroj pro potřeby orgánů státní správy myslivosti a měl by sloužit potřebám Policie ČR pro odhalování a dokazování pytláctví. Rejstřík přestupků a udělených pokut, provozovaný na M systému by podle návrhu měl pomoci v práci všem orgánům státní správy myslivosti. Dalším doporučením je návrh vytvoření systému pro oceňování ulovené zvěře. Pro zlepšení možností kontroly a řízení prostřednictvím orgánů státní správy myslivosti je navržena změna personálně technického zabezpečení pro výkon této funkce. Je doporučeno pro myslivost vytvořit jedno pracovní místo a zajistit její technické vybavení pro dostatečné plnění kontrolních a řídicích úkolů, které ukládá zákon o myslivosti.

## **10. Seznam použité literatury**

- Brož, V., 1975:** Myslivci a paragrafy, Státní zemědělské nakladatelství Praha, str. 7
- Brož, V., 1977:** Myslivecké předpisy v praxi, Státní zemědělské nakladatelství Praha, str. 147, 153
- Dyk, A., 1941:** Malá myslivost, Novina v Brně. str. 242-244
- Hromas, J. a kolektiv, 2000:** Myslivost, Matice lesnická, Písek, str. 34 - 57,
- Komárek, J. 1945:** Myslivost v českých zemích, Čin, tiskové a nakladatelské družstvo v Praze, str. 76-78
- Ministerstvo zemědělství, 1994:** Lesnický slovník naučný, díl I str. 404, díl II str. 254
- Ministerstvo zemědělství, Oddělení myslivosti a Rembrandt s.r.o., 2005:** Myslivost v České republice, Rembrandt, str. 6.
- Němec, M., 2002:** Postup policie při odhalování, vyšetřování a předcházení pytláctví. Policejní akademie České republiky
- Novák, R., 1996:** Doktorská dizertační práce na téma: "Vývoj a perspektivy myslivecké legislativy na území ČR", str.2, 16,
- Druckvo, spol. s.r.o., 2006, Penzum, základy znalostí z myslivosti, str. 64-69**
- Sbírka zákonů:**
- Zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění zákonů č. 320/2002 Sb., a č. 59/2003 Sb.**
- Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (konečné znění) Změny: 146/1971 Sb., 96/1977 Sb., 143/1991 Sb., 270/1992 Sb., 289/1995 Sb., 166/1999 Sb., 238/1999 Sb., 132/2000 Sb.**
- Zákon č. 225/1947 Sb., o myslivosti, ve znění zákonů č. 116/1949 Sb., č. 122/1951 Sb. a č. 105/1951 Sb.**
- Vládní nařízení č. 127/1941, o myslivosti,**
- Zákon č. 98/1929 Sb.,** kterým se doplňují a částečně mění některá ustanovení honebně-policejní, zejména o hájení zvěře.
- Svatek, V., 1956:** Příručka mysliveckého práva, Státní zemědělské nakladatelství Praha, str. 99-102
- Sivestris, spol. s.r.o., 1999:** Prostředky a podmínky pro kontrolu lovu zvěře v České republice.
- Vach, M. a kolektiv, 1997:** Myslivost, Silvestris, str. 406
- Zákon č. 49/1866 českého zemského zákoníku,** Honební zákon pro Čechy ze dne 1. června 1866, č. 49, ve znění zákona ze dne 21. února 1870, čís. 15 z. z., čís. patentu ze dne 29. prosince 1915, čís. 83 z. z., zákona ze dne 24. července 1919, čís. 445 Sb. z. a n. a vládního nařízení ze dne 5. října 1929, čís. 560 Sb. z. a nař.
- Zeis, E. , 1937:** Zákony lesní, honební, rybářské, a o ochraně výroby zemědělské, str. 663-691

Česká zemědělská univerzita v Praze  
Fakulta lesnická a environmentální



**Stanovení a vyhodnocení kontrolních metod pro řízení myslivosti  
a mysliveckého hospodaření v České republice**

**Determination and Evaluation of Control Methods for Game  
Management in the Czech Republic**

**Dodatek kapitoly 5 a 8 doktorandské disertační práce  
Řízení a kontrola lovu a myslivosti v zahraničí a na mezinárodní úrovni**

**Obor studia: Myslivost**

**Praha, 2006**

**Ing. Martin Žižka**



## Doplnění kapitoly 5

### 7.3. Řízení a kontrola myslivosti v zahraničí a na mezinárodní úrovni

Ve většině států světa nelze mluvit o myslivosti ve smyslu pojetí států střední Evropy. Velmi často je prováděn pouze lov, případně ochrana volně žijících živočichů. Kontrola a řízení lovu je ve státech světa prováděna na různé úrovni a v různém rozsahu.

Každý stát upravuje myslivost nebo lov národními předpisy. Cílem této práce není podrobnější charakteristika právních úprav problematiky myslivosti, resp. lovu v jednotlivých státech světa. Pro úplnost a možnost srovnání jsou některé příklady řízení a kontroly především v oblasti lovu v redukovaném rozsahu dále uvedeny.

#### 7.3.1. Kontrola a řízení myslivosti v zahraničí

Systém podobný našemu systému mysliveckého hospodaření prováděný ve státech jako je Německo, Rakousko, Polsko, Slovensko, Maďarsko, je principiálně nesrovnatelný s regulací lovu ve většině ostatních států světa. Přístup středoevropských států k myslivosti je velmi odlišný od ostatních států. Slova „myslivost“ nebo „myslivec“ jsou ve světě vůbec velmi obtížně vysvětlitelná.

Federace sdružení mysliveckých organizací Evropské unie (Fédération des Associations de Chasseurs de l'Union Européenne, zkratka FACE) rozděluje pojetí lovu v členských státech do 4 základních skupin. Těmito skupinami jsou:

- skupina států severní Evropy, kde je prováděn klasický lov za účelem získání zvěřiny, je zde oblíbený a demokratický, lovci tvoří 1/20 populace,
- skupina států jižní Evropy, kde je lov převážně na malou zvěř společenskou událostí, lov není svázán s vlastnictvím pozemku, každý 40 člověk provozuje lov,
- skupina anglo-saská, kde je lov brán jako sport, kde jsou uplatňována pravidla hry „fair play“. Některé honitby jsou na vysoké profesionální úrovni, pro veřejnost je lov kontroverzní věc, asi každý 60. člověk je lovcem (FACE uvádí, že data nejsou přesná, protože nejsou prováděny zkoušky z myslivosti a vydávány lovecké lístky),
- skupina států střední Evropy s dlouholetou tradicí a přísnými pravidly, základem je cílené hospodaření se zvěří včetně péče o životní prostředí. Podíl myslivců v populaci je nejnižší, odpovídá počtu jednoho myslivce na 300 obyvatel.



##### 7.3.1.1. Státy severní Evropy

Vach, et al. (1997) uvádí, že ve státech jako jsou Norsko, Finsko nebo Švédsko jsou hlavními druhy zvěře los evropský, sob polární, jelenec běloocasý severní, srnčí, tetřeví a tetřívčí zvěř. Doba lovu je regulována právním předpisem. Jsou stanoveny zakázané způsoby lovu, jako například zákaz používat pro lov losí, sobí, srnčí a jelení zvěře zbraně se zásobníkem schopným pojmout více než 3 náboje, pro lov této zvěře se nesmí používat celoplašťových střel, nesmí se používat zdroj světla pro lov zvěře, vyjma lišky, k lovu se nesmí používat motorových člunů nebo letadel (kromě přepravy na lovecké stanoviště). Lov zvěře je možno provádět pouze po získání loveckého lístku, kterému předchází zkouška z myslivosti. Lesníci z povolání složí zkoušku v rámci studia, všichni ostatní musí složit zkoušku před komisí. Pro lov jsou povinná reflexní oblečení a kontrolní střelby.

Zvěř je lovena v soukromých nebo státních honitbách. Každá honitba má svého správce. Honitby lze pronajímat. Například Norsko se ještě navíc rozděluje na 10 oblastí podle ekologických zvláštností, ve kterých platí nejen odlišné doby lovu, ale i rozdílný seznam povolených druhů zvěře. Lov zvěře je uskutečňován na základě licence (povolení) státních orgánů v počtu stanoveném pro danou honitbu. Celkové početní stavy jsou udržovány na stabilizované výši.

Označování ulovené zvěře není zavedeno. Ulovená zvěř patří uživateli honitby. Pro kontrolu ulovené zvěře je využívána spodní čelist zvěře. V případě převozu zvěřiny nebo trofeje musí mít přepravující osoba doklad o koupi nebo věnování zvěřiny od uživatele honitby.

Kontroly provádí policie, lesní a myslivecká stráž.

#### 7.3.1.2. Státy jižní Evropy

V Itálii není myslivecké právo vázáno na vlastnictví půdy a volně žijící zvěř je pokládána za „věc všech“. Minimální plocha honiteb není stanovena. Mezi lovné druhy patří velká většina drobného ptactva. Silvestris, (1999) dále uvádí, že výčet lovných druhů schvaluje na návrh Ministerstva zemědělství a lesnictví v dohodě s Ministerstvem životního prostředí a Národního institutu divoké zvěře předseda Rady ministrů. Státní lesy, pokud zde jsou podmínky pro klid a reprodukci zvěře, slouží zpravidla jako oblasti, kde je lov zakázán.

Myslivecký zákon povoluje lov s ručně nabíjenými a poloautomatickými puškami, lukem a sokolnictví.

Vydání loveckého lístku je podmíněno složením zkoušky před komisí v hlavním městě provincie. Lovecký lístek se vydává na dobu 6 let a na území daného regionu. Lovit lze maximálně 3 dny v týdnu, kromě úterý a pátku. Lov je povolen nejdříve hodinu před východem slunce a nejpozději hodinu po západu slunce.

Zákon zakazuje lov zvěře v případech podobných, které uvádí náš zákon o myslivosti. Je zakázáno lovit zvěř v parcích a sportovištích, na zahradách, v národních parcích, přírodních rezervacích a přírodních regionálních parcích, vojenských výcvikových prostorech, 100 metrů od zemědělských strojů v provozu, na místech dlouhodobě pokrytých sněhem a zamrzlých rybnících.

Dále je zakázáno

- k lovu používat nahrávky a hlasy zvěře a živou zvěř za účelem vábení,
- vybírat a odnášet vejce ptáků z hnízd, chytat mláďata volně žijící zvěře,
- používat otrávené návnady a vnařidla, lepicí látky, železné pasti, sítě, oka, samostřily a stělné zbraně s tlumičem,
- používat honící psy pro lov kamzíků,
- lovit ptactvo na všech horských přechodech a ve vzdálenosti do 1000 m od nich.
- obchodování s ulovenou zvěří.

Z pohledu řízení a kontroly lovu je rozdělen stát na regiony a ty pak na revíry. Revír má svého správce. Každý myslivecký region spravuje myslivecká komise složená ze zástupců farmářů, myslivců, organizací pro životní prostředí a místních úřadů.

Lov zvěře v regionech řídí Národní institut divoké zvěře. Plán lovu pro region je tvořen na základě směrnice vydané Národním institutem divoké zvěře. Profesionální myslivci jsou registrováni jako myslivecká stráž. Označování ulovené zvěře se neprovádí.

Kontroly provádí správce revíru, myslivecká stráž pro revír a policie. Kontroly jsou zaměřeny na dodržování zákonem stanovených pravidel lovu.

#### 7.3.1.3. Státy anglo-saské skupiny

Myslivost ve Velké Británii je upravena zákonem o zvěři a pytláctví, zákonem o zvěři a krajině, zákonem o jelenovitých. Výkon práva myslivosti je absolutně vázán na vlastnictví půdy. Vlastníci půdy, fyzické nebo právnické osoby, sami rozhodují, zda bude lov zvěře pronajmut, prodán nebo úplně zakázán.

Jsou stanoveny doby lovu a doby hájení. Jsou definovány zakázané a povolené způsoby lovu. Povolen je lov odstřelem kulovou nebo brokovou zbraní, lov zvěře pomocí koní a psů, lov zajíců s chrtů a některé způsoby lapání a chytání, lov sokolnictvím.

Lovecké licence o minimální délce platnosti jednoho roku se liší podle druhu zvěře. Nákup licence není vázán na složení zkoušky z myslivosti. Licence a povolení se nevyžaduje pro lov zajíců a králíků na vlastních nebo oplocených pozemcích, k lovu zajíců se psy na koních a k lovu jelení zvěře se psy na oplocených pozemcích.

Nejsou zde orgány státní správy myslivosti. Řízení a místní správa myslivosti spadá do kompetence vlastníků pozemků, sportovních klubů a jejich členů.

Zákon nestanovuje povinnost mysliveckého plánování. Označování ulovené zvěře se neprovádí. Kontroly provádí vlastník pozemku, v případě pronájmu nájemce. Na státních pozemcích provádí kontrolu lesní stráž a policie. Postihem za pytláctví může být finanční pokuta, odebrání zbrojního průkazu nebo i odnětí svobody.

#### 7.3.1.4. Státy střední Evropy

Silvestris, (1999) uvádí, že Polsko pro účely myslivosti rozděluje území na honitby. Průměrná výměra honitby, kterou obhospodařuje sdružení, je 10 300 ha. Několik honiteb tvoří tzv. „Lovecký obvod“, který má svého správce nebo majitele. Lovecký obvod je tvořen na základě těchto zásad:

- optimální zajištění potřeb ochrany životního prostředí zvěře a optimálního rozvoje normovaných stavů zvěře a druhového zastoupení zvěře,
- je třeba se vyhnout dělení vodních ploch hranicemi loveckých obvodů,
- průběh hranic obvodů musí být veden po dobře viditelných přírodních případně umělých liniích.

Zákon zakazuje některé způsoby lovu, jako například lov za použití noktovizorů, laserových zaměřovačů nebo zdroje světla. Pro lov jednotlivých druhů spárkaté zvěře jsou předepsány minimální dopadové energie ve 100 metrech (např. los 2000 J, jelen, daněk, muflon 1000 J). Pro označování ulovené zvěře jsou správcům obvodů prodávány na ředitelství státních lesů v místě loveckého obvodu plomby v návaznosti na roční plán lovu zvěře. Plomby jsou evidovány podle pořadového výrobního čísla. Plomba se upevňuje za Achillovu šlachu, u preparované trofeje zvěře pak kolem kosti jařmové. Pro lov spárkaté zvěře je skládána zvláštní zkouška, a pak teprve je možné zakoupit kulovou zbraň. Touto zkouškou, složenou po třech letech od zkoušky z myslivosti, by měl být zajištěn kvalitní průběrný odstřel spárkaté zvěře.

V případě individuálních lovů jsou vedeny knihy evidující přítomnost myslivců v honitbě. Do knihy je zapisováno datum, místo a výsledek lovu.

Pro společné lovy je nutné ohlásit termín lovu 7 dnů předem správci nebo majiteli obvodu. Po zakončení společného lovu je zapsán protokol o lovu, který obsahuje datum lovu, čas zahájení a ukončení lovu, číslo loveckého obvodu, počet střelců a honců, výsledek lovu a způsob, jakým bude s ulovenou zvěří naloženo. Protokol je předáván správci nebo majiteli obvodu.

Ústředním mysliveckým správním orgánem je Ministerstvo ochrany přírody, přírodních zdrojů a lesnictví. Nižšími správními orgány jsou krajské úřady.

Správci a majitelé honiteb spravují honitby ve smyslu ochrany životního prostředí zvěře a moderních zásad chovu zvěře.

Kontroly provádí uniformovaná a ozbrojená státní myslivecká stráž, která je ustanovena krajským úřadem a podléhá jeho řízení. Státní myslivecká stráž musí být pro oblast navržena správcem obvodu a má za úkol chránit zvěř a kontrolovat myslivecké hospodaření. Myslivecká stráž je označena odznakem a průkazem. Další stráží je myslivecká stráž jmenovaná správcem loveckého obvodu.

Státní myslivecká stráž má širokou působnost a pravomoci. Může při výkonu své služby zejména:

- legitimovat podezřelé osoby v zájmu zajištění totožnosti,
- ukládat a vymáhat pořádkové pokuty za provinění, která nepřesáhnou hranici skutkové podstaty trestného činu,
- provádět kontroly všech středisek vykupujících ulovenou zvěř a provozů zpracovávajících zvěřinu už na hotová jídla v restauracích nebo v uzenářských provozech,
- vyžádat pomoc policie nebo svědků pro zajištění podezřelé osoby nebo za účelem zamezení dalšího páčání trestné činnosti.

Právní předpisy stanoví výše pokut a sankcí ze jednotlivé přestupky nebo trestné činy.

Slovensko upravuje myslivost stále zákonem č. 23/1962 Sb., o myslivosti, který je popsán v kapitole 4.13. Systém mysliveckého hospodaření podle tohoto zákona byl doplněn zejména povinností označovat ulovenou zvěř plombou, na které se vylomením dílků vyznačí datum provedeného lovu. Plomby jsou opatřeny označením okresu a evidenčním pořadovým číslem. Číslo plomby jsou součástí hlášení o lovu. Na Slovensku je stále organizačně správní jednotkou okres.



Německo má velmi precizně a rozsáhle propracovaný systém řízení i kontroly myslivosti velmi obdobný našemu. Sivestris (1997) uvádí, že zákon o myslivosti je schválen jak na spolkové, tak na zemské úrovni. Zemské zákony vycházejí ze Spolkového zákona o myslivosti. Legislativa ochrany přírody a myslivecká legislativa jsou striktně odděleny, ale vzájemně se doplňují.

Plány lovu určují výši a strukturu lovu jmenovaných druhů zvěře. Trofeje ulovené zvěře jsou povinně předkládány na chovatelských přehlídkách. Lov druhů mimo plán je volný. Jako odlišnost z pohledu kontroly lze například uvést, že tzv. potvrzení myslivečtí dozorcí, kteří jsou myslivci z povolání nebo mají lesnické vzdělání, jsou nositeli práv a povinností policistů a pomocníky státního zastupitelství.

#### 7.3.1.5. Amerika

Lov zvěře ve Spojených státech amerických je možný pouze na základě loveckého oprávnění, které lze získat již ve věku 16 let po složení zkoušky. Při vzdělávání v této oblasti je stejně jako ve skupině států v kapitole 5.5.1.1. kladen velký důraz na bezpečnost při zacházení se zbraní. Podstatnou složkou nutných znalostí je i poskytování první pomoci v případě úrazů nebo zranění. Systém lovu zvěře je založen na principu prodeje loveckých licencí, jejichž počet vždy mnohonásobně převyšuje skutečně realizovaný lov. Severoamerický lovecký klub uvádí ve výsledcích statistiky úspěšnosti lovu v Kanadě a západní oblasti USA v letech 1940 až 1979 postupnou klesající tendenci úspěšnosti lovu od maxima 46 % z roku 1946 až do minimum 14 % v posledních letech tohoto sledování, tedy letech 1978-79. Zájemců o nákup licence pro lov zvěře je několiknásobně než počet prodaných licencí, proto se o jejich prodeji losuje. Počet prodaných licencí je až pětinašobně vyšší, než je počet skutečně ulovených kusů. Spolu s licencí je prodávána i nesnímatelná plomba pro označení ulovené zvěře, kterou mohou kontrolovat ostatní lovci, policie a státní správy.

Vach et al. (1997) k řízení myslivosti v USA uvádí: *“Veškerá zvěř je majetkem státu, který se o ni stará prostřednictvím Služby pro divokou zvěř a ryby (U.S. Fish and Wildlife service, jenž je na úrovni federální vlády. V každém státě je zřízena Státní služba (Fish and Wildlife Agenci) Tyto úřady dohlížejí na dodržování všech zákonných opatření na ochranu ryb a jejich životního prostředí. Zároveň je v jeho kompetenci zjišťovat početní stavy jednotlivých druhů zvěře a stanovit výši odstřelu. Stavy zvěře se zjišťují na známých zimovištích nejmodernější technikou (auta, vrtulníky, letadla, vysílačky).“*

#### 7.3.1.6. Afrika

Řada států Afriky přizpůsobila lov zvěře ekonomickým potřebám a zaměřila se na tzv. loveckou turistiku. Rovněž zkušenosti s nelegálním lovem zvěře jsou v Africe bohaté. Jihoafrická republika je jedním z příkladů. Silvestris, (1997) uvádí, že lov zvěře je možné provádět pouze na základě povolení a povolenými způsoby. Zákon stanoví zakázané způsoby lovu, jako je například nahánění pomocí ohně, trávení zvěře, použití letadel, lodí, motorových vozidel a světelných zdrojů.

Legislativní opatření pro lov jsou zpravidla spojena s ochranou přírody. Lov zvěře je pak povolován státními úřady pro ochranu přírody a jeho výše je stanovována na základě stavu populací.

Důležité postavení v organizování poplatkových lovů mají lovecké kanceláře a kvalifikovaní lovečtí průvodci, kteří pro získání lovecké licence musí absolvovat soukromou školu, schválenou úřadem státní ochrany přírody.

Ulovená zvěř je označována připevněním štítků s identifikačním číslem shodným s povolením k lovu. Jeden štítek se upevňuje zdrhovacím páskem za Achillovu šlachu, druhý se připevňuje k trofeji, nejčastěji do proříznutého otvoru na kůži v oblasti krku. V povolení musí být uvedeno vlastníkem honitby, komu byla zvěř prodána či darována a dále musí obsahovat datum ulovení. Je zde zakázáno vyrábět nebo prodávat výrobky ze zvěřiny, pokud nejde prokázat předepsanými doklady jejich legální původ.

Osoby oprávněné ke kontrole lovu zvěře jsou policie, úředníci ministerstva životního prostředí a zemědělství, státní ochrany přírody a veterináři. Tyto kontrolní orgány mají právo ze zákona kontrolovat průběh naplňování plánu lovu a provádí namátkovou inventarizaci početních stavů na daném území, případně na jednotlivých farmách. Pro jednotlivé přestupky a trestné činy jsou pak stanoveny postihy a pokuty.

### 7.3.2. **Řízení a kontrola myslivosti na mezinárodní úrovni**

Při specifikování řízení a kontroly myslivosti v mezinárodním měřítku je třeba uvést úsilí mezinárodních organizací, které mají jako jeden z cílů usměrnit lov v členských státech takovým způsobem, aby byla zajištěna tzv. „udržitelnost lovu“. V poslední době je obecnou snahou do jisté míry sjednotit postup managementu některých druhů volně žijících živočichů. Cílem je upravit lov například migrujících druhů ptáků takovým způsobem, aby byl zajištěn trvalý optimální stav populací těchto druhů.

#### 7.3.2.1. Závazné úpravy řízení a kontroly myslivosti na základě mezinárodních závazků

Členské státy Evropské unie do svého právního systému řízení i kontroly myslivosti implementovaly jednotlivá ustanovení mezinárodních dohod a smluv, tak jak je uvedeno v úvodu kapitoly 5. Jedním z hmatatelných omezení je zákaz střílet zvěř z poloautomatických nebo automatických zbraní se zásobníkem schopným pojmout více než 2 náboje, nebo zákaz používat olověné brokové náboje k lovu vodního ptactva ( tento zákaz vejde v platnost v České republice dnem 31. prosince 2010 ). Kontrolu implementace jednotlivých omezení do právního řádu členského státu provádí orgány Evropské unie. Případná porušení lze sankcionovat.

Zavazujícím omezením v oblasti myslivosti je také podpis mezinárodních smluv či dohod. Závazky vyplývající z těchto smluv musí být promítnuty do právního systému jednotlivých zainteresovaných států.

#### 7.3.2.2. Doporučené úpravy řízení a kontroly na základě mezinárodních závazků

Členství v některých organizacích zavazuje účastnické státy k některým povinnostem. Nemusí to být vždy závazky striktně začleněné do právních předpisů, ale může se jednat například o společné zvyky, pravidla či tradice, či obhajobu společných názorů ve vztahu k vnějšku.

Příkladem je Členství v Mezinárodní kynologické federaci se zkratkou FCI, která registruje a uznává standardy všech čistokrevných plemen psů a stanoví některá omezení pro jejich chov. V České republice se podle zákona o myslivosti loveckým psem rozumí pes loveckého plemene, který je uznán Mezinárodní kynologickou federací a má průkaz o původu. Pouze lovečtí psi mohou skládat zkoušky z výkonu. Prvkem omezení jsou pravidla pro hodnocení a posuzování psů po exteriérové stránce. Pouze jedinci splňující podmínky chovného standardu mohou být použiti pro chov. Příkladem jsou v případě některých plemen plochrupost nebo minimální či maximální výška v kohoutku.



Obdobným příkladem jistých závazků a omezení je i členství v asociaci pro sokolnictví a ochranu dravců (International Association for Falconry and Conservation of Birds of Prey, označovaná zkratkou IAF). Členství v této organizaci spíše než povinnosti poskytuje možnosti vzájemné spolupráce a předávání informací.



Další důležitou mezinárodní organizací na úseku myslivosti je Mezinárodní rada pro myslivost a ochranu zvěře (Conseil International de la Chasse et de la Conservation du Gibier, zkratka CIC), nevládní organizace řešící ve světovém měřítku otázky myslivosti, ochrany zvěře a uchování přírody ve všech jejích aspektech. Jedním ze čtyř států, které iniciovaly v roce 1928 založení CIC, bylo tehdejší Československo. V současné době sdružuje CIC na 68 států z celého světa.



## Doplnění kapitoly 8

### **8.8. Porovnání kontroly a řízení se zahraničím**

Porovnání kontroly a řízení lovu se zahraničím je nutno rozdělit na oblast lovu zvěře, péči o zvěř a zvyky a tradice. Vzhledem k výrazné rozdílnosti nahlížení na problematiku myslivosti, respektive lovu, je velmi obtížné porovnávat systém řízení a kontroly v České republice s řadou ostatních států, kde je středem zájmu pouze lov. Přesto je třeba konstatovat, že některá nařízení, opatření či zvyky ze zahraničí mohou přispět k vývoji naší myslivosti, a to nejen v oblasti kontroly a řízení.

#### **8.8.1. Lov zvěře**

Systém kontroly ulovené zvěře v České republice dává jednotlivým subjektům kontroly široké možnosti působení. Počty případů prokázaného i neprokázaného neoprávněného lovu zvěře však ukazují na frekventovanost porušování zákona o myslivosti. Pokud uživatel honitby sám obchází zákon o myslivosti, je jen malá možnost odhalení této nezákonné činnosti. Příkladem lepšího prvku kontroly v zahraničí je podle mého názoru Státní myslivecká stráž v Polsku s širokou řadou pravomocí, včetně kontroly podniků zpracovávajících zvěřinu nebo restauračních zařízení. Tato státní stráž doplňuje mysliveckou stráž pro jednotlivé honitby.

Bylo by vhodné v České republice využít vzoru tohoto kontrolního subjektu?

Profesionální stráž je již řadu let diskutovanou otázkou. Tato stráž by v našich podmínkách mohla nahradit nebo doplnit mysliveckou, rybářskou, lesní stráž a stráž ochrany přírody. Je samozřejmě otázkou, zda jedna osoba bude schopna pojmout měnící se zákony upravující tak širokou oblast, kterou by po odborné i právní stránce měla stráž bezpodmínečně ovládat. Celkový počet a územní působnost této profesionální stráže pro její funkčnost je velmi problematickou otázkou. Podle mého názoru by bylo potřeba mít alespoň dvě osoby pro plnění funkce této profesionální stráže na jednu ORP. Dalším problémem je otázka financování a technického zabezpečení těchto strážů. Podle mého názoru je obecná stráž v našich podmínkách téměř nerealizovatelná z výše uvedených důvodů.

Lepším řešením by bylo patrně specializování některých policistů na tuto činnost. Je zde automaticky vytvořena ochrana veřejného činitele a zjednaný značný respekt z této osoby. Policejní předpisy navíc stanovují hlídkovou činnost nejméně dvou policistů zejména z důvodu zajišťování jejich vlastní bezpečnosti a do značné míry by tím byl zjednodušen i problém usvědčování pachatele.

Kontrolní systém označování ulovené zvěře v ostatních státech je maximálně na stejné úrovni jako v České republice. Pokud není v zákoně o myslivosti, jako výsledku jednání zainteresovaných skupin, prosazen zájem předkládání trofejí ke kontrole, považují za obtížné prosazení zvláště označovat trofeje zvěře plombou, jako je to například v Jihoafrické republice. Dostatečným způsobem kontroly je navržený systém předkládání markantů.

### **8.8.2. Péče o zvěř**

Propracovaný systém péče o zvěř v České republice v porovnání se zahraničím nepotřebuje vylepšení. Informovanost například o kvalitativních možnostech zlepšení příkrmování zvěře se zpravidla rozšiřuje dostatečně rychle a není potřeba ji upravovat. Možnosti či povinnosti dané vlastníkům pozemků a uživatelům honiteb pro zajištění péče o zvěř jsou v České republice dostatečné, pokud jsou skutečně využívány. Kontrola dodržování těchto povinností je navržena rozšířením časově technických možností OSSM.

### **8.8.3. Zvyky a tradice**

Otázka tradic a zvyků je zpravidla záležitostí jednotlivých států. Je pochopitelná jistá vazba zvyků či tradic u států původně tvořících jeden celek. Používání tradičních mysliveckých oděvů a uniforem je jednou ze starších společných tradic pro více současně samostatných států a vychází ze společné historie.

Je v cizině, například v USA, Norsku, Švédsku, Finsku, Německu často používané výrazně barevné oblečení vhodné i pro Českou republiku?

Začlenění povinností používat signálně zbarvených doplňků oblečení při společném lovu považují za podstatný prvek bezpečnosti osob při lovu. Výrazně zbarvené doplňky oblečení zvěř neruší, ale pro viditelnost psů, honců i střelců jsou velmi podstatné. V některých honitbách je těchto doplňků již využíváno. Přehled o postupu takto označených osob je zcela zřetelně vyšší.